وذکر فان الذکری تنفع المؤمنین

پښتو

انوار المجالس

له نویو زیاتونو او تخریج سره

مؤلف

حضرت صاحب المرتبت شیخ القرآن والحدیث پیر طریقت

رهبر شریعت الحاج خلیفه صاحب د[...] مدظله العالی

خلیفه مجاز

Ketabton.com

جلد اول

خپرونکی

خانقاه عالیه مجددیه عمریه

ډیره اسماعیل خان

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

📚 کفایت دینی کتب خانه 📚

په دی چینل کی دټلیګرام کتابونه نشرکیږی
دحنفی مذهب په رڼاکی
لکه تفاسیر شریف
اوفقه شریفه
اوفتاوی؟
د درجوں کتابونه
اوداسی نور کتابونه لکه.
صرف اونحو
اومنطق
اوعقائد
نوهیله لرم چی دالینک دثواب په خاطر نشر کړی
https://t.me/kafayat2395

کفایت الله واٹس ایپ نمبر 03052488551

د دا کتاب pdf کول خاص د الله تعالی د رضا د پاره دی

د ټولو لوستونکو او فایده اخستونکو
د دعا په هیله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دذې کتاب PDf کول خاص دالله {ج}

درضا الپاره دې

دهر لوستونکې او فائده اخستونکې ددعا فه

هیله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پیژندنه :

نوم : انوار المجالس .

فرمودات : شیخ القران والحدیث شمس المشائخ خلیفه صاحب الحاج دین محمد مدظله العالیه .

ټولونکی او ترتیب کونکی : مولوي سید محمد عمر فاروقي

کمپوزران : مولوي سید محمد عمر (فاروقي) او طالب العلم (سید) محمد بهار .

وړې ځله تصحیح : مولوي سید محمد عمر (فاروقي)

ځلورم ځل تصحیح : مولوی ولي محمد (تائب)

دچاپ شمیر او کال : ۲۰۰۰ ټوکه : ۱۴۳۶ ربیع الثاني - ۱۳۹۴ کال دلو .

خپرونکي : خانقاه عالیه مجددیه عمریه (جامعه روح المدارس روحانیه)

دلاسرسي شمیرې :

افغانستان : ۰۷۷۹۵۰۳۷۰۰ ، ۰۷۷۷۵۵۹۷۹۱ ، ۰۷۷۸۳۳۱۴۹۹

دچاپ ټول حقوق له مؤلف سره خوندي دي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شمېره	فهرست	مخ
۱	دمؤلف دامت برکاتهم العالیه لنډه پېژندنه	۱
۲	دمشائخو کرامو تقریظونه	۷
۳	دجمع کونکي او ترتیب کونکي څوخبري	۱۱
۴	دپیل خبري	۱۴
۵	(۱) مجلس / دنقشبندیې طریقه له چاڅخه پیل شوې؟	۱۵
٦	دابوبکر صدیق رضي الله عنه له نبی کریم صلی الله علیه وسلم سره اتحادي نسبت	۱٦
۷	په نورو پېښو کې یې هم له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ورته والی لرلو	۱۹
۸	دنبي کریم صلی الله علیه وسلم او حضرت ابوبکرصدیق رضي الله عنه رایه هم سره یوه وه	۲۰
۹	په هرکار کې یې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم اتباع کوله	۲۱
۱۰	دکورنی په افرادو کې یې هم مشابهت و	۲۲
۱۱	دلمسیانو ورته والی	۲۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲	له دوارو سره دالله تعالی معامله یو رنګه ...	۲۴
۱۳	له دنیا څخه دتللو پر مهال هم له خواږه پیغمبر سره ورته والی	۲۶
۱۴	نقشبندیه طریقه په عشق ، محبت او اخلاص.	۲۷
۱۵	(۲) مجلس /د اولیاء کرامو بیان	۳۴
۱٦	ولي چاته وایي ؟	۳۶
۱۷	دمحبت درجې	۳۹
۱۸	(ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې	۴۳
۱۹	فناء القلب	۴۴
۲۰	د بقاء بالله یا فی الله مقام	۴۵
۲۱	دفنا او بقا ترمنځ توپیر .	۵۰
۲۲	د (ولي) علامې	۵۲
۲۳	د (ولي) تعریف او ولي په غیب علم نه....	۶۲
۲۴	د ولایت اسباب چې په څه سره پیدا کېږي ؟	۶۵
۲۵	د اولیاء کرامو اقسام	۶۹

Scanned with CamScanner

(c) ...ptor.com: The Digital Library

۲۶	داولیاء کرامو پایلې ، انجام او عاقبت دقرآني ایاتو نو اونبوي احادیثو په رڼا کې	۷۲
۲۷	په قبر کې اولیاء کرامو ته زېری	۸۴
۲۸	داولیاؤ سره تړاؤ او دعغوی زیارت کول کتور	۸۹
۲۹	د ولایت پایله او نتیجه	۹۰
۳۰	توجه په څلور قسمه ده	۹۷
۳۱	(۳) مجلس / له خپل مرشد سره مینه او....	۱۰۱
۳۲	دخپل پیر په اراده دحضرت خضرعلیه السلام	۱۰۱
۳۳	چې له مرشد سره مینه او تعلق وي نو د	۱۰۵
۳۴	یوه دردوونکې واقعه	۱۰۷
۳۵	د یوې لویې هستئ د صبر واقعه	۱۰۹
۳۶	دحضرت مجدد صاحب رحمة الله علیه لطیفه	۱۱۱
۳۷	دبازار دوړې په نیکو خلکو هم اثر..	۱۱۳
۳۸	(٤) مجلس / د اولیاء الله تصرفات او...	۱۱۵
۳۹	دیوه مرشد (پیر) د تصرف واقعه	۱۲۰

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۰	دعبدالقادر جیلاني رَحِمَهُ اللّٰهُ دتصرف واقعه	۱۲۲
۴۱	حکایت:	۱۲۳
۴۲	په اول بیعت سره د ولایت مقام ته رسیدل	۱۲۵
۴۳	یو مرید په اوله وظیفه کې کمال.....	۱۲۶
۴۴	دشیخ صاحب مبارک دخولې خوړې ملغلري	۱۲۷
۴۵	دیوې سیدې کونډې سره دمرستې نه کولو	۱۲۸
۴۶	دحضرت مجدد الف ثاني.......... واقعه....	۱۳۰
۴۷	له مرګه وروسته له مریدانو سره شفقت...	۱۳۳
۴۸	(۵) مجلس / تبرک بآثارِ الصالحین	۱۳۵
۴۹	په کوم ځای کې چې کوم ولي وخت تېر کړي دهغه مقام ورته حاصلیږي	۱۳۵
۵۰	چې داوښ غوندې ځناور خبرې ورسره وکړې دنبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه	۱۳۷
۵۱	په نباتاتوکې دحضرت نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه	۱۳۹
۵۲	حضرت نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له رحلت نه...	۱۴۵

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۳	حضرت نبي كريم ﷺ له روضې	۱۴۶
۵۴	مرشدين خپل مريدان هيڅكله نه هيروي	۱۴۷
۵۵	د بني اسرائيلو د يو بدمعاش قصه	۱۴۹
۵۶	خپل مريدان خپل شيخ ته پيش كول	۱۵۲
۵۷	د حضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) كرامت	۱۵۴
۵۸	د شيخ المشائخ عنايت الله (كستم) خليفه صاحب كرامت	۱۵۵
۵۹	(٦) مجلس / د جذب ثبوت او د صبر واقعات	۱۵۷
٦۰	د حضرت عبد الخالق غجدواني قدس سره نصيحت	۱٦۸
٦۱	صبر څه ته ويل كيږي ؟	۱۷۰
٦۲	د الله تعالى لوى امتحانات په خپلو پيغمبرانو ...	۱۷۳
٦۳	تول شپه ذكر كول د كتاب د علم د......	۱۷۵
٦۴	له نفس سره مجاهده كول خورا غوره كار د..	۱۷۷
٦۵	(۷) مجلس / وخت يو نعمت دى.....	۱۸۱

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٦	دحضرت ابوبکر صدیق ﷺ په لباس خدای پاک ﷺ فخر کوي	۱۸۵
٦٧	د حضرت علي ﷺ د فقر او غربت واقعه	۱۸۶
٦٩	د حضرت علي رضی الله عنه څه وايي	۱۹۰
٧٠	(۸) مجلس / د طریقت اصول او آداب	۱۹۲
٧١	دکابل دمتصرف دیو خلیفه صاحب سره	۱۹۴
٧٢	ادب	۱۹۶
٧٣	د مشائخو کرامو نه نسبونو سره احتیاط	۱۹۸
٧٤	درسول الله ﷺ لخوا دیو سید او بزرک ملامتي	۱۹۹
٧٥	د مشائخو غیبت د فیض د حرمان سبب گرځي	۲۰۱
٧٦	د سوء خاتمې (بدانجام) علامه	۲۰۳
٧٧	نیك خلك په خپلو خدمتګارانو خفه کېږي	۲۰۴
٧٨	دحضراتو لخوا دیوملا صاحب وهل	۲۰۵
٧٩	دحضراتو په راتګ دزمکې بوریدل	۲۰۶
٨٠	داولیاء کرامو سره دګستاخۍ انجام	۲۰۸

Scanned with CamScanner

(c)...on.com: The Digital Library

۸۱	(۹) مجلس / داهل السنت والجماعت دعلماوو	۲۱۰
۸۲	د اولیاؤالله وو د قبرونو ژوند دنیاوي برزخي دی	۲۱۱
۸۳	له چا څخه چې په ژوند کې د فائدې توقع وي نو پس له مرګه هم شته !	۲۱۳
۸۴	د زیارت په وخت کې به مخ کومې خواته کول پکارده؟	۲۱۶
۸۵	وسیله	۲۱۷
۸۶	د مشائخو کرامو په رابطه ډیر لوړ لوړ	۲۲۰
۸۷	دنیکو خلکو په یوه توجه دبدوکې	۲۲۱
۸۸	دسراج المشائخ صاحب په توجه دیوطالب دخولې دبدبویې ورکیدل	۲۲۲
۸۹	(۱۰) مجلس / شقاوت او سعادت	۲۲۴
۹۰	نیک بختي او علامې یې	۲۲۵
۹۱	بد بختي او علامې یې	۲۲۶
۹۲	دنیکو خلکو په مجلس انسان ته دولایت مقام حاصلیږي	۲۲۸
۹۳	دنیکو خلکو په دعا یو قاتل جنت ته	۲۳۱

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹۴	د حضرت نجم الدين كبرى يو نظر په ...	۲۳۲
۹۵	خپل كوچنيان له صدقې وركولو سره اشنا	۲۳۸
۹۶	(۱۱) مجلس /آيا تكليفونه او مصائب ...	۲۴۳
۹۷	ديو قدرمن پيغمبر يوسف عَلَيهِ السَّلَام خونده وره	۲۴۶
۹۸	روغ رمټ خلك به داخيرت په ورځ داتمنا كوي	۲۵۰
۹۹	په حضرت ابوبكر الصديق ﷺ باندې د خداى پاك ﷺ سلام	۲۵۵
۱۰۰	۱۲ مجلس / له نيكو خلكو سره مشابهت	۲۵۶
۱۰۱	په نيت باندې دپوره عمل اجروركوي	۲۶۰
۱۰۲	د نيكانو سره پېژند گلوي په آخرت كې فائده لري	۲۶۱
۱۰۳	د شجرې د لوستلو فائده	۲۶۲
۱۰۴	د يونيك شخص په واسطه شيدې اوشهد ...	۲۶۵
۱۰۵	د يوشخص اخلاص او د داتا صاحب شفقت	۲۶۷
۱۰۶	(۱۳) مجلس / دباطني مرضونو دعلاج لارې	۲۷۲

Scanned with CamScanner

(ketabton.com: The Digital Library)

۱۰۷	د امام غزالي (قدس الله سره) لنډه پېژندنه	۲۷۳
۱۰۸	حضرت داود طائي د عيبونو دنه په ګوته...	۲۷۶
۱۰۹	حضرت عيسى عليه السلام ادب له چا زده......	۲۷۹
۱۱۰	ګومه خبرچې دزړه له تل نه وي په زړونو...	۲۸۶
۱۱۱	(۱٤) مجلس / دخدای پاک دیادونې دمجلس	۲۸۹
۱۱۲	د ذکر فضيلت د آيتونو په رڼا کې	۲۸۹
۱۱۳	د ذکر فضيلت دنبوي حديثونو په رڼا ...	۲۹۲
۱۱۴	د ذکر فضيلت د علماوو د اقوالو په رڼا...	۲۹۵
۱۱۵	ايا دخدای پاک يادونه په زړه او که په ژبه غوره ده ؟	۲۹۸
۱۱۶	۱۵ مجلس / د ((لطائف خمسه)) خايونه.....	۳۰۶
۱۱۷	د زړه صفات	۳۰۹
۱۱۸	دار ومدار د کتبې په ايمان او تقوی سره دی	۳۱۵
۱۱۹	(۱٦) مجلس / د ذکر په واسطه الله تعالى.	۳۱۸
۱۲۰	چې څوک دخدای تعالى تابع او ذاکر شي	۳۲۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۱	رښتیا ویل د دنیا او اخرت د نجات سبب دی	۳۲۴
۱۲۲	د نېکو خلکو سره کېناستل هم توجه ده	۳۳۰
۱۲۳	(۱۷) مجلس / د نفس مراتب او د اخلاص او	۳۳۲
۱۲۴	د حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ او قاضي شُريح واقعه	۳۳۵
۱۲۵	له عبدالقادر جيلاني رَحِمَهُ اللهُ سره خناور	۳۳۷
۱۲۶	څوک چي د خدای پاک تعالی تابع شي مخلوق	۳۴۲

Scanned with CamScanner

(ketabton.com: The Digital Library)

دمؤلف دامت برکاتهم العالیه لنډه پېژندنه

شیخ الحدیث والفقه ومرشد عالیقدر مولوی دین محمد دصوفي صاحب گل محمد (دام حیاته) فرزندگرامي ، په قوم ځدراڼ په سنه ۱۳۴۸ هش کې دتخارولایت داشکمیش ولسوالي دچشمهٔ ماهیانو په کلي کې یې مبارکي سترګي دي فاني دنیاته راوغړولي اوپه سنه ۱۳۵۹ هش کې یې دروسي اشغال څخه وروسته له خپلې کورنۍ سره ګوانډي هیواد پاکستان ته هجرت وکړاوهلته یې سمدستي په دیني زده کړه پیل وکړ.

اودپاکستان په بېلابېلو سیمو کې لکه بلوچستان اوسرحد کې له کره جیدو اومشهورواستاذانو څخه زده کړې وکړې :

دمثال په توګه په بلوچستان کې له شیخ الحدیث حضرت مولانا گل حبیب صاحب (دامت برکاتهم العالیه) خلیفه مجاز حضرت خواجه خان محمد صاحب رَحِمَهُ اللّٰه ،شیخ الحدیث حضرت مولاناعطامحمدصاحب رَحِمَهُ اللّٰه ،شیخ الحدیث حضرت مولانا نورمحمدصاحب (دامت برکاتهم العالیه)اوحضرت شیخ الحدیث مولاناداد خان صاحب (دامت برکاتهم العالیه) .

اوپه سرحدکې له حضرت مولاناسیدقریش بابا رَحِمَهُ اللّٰه ،قاضي محمدامین صاحب (دامت برکاتهم العالیه) ،حضرت مولانا نورمحمدثاقب (دامت برکاتهم العالیه) ،حضرت

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولانامحمدنعیم صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ چې په کوڼ اخندزاده صاحب سره یې شهرت درلود علمي نورانیت ترلاسه کړی.

لویه دوره یې له جناب شیخ الحدیث الدکتورشیرعلي شاه مدني (دامت برکاتهم العالیه) سره په سنه ۱۴۱۲ هـ ق کې وکړه. اوله فراغت څخه وروسته یې په مختلفومدرسوکې دتدریس وظیفه اجراءکړې لکه: بحرالعلوم ،دارالعلوم حسینیه نورک،منبع العلوم اواوس مهال دانهم کال دی چې په جامعه روح المدارس ډیره اسماعیل خان کې دحضورپاک صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ داحادیثومبارکو په خدمت مشغول دی چې په تیرواتوکلونوکې ۷۹۸ علماوو له ده څخه دفراغت سند ترلاسه کړی دی.

او سږکال لله الحمدبیا ۷۲ کسان ددوره حدیث شرکاء ورسره دي.

اودتصوف کاریې له لویې هستۍ (جناب انوارالمشایخ خلیفه صاحب فضل الدین (قدس الله سره) چې د ارغندۍ په خلیفه صاحب سره مشهوروؤ، چې دکابل دقلعه جواد دحضرت ضیاء المشایخ صاحب (قدس الله سره) له طرفه خلیفه مجاز ؤ اودهغه مشاورخاص هم ؤ.) پیل کړ ترذکرسلطان پورې د هغه له دریابې سیني دده سیني ته داذکارو او انوارو لړۍ جاري وه او استفاده یې وکړه . اوپاتې نورسبقونه یې له جناب قطب المشایخ خلیفه صاحب دین محمد(قدس الله سره) څخه چې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشهور په زرمت خليفه سره ؤ پای ته ورسول . او جناب بدرالمشايخ (قدس الله سره)،جناب سراج المشايخ خليفه صاحب احمدضياء (قدس الله سره) هم ډيرې توجه ګانې ورته کړې دي. اودجناب شيخ المشايخ خليفه صاحب عنايت الله (قدس الله سره) چې دکستهم په خليفه صاحب سره يې شهرت درلودله په منورو صحبتونو هم ډيرځله مشرف شوی.

اوپه اخيرکې دقطب المشايخ صاحب (قدس الله سره) په حکم جناب فضل المشايخ خليفه صاحب دادمحمد (ادام الله فيوضاته علينا وعلى سائرالمسترشدين) سجاده نشين حضرات قلعه جوادکابل خليفه مجازحضرت ضياء المشايخ صاحب (قدس الله سره) ته وليږل شو چې دهغه دمبارکوتوجه ګانو او استخاروڅخه وروسته ده ته په سنه ١٤٢٠ هق کې دخلافت پګړۍ وربه سرشوه اودفراغت سند يې ترلاسه کړ.

اوپه ډيرکم وخت کې يې طريقي نقشبندي ته زيات خدمتونه وکړل په زرهاوو کسانو علماوو او عوامو له ده مبارک څخه لاس نيوی وکړ، چې دجناب فضل المشايخ (ادام الله حياته) له لوري ورته دا اذن (اجازه) هم وشو چې دکومو مريدانو وظيفي پای ته رسيدلي وي او کيفيت يې سم وي ته ورته دخلافت دستاربندي کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دهغه له فرمودې سره موافق یې په سنه ۱۴۳۵ هق کې دري علماء کرامو ته دخلافت دستار ورپه سر کړ او چپنه یې ور واغوسته او سندونه یې ورکړل چې نومونه یې دا دي :

۱- مولوی نور احمد خلیفه صاحب. ۲- مولوی عظمت الله خلیفه صاحب. ۳- مولوي حمیدالله خلیفه صاحب.

او تیر کال سنه ۱۴۳۶ هق کې یې یوه شیخ الحدیث مولوی زین العابدین صاحب ته دخلافت خرقه او دستار ورپه سر کړ.

یادونه : قابل قدر والاحترام محترم مؤلف صاحب که څه هم زیاتره وخت مریض وي سړی دده حوصلي ته حیران شي دالله تعالی لوی فضل اوکرم دی ورباندې اوبیا په ځانګړې توګه دخدای جَلّ جَلَالُهُ دنازولیو بنده ګانو غټ شفقت او نظر دی ورباندې.

دشیخ الحدیث خلیفه صاحب دین محمد (ادام الله فیوضاته علینا وعلی سائر المسترشدین) له پاره په خپل ژوند کې دغه لوی کرامت چې په ګوښې تن داحادیثو لویه دوره په پوره تحقیق او تدقیق سره سرته رسوي کافي دی.

دده مبارک شخصیت علمیت او په خاصه توګه دده پټ اسرار او کرامات زما ماته خوله او مات قلم ترخپلې ولکې لاندې نشي راوستلای، بیا یې هم له دومره تکلیفونو او مصروفیاتو سره قلم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیژنه دی پرې ایښې او تصنیف ته یې ملا تړلې ده او د تصنیف منوره او خوندوره لړۍ یې جاري ساتلې.

دمؤلف محترم تصنیفات او اثار په لاندې ډول دي:

۱- (ضیاء البخاری شرح صحیح البخاری) درې ټوکه دوه ځله چاپ شوې چې نوره تر اوسه لا مکمل نه ده او کار ورباندې روان ده چې انشاءالله پوره کیږي به.

۲- شمس الوسائل شرح شمائل الترمذي یو ټوک. دوه ځله چاپ شوې.

۳- ضیاء المسلم شرح صحیح المسلم بیعه. یو ټوک. یو ځل چاپ شوی.

۴- شمس المقلدین فی التقلید. یو ټوک. درې ځله چاپ شوی.

۵- انوار المجالس درې ټوکه. درې ځله چاپ شوی. او څلورم ځل له حوالو او تخریجاتو او نوو زیاتونو سره چاپ شوی.

۶- انوار شمسیه في مقامات صوفیه. یو ټوک. دوه ځله په پښتو ژبه کې چاپ شوې. او دوه ځله په اُردو ژبه چاپ شوې.

۷- ارشادات المرشد. یو ټوک. دوه ځله چاپ شوی.

اوالحمد لله دمشایخ عظامو او استاذانو دمقبولو دعاگانو په برکت د دواړو علومو یعنې ظاهر او باطن په خدمت مشغول دی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای تعالی دې خپله رضا ورته نصیب کړي او ترمرګه پورې دې الله تعالی ده ته ددین دخدمت کولو توفیق په کامل اخلاص سره نصیب کړي امین.

دنوموړي کورنۍ ډیره پاکه او ددرانه عزت خاونده ده.

دنوموړي قبله ګاه صاحب ډیر دعلم او علماوو مُحب ده حتی چې دهجرت په سختو تکلیفونو او مسکنت کې تول تکَلیفونه ده په ځان تېرول او مزدورۍ به یې کولې خو خپل پنځه زامن یې علم او جهاد ته وقف کړي وُ تردې چې دده مشر زوی مولوی علی محمد صاحب دلویې دورې په کال دروسي پلوه حکومت له خوا په شهادت ورسیده.

او بل زوی یې پنځه ځله ټپي شو چې په آخر کې یې بنی لاس معیوب شو او بل زوی یې قاری صاحب فیض محمد دوړې دورې په کال دامریکانو په بمبار کې شهید شو او دوه نور زامن یې شیخ الحدیث خلیفه صاحب او حافظ خان محمد مولوی صاحب په تدریس مشغول دي.

الله تعالی دي والدینو ته هم په جنت الفردوس کې اعلاء مقامات نصیب کړي. آمین یارب العلمین.

Scanned with CamScanner

(c) ... ton.com: The Digital L...

دمشائخوکرامو تقریظونه

تقریظ

جامع المعقول والمنقول خلیفه صاحب مولوي عبدالرحیم اخندزاده

بسم الله الرحمن الرحیم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى هُوَالَّذِیْ بَعَثَ رَسُوْلَهٗ بِالْهُدٰى وَدِيْنِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهٗ عَلَى الدِّيْنِ كُلِّهٖ .

اَمَّابَعْدُ:

محترم خلیفه صاحب شیخ الحدیث والتفسیر مولوي دین محمد چې کوم کتاب د (انوار المجالس) جوړ کړی، ډیر بهترین اومفید کتاب دی . دعلماء حق له پاره یو چراغ ده . مخکې ما له محترم خلیفه صاحب سره ملاقات چیرته نه وکړی . خو تیر کال له ډیرهٔ اسماعیل خان نه ترکویټې پورې دې دیو سفر ملګري و . واقعاً چې دا محترم دانبیاوو علیهم السلام وارث او د دین له شعائرو څخه دی . دده خدمتونه که دتصانیفو په واسطه دي اوکه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تقریرونو او یا دمجالس ذکر په واسطه او یا هم دتدریس په واسطه مسلمانانو ته رسیدلي دي، دده د مقبولیت لویه نښه ده.
داسې طریقه چې دخضراتو کرامو او مُقتدایانو اثرات ژوندي پاتې شي دده تګلاره ده. مدرسه یې دقرآن کریم او نبوي احادیثو مرکز دی. مونږ باید په ټول توان سره دده احترام او خدمتونه وکړو. دده خدمتونه که په انټرنیټ وي او که په بله ذریعه، باید خلقو ته ورسول شي.
پدې هکله دمولوي صاحب سید محمد عمر فاورقي خدمتونه دستائلو وړدي. الله تعالی دې د دارینو اجرورکړي.

آمین یا رب العلمین

(خلیفه صاحب مولوي صاحب) عبدالرحیم اخنزاده
عفی الله عنه
خانقاه عالیه مجددیه عمریه فضلیه محمدیه زرمت پکتیا
دجماد الثاني ۱۲ / ۱۴۳۲ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

تقریظ

شیخ التفسیر والحدیث خلیفه صاحب مولوي سدوزی غریقي
جانشین خانقاه عالیه مجددیه عمریه فضلیه ارغندی کابل

بسم الله الرحمن الرحیم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ جَعَلَ الْاِنْسَانَ مَظْهَراً لِکُلِّ الْکَمَالَاتِ وَجَعَلَ الْاِنْسَانَ خَلِیْفَةً فِی الْاَرْضِ لِتَکْمِیْلِ الْکَمَالَاتِ الْاَزَلِیَّةِ وَ اَفْضَلَ مَادَةِ التُّرَابِ مِنْ مَادَةِ النَّارِ لِاَجْلِ الْمَذْکُوْرَاتِ . لِذَا اخْتَارَ لِخَلَافَةِ الْبَشَرِ لَا الْجِنِّ . وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی خَیْرِ خَلْقِهِ الَّذِیْ هُوَ الْمَقْصُوْدُ بِالْوُجُوْدِ ذَاتاً وَ غَیْرُهُ عَرَضاً . وَعَلٰی آلِهِ وَ اَصْحَابِهِ الَّذِیْنَ هُمْ خُلَاصَةُ اَثَرِ الْاِخْلَاصِ وَ الْحُبِّ فِی اللّٰهِ الَّذِیْنَ لَهُمْ اَجْرٌ غَیْرُ مَمْنُوْنٍ ،

اَمَّابَعْدُ:

ما بنده عاجز د شیخ القرآن والحدیث خلیفه صاحب دین محمد دامت برکاته د تصنیف انوار المجالس (اول مجلس) مکمل او (دویم مجلس) سرسري مطالعه کړ، ډېر خوشاله اوزما د خفه زړه درد یې دوا کړ. ځکه چې په تنی پنځلسمه هجري پیړۍ کې شریعت، طریقت، حقیقت، مذهب ډېر یتیمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي. حتی چې مصداق د (سَيَعُودُ غَرِيباً) ګرځيدلي دي. په ننۍ نړۍ کې له هر طرفه په طريقت او مذهب ضربې، حملې شروع دي. نو که نن څوک د شريعت، طريقت، حقيقت، مذهب (د اهل سنتو والجماعت) واقعي سلفي څېړې په عين بڼه ساتي په کوم تغير او تبديلِ عندي او تقليدي سره تغير ورنه کړي نو زما په عقيده به هغه شخص مصداق د دې وي چې (فَطُوبَىٰ لِلْغُرَبَاءِ).

نو زما په شخصي او کم علمه عقيده پورتنی کتاب د تنی زماني د سوالونو ښه جواب دی. خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ دې د خليفه صاحب په علم او عمل کې زيادت راولي. او خداوند متعال جل جلاله دې دده دغه سياهي په وينو د شهيدانو غالبه وګرځوي. او دده د تقريرونو راجمع کوونکی مولوي محمد عمر ته دې هم پوره پوره اجرونه ورکړي.

آمين يا رب العلمين

(خليفه صاحب مولوي) احقر العباد سدوزی غريقي
خانقاه عاليه مجدديه عمريه فضليه ارغندی کابل
د جماد الثاني ۱۹/ ۱۴۳۲ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمع کونکي اوترتیب کونکي څوخبري

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُلِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَلَاعُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ سَيِّدِالْمُرْسَلِيْنَ وَاِمَامِ الْمُتَّقِيْنَ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ اَجْمَعِيْنَ .

اَمَّابَعْدُ:

دالله تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ بې حده زيات حمد اوثنا اداکوم چې د محترم شيخ الحديث والتفسير پير طريقت شمس المشايخ الحاج خليفه صاحب دين محمد (مدظله العالی) دتقريرونو دراټولونو خدمت يې ماته راپه برخه کړ. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ دې په خپل لوی دربار کې قبول کړي اوټولو مسلمانانو دې دهدايت سبب وګرځوي.

ددې تقريرونو (انوارالمجالس) په راجمع کولو کې تقريباً شپږ کاله تير شول. جناب خليفه صاحب دوړې دورې نه تدريس سره سره دخپلو مريدانو دلاښه تربيه له پاره دهرې جُمعې له لمانځه وروسته دطريقت اوسلوک په اړه هراړخيزه هدايات اولارښوونې شروع کړې. نو ما په هغه وخت کې له ځان سره دا فيصله وکړه چې ترخپله وسه به دده مبارک ملفوظات په کيستو (فيتو) کې ثبتووم او کتابي شکل به ورکوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې مجلسونو کې د طريقې نقشبنديه په باره کې، د پير مريد اداب، د ولي تعريف او علامې، د ولايت شرايط او د طريقت مکمل اصول بيانيدل. تردې چې دا مجلسونه (۶۰) ته ورسېدل. خو د ډېرو مشکلاتو او موانعو سره سره د ملګرو د بار بار غوښتنې سره سره، نوماهم د دوی د غوښتنو په اساس دې کار ته اراده وکړه. او په پوره دوه کاله د دغه مجلسونو تکميل شو او چاپ ته مو وسپارل. او د دې تقريرونو په اصلاح ځو ملګرو لکه مولوي صاحب محمد اکرم (نعماني) مولوي صاحب فضل الرحمن (فضلي) هم پوره همکاري وکړه. خدای پاک دې دا خدمت ورته قبول او د خپلې رضا سبب وګرځوي.

يادونه: کله چې موږ دا کتاب اول ځل جوړ ولو نو د پوره امکاناتو د نه شتون له امله مو نشوی کولای چې دغه کتاب ته حوالې او بنه تحقيق ورکړو، له پنځو کالو وروسته چې دغه کتاب خلکو ته ډير محبوب شو او موږ هم په دې وتوانيدو چې دغه کتاب بنه معتمد کړو، نو د آياتو، احاديثو، فقهي مسائلو او د اولياوو د واقعو مو تخريج (حوالې) او بنه تحقيق وکړ.

او کديا هم چاته په کوم ځای کې اشتباه وي موږ دې په هغه ځای باندې پوه کړي، که مخامخ راسره ليدی شي او که د تليفون له لارې وي ځکه په هر کتاب زموږ شميرې موجودې دي.

دیادونې وړ ده چې د دې کتاب په تخريج او تحقيق او تصحيح کې له ما عاجز سره ځو جيدو او کرد علماء کرامو برخه اخيستې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی ته دالله تعالی دغیب له خزانو څخه داجراو بدلې غوښتنه کوم، چې نومونه یې دادي:

۱- نائب شیخ مولوی صاحب عزیزالرحمن (حقاني).

۲- دوړي دوري شیخ، مولوی صاحب امیرمحمد.

۳- نائب مهتمم جامعه ضیاء المدارس، اکوړه ختک، مولوی صاحب ولی محمد (ثاقب).

دلته یوه خبره ضرور بولم چې ترخپل وس پورې مې داصلاح پوره کوشش کړی خوبیا هم انسان عاجز دی کیدای شي املائي یا علمي غلطي پاته شوې وي نود هغو نسبت به ما ته کیږي جناب خلیفه صاحب ته ونشي اوکه چاته کومه غلطي په نظر ورشي نو هیله لرم چې ما ترې خبر کړي ترڅو په اینده چاپ کې یې اصلاح وشي، ډېره منته به مو وي.

الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې دا مجالس دعامو مسلمانانو له پاره خصوصاً مُریدانو او مخلصینو ته دهدایت ذریعه وګرځوي اوالله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دې له مونږ نه دغه خدمت په خپل دربار کې قبول او په آینده کې مو دې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دین له خدمت څخه نه بې برخې کوي.

آمین ثم آمین په همدې هیله.

خاک پای بزرګان مولوي سید محمد عمر فاروقي (لوګر/خروار)

۲۴ دجمادالثاني ۱۴۳۲ هجري / ۳۰ دربیع الاول ۱۴۳۷ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپیل خبري

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ عَلَّمَ اَوْلِيَاءَهٗ طُرُقَ الْوُصُوْلِ اِلَيْهِ، وَ اَخْرَجَهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّوْرِ ثُمَّ قَرَّبَهُمْ لَدَيْهِ، وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْاَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِيْنَ وَعَلٰى آلِهٖ وَ اَصْحَابِهٖ وَ اَوْلِيَاءِ اُمَّتِهِ الَّذِيْنَ هُمْ نُجُوْمُ الْاِهْتِدَاءِ اِلَيْهِ.

اَمَّابَعْدُ:

فَاَعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

﴿اُدْعُ اِلٰى سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾

[سورة النحل آیت:۱۲۵]

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

(۱) مجلس

نَحْمَدُهٗ وَنُصَلِّيْ عَلٰي رَسُوْلِهِ الْكَرِيْم اَمَّابَعْدُ :

د نقشبندیې طریقه له چاڅخه پیل شوې؟

دازمونږ طریقه نقشبندیه چې دحضرت صدیق اکبر رضي الله عنه په واسطه باندې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه رانقل شوېده ځکه یې نسبت هم دده مبارک رضي الله عنه ته کیږي داهغه شخصیت دی چې داهل سنت والجماعت عقیده ده چې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وروسته په ټول امت کې بهترین اوغوره مقام لري

اجمع الصحابة واتباعهم على افضلية ابى بكر ثم عمر ثم عثمان ثم على

(یعنې صحابه ؤ اوتابعینو رضي الله عنهم په دې اجماع او اتفاق کړی دی چې په امت محمدي کې له ټولو نه بهتر اوغوره شخصیت حضرت ابوبکرصدیق رضي الله عنه دی.له هغه نه وروسته حضرت عمر رضي الله عنه بیاحضرت عثمان رضي الله عنه اوبیا حضرت علي رضي الله عنه دی)

[اصول الدين عند الامام ابى حنيفه لمحمد عبدالرحمن الخميس ۱: ۴۲]

(c) ...com: The Digital Library

امام شافعي رَحِمَهُ اللهُ فرمايي :چې په دې خبره باندې اجماع ده چې له پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه وروسته په ټول امت کې ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ افضل او غوره دی. (کشف الباري، فضائل الصحابه، ص: ۱۴۴)

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله دمعراج په سفرکې له سدرة المنتهى مقام ته ورسیده نو حضرت جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَامُ په مقام کې ورځخه پاتې شو نو کله چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دغه مقام ځخه لوړ ولاړی نو هلته ګوښې پاتې شو په هغه وخت کې په دوی باندې ډېر دهیبت او ویرې حالت راغی نوددې له پاره چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له زړه ځخه هغه ډار او هیبت ورک شي نو خدای جَلَّ جَلَالُهُ پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته دحضرت ابوبکر الصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په غږ باندې غږ وکړیعنې الله تعالى خپل غږدده دآواز په شان ورګرځولو ځکه حضرت ابوبکر الصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خودحضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ډېر نیږدې ملګری دی اوښه یې پېژني او دایې ورته وویل چې زه الله یم اوته مې بنده یې.

دابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ له نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره اتحادي نسبت

دسیدنا ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ چې له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره کوم مقام او اتحاد ؤ چې هغه ته معیت کبری وایي دا مقام او مرتبه دده مبارک ته دالله تعالى له لوري پیداشوی وه دامقام او مرتبه دمعیت دده مبارک په ژوند ، فکر ، خدایي معاملو ، اهل وعیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

تردې چې دمرګ په حالاتو کې هم له رسول الله ﷺ سره مشابهت له ورایه معلومیده ، چې دده دمعیت څو ځرګنده او ښکاره مثالونه په لاندې ډول دي:

۱- چې کله رسول الله ﷺ له غار حرا نه بیرته راغی نو خپلې بي بي (حضرت خدیجې رضي الله عنها) تسلي ورکوي او ورته وایي: ﴿ كَلَّا وَاللهِ مَا يُخْزِيكَ اللهُ أَبَدًا إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَى نَوَائِبِ الْحَقِّ ﴾

[صحیح البخاری ج ۱: ص: ۲]

ژباړه: هیڅکله نه، قسم په خدای که دې الله وشرموي ته خو خپلوی پالې ، ته مرسته کوې له (الضعیف المنقطع) چې په دې کې یتیم هم داخل دی او عیال او غیر له دې ، له مسکینانو سره مرسته کوې دمیلمنو عزت کوې په عامو حوادثو کې چې سماوي افات دي لکه باران زلزله او داسې نور په دې کې هم ته له خلکو سره مرسته کوې

او دحضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه معامله وګورئ چې کله دی له مکې مکرمې نه حبشو ته روان شو په لارکې دکافرانو سردار (ابن رغنه) ودراوه او ورته وې ویل: إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَى نَوَائِبِ الْحَقِّ ﴾

چې کوم الفاظ خدیجې رضي الله عنها دنبي کریم ﷺ په هکله ویلې وه هغه الفاظ یو کافر دصدیق اکبر په هکله هم وویل نو معلومه شوه چې ددواړو په اخلاقو کې کامل مماثلت وو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- الله تعالی دنبي کریم ﷺ په هکله وايي

﴿بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾﴾ [سورة التوبة آیت ۱۲۸]

او نبي کریم ﷺ دابوبکرصدیق په هکله وايي: ارحم امتي ابوبکر، او (ارأف امتي ابوبکر)

۳- نبی کریم ﷺ خپله باره کې فرمايي: انا اغیر ولد آدم والله اغیر مني) او حضرت ابن سعد لیکلي: کان اغیر هذه الامة بعد نبیها ابوبکر)

۴- الله تعالی دنبی کریم ﷺ په باره کې وايي: ﴿وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنبَغِي لَهُ﴾ [سورة یس آیت ۶۹]

ابن عساکر له حضرت عایشي رضي الله عنها نه نقل کوي چې ابوبکرصدیق رضي الله عنه نه په جاهلیت کې شعرونه ویلي او نه وروسته له اسلامه

۵- دجاهلیت په وخت کې شراب څښل عام ؤ نبی کریم ﷺ کله هم شراب نه دي څښلي اوپه تاریخ الخلفاء کې دي چې ابوبکر صدیق رضي الله عنه کله هم شراب نه دي څکلي.

۶- دنبی کریم ﷺ په طبیعت کې داخبره پرته وه چې پاکوالی یې ډیرخوښیدلو الله تعالی په قران کریم کې فرمائي. ﴿

﴿وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾﴾ [سورة المدثر آیت ۵]

(c) kitabtoon.com: The Digital Library

اوهمدارنګه دحضرت ابوبکرصدیق رضي الله عنه هم پاکي ډیره خوبنه وه په یوه روایت کې راځي: چې کله به ابوبکرصدیق رضي الله عنه اوزه لوشله اول به یې تیونه ور صفا کړل. اوچې کله به یې پیاله ډکه کړه بیابه یې جامه په سر ور واچوله چې خاوري یابل شی ور ونه غورځیږي اونبی کریم صلی الله علیه وسلم ته به یې ورووړله

په نوروپیښوکې یې هم له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ورته والی لرلو

۷- یوځل په حرم شریف کې عقبه ابن معیط دنبی کریم صلی الله علیه وسلم په غاړه کې یې څادر ور واچولو اوراکش یې کړ. اوپه ابوبکرصدیق رضي الله عنه باندې هم دغه رنګه کفاروحمله وکړه

۸- دنبی کریم صلی الله علیه وسلم په دعا باندې دحضرت عمر رضي الله عنه غوندې لوړ او غوره شخصیت په اسلام باندې مشرف شو او دحضرت ابوبکرالصدیق رضي الله عنه د ترغیب په وجه دسید الشهداء حضرت حمزه رضي الله عنه غوندې شخصیت ته اسلام ور په برخه شو.

۹- نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته الله تعالی وفرمایل: ﴿ ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ ﴾ [سورة التوبة آیت: ۴۰]

صدیق اکبر رضي الله عنه ته نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل: یَااَبَابَکْر! مَاظَنُّکَ بِاثْنَیْنِ اللّٰهُ ثَالِثُهُمَا).

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰- نبي کریم ﷺ ته الله تعالی فرمایي: ﴿ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ﴾ [سورة الحجر آیت: ۸۸] نبی کریم ﷺ صدیق اکبر رضی الله عنه ته وایي: ﴿ لَا تَحْزَنْ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَنَا ﴾ [سورة التوبه آیت: ۴۰]

۱۱- نبي کریم ﷺ ته به چې صحابه کرامو رضی الله عنهم غږ کولو نو په (رسول الله) سره به یې ورته غږ کاوه. او چې کله به یې صدیق اکبر بللو نو د (امیرالمؤمنین) په لقب سره به یې ورته غږ کاوه.

۱۲- دمکې قریشو دهجرت پرمهال دنبي کریم ﷺ په پیداکولو کې سل (۱۰۰) اوښان انعام منلی ؤ. او دصدیق اکبر رضی الله عنه په غوښتلو کې یې هم سل (۱۰۰) اوښان انعام منلي و.

دنبي کریم ﷺ او حضرت ابوبکرصدیق رضی الله عنه رایه هم سره یوه وه

۱۴- دبدر دبندیانو په هکله چې نبي کریم ﷺ کومه فیصله وکړه، نو دمشورې پرمهال هر یوه صحابي خپله رایه وویله صدیق اکبر رضی الله عنه دامشوره ورکړه چې له بندیانو نه فدیه واخیستل شي او دوی ازاد کړی شي، نبي کریم ﷺ دده په مشوره فیصله وکړه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵- دحدیبې دصلحې په مهال حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ډیر حیران و اوویل یې: چې بدر دغزا پر مهال سره له دې چې شمیره مو هم (۳۱۲) ؤ بیا هم نه ویریدو او نن مو ډیر زور ده بیا هم ویریږو ؟! صلحه کوو . لکن دصدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هغه رایه وه کومه چې دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وه .

په هر کار کې یې دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اتباع کوله

۱۶- دفدک یو باغ نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دبنی هاشمو په خوانانو هلکانو او جنکیو مصرفولو ، کله چې صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خلیفه شو دغه عمل هغه جاري وساته .

۱۷- بنو ثقیف یوه قبیله وه چې هغوی دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه دلمانځه دمعاف کولو غوښتنه وکړه خو پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ددوی مطالبه یې رد کړه .

کله چې صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خلیفه شو نو ځینې خلکو دزکوة د معاف کولو مطالبه وکړه نو صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ یې مطالبه رد کړه .

۱۸- نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له بني قضاعه قبیلې سره جهاد وکړ ، دې جهاد ته (غزوسلاسل) وایي کله چې دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دې فاني دنیا څخه سترګې مبارکې پټې کړې او خپل خالق ته خوږه روح وسپارله وروسته چې کله هغه مرتدشول صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هماغه دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تګ لاره ورسره غوره کړه .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹- حضرت عمروبن العاص رضي الله عنه دنبي کريم صلی الله علیه وسلم په زمانه کې دلښکر امير جوړېږي او صديق اکبر رضي الله عنه په تول ژوند کې دلښکر مشراوامير ؤ.

۲۰- په (۹) سنه هجري کې صديق اکبر رضي الله عنه دحج له پاره مشراوامير مقرر شواو په لسمه سنه هجري کې رسول الله صلی الله علیه وسلم دحج مشراو امير شو او دحج هغه مبارک مراسم یې تر سره کړل.

۲۱- کله به چې نبی کريم صلی الله علیه وسلم ته حضرت حسن رضي الله عنه راغی نو ده مبارک به په اوږو کيناوه صديق اکبر رضي الله عنه چې کله خليفه شو نو حضرت حسن رضي الله عنه به یې په اوږو ګرځاوه.

دکورنی په افرادو کې يې هم مشابهت و

۲۲- دنبی کريم صلی الله علیه وسلم زومان (حضرت عثمان رضي الله عنه او حضرت علي رضي الله عنه) چې له (سابقون الاولون) څخه ؤ. او دصديق اکبر رضي الله عنه زوم (حضرت زبير رضي الله عنه) هم له (سابقون الاولون) څخه و.

۲۳- دنبي کريم صلی الله علیه وسلم اوښی له عشره مبشره ؤ څخه ؤ، د صديق اکبر رضي الله عنه اوښی هم له عشره مبشره ؤ څخه ؤ.

۲۴- دنبي کريم صلی الله علیه وسلم اوښی له مهاجرينو څخه و د صديق اکبر رضي الله عنه اوښی هم له مهاجرينو څخه و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- دنبي كريم ﷺ لور (حضرت فاطمه رضي الله عنها) به په جنت کې دښځو سرداره وي او دصديق اکبر رضي الله عنه لور (حضرت عايشې رضي الله عنها) په هکله نبي کريم ﷺ فرمايي چې دامبارکه په نورو ښځو دومره غوره ده لکه د (ثريد) يعنې دشوروا مړۍ چې په نورو مړيو غوره ده.

۲۶- دنبي کريم ﷺ لورفاطمه رضي الله عنها په کور کې غريبي وه په خپله به ئې ميچن کوله اولاسونه به ئې پړې وو هم دارنګه دصديق اکبر رضي الله عنه لوراسماء رضي الله عنها په کورکې تنګي وه ميچن به يې په خپل لاس کوله اولاسونه به يې وچودو.

دلمسيا نوورته والى

۲۷- دنبي کريم ﷺ لمسي حضرت حسن رضي الله عنه ديزيدله بيعت نه انکاروکړ اوهمدارنګه دصديق اکبر رضي الله عنه لمسي حضرت عبدالله ابن زبير رضي الله عنه هم ديزيد له بيعت نه انکار وکړ.

۲۸- حضرت حسين رضي الله عنه شهيدکړي شو اوعبدالله ابن زبير رضي الله عنه هم شهيد کړی شو.

۲۹- حضرت حسين رضي الله عنه شاميانو په خپله قبضه (ولکه) کې راوستلی ؤ اوابن زبير رضي الله عنه حجاج ابن يوسف په خپله قبضه (ولکه) کې راوستلی و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۰- حضرت حسين رضي الله عنه دشهادت نه مخکې دمغه ورور،وراره اودخاندان ټول سړي شهيدان کړی شول په آخر کې دی مغه وار راغی . دارنګه ابن زبير رضي الله عنه شهادت نه مخکې دمغه نږدې خپلوان ټول شهيدان کړی شول په آخر کې ده مغه وار راغی.

له دواړو سره دالله تعالى معامله يو رنګه وشوه

۳۱- الله تعالى دنبي کريم صلى الله عليه وسلم په طرف باندې (صاحبكم) په لفظ سره اشاره وکړه ، بخاري شريف کې روايت ده چې نبی کريم صلى الله عليه وسلم دصحابه رضي الله عنه کې صديق اکبر رضي الله عنه ته په (صاحبكم) لفظ سره اشاره وکړه.

۳۲- بياداسې وخت هم راغې چې څلور رکعتيز لمونځ چې اولنې دوه رکعتونه دصديق اکبر رضي الله عنه په امامت بر سره او دود ورستي رکعتونه يې دامام الانبياء حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم په امامت تر سره شول.

۳۳- نبي کريم صلى الله عليه وسلم ته کفارو مجنون وويل قرآن کريم ګواهي ورکوي :﴿ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴾ سورة الملک آيت ۵۱).

همدارنګه داسلامي تاريخ په يوه کتاب کې ليکلي دي چې دمکې قريشوبه دصديق اکبر رضي الله عنه په باره کې ويل: (قالواهذاابن قحافه مجنون) يعنې دغه دقحافه زوی ليونی ده .)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴- له طایف نه د بیرته راګرځیدلو په وخت کې نبی کریم ﷺ ته پناه یو کافر (مطعم بن عدي) ورکړه. او چې صدیق اکبر رضي الله عنه کله دحبشې په طرف دهجرت په اراده ووت په بیرته راتللو کې (ابن الرغنه) ده ته پناه ورکړه.

۲۵- نبي کریم ﷺ فرمايي: اناالتقی ولد آدم واکرمهم علی الله ولافخر) یعنې زه په انسانانو کې ترټولو متقي او مکرم یم اوزه فخر نه کوم.

او صدیق اکبر رضي الله عنه ته الله تعالی د (أتقی) لقب ورکوي او فرمايي: ﴿وَسَيُجَنَّبُهَا ٱلْأَتْقَى ۝١٧﴾ [سورة اللیل]

مفسرین ټول په دې باندې متفق دي چې له (ٱلْأَتْقَى) نه صدیق اکبر رضي الله عنه مراد دی اوبل ځای فرمايي: ﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ﴾ [سورة الحجرات آیت ۱۳]

څوک چې په تاسې کې له خدایه ډیر داریږي هغه ماته ډیر ګران وي.

۲۶- الله تعالی خپل حبیب ته وايي: ﴿وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰٓ ۝٥﴾ (سورة الضحی) زر ده دربه کړي تاته الله تعالی دشفاعت اجازه چې ته به خوشحاله شې.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او صدیق اکبر رضي الله عنه ته الله تعالی وفرمایل : ﴿ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴾ (سورة اللیل)، چې کوم بشارت هلته ده هغه دلته هم ده.

چې کومو خلکو دنبی کریم صلی الله علیه وسلم اتباع وکړه دهغوی په هکله الله تعالی وفرمایل : ﴿ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ ﴾ [سورة آل عمران آیت ۳۱]

او د صدیق اکبر رضي الله عنه په لاس دبیعت کوونکو خلکو په هکله الله تعالی او فرمایل : ﴿ فَسَوْفَ يَأْتِى ٱللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ ﴾ [سورة المائده آیت: ۵۴]

له دنیا څخه دتللو پر مهال هم له خواږه پیغمبر سره ورته والی

چې حالاتو ته ځیر شو سړی حیران شي چې څومره تام مشابهت ورسره لري .تردې چې ددنیانه دتللو کوم کیفیت او وخت دی په هغه کې یې هم مشابهت و.

۳۸- نبي کریم صلی الله علیه وسلم چې له دنیا څخه انتقال کاوه عمر یې (۶۳) کاله ؤ صدیق اکبر رضي الله عنه چې له دنیا څخه انتقال کاوه هم عمریې (۶۳) کاله ؤ.

۳۹- د نبي کریم صلی الله علیه وسلم وفات دزهرو له اثر څخه ؤ او د صدیق اکبر رضي الله عنه دوفات سبب هم زهر ؤ

(cinketation.com: The Digital Library)

چې په کومه حجره کې نبي کريم صلی الله علیه وسلم خښ کړی شوی په هغه حجره کې صديق اکبر رضي الله عنه هم خښ کړی شوی دی.

بهرحال دنقشبندیې طريقې دا سلسله مبارکه چې تر نن پورې راروانه ده د صدیق اکبر رضي الله عنه په واسطه له نبي كريم صلی الله علیه وسلم نه راغلې ده.

دحضرت ابوبکرالصديق رضي الله عنه مناقب او کړنلارې دومره بې شمیره دي چې ډير قلمونه یې نشي ليکلی کېدلی شي چې یو لوی درياب به پر وچ شي خو دده مبارک محاسن به پای ته ونه رسيږي دلته خو موږ مشت نمونه خروار شی ذکر کړل [دپورتني معلوماتو دتفصيل له پاره وګورئ: کشف الباري مناقب صحابه ص: ۱۴۲]

حکايت : مونږچې په بخارئ شریفه کې دده مناقب ویل توبیایوه ملګرئ ویل وایي خوب مې لېدلوچې یو ډېرلوړغروې نودهمدې غره په بیخ کې حضرت ابوبکر الصدیق رضي الله عنه دېرېښناپه شان ولاړوي نودغره سرته وخيږي په څنګ پورې مې حضرت محمد صلی الله علیه وسلم ولاړوي اوداتوري راته وايي چې د صدیق اکبر رضي الله عنه کرامات منئ.

نقشبديه طريقه په عشق ، محبت او اخلاص بناده.

ګرانوورونو! دغه طريقه چې دهغه په واسطه راغلې داپه عشق اومحبت بنا ده ، چې دده له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره زيات عشق اومحبت و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیادونې وړه ده: چې الله تعالی دادومره لویه مرتبه ښکه ورکړې ده چې له ټولوښخه دده مبارک رَضِيَ اللهُ عَنْهُ محبت له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره زیات وُځکه ترټولو خوا ډه شیان یې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ښخه قربان کړي ووچې هغه عبارت له خان، مال، اواولادښخه دي تردې پورې چې خپله نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي ﴿ ... فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ مِنْ أَمَنِّ النَّاسِ عَلَيَّ فِي صُحْبَتِهِ وَمَالِهِ أَبُو بَكْرٍ، ... ﴾ [جامع الترمذي ج: ۲ ص: ۲۰۷ ابواب المناقب رقم الحديث ۳۶۶۰]

یعنې ماته دهیچا دنیادومره ګټه نده رسولې لکه دحضرت ابوبکر الصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دنیا.

خوږ پیغمبر حضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَا لِأَحَدٍ عِنْدَنَا يَدٌ إِلَّا وَقَدْ كَافَيْنَاهُ مَا خَلَا أَبَا بَكْرٍ فَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا يَدًا يُكَافِئُهُ اللهُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَا نَفَعَنِي مَالُ أَحَدٍ قَطُّ مَا نَفَعَنِي مَالُ أَبِي بَكْرٍ، ... ﴾ [جامع الترمذي ج: ۲ ص: ۲۰۷ ابواب المناقب رقم الحديث ۳۶۶۱]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي چې په دنیاکې له ماسره هرچابنه کړې د هغو ښو بدله مې په دغه دنیا کې ورکړېده خو یوازې دصدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ چې له سره یې کړې دي دومره ډیرې دي چې الله تعالی به یې بدله په ورځ دقیامت ورکوي. اوماته دهیچا مال

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره ګټه نه ده رسولې لکه دابوبکر الصدیق رضي الله عنه دمال په شان.

خوهغه داطریقه دومره پټه ساتلې وه چې یووخت حضرت جبرائیل علیه السلام راغی او نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته وایې چې خدای پاک زه رالیږلی یم چې زمالطرفه په حضرت ابوبکر الصدیق رضي الله عنه باندې سلام وایه اووروسته له سلامه یې دمریضي پوښتنه وکړه چې څرنګه یې نونبي کریم صلی الله علیه وسلم حضرت ابوبکرالصدیق رضي الله عنه ته وایې چې الله تعالی حضرت جبرائیل علیه السلام رالیږلی دی اوالله تعالی سلام یې درته راوړی دی اوستا دمرض پوښتنه کوي چې څرنګه دی نو ده مبارک رضي الله عنه ورته وویل چې الحمدلله ښه یم نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وایې چې څه مرض دی ذهغه ورته وایې چې غاښ مې خوږیږي نو نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وایې چې څومره وخت کیږي هغه مبارک ورته وایې چې دوه کاله کیږي ګوری دومره عشق چې له محبوب څخه پرته بل چاته یې حال نده ویلی دوه کاله به یې دغاښ ددردحال چاته نه ښکاره کېدلو.

حضرت مظهرجان جانان رحمه الله دقاضی ثناءالله فاني پتی رحمه الله مرشد په خپل کتاب (کلمات طیبه) کې ذکر کړي دي چې دحضرت ابوبکرالصدیق رضي الله عنه له وفات نه پس حضرت عمر رضي الله عنه کورته ورغی دده کوټې ته ورننوت نودکوټې دچت لرګي یې خای په خای سوي ؤ او تک تورشوي ؤ حضرت عمر رضي الله عنه ددې دسبب پوښتنه وکړه چې دا څه وجه ده نو دکور خلکو ورته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويل : چې حضرت ابوبکر الصديق رضي الله عنه چې په وظيفه ذکرباندې لګياؤ کله چې مهار راپورته کېدلونو دخولې مبارکې څخه يې يواه ووتلو داسې غږ راووتلو چې دهغه غږ سره دکباب غوندې بوی راوتلو لکه زړه يې چې دعشق له وجې کباب شوی وي نودده داسويلي هغه ګرموالی دبام په لرګيوباندې پريوتلو نوهغه لرګي څکه تور شويدي.

[يواقيت الاعمال ص: ۱۲۵]

دېره پاکه طريقه ده خوداپاکه طريقه يوازې اويوازې په ډېرمحبت باندې رانقل شويده تردې پورې چې مونږخپل مشايخ کرام وينود کوم خليفه صاحب به چې له حضرات کرامو سره محبت زيات ؤدهغه مقام به هم پرنوروباندې لوړؤ

حضرت انوارالمشائخ جناب فضل الدين خليفه صاحب چې په ارغندي خليفه صاحب باندې يې شهرت درلود اوډېره لويه هستي الله جل جلاله پيداکړې وه دحضرت نورالمشائخ صاحب نورو خليفه صاحبانو پخپله خوله داويلي وو چې ده ته دادومره لوی مقام چې خدای جل جلاله وربه برخه کړی ؤ دادده دعشق وجه وه چې دده له حضرت صاحب سره محبت اوعشق زيات ؤ څکه دده په ټولو مجلسونو کې به دحضراتو دمجلسونو دهغوی دکراماتو يادونه کېدله اوپه دې خبره هم پوهېدل په کاردي چې ترڅوپورې له خپل شيخ سره محبت نه وي کامل شوی ترهغه پورې له نبي کريم صلى الله عليه وسلم سره محبت نه پيداکيږي اوچې له نبي کريم صلى الله عليه وسلم سره محبت نه وي پيداشوی ترهغه وخته پورې له

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره محبت مینه او عشق نه پیدا کیږي نو په دې
لاره کې محبت ساتل په کار دي. او محبت په ډېر تعلق ناسته پاسته
کیږي کله چې له خپل شیخ سره محبت ددین په خاطر پیدا شو
نو دا محبت د پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د محبت ذریعه او وسیله ګرځي او
د حضرت پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ محبت بیا د پرورد ګار جَلَّ جَلَالُهُ
د محبت او عشق ذریعه ګرځي بیا سړی د فنا او بقا مقام ته رسیږي
دا مقام چې پیدا شو نو بزرګي هم سړي ته ور په برخه کیږي بزرګي
له دې څخه عبارت ده چې خدای جَلَّ جَلَالُهُ در څخه خوشحاله شي.

لنډه خبره دا چې د عشق دا سې مقام ته الله تعالی یو سړی
ورسوي نو دا ډېر لوی مقام دی ځکه الله تعالی خپله فرمايي ﴿

وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ﴾ [سورة التوبه آیت ۷۲]

یعني لیږ رضا کول دالله تعالی د جنتونو، نعمتونو له دنیا
او مافیها څخه غوره او بهتره دي نو په دې اساس باید کوشش
وکړو چې نیت مو د الله جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وي محبت اخلاص
او حال باید خلکو ته ونه وایو خپل مقام باید چا ته ښکاره نه
کړو نو چې مونږ او تاسې دالله تعالی سره مینه او محبت وکړو
او د الله تعالی په دین غیرت وکړو نو الله تعالی خو ډېر غیرتي ذات
دی ډېر رحیم ذات دی او الله تعالی بیا سړی یوازې نه پرېږدي لکه
په حدیث شریف کې چې راځي ﴿ من کان لله کان الله له ﴾ چې ته الله
تعالی ته ور نیږدې کیږي الله تعالی او د هغه خوږ پیغمبر حضرت

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد ﷺ بیاله تاسره خپلوي کوي اولیاء کرام سره خپلوي بیازمونږ تقصیراتو ته نه ګوري الله تعالی وایي:

﴿ عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ، قَالَ: «إِذَا تَقَرَّبَ العَبْدُ إِلَيَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِذَا تَقَرَّبَ مِنِّي ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ بَاعًا، وَإِذَا أَتَانِي مَشْيًا أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً» ﴾ [صحیح البخاري ج:۲ بَابُ ذِكْرِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرِوَايَتِهِ عَنْ رَبِّهِ ص: ۶۸۳، رقم الحدیث ۷۵۳۷]

ژباړه : له حضرت انس رضي الله عنه نه روایت دی وایي : چې نبي کریم ﷺ له الله تعالی نه روایت کوي وایي: چې یوبنده ماته یوه لویشت رانیږدې کیږي زه هغه - یوګزورنیږدې کیږم. اوچې څوک ماته یوګزرانیږدې کیږي زه هغه انسان ته یو غیږورنیږدې کیږم اوچې څوک ماته په قراره، قراره راځي زه هغه ته په منډه ،منډه ورځم.

یعنې زمارحمت ډېرنیږدې دی که نه الله تعالی خوښه نه وهي نوچې اخلاص ،عشق اومحبت پیداشي بیادلږ عمل ذریعه هم الله تعالی ډېرثوابونه ورکوي په دې شرط چې داعمل دالله جل جلاله درضاله پاره وي دمثال په ډول که یوسړی دوه رکعته نفل لمونځ وکړي خوچې دالله تعالی اودهغه عشق، محبت اواخلاص پکې زیات وي دادوه رکعته بیاترزرو رکعتونو نفلو څخه غوره دي یوه جذبه دالله تعالی درضاله پاره دټولو انسانانو اوپیریانو ترعبادت غوره ده خوچې دخدای پاک درضاله پاره وي نودایه وظیفو باندې لیږدوام همیشوالی پکارده چې لیږمحبت پیداشي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږزیاتره ملګري چې دلته راشي نوچې وظیفې ورسره کوونودرې، څلوریاپنځه کاله یې دخپلومشائخو سره تعلق نه وي راغلی یعنې په کلونو، کلونوتعلق نه وي ورسره نوتاسې پام وکړئ چې یوسړی په کلونو، کلونوورک وي اوتعلق نلري نوبیابه دده وظیفې څرنګه وشي اوسره له دې چې بیابه له طریقت څخه شکایت کوي اوداشک ورته پیداکیږي چې خدای مکړه دازما وظیفې چې نه کیږي نوالعیاذبالله دانوپه طریقت کې څه نشته نولیږکوشش وکړئ چې دهمیشه له پاره ذکروکړو نوځوک چې څومره دالله تعالی ذکراویادونه کوي دومره یې له الله تعالی سره محبت اومینه زیاتیږي دپیغمبر صلی الله علیه وسلم یادونه چې څومره زیاته کیږي دومره له پیغمبرصلی الله علیه وسلم سره محبت زیاتیږي له اولیاء کراموسره چې څومره تعلق پیداکیږي دومره محبت زیاتیږي اووظائف بیابه کیږي بیانوداعشق دی چې سړی خدای تعالی ته رسیږي داپرته له عشق دالله تعالی څخه نه کیږي نومقصدپه طریقت کې دشریعت پابندي ډېره ضروره اوپه ذکرباندې دوام،اومحبت د خپلواسلافو اومشائخوسره چې دطریقت غورځان دغودریو ته راوزي نودغه درې لارې که په ځاکې پیداشوې هغه انسان خدای پاک جل جلاله لوړو مرتبو ته رسوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) مجلس

داولیاء کرامو بیان

دولایت تعریف

داولیاء کرامو علامې

دولایت شرطونه

الحمد لله رب العلمين والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام على خير خلقه نبينا وشفيعنا ومولانا محمد وعلى اله واصحابه اجمعين .

اما بعد : قال الله تبارک وتعالى :

﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝٦٢﴾

[سورة یونس آیت : ۶۲]

ژباړه: خبردار شئ ! واورئ ! دا خبره چې بېشکه د الله په دوستانو باندې به هیڅ خوف اوویره نه وي اونه به دوی په ورځ دقیامت کې غمجن وي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوستان د الله څوک دي ؟ خدای پاک يې صفات بيانوي اووايي : ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟﴾ هغه کسان چې ايمان يې راوړی وي ﴿وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ۝﴾ او چې ځان يې ساتلی وي له ګناهونو څخه. او له خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څخه ووېرېدل. نو بيا ددغو اولياء کرامو له پاره څه انعام ده؟﴿لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ﴾ ددوی له پاره زېری ده ﴿فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا﴾ د دنيا په ژوند کې ﴿وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ﴾او په ورځ د آخرت کې ﴿لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَـٰتِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ﴾ نشته بدلېدل د کلماتو د الله تعالی له ﴿ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ۝﴾ دا زېری چې د دواړو جهانونو کاميابي ده دا ډېره لويه کاميابي ده

په دې مجلس کې لاندې خبرې يادې شوې دي :

۱ــ ولي چاته ويل کېږي ؟

۲ــ اولياء الله په څو قسمه دي ؟

۳ــ د ولي څه علامې دي ؟

۴ــ د ولايت سبب څه ده ؟

۵ ــ د اولياء کرامو عاقبت څه ده چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بيا اولياوو ته څه ورکوي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي چاته وايي؟

۱ ــ ولي: ولي ماخوذ له (وَلِيَ) نه دی، ولي چې مصدر ده هغه
په معنا د قرب سره راځي، ولیه قرب ته ویل کېږي. والي د اسم
فاعل صیغه ده. چې ماخوذ له (وَلِيَ) نه ده دا په معنا د قریب، په
معنا د محب، په معنا د صدیق، په معنا د ناصر په دغو ټولو
معناوو باندې راځي.

[هکذا فی معارف القرآن لمفتی شفیع (رحمه الله) ج: ۴ ص: ۵۴۸]

علامه قشیري رَحِمَهُ اللّٰهُ فرمايي: چې استاد ابوعلي الدقاق
رَحِمَهُ اللّٰهُ فرمايي: چې ولي په دوو معناوو سره ده: اول: (وَلِيّ) د
فَعِيلٌ په وزن دی دغه وزن کله دمفعول او کله بیا دفاعل په معنا
راځي نو دلته په معنا دمفعول دی معنايې داده چې دده دمعاملاتو
الله تعالی په خپله نګران شي الله تعالی فرمايي: ﴿ وَهُوَ يَتَوَلَّى
ٱلصَّٰلِحِينَ ۞ ﴾ [الاعراف ۱ ژباړه: او هم دغه (الله حمایت) ساتنه
کوي دصالحانو (او کارونه يې جوړوي).

دوهم: (ولي) فعيل وزن داسم فاعل په وزن سره دايي دمبالغې
صیغه ده معنايي داده چې ولي دالله تعالی په عبادت ټول وخت
مصروف وي او دعبادت سلسله (لړۍ) يې جاري وي او په دې
وخت کې له ده نه ګناه نه صادرېږي. [رساله قشیریه بحواله الطبقات
الصوفیه ص: ۱۰/۱۱]

(cmsabton.com: The Digital Library)

اوس دغه ولي چې په معنا د قرب سره شو، دا قرب چې د الله او د مخلوق په منځ کې نسبت واخلو یعنې (ولی د الله) نو دلته دوه قسمه قربونه دي؛

اول قسم:

اول قسم قرب او نزدیکت د الله مخلوق ته چې تر لاسه کیږي هغه بلاکیف قرب او نزدیکت دی چې دهغه مونږ ته علم نشته، ایجاداو پیدایښت ددغو مخلو قاتو ده الله په هغه قرب باندې چې الله تعالی فرمایي: ﴿ وَنَحۡنُ أَقۡرَبُ إِلَيۡهِ مِنۡ حَبۡلِ ٱلۡوَرِيدِ ﴾ [سورة ق آیت ۱۶] ددې آیت تشریح بنا بر ظاهر داده موږ بنده ته ورنږدې یو د غاړې تر رګونو اوس دا قرب په کوم قسم کیفیت او صفت دی ددې کیفیت معلومیدل له تصوف څخه پرته ګران کار دی.

دمثال په توګه دتصوف په اصطلاح کې به لنډتفسیر او وضاحت دلته داسې وکړو: څوک چې موجد د یو چا وي، جوړونکی دیو شي وي، مثلاً یو څوک چې دیوې کارخانې جوړونکی وي او په کارونو کې هم ښه ماهر وي نوهغه به خامخا د کارخانې دکارونو په سرته رسولو کې هم ښه تجربه لري.

دی به د هغه شي په نواقصو ښه خبر وي، که په خپله به هغه شی په خپلو نواقصو ښه خبر وي. مثلاً. موټر ده مستري یې جوړوي، دغه مستري ته ددغه موټر ټولې پرزې معلومې دي، اوکه ددغه موټر کمالات او نقصانونه موټر ته ښه معلوم دي او که

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجینیر ته؟ نو دا انجینیر موټر ته ورنږدې ده د موټر له ځان څخه ځکه چې ځومره قرب راځي علم راځي، دا قرب خو ذریعه د علم له پاره ده. دا انجینیر له موټر نه په موټر باندې ډېر نږدې ده. لهذا دا یو مثال کافي ده. ﴿وَنَحۡنُ أَقۡرَبُ إِلَيۡهِ مِنۡ حَبۡلِ ٱلۡوَرِيدِ ۝١٦﴾ (سورة ق)

ژباړه: حال دا چې موږ ډېر نږدې یو ده ته په علم سره له رګونو د ورمیږ د ده څخه

یعنې الله تعالی خالق د مخلوقاتو ده، نو چې موجِد او پیدا کوونکی د مخلوقاتو په خپله الله تعالی ده، نو ددغو مخلوقاتو کمالات او ددغو مخلوقاتو نقصانات دا به الله تعالی ته ښه معلوم وي که په خپله به دغه بنده ته ښه معلوم وي؟ نو (اقرب از من به منی) ته نږدې یې ما ته له ما نه زه خپل ځان ته دومره نه یم رانژدې لکه ته چې رانژدې یې. اوس نو دغه قُرب علمي ده چې ثمره دهغه ایجاد ددغه مخلوق ده.

نو یو قرب بلا کیف د خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ مخلوق ته ده چې اثر یې پیدا کول ددغو مخلوقاتو دي.

دوهم قسم:

دوهم قسم قرب د الله تعالی مخلوق ته قرب د محبت ده، هغه اول قسم قرب د ایجاد و، دا دوهم قسم قرب د محبت ده، دغه قرب دمحبت په نسبت سره د مخلوق او د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په منځ کې چې راځي دا بیا یو قرب بلا کیف ده، مکاني نه ده چې په ځای کې سره نژدې وي خو په علم مکاشفه سره هغه هم متصور کېږي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرب جسماني باندې لکه دوه اجسام چې سره نژدې وي. داسې تمثیل یې راتلای شي په عالم مثال کې په کشف د مشاهدې سره ، ددغه اثر او علامه هغه دا توفیق د عبادت ده چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورنژدې ده مخلوق ته نو ده ته توفیق د عبادت ورکوي، مخلوق چې ورنژدې ده الله ته نو دالله د اطاعت، بندګي محبت پیدا کېږي. د هغه اثر بیا محبت د الله ده چې د الله دده سره محبت پیدا کېږي، خو دغه قرب د محبت بیا متفاوتې (بېلا بېلې) درجې لري.

دمحبت درجې

۱- ادنی محبت د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له بنده سره چې پیدا کېږي د هغې کمه رُتبه ایمان ده. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمایي: ﴿ ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ﴾ [البقرة آیت ۲۵۷] یعنې الله مُحِب او دوست دهغو خلکو دی چې ایمان یې راوړی وي.له کافر سره الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت نه کوي. نو منشاء د قرب د ادنا رتبې دپاره داده چې : سړی به مسلمان وي. [هکذافی معارف القرآن ج ۴ ص: ۵۴۸]

۲- اعلی دُرجه د محبت هغه د انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ مقام ده. په انبیاوو کې بیا د سید المرسل حضرت محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مقام لوړ دی ، چې دهغه دمحبت لوړ والی تر معلومې اندازې ډېر لوړ دی له هغه ښخه تعبیر کول هم اسانه کار ندی البته داحادیثو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رڼا کې څه ناځه پوهه او علم سړي ته ور په برخه کيږي لکه له لاندې يوه قدسي حديث څخه معلوميږي.

۱۰- قال الله تعالی فی الحدیث القدسي: ﴿ وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ: كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَإِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ، وَلَئِنِ اسْتَعَاذَنِي لَأُعِيذَنَّهُ ﴾ احقائق عن التصوف ص: ۲۳۵ رواه صحيح البخاري ج: ۲ ص ۹۶۰ کتاب الرقاق باب التواضع رقم الحديث ۶۵۰۲]

ژباړه: الله تعالی په حديث قدسي کې فرمايي: ماته زما بنده په فرائضو رانږدې کيږي، بيا چې نفلي عبادات کوي رانږدې کيږي رانږدې کيږي تردې پورې چې دی زما محبوب شي، زما محبت ورته پيدا شي، او کله چې زما محبت ورسره پيدا شو نو زه دده سترګې شم، چې په ما باندې ليدل کوي، زه دده لاسونه شم چې په ما باندې نيول کوي، زه دده پښې شم چې په ما باندې رفتن (تلل) کوي. که څه رانه وغواړي زه يې ورکوم او که له څه نه پنا وغواړي له هغه څخه پنا ورکوم.

د دوی او دالله تعالی ترمنځ دغه محبت او تړاو داسې مرتبې ته ورسيږي چې دغه مرتبه او مقام دبل له پاره نه وي چې دغه مرتبه او مقام يوازې دالله تعالی نيکوبندګانو ته ورپه برخه کيږي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس دغه بلاکيف قرب د محبت ده چې دخداوند متعال او د بنده په منځ کې نزديکت داسې مقام ته ورسيږي تر دې چې په يو وجود سره ترينه تعبير کيږي.

۲- ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَمْ تَعُدْنِي، قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَعُودُكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فُلَانًا مَرِضَ فَلَمْ تَعُدْهُ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ؟ يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَطْعَمْتُكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي، قَالَ: يَا رَبِّ وَكَيْفَ أُطْعِمُكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّهُ اسْتَطْعَمَكَ عَبْدِي فُلَانٌ، فَلَمْ تُطْعِمْهُ؟ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ أَطْعَمْتَهُ لَوَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي، يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَسْقَيْتُكَ، فَلَمْ تَسْقِنِي، قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَسْقِيكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: اسْتَسْقَاكَ عَبْدِي فُلَانٌ فَلَمْ تَسْقِهِ، أَمَا إِنَّكَ لَوْ سَقَيْتَهُ وَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي " ﴾

[تفسير المظهري ج: ١ ص: ٥٠/ مسلم رقم الحديث: (٢٥٦٩)]

ژباړه :له حضرت ابوهريره رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ويلي : چې الله تعالی به د قيامت په ورځ يو سړي ته ووايي چې: زه مريض وم، ته زما پوښتنې ته رانه غلې هغه به ورته ووايي اې زما ربه! څرنګه دې پوښتنه وکړم ته خو نه مريض کيږې ؟ هغه به ورته ووايي ايا نه وې خبر چې: زما فلانکی بنده مريض و تا يې پوښتنه ونکړه ، که تا دهغه پوښتنه کړې وای زه به دې هلته ميندلی وم يعني زما رضا به دې پيدا کړې وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه وږی وم، تا ماته ډوډۍ رانه کړه. دی به ورته وایي څرنګه ماتاته مړی درکړې وای ته خورب العلمین یې ؟ ایا تاته دا نه دي معلومه چې زما فلانکي بنده له تاته مړی وغوښته تا ورنکړه که دې داکار دي کړی وای زما رضابه دي پیدا کړې وه.

زه تږی وم، تا ماته اوبه رانکړې. هغه به ورته وایي اې خدایه ته خو رب العالمین یې نه تږی کیږې ؟ الله تعالی به ورته وایي زما فلانکي بنده له تا اوبه وغوښتې که ورکړې دي وای زه به دې موندلی وم یعني زما رضا به دي هلته موندلې وه.

الله پاک وایي چې زه یې سترګې شم، لاسونه او پښې یې شم. زه یې ژبه شم. نودا د محبت او قرب هغه متفاوتې (بیلابیلې) درجې دي. د ایجاد په لحاظ یې رتبې متفاوتې نه دي. هر مخلوق چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ پیدا کوي ، نو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ علم پرې لري، قرب د ایجاد د ټول مخلوق علی السویه دی، خو قرب د محبت هغه بیا متفاوتې درجې لري.

ادنا درجه د محبت په ایمان پیدا کیږي، تردغه نه لوړې درجې بیا دتقوی په معیار تر لاسه کیږي. لکه وروسته به تشریح بیا دوه وارې وکړو ، په تقوی کې چې څومره زیادت راځي دغومره د قرب د اومحبت په درجو کې جګوالی راځي، چې انسان بیا الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته دومره ورنژدې شي هغه یې غوږونه ، سترګې ، لاسونه او پښې شي بلکې هغه وایي: چې زه دده سترګې شم، زه یې لاسونه او پښې شم او زه دده ټول اندامونه شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه تشریح دلفظ دولي دلغت په اعتبار سره شوه اوس د (ولي) تشریح دتصوفو په اصطلاح کوو.

(ولي) د صوفياء کرامو په اصطلاح کې

۱- دصوفيانو کرامو په اصطلاح کې (ولی) هغه چاته ویل کېږي چې: دده زړه همیشه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذِکر باندې مشغول او مصروف وي. ﴿ يُسَبِّحُونَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ لَا يَفۡتُرُونَ ۝ ﴾ (الانبیاء)
یعنې شپه ورځ د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر لګیا وي، بیا سُستي پکې نه پیدا کېږي.

۲-: (ولي) د صوفياء کرامو په اصطلاح کې هغه چاته ویل کېږي چې زړه یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له محبت نه ډک وي. یعنې زړه به یې تل د الله تعالی په ذکر مشغول وي.

۳- : ولي هغه چاته وایي چې زړه به یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له محبت نه ډک وي، حتی که د بل چا سره محبت هم کوي هغه به د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وي. لکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: ﴿ إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللهِ تَعَالَى: اَلْحُبُّ فِي اللهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللهِ ﴾ [زادالطالبین (رواه احمد وابوداؤد) ص: ۱۹، مکتبه رشیدیه]
ژباړه: بهترین داعمالو هغه دا چې د چا سره محبت کوې هم دخدای له پاره او که بغض کوې هم د خدای له پاره نوچې هغه بهترین د اعمالو ده، هغه مقام به بیا ورته نصیب کېږي. لکه نبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم ﷺ وایي: ﴿ مَنْ أَحَبَّ لِلّٰهِ وَ أَبْغَضَ لِلّٰهِ وَأَعْطَى لِلّٰهِ وَمَنَعَ لِلّٰهِ فَقَدْ اِسْتَكْمَلَ الْإِيْمَانَ ﴾ [زادالطالبین (رواه ابوداؤد) ص: ۱۹) مکتبه رشیدیه]

ژباړه: څوک چې له چا سره محبت کوي دالله تعالی له پاره اویابغض کوي له چاسره دالله تعالی له پاره .او راکړه ورکړه یواځې د خدای د رضا له پاره کوي معنا دا چې نېک او بنه سړی ده څکه ورسره راکړه ورکړه کوي، چا چې منع هم خاص د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وکړه، معنا داچې بد سړی ده په ګناهونو لګیا ده ، که محبت له چاسره کوي او که بد یې ایسه وي هم. یعنې هرڅه یې د الله پاک له پاره وي. نو زړه یې ډک وي په محبت د الله. حتی که دځان سره محبت کوي هم د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له پاره یې کوي چې زه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ یو مخلوق یم اوکه د بل سره محبت کوي هم د الله پاک د رضا له پاره یې کوي

[تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۴۸]

فناء القلب

چې له دې نه په دوهمه اصطلاح د صوفیه کرامو تعبیر کېږي په فنا د قلب سره. چې ددغه انسان زړه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په عشق او محبت کې دومره فاني شي چې د بل چا یاد بالکل ورته نه پیدا کېږي. په زړه کې یې یواځې د الله پاک محبت وي بل څه ورته نه پیدا کېږي. چې زړه د الله تعالی په ذکر کې مستغرق شو، ثمره یې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داده چې ددې انسان ظاهر او باطن بیا دواړه په شریعت برابر شي، د ظاهر او باطن اصلاح یې وشي. اخلاق یې په شریعت برابر شي. حسد، ریا، کبر عُجب او نور څومره مُهلک امراض چې وې هغه بیا ور څخه لرې شي او هغه نېک صفات یې په زړه کې ځای ونیسي. چې ددې نه داهل تصوف په اصطلاح په فنا د نفس سره تعبیر کېږي [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۴۸]

یو فنا د قلب ده او بله فناء د نفس ده. په ګناهونو امر کونکی، یعنې اماره بالسوء نفس ده، چې زړه اصلاح شو، زړه د الله تعالی په ذکر لګیا شو، د الله تعالی له محبت نه ډک شو نو نفس به یې تابع کېږي، بیا له نفس څخه هغه اخلاق رذیله ټول ختمېږي، نفس بیا په نیکو اخلاقو متصف کېږي. نو بیا له دې څخه تعبیر په فنا د نفس سره کېږي.

د بقاء بالله یا فی الله مقام

چاته چې فناء القلب او فناء النفس مقام پیدا شي، نو بیا له دې نه وروسته مقام د بقاء راځي. لکه مونږ او تاسې چې خط ښه زده کړو بیا یې که هېرو هم نه هېرېږي ملکه وګرځي (ملکه یو کیفیت راسخه ته ویل کېږي) داسې نه چې اول دې یو دوه ټکي زده کړل؛ بیا دې پرېښودل تردې پورې چې هغه دې هېر شول، دې ته بقا نه ویل کیږي، بلکې دې ته ویل کېږي چې انسان بیا په هغو صفاتو باندې رنګ شي، د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په عشق او محبت کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګېدل بنایسه کېدلو ته ویل کېږي، په حسنه صفاتو یا الله ...
رنګېدل، معنا دا چې متصف وګرځي؛ هغه دده ملکه وګرځي.
لکه د الله پاک جَلّ جَلَالُهُ په حسنه صفاتو رنګېدلو ته وایي لکه الله
پاک جَلّ جَلَالُهُ فرمایي: ﴿ صِبْغَةَ ٱللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ صِبْغَةً ﴾ (
سورة البقرة: ۱۳۸) دا د الله پاک د دین رنګ ده. مثلاً دغه جومات ...
مونږ یو رنګ ورکړو هغه په دغه دېوال پورې پاتې وي. نو دغه ...
بقا ویل کېږي.

اویا بقاء دې ته وایي چې وروسته له فناء څخه کوم تجلیات
ورته پیدا کېږي لکه د اضافي صفاتو تجلیات یا د ذاتي صفاتو
تجلیات یا د ذاتي شیوناتو تجلیات یا د رب تعالی د ذات اقدس
بلا کیفه تجلیات نو دی په همدغو تجلیاتو مزین شي. یعنې دغه
تجلیات او انوار په ده کې ځای ونیسي او دی پرې مُتّصف شي.
نو د عالم امر په تصفیې فناء او بقاء سره انسان ته ولایت صُغری
حاصلیږي، کوم چې ولایت د اهل الله وو دی او ددوی مستقر،
مقام لومړی د صفاتو ظِلال دی او دې کیفیت ته چې لطیفه یا
سالک ورسیږي. یعنې چې سالک کله د اضافي صفاتو تجلیاتو
ته ورسیږي نو بیا دې ته (وصلِ مُطلق) وایي او بیا یې چې کله
ذاتي صفاتو، ذاتي شیوناتو او ذاتي اعتباریاتو ته عروج وشي
نو دې ته نم (وصلِ مطلق) وایي. او بیا یې چې کله ذات بحت ته
عروج وشي. یعنې د باري تعالی د ذات بحت تجلیات پرې نازل
شي نو دې ته بیا (وصلِ عُریان) وایي. یا په بل عبارت د خالق او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخلوق ترمنځ اویازره حجابه (پردې) دي، چې ځینې ظلماني او ځینې یې نوراني دي، د هرې لطیفې په تصفیې سره لس زره حجابه له منځه ځي. یعنې په (قلبي) (روحي) (سِري) (خفي) او (اخفی) لطائفو سره پنځوس زره حجابه له منځه ځي او په قالب یعنې (ذِکر سُلطان) او (لطیفهٔ نفسي) سره شل زره نور حجابات له منځه ځي او په نتیجه کې یې سالک خپل مقصود ته رسیږي.
او په بله اصطلاح باندې دغو پنځو لطائفو او ذکر سلطان او لطیفهٔ نفسي ته اووه ګامه هم وایي. یعنې (وصلِ عُریان) ته سالک په اووه ګامونو سره رسیږي.

دا نعمتِ عظمی چې له (وصلِ عریان) څخه عبارت دی انبیاوو عَلَیهِمُ السَّلاَمُ او کاملو اهل الله ؤ ته د ظلماني حجاباتو (چې عالم ممکن دی) او له نوراني حجاباتو (چې د اضافي صفاتو تجلیات، دذاتي صفاتو تجلیات، د ذاتي شیوناتو تجلیات اود ذاتي اعتبارياتو تجلیات) له لرې کېدو څخه وروسته پیدا کېږي. یعنې دا ټول حجابات چې کله لرې شي نو (وصل) راځي، چې د پښتو له یوې مصرۍ څخه هم دا رنګه پټ مطلب او راز څرګندیږي.

مصرۍ:

کور دې په شنو ونو کې پټ ده

مړوند را هسک کړه د شنو ونو له سرونو

خو د حجاباتو له لرې کېدو وروسته هم د الله تعالی د مشاهدې څه موانع او اسباب ترسترګو کیږي چې هغه زمونږ د استعداد کمزورتیا ده. د مثال په توګه د خدای تعالی د ذات نورانیت خو ډیر لوړ او عالي دی که لمر ته وګورو چې یو مخلوق دی زمونږ او د لمر ترمنځ حجاب (پرده) هم نشته خو بیا هم مونږ د لمر (سترګه) یا ټیکی نه شو صحیح کولای. ځکه چې زمونږ سترګې برېښنې او کمزورې دي او کامل مناسبت مو ترمنځ نشته. لیکن د ظلماني او نوراني حجاباتو له لرې کېدو وروسته د خپل پیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په متابعت او د کاملو اهل الله په توجه سره استعداد قوي کېږي او الله تعالی خپل (وصلِ عریان) سالک ته ور نصیب کوي.

مطلب دا چې د عالم امر په تصفیې سره چې پنځه لطیفې دي ولایت صُغری ترلاسه کېږي، کوم چې د اهل الله وُ ولایت دی او د دوی د فیض مبدء په ابتداء کې ظِل د صفاتو دی او په انتهاء کې عین صفاتو ته رسیږي.

او په تزکیه د عالم خلق سره چې په واسطه د ذِکر الهي سره چې څه مرتب کېږي د هغه تفصیل په لاندې ډول دی:

په تزکیه د لطیفۀ نفسي سره چې خُلص او شیره د عناصرِ اربعه رو دی؛ ولایت کُبری مرتب کېږي، کوم چې ولایت د انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ دی. یعنې چې د لطیفۀ نفسي تزکیه راشي، فناء او بقاء حاصله شي او خپل مشرب ته ورسیږي نو ثمره او نتیجه یې ولایت کُبری ده، کوم چې له ولایت صُغری څخه فوق (لوړ) دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه نبي کریم صلی الله علیه وسلم چې په خپل مبارک ارشاد کې فرمایي چې: (خِیارُکُمْ فی الجاهلیةِ خِیارُکُمْ فی الاسلامِ اِذا فَقِهُوا).

یعنې دا نفس ناطقه په جاهلیت کې چې د انسان تزکیه او تصفیه نه وه راغلې هم سردار ؤ او عالم امر یې د ځان تابع ګرځولی و او دی یې دنائت او پستۍ ته مائل کړی و، لېکن کله چې د انسان تزکیه او تصفیه راغله بیا هم دی (نفس ناطقه) سردار دی، ځکه چې دده په تزکیې سره ولایت کُبری مرتب کېږي چې د انبیاوو ولایت دی. او له ولایت صُغری څخه ډېر فوق دی، کوم چې د عالم امر په تصفیې سره انسان ته مرتب کېږي او (خِیارُکُمْ فی الجاهلیةِ خِیارُکُمْ فی الاسلامِ اِذا فَقِهُوا) پرې صادقیږي.

یادونه:

دنفس ناطقه دتصفیې له پاره ایمان شرط دی. غیرِ اسلامي فرقې لکه: براهمیه، جوګیان اوداسې نور که هر څومره ریاضتونه وکړي نو دوی ته د نفسِ ناطقه تصفیه نه حاصلیږي او نه یې کولای شي. ځکه چې دوی ته د وجوبي حقایقو او د اضافي صفاتو، ذاتي صفاتو او ذاتي شیوناتو نورانیت نه شي حاصلېدای، لېکن د عالمِ امر تصفیه کولای شي، نو ځکه په عالم مُمکن کې ځینې کشفیات او تصرفات هم ورته حاصلیږي.

نو د نفسِ ناطقه په تزکیې سره ولایتِ کُبری مرتب کېږي، کوم چې د انبیاوو ولایت دی او دوی د فیض مبدء او مستقره مقام د حق سبحانه وتعالی اسمِ ظاهر دی. یعنې د انبیاوو علیهم السلام د

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

فیض مبدء او مشرب د الله تعالی ذاتي صفات دي او د امتیانو یې د باري تعالی د اضافي صفاتو ظلال دي، خو بیا له ابتداء څخه وروسته دواړه عروج کوي آن تر بِلا کیفه قرب د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ پورې. [مقدمة التصوف ص: ۲۰/ ۲۴]

دفنا اوبقا ترمنځ توپیر

علامه قشیري رَحِمَهُ اللَّهُ دفنا اوبقا توپیر داسې بیانوي :چې دصوفیاکرامو په نزد له فنا نه مراد اوصاف مذمومه لرې کیدل دي. له بقا نه مراد په انسان داوصاف محمودۇ پاتي کیدل دي.

په انسان کې له دوړوله صفاتو نه یوصفت ضرورباقي وي اودیوه له نفي (نیستي) نه دبل اثبات ضرور راځي، څوک چې داوصاف مذمومه نه فناشول په هغه باندې محموده صفات ضرور ظاهره کیږي. اوپه چا باندې چې مذموم خصلتونه غالب شول بیا له هغه نه صفات محموده پټیږي. اودا خو دمناطقه ؤ یوه قاعده هم ده چې اجتماع دنقیضینو هم ناروا او ارتفاع دنقیضینو هم ناروا ده او دغه دواړه صفتونه په خپل منځ کې سره ضدین دي.

اوداخبره یادوساتئ چې په کومو اوصافو انسان متصف کیږي افعال یا اخلاق او یااحوال دي:

۱- افعال: هغه دي چې په هغه کې انسان په خپل اختیار سره تصرف کوي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- اخلاق : هغه صفات دي چې په انسان کې په فطري توګه باندې وي ، البته دیو صفت له مسلسل عادت جوړولو نه صفت بدلیږي.

۳- احوال : هغه دي چې په شروع (پیل) کې په انسان باندې واردیږي مګر د احوالو دصفایي دار ومدار داعمالو په صفایي باندې دی. په دې اعتبار سره احوال هم اخلاق غوندې شمیرل کیږي ، ځکه چې کله انسان داوصاف مذمومهٔ لرې کولو کوشش پیل کړي نو بیا الله تعالی په ده باندې مهرباني وکړي او دی دښو او غوره اخلاقو څښتن شي.

همدارنګه چې کله انسان خپل کوشش صرف کړي دخپلو اعمالو تزکیه اوپاکي کوي ، نو الله تعالی په خپل کرم سره دده احوال پاک کړي، بلکې په کمال سره په ده باندې احوال واردیږي.

لهذا چې کوم انسان هغه اعمال پریږدي چې کوم په شریعت کې مذموم اوبد دي دهغه سړي په اړه ویل کیږي چې دی دخپلو شهواتو نه فنا شو. اوچې کله انسان دخپلو شهواتو نه فنا شي نو بیا الله تعالی عبادت او بندګي په ښه توګه سرته رسوي.

کوم انسان چې دزړه له اخلاصه ددنیا له مینې څخه بیزاره شي دهغه انسان په اړه ویل کیږي چې دا ددنیاله رغبت نه فاني شوی .کله چې له دنیا نه بې رغبته اوفاني شي بیادغه انسان په صدق اواخلاص سره دالله تعالی په طرف راجع شي.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

او چاچې کوشش پیل کړ له خپل زړه څخه یې حسد (کینه) ،بخل ، غضب ، تکبر او داسې نو مذموم عادتونه لرې کړل نو ده په هکله ویل کیږي چې له بدو اخلاقو نه فنا شو .

او چې کله له بدو (مذمومو) اخلاقو نه فنا پیدا شوه نو دی بیا په پاکې او صدق کې تل پاتې وي .

نو اولیاء کرام او صوفیاء کرام د (ولي) تعبیر په دې سره کوي چې زړه یې په ذکر او محبت الهي کې مستغرق وي، هغه د دغه آیت معنا ده چې ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ﴾ (البقره) یعنې هغه کسان چې په الله تعالی تصدیق لري خو له دې سره سره داریږي هم. له مخالفت څخه یې همیش ځان ساتي. نو همیش یې الله په یاد وي. په زړه کې یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت وي. د ګناه محبت او مینې ته په زړه کې ځای نه ورکوي .

دا د دې آیت هغه ترجمه ده کومه ترجمه یې چې اهل تصوف کړې ده. کنه یواځې مؤمن ته هم د قرآن کریم په اصطلاح کې (ولي) ویل کیږي. خو دا د اولیاوو د تصوف په اصطلاح کوشش ده چې سړی یو مقام ته ځان ورسوي. هغه دغه مقام ده.

د (ولي) علامې

چې مونږ یې په رښتیا سره وپیژنو چې دا ولي ده، په ظاهره یې څه علامې دي ؟

د (ولي) علامې :

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- ﴿ ذكرالبغوي عَنِ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَنَّهُ سُئِلَ مِنْ اَوْلِيَاءِ الله قَالَ: اَلَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ، ذُكِرَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ. ﴾

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

ژباړه: امام بغوی رَحِمَهُ اللّٰهُ له نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه روايت کړي چې داولياوُالله ؤ په هکله ورنه پوښتنه وشوه چې څوک دي؟ رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل: دخدای پاک دوستان هغه څوک دي چې دوی په ليدلو سره سړي ته الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ وربه ياد شي.

۲-﴿ قَالَ البغوي يَروى عَنِ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ انه قال: قَالَ الله تعالى ان اوليائي من عبادى الذين يُذْكَرُون بذكرى و اُذْكَرُهم بذكرهم ﴾

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

ژباړه: امام بغوی رَحِمَهُ اللّٰهُ وايي چې له رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه روايت دی وايي چې الله تعالى ويلي دي: زما دوستان زما له بندګانو څخه هغه خلک دي چې زما په ياد دوی يادېږي خلکو ته او ددوی په ياد زه يادېږم خلکو ته.

۳- عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ ، أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، يَقُولُ: اَلاَ اُنَبِّئُكُمْ بِخِيَارِكُمْ ؟ قَالُوا: بَلَى ، يَا رَسُولَ اللهِ ، قَالَ: خِيَارُكُمْ اَلَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ، ذُكِرَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ.

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

ژباړه : له حضرت اسماء رضي الله عنها نه روايت دی وايي : چې له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه يې اوريدلي دي چې ويل يې ايا زه تاسې ته بهترين دتاسو درونه ښايم ؟

صحابه کرامو ورته وويل بلې : يارسول الله ! ده ورته وويل بهترين دتاسو هغه څوک دي چې کله دوی وليدل شي سړي ته الله تعالی وربه يادکيږي.

يعنې تعبير يې داسې ده چې: د (ولي) علامه داده چې ددوی په مجلس سره د انسان په زړه کې د الله پاک سره مينه او محبت پيدا شي. چې ددوی مجلس کوې، ددوی واقعات بيانوې نو اثر يې بيا داوي چې نفسِ مجلس شروع کړې نو له الله پاک جل جلاله سره يې مينه په جوش راشي. تعلق يې پيدا شي.

۴- ﴿ عن عمر ابن الخطاب رضي الله عنه قال قال: رسول الله صلی الله علیه وسلم ان من عبادالله لانا سأ ماهم بانبياء ولا شهداء ويغبطهم الانبياء والشهداء يوم القيامة بمكانهم من الله قالوا يارسول الله تخبرنا من هم ، قال : هم قوم تحابون بروح الله على غيرارحام بين هم، ولا اموال يتعاطونها، فوالله ان وجوهم لنورٌ وانهم على نور لا يخافون اذا خاف الناس ولايحزنون اذا احزن الناس وقرا:﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ ﴾ [سورة يونس آيت ۶۲، درمنثور ص ۳۱۰ ج ۳، بحواله ابوداود ، ابن جرير ، ابن ابى حاتم ، ابن مردويه ، تفسير قرطبى ص ۳۵۷ ، ج ۸، حليه ابى نعيم ، شعب الايمان بيهقى اوتفسير مظهرى ج: ۵ ص ۳۹]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له حضرت عمر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي چې د الله تعالى دبندګانو څخه ځينې داسې دي خلک چې په ورځ دقيامت کې به د هغو دحال غبطه انبياء اوشهداء کوي. ورنه وپوښتل شول چې دا خلک څوک دي؟

نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ځواب کې وفرمايل: چې دا هغه خلک دي چې يوله بله سره محبت خاص د الله تعالى له پاره کوي ترمنځ يې هيڅ خپلوي هم نه وي چې کله خلک په خوف (ويره) کې مبتلاشي دغه خلک به په دغه وخت کې دوېرېدلو والا نه وي او چې خلک غمجن وي دوی به غمجن نه وي.

اوبيايې دغه آيت ووايي: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝﴾.

۵- اخرج ابن مردوية عن ابى هريره رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قال سئل النبى صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عن قول الله: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝﴾ قال الذين يتحابون فى الله وورد مثله من حديث جابربن عبدالله اخرجه ابن مردويه [تفسير مظهري ج: ۵ ص: ۲۹]

ژباړه: له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ نه روايت دی چې له نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه ددې قول د الله تعالى ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ الخ﴾ په هکله پوښتنه وشوه؟ نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ځواب کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وفرمایل : چې داهغه کسان دي چې دوی په خپل منځ کې دالله تعالی له پاره محبت کوي.

۶- حضرت ابودرداء رضي الله عنه فرمایي: چې مادنبي کریم صلی الله علیه وسلم نه اوریدلي دي چې : الله تعالی فرمایي : چې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې محبت کوي زمامحبت دهغوله پاره ثابت شوچې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې ملاقات کوي زمامحبت دهغو له پاره حق شو. چې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې یوله بل سره ناسته اوولاړه کوي زمامحبت دهغوله پاره ضروري شو.

داتول هغه خلک دي چې زمامساجد زما په ذکر باندې آباده وي اوخلکوته دخیر تعلیم ورکوي اوزما داطاعت په طرف خلک رابولي دغه زما اولیاء دي چې زه دغو ته دخپل عرش دسورې لاندې ځای ورکوم په خپل قرب کې ځای ورکوم اودخپل عذاب نه یې محفوظ کوم دنورو خلکونه یې پنځه سوه (۵۰۰) کاله مخکې جنت ته داخلوم دوی به دهمیش له پاره په جنت کې عیش کوي.بیا نبی کریم صلی الله علیه وسلم دغه آیت تلاوت کړ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ الخ ﴾ [.

رواه درمنثور ج: ۳ ص: ۳۱۰ ، ترمذ ی کتاب الزهد باب: ۵۳ ، مسند احمد ج: ۵ ص: ۲۴۷/۲۲۲ ، کتاب حلیة الاولیاء ج: ۱ ص: ۳۶۷]

۷- حضرت علی رضي الله عنه فرمایي : چې اولیاء الله هغه خلک دي چې ددوی مخونه دلیږ خوب کولو له وجې نه زیړ وي ، سترګې یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دډيرې ژړا له وجې نه جنيجرې وې دډيرې لوږې له وجې نه يې خيټې ننوتې وې اوشونډې يې وچې وې. [تفسير قرطبي ج: ۸ ص: ۲۵۸]

۸- حضرت بايزيد بسطامي رَحِمَهُ اللهُ فرمايي: چې اولياء الله دالله تعالى ناوې دي اوناوې نامحرم نشي کتلای داناوې دمحبت په پردوکې پټې دي (عام خلک) يې نه په دنياکې ليدای شي اونه په اخرت کې. [الرسالة القشيرية / باب الولاية / ص: ۲۹۲]

لکه دا په فارسي ژبه کې مشهوره خبره ده: ولي راولي مي شناسد) يعنې ولي هرسړی نشي پيژاندی بلکې يواځې ولي يې پيژاندی شي.

۱- حضرت يحيى بن معاذ رَحِمَهُ اللهُ داولياءالله صفت داسې بيانوي: چې دوی دالله تعالى سره اُنس اومحبت دخپل ځان لباس جوړ وي. اودولايت مقام ته درسيدلو له امله دمجاهدې نه وروسته يې له روح سره تعلق راځي. [الرسالة القشيرية / باب الولاية / ص: ۲۹۲]

فـايد: اوس دلته بُنيادي خبره داده چې- ددغه (ولي) علامه چې په حديث شريف کې ذکر شو ، چې دده په ليدلو سره انسان ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورپه ياد يږي ، ددې وجه څه ده؟ چې دا ولي ده، بنده ده ، هغه خالق ده ، الله ده ، دده په ليدلو سره سړي ته هغه ياديږي، دده په مجلس سره انسان ته خدای پاک ياديږي ،نو وجه يې داده چې مخکې ما درته وويل چې: (وَلِيّ) قُرب ته ويل کيږي، قرب د محبت هغه بلاکيف درجه ده، چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره د خپنو اشخاصو دومره نژديکت راشي چې معيت ذاتي راشي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ فرمايي چې: بيا ددغه انسان سترګې، غوږونه، لاسونه او پښې بلکې هر اندام يې زه شم. اوددغه بنده اوخدای پاک په منځ کې داسې قرب بلاکيف راغي چې معيت ذاتي ده نو د يووالي له وجې نه چې اوس مثلاً دواړه لاسونه يوځای دي، اوس چې يو وينې نو بل هم ورسره ليدل کېږي، چې ښی لاس يادوي چپ هم ورسره يادېږي، چې چپ لاس يادوي نو ښی هم ورسره په خپله يادېږي.

ددې مثال داسې ده لکه : لمر په څلورم آسمان کې ده ، خو چې شيشه ورته مخامخ شوه، هغه رڼا د لمر په دغه ديوال لګيږي ، لمر سره له دې چې د باندې ده ، په شيشه کې نشته يوې کړکۍ ته چې سړی شيشه مخامخ کړي ددغې شيشې رڼا او تجلي هلته په دېوال باندې لګيږي، لکه څرنګه چې د لمر رڼا د باندې په دېوال لګيږي ځکه چې ددغې شيشې او لمر په منځ کې يوه علاقه د قرب راغله ، هغه انوار او شعاع چې دلمر وه هغې په دغې شيشې کې ځای ونيوه نو په دې کې هم دا کمال پيدا شو. چې دا شيشه اوس بل شان رڼا کوي. بلکې د شيشې نه چې کومه رڼا په دېوال لګيږي ددې رڼا اثر او تېزوالی تر هغې رڼا زيات وي کومه چې له لمر څخه پخپله صادرېږي.

همدارنګه پنبه (مالوچ) درواخلئ ، ځينې داسې شيشې شته چې دهغې وړانګه يا شعاع په مالوچو ولګيږي نو اور واخلي ، د لمر په خپله وړانګه او رڼا باندې اور نه اخلي اوددې شيشې په دننه کې چې د لمر کومه وړانګه راغله د هغې په واسطه اور اخلي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دهغه تقرر دلته په دوهم مکان کې راغی. په دغه ځای باندې اثر زیات شو. ځکه چې دلته علاقه د قرب ده، دا شیشه اودا پنبه د مکان په لحاظ هم سره نژدې دي، چې د لمر او پنبې په مابین کې په مکان کې بُعد (لرې والی) موجودده نو د لمر له رڼا نه اور نه اخلي اوددغې نژدې شیشې له رڼا نه پنبه اور اخلي.

یوسړی مسلمان ده یواځې یې کلمه ویلې ده، له الله سره یې تعلق جوړ شو، ځکه الله پاک فرمایي: ﴿ ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ﴾ البقرة آیت ۲۵۷ خو جذب نه ورته پیدا کېږي، عشق او محبت ورسره نه وي، د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د ذکر په وخت کې ورسره ژړا نه وي، حضور برابرېدل ورسره نه وي، لکن چې د بنده سره یې تعلق جوړ شو بیا دغه شیان پکې پیدا کېږي. ولې؟ ددوی مناسبت او قرب سره ده، ددغه قرب په لحاظ دغه اثر پیدا کېږي. کله چې لمر ته دلته شیشه مخامخ ونیسو نو ددغې شیشې پرک چې ځوک ووینې نو لمر ورته په یادېږي او کنه؟ نو هغه انوار چې ددغه ولي په سینه کې وي ددغو انوارو په مشاهده او لیدلو سره الله ورته په یادېږي. اصلي مبدء الفیض خو خداوند متعال ده. هغه انسان ته رر په یاد شي.

دوهمه وجه داده چې: خدای پاک په دغو اولیاوو کې ماده د استعداد د تاثر من الله د تاثیر فی غیر الله پیداکړې، دغو اولیاوو کې قوت او استعداد ددې شته چې هغه فیوضات چې د الله تعالی له طرف نه نازلیږي په مخلوق باندې دهغو قبولي کولی

Scanned with CamScanner

(c) ...n.com: The Digital Library

شي، تاثر من الله معنا دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له لوري چې کوم تاثیرات راځي دهغه تاثر کولی شي. قبولي او برداشت يې کولی شي اوبياچې هغه تحمل په دوی کې راغی ځای يې ونیو بیا په دوی کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ماده د تاثیر ایښې ده چې بیابه نور مخلوق ترې متاثر کېږي، اوس نو چې دهغه انوار او فیوضات په ده کې راغلل، ده تاثر قبول کړ، له دې نه چې تاثیرراځي نو نی الحال الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ انسان ته ورپه یاد شي. لکه مخکې مې چې په مثال کې درته وویل چې: د شیشې پرک سری په دېوال ووینې نو سړي ته لمر ور په یاد شي چې لمر راختلی ده، په دغه شیشه کې قابلیت د تاثر د لمر د شعاعو ده، د لمر د شعاعو د اجتماع قابلیت يې په ځان کې راوستی ، اوس په دغه کې اثر هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ایښی ده، قوت د تاثیر. چې ددغه هغه شعاع چې دلته پکې جمع شوي دي بهرته له دغه نه په بل کې هم اثر کوي، اوس نو چې په بل کې اثر راغی اثر چې څوک ووینې مؤثر ورپه یادېږي. دا اثر ددغې شیشې چې هلته پیدا شو په دغه کې اصلي اثر د لمرنه پیدا او هغه مؤثر و.

نو له دغه ولي سره چې دغه مقام ده چې سړی يې ووینې نو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ سړي ته ور په یادېږي وجه يې داده چې د الله جَلَّ جَلَالُهُ سره دده علاقه پیدا شوې ده، نو له الله جَلَّ جَلَالُهُ څخه يې تاثرات د فیوضاتو کړي دي، ددغو فیوضاتو اثر چې په بل ځای کې راغی نو سړي ته هغه ورپه یادېږي. چې اصلِ مؤثر هغه ده. مخکې وویل شو. د ولي علامه داده چې: ددوی په لیدلو سره به الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان ته وربه یادیږي. د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ په یاد به دوی سړي ته وربه یادیږي. اودغه طریقه د یاد ده چې ددوی ظاهر شکل دې ولید، د سنتو او شریعت پابندي دې یې ولیده نودهغه له وجې نه له شریعت سره ستا محبت پیدا شو. هغه سنت طریقو په تا کې تاثیر وکړ. نو ځکه الله پاک جَلَّجَلَالُهُ درته په یاد شو.

اودا چې څوک د اذکارِ باطنه وو ښښتن وي چې د کوم ولي په مجلس کې کیني نو لطائف یې خود بخود چالان شي. (اذا رُؤا ذُکِرالله) چې دوی ولیدل شو نو الله یې هم په یاد شو. هغه دده په زړه اوپه لطائفو کې چې کوم تاثر من الله راغلی هغه تاثیر فی الحال په بل کې هم راغی، دهغه لطائف هم ورسره چالان شول، چې کله دی ولیدل شي نو الله جَلَّجَلَالُهُ وربه زړه کېږي.

اودغه استعداد دتاثیر په خلکو کې دجنسي، نوعيي اوشخصي مناسبت له امله ده. نو دغه تأثُر اوتاثیر تقاضا دحصول دحضور بالله کوي خو یادیدل دالله تعالی په لیدلو ددوی اوپه ناسته له دوی سره په دې شرط سره چې دغه سړی منکرنه وي.

﴿وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ۝﴾ [سورة المائدة آیت ۲۴]

ای الخارجین عن الایمان والانقیاد. یعنې الله تعالی فاسقانو ته هدایت نه کوي، ځکه دوی له ایمان او انقیاد نه خارج دي.

﴿وَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: قَالَ اللهُ تَعَالَى: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ....﴾ [تفسیر مظهري ج: ۵/ص: ۴۱ البخاری\ج\۲\ص۹۶۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه :رسول الله ﷺ وايي: چې الله تعالى ويلي دي: څوک چې زما له دوستانو سره دښمني کوي زما دجنګ اعلان ده ورته.

د(ولي) تعريف او ولي په غيب علم نه لري

د (ولي) هغه تعريف نه ده کوم چې په عوامو کې مشهور ده. تفسيرمظهري ليکي چې: د عوامو په نزد (ولي) دې ته ويل کيږي چې هغه به کرامات لري، خارق العادة کارونه به ورڅخه صادريږي ، داسې شيان به دده په لاس کيږي چې عام انسانان له هغه څخه عاجزه وي، اويابه دی په مغيباتو (پټو خبرو) باندې خبر وي. نودا د ولي علامه نه ده، لکه زمونږ اکثره خلک اوس هم په دې عقيده دي چې ولي ته به ديرې پټې خبرې معلومې وي او هرڅه چې دی غواړي کولی به يې شي. نه ؛ دا دعوامو اصطلاح ده. دا د ولي علامه نه ده. خکه ډېر داسې اولياء الله دي چې نه کرامات لري اونه په مغيباتو باندې علم لري.

۱- لکه نبي کريم ﷺ فرمايي: ﴿ وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ ﴾ [اعراف: ۱۸۸] که زه په غيب پوهيدی ما به د خپل ځان له پاره ډېر خير جمع کړی وای.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲. نبي کريم ﷺ فرمايي: ﴿ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ ﴾ [سورة هود آيت: ۳۱]

بلکې د اولياوو په اصطلاح کرامت ته (حيض الرجال) ويل کېږي يعني دا د نرانو حيض ده او ښځې ته چې حيض ورشي په خپله جامه باندې شرمېږي، هغه د وينو ځايونه چاته نه ورښکاره کوي، بلکې پټوي يې. [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۱]

کامل ولي ته چې کوم کرامت خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړى هم وي نو دى يې خلکو ته نه ښکاره کوي، له خلکو څخه يې حتى الامکان پټوي. که کله ترې صادر شي په وخت د غلبې د حال کې، چې دى د جذب په حالت کې وي په خپل کنټرول او اختيار کې نه وي، هلته د خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ عشق په ده دومره غالب شي چې له اختياره ووځي، نو يو کرامت ورڅخه صادر شي، نور پټ شيان نه شي ليدلاى. يا خوارق صادرېدل دا شرط يا علامه د ولايت نه ده، دا له اولياوو الله نه پرته نورو ته هم پيدا کېږي، بلکې غير مسلمانو ته هم پيدا کېداى شي.

مونږ او تاسې په ميبذى او صدرا کې ويلي دي چې: يوه ډله د يونان د علماوو وه چې هغو په کشف کار کاوه، او سره له دې چې دکوم سماوي دين تابع هم نه و، خو بيا هم کشفيات ورته پيدا کېدل. دا خوارق خو جوګيان هم کولاى شي، چې جوګ پوخ کړي او بيا په هوا الوزي. نو که يو څوک په شريعت برابر نه وي او له هغه څخه خوارق صادرېږي دا ولايت او کرامت نه بلکې استدراج

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده. نور داچې کرامت په قرآن کریم ثابت ده. لکه دبي بي مریمې رضي الله عنها په هکله چې راځي: ﴿ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزْقًا ۖ قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴾

[آل عمران : ۳۸]

ژباړه : او (الله) کفیل وګرځاوه دې لره زکریا علیه السلام هرکله به چې ننوت دې ته زکریا علیه السلام په محراب (په عبادت خانه) کې نو موندله به یې له دې (مریمې) سره څه روزي (یعنې میوې دژمي په اوړي، او میوې داوړي په ژمي کې).

نو کرامت د اولیاوو حق ده. زمونږ د عقیدې موافق که له نفس کرامت نه څوک منکر شي نو په اتفاق سره ورته ضال او مضل ویل کېږي، خو په کفر کې یې شک ده.

او په دغه ولي کې چې دغه کمالات پیدا شول، نو حضرت ابن عمر رضي الله عنهما وايي: تقوا دې ته وايي چې ته خپل نفس تر هیچا هم خیر او بهتر ونه بولې.

حضرت مجدد الف ثاني شیخ احمد سرهندی فاروقي قدس الله سره وايي چې: څوک خپل ځان د کافر فرنګي نه بهتر وبولي نو هم د الله پاک جل جلاله معرفت پرې حرام ده. [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۴۹ حاشیه ۲]

حضرت سعدي رحمه الله وايي: نهد شاخ پر میوه سر بر زمین.

(c) ... Digital Library

دا قانون ده د سپیدار او چنار ونې پورته خیژي غځیږي، ځکه چې بې میوې دي، هره بې میوې ونه چې وي مخ پورته به روانه وي، خو منه چې له میوې نه ډکه شي چې څومره ډکیږي نو د رنیږي ښاخونه یې لاندې د ځمکې خواته راکاږه شي. د خُرما ونه جګه ده خو میوه یې چې په سر کې ده میوه یې کوزه راځوړنده وي.

نو څوک چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ حقیقي ولي وي نو هغه به یې له خلکو نه غټه نه وایي. ځان به له نورو عامو مسلمانانو بهتر او ښه نه بولي.

د ولایت اسباب چې په څه سره پیدا کیږي؟

د (ولي) د ولایت سبب څه شی ده؟ ولایت په څه پیدا کیږي؟ اصل کې سبب د حصول د ولایت له پاره انعکاس د انوارو د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده، د انسان په سینه کې چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مشکوة النبوة د سینې مبارکې فیوضات، انوار او اخلاق دي دا چې چېرې منعکس شوي، دغه رڼا چې چېرې ولګېده نو هلته بیا ولایت پیدا کیږي. خو په ظاهر کې دا د نبي عَلَيْهِ السَّلَامُ د سینې انعکاس چې د ولي په سینه کې راځي ددې له پاره سبب څه ده؟ نو ددې له پاره دوه عمده سببونه دي:

د ولایت اول سبب: ﴿ كَثْرَةُ الْمُجَالَسَةِ مَعَ الْمَحَبَّةِ وَالْإِنْقِيَادِ بِالنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْبِمَنْ يَنُوبُهُ ﴾ [تفسیر مظهري ج: ۵/ص: ۳۹] یعنې له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره ډېره ناسته په ژوند کې. یا دده له نائبانو

(c) kitabton.com: The Digital Library

اووارثانو سره خو چې ناسته په محبت او په انقیاد وي، چې کوم حکم هغه کوي او دی یې په ښه طریقه سره ومني. اشتباه، تردد او انکار ورسره نه وي. نو یو په دې سبب باندې مقام د ولایت پیدا کېږي. دا ولې پیدا کېږي ؟ ددې وجه به هم درته په لنډه توګه ووایم یواځې دغه ناسته او انقیاد یې ولې ددې سبب کېږي ؟ او نور نه کېږي ؟

ځکه چې څوک ددغو خلکو سره کیني دهغه زړه د دین په رنګ رنګ شوی دی، یعنې ظاهر او باطن یې د خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په دین برابر دی. نو ته چې له ده سره کېنې، ستا د زړه تعلق چې ده له زړه سره پیدا شو نو هغه د دین رنګ او انوار او فیوضات چې ده په زړه کې دي هغه به د تا زړه ورته اخلي، ستا زړه به هم رنګیږي، په دې سره مقام د بقا پیدا کېږي، فنا خو راځي مقام؛ بقا پیدا کېږي چې ده په ناسته کې محبت پیدا کېږي بیا الله پاک جَلَّجَلَالُهُ سړي ته ورپه یادیږي ، بیا په زړه کې هغه د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ نوم ځای نیسي. دده ظاهر قالب چې په شریعت باندې برابر دی دده په ناسته او تعلق کې هغه به په تا باندې اثر کوي چې د تا ظاهر به په شریعت باندې رنګیږي، خو د نبي کریم صَلَّىٰاللّٰهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ د انوارو انعکاس چې راځي هغه به د شریعت په متابعت راځي. [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۳۹]

دولایت دوهم سبب: د ولایت د حصول له پاره دوهم سبب: کثرت (ډېروالی) د ذکر ده: چې څوک ذکر ډېر کوي دغه سړي ته به بیاد ولایت مقام پیدا کېږي. دا بیا ولې سبب ده ؟ ځکه چې د انسان زړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګناهونو له امله زنګ نیسي، چې ګناه وشي نو په زړه کې تور داغ پیدا شي، که توبه وابستل شي بیا هغه داغ لرې کېږي او که نه بیا ځای نیسي. د نبي کریم ﷺ مبارک حدیث ده چې: ﴿ لِكُلِّ شَيْءٍ صَقَالَةٌ وَصَقَالَةُ الْقُلُوْبِ ذِكْرُ اللهِ ... ﴾ [مشکوة المصابیح ج ۱/ باب ذکرالله عزوجل والتقرب الیه ص ۲۱۳/ ۲۱۶ رواه البیهقي في الدعوات الکبیر]

د هرشي له پاره ریګمال شته، صفایي یې پرې کېږي چې هغه زنګونه یې بیا بېرته لېرې کیږي او د زړه له پاره ریګمال د الله پاک جل جلاله ذکر ده. اوس نو دغه زړه چې د ګناهونو د کدوراتو له وجې تور والی پکې راغلی ده دا په ذکر سره صفا کېږي چې په زړه کې صفایي راغله نو قابل د انعکاس ګرځي، شیشه چې په خاورو کې پټه وي د لمر رڼا په دې کې انعکاس کېږي؟ دا شیشه چې په دې کې د لمر رڼا دومره ځای نیسي چې بیا بل دېوال رڼا کوي دا په هغه صورت کې چې دا شیشه به صفا وي نو انعکاس چې په کوم زړه کې راځي هغه به صفا وي او ددې د صفایي لاره او طریقه نبي کریم ﷺ یواځې ذکر ښودلي ده.

اوس نو ذکر چې څومره ډېر کیږي دومره صفایي هم زیاته پیدا کېږي، څومره چې صفایي ډېرېږي دومره انوار ډېر پکې ځاییږي، ځکه په اولیاوو کې هم تفاوت ده، چې چاته څومره انعکاس وي، څومره چې د یو چا د ذات اقدس ﷺ سره تعلق زیاتیږي دومره هلته فیوضات زیاتیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عن معاذبن جَبَل قال سمعتُ رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول قال الله تعالی وجبت محبتی للمتحابین فیَّ والمتجالسین فیَّ والمتزاورین فیَّ والمتبازلین فیَّ﴾ [مشکاة المصابیح ج: ۲ ص: ۴۴۸ باب الحبّ فی الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت معاذبن جبل رضي الله عنه نه روایت دی وايي: له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه مې اوریدلي ویل یې: چې الله تعالی فرمايي چې: دوه کسان خاص دما له پاره په خپل منځ کې محبت کوي اودما له پاره سره ملا ویږي سرکیني دماله پاره خرچه کوي دهغو له پاره زما محبت واجب شو.

﴿قَالَ عَبْدُ اللهِ بْنُ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ، كَيْفَ تَقُولُ فِي رَجُلٍ أَحَبَّ قَوْمًا وَلَمْ يَلْحَقْ بِهِمْ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ﴾

[صحیح البخاری ج: ۲ کتاب الادب باب علامة الحب فی الله رقم الحدیث ۶۱۶۹ ص: ۴۲۸]

ژباړه: له حضرت عبدالله ابن مسعود رضي الله عنه نه روایت دی وايي: چې یو سړی نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته راغي او ورته وې ویل: یا رسول الله صلی الله علیه وسلم! ته څه وايي چې یو سړی دقوم سره محبت کوي مګر ددغه قوم عمل ته رسیدلای نه وي نونبي کریم صلی الله علیه وسلم او فرمایل: چې سړی به له هغه چاسره وي چې له چاسره یې محبت وي. دنه رسیدلو مطلب دادي چې ددغه سړي عمل ددغه قوم په شان نه وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عن ابی زید انه قال له رسول الله صلی الله علیه وسلم الا ادلک علی ملاک هذا الامر الذی تصیب منه خیر الدنیا والاخرة علیک بمجالس اهل الذکر واذا خلوت فحرک لسانک ما استطعت بذکر الله واحب فی الله وابغض فی الله﴾. [رواه ابونعیم کتاب حلیة الاولیاء ج۱/ص ۳۶۲/ کنزالعمال ۳۳۲]

ژباړه: ابوزید رضی الله عنه فرمايي: چې ماته نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمايل: چې زه درته اوښايم چې هغه کوم شی دی چې په هغه باندې د دنيا او آخرت کاميابي ترلاسه کيږي (يعنې په هغه باندې دنيا او آخرت د کاميابی دار او مدار وي) هغه داده چې د اهل الذکر د مجلسونو پابندي وکړه او کله چې يواځې يې نو د الله تعالی په ذکر ژبه چلوه چې ترڅو دې طاقت او وس وي. او د الله تعالی له پاره محبت کوه او بغض هم د الله تعالی له پاره.

د اولياء کرامو اقسام

دا اولياء بيا په دوه قسمه دي: مُريدين او مرادين.

نو دا څومره پورته بيان چې مونږ وکړو دا د مريدينو مقام ده، هغه څوک چې خليل الله دی، مريد د خدای پاک جل جلاله د محبت اراده لري، نو دی به کوشش کوي او په دغو کوششونو باندې به خدای پاک جل جلاله دی داسې مقام ته رسوي چې بيا به د خدای پاک جل جلاله عشق او محبت د ده په سينه کې ځای پيدا کوي. بيا به د ده د امحبت د نورو سينو د محبت له پاره ګټه سونکی ثابتيږي.

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

بله ډله د اولیاووته (مرادین) ویل کیږي، چې دوی خپل مراد او مقصد ته رسیدلي وي چې هغه دخپل خالق خوشاله کول دي مرادینو ته محبوبین هم ویل کیږي او مریدینو ته محبین هم ویل کیږي محبوب د کردګار دي.

﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللهَ إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَقَالَ: إِنِّي أُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبَّهُ، قَالَ: فَيُحِبُّهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي السَّمَاءِ فَيَقُولُ: إِنَّ اللهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبُّوهُ، فَيُحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ، قَالَ ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ، وَإِذَا أَبْغَضَ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَيَقُولُ: إِنِّي أُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضْهُ، قَالَ فَيُبْغِضُهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي أَهْلِ السَّمَاءِ إِنَّ اللهَ يُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضُوهُ، قَالَ: فَيُبْغِضُونَهُ، ثُمَّ تُوضَعُ لَهُ الْبَغْضَاءُ فِي الْأَرْضِ﴾ [صحیح المسلم کتاب البر والصلة والادب، باب اذا احب الله عبداً امر آه ج: ۲ ص: ۳۳۱ / رقم الحدیث: ۲۶۳۷]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي: چې د الله جَلَّ جَلَالُهُ له چا سره محبت پیدا شي نو جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ ته حکم وکړي چې زه د فلانکي سره محبت لرم، ته محبت ورسره کوه، نبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وایي جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورسره محبت کوي بیا هغه په آسمانونو کې اعلان وکړي، چې الله تعالی له فلاني سره محبت لري تاسې هم ورسره محبت کوئ. نو د اسمانونو اهل هم محبت ورسره کوي .نبی عَلَيْهِ السَّلَامُ وایي چې بیا دزمکې د خلکو په زړونو کې هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه ور محبوب کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او له یو چا څخه چې د الله تعالی بد راشي نو جبرئیل علیه السلام راوغواړي ورته وايي زما فلانی سړی بد ایسي نو ته یې هم بدایسوه، نبي علیه السلام وايي چې جبرائیل علیه السلام دغه سړی بدابسوي، بیا په اسمانونو کې اعلان وکړي چې الله تعالی له فلانکي سړي سره بغض لري تاسي هم ورسره بغض کوئ. نو داسمانونو مخلوقات یې هم بداپسوي، نو دزمکې په خلکو کې هم منفورشي د نیک خلکو تر یام هم دغه شخص بد ورځي. خدای پاک دي موږ او تاسي بلکې ټول مسلمان له داسې بد حالت او کیفیت څخه وساتي.

د نیکو خلکو محبت له یو چا سره دا دلیل د محبت ده. هغه علامه چې مو مخکې ذکر کړې هغه ددې مرید وي.

او هغه اولیاء، چې مرادین دي دهغو علامه داده چې د مسلمانانو به له دوی سره ډېره جوړه وي. له یو چاسره چې د مسلمانانو مینه زیاتیږي او په زړونو کې یې قدر زیاتیږي دا ددې دلیل ده چې دی محبوب ده، ځوک چې په مشرب د حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم وي هغه محبوبین دي، هغه مرادین دي، هغو ته خدای پاک جل جلاله دغه مقام ورنصیب کړی.

په قرآن مجید کې یې مثال دادی: چې الله تعالی خپل محبوب محمد صلی الله علیه وسلم معراج ته بوتلووې فرمایل: ﴿سُبۡحَٰنَ ٱلَّذِيٓ أَسۡرَىٰ بِعَبۡدِهِۦ لَيۡلٗا مِّنَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ إِلَى ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡأَقۡصَا﴾

[سورة الاسراء آیت ۱]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: پاک ده هغه ذات چې بوېي تللو خپل بنده په شپه کې له مسجد حرام څخه وطرف د مسجد اقصی ته.

نو الله تعالی خپل محبوب معراج ته بوتلو داد مراد سره معامله وه.او چې کله د مرید معامله وه نو وې فرمایل: ﴿فَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا﴾ چې کله موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ زمونږ ملاقات ته راغی.

نو الله تعالی له نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره د مراد معامله وه او د موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ سره د مرید معامله وه.

اوس ګورئ موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ له الله تعالی نه د شرح صدر دعا غواړي ﴿رَبِّ ٱشْرَحْ لِى صَدْرِى ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِىٓ أَمْرِى ﴿٢٦﴾﴾ [طه: ۲۶]

او الله تعالی نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته شرح صدر خپله ورپه برخه کوي د غوښتلو اړتیا هم نشته فرمايي: ﴿أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾﴾ [الانشراح]

نو د مرید او مراد معامله ډیر توپیر لري.

د اولیاء کرامو پایلې، انجام او عاقبت د قرآني ایاتو نو او نبوي احادیثو په رڼا کې

تر ټولو د پام وړ خبره داده چې د اولیاؤ کرامو انجام، عاقبت او پایلې به څه ډول وي. په قرآن کریم او احادیثو کې د دغو بزرګانو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام څنګه بیان شوی دی ؟ په قرآن کریم کې ددوی انجام داسې بیان شوی چې:﴿ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ ﴾

[سورة یونس آیت ۶۴]

یعنې ددې اولیاء کرامو له پاره زېرې دی په ژوند ددنیا او آخرت کې. زېرې د دنیا په ژوند کې څرنګه دی ؟ د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژوند کې زېرې دا و چې ده به بشارت د جنت ورکاوه ، څوک چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ولي و هغه ته د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژبه وویل شول چې:

﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَبُو بَكْرٍ فِي الْجَنَّةِ، وَعُمَرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعُثْمَانُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَلِيٌّ فِي الْجَنَّةِ، وَطَلْحَةُ فِي الْجَنَّةِ وَالزُّبَيْرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعْدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعِيدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ فِي الْجَنَّةِ ﴾ [رواه ابوداود حدیث : ۴۶۵۰/ والترمذي حدیث :۳۷۴۷/وابن ماجه حدیث :۱۳۳/اومسند امام احمد : ۱/۱۸۷/۱۸۸]

یعنې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورتنیو لسو وارو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته دجنت زېرې ورکوي چې دوی جنتیان دي .دا خو په یوه واقعه کې داجمال په صورت کې زېرې ورکړی شوي ، ډېرو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته یې دتفصیل په طریقه هم زېرې ورکړي دي چې یو څو مثالونه یې په لاندې ډول دي:

دابوبکر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په هکله وایي: ﴿ وقال امانک یاابابکر اول من یدخل الجنة من امتی ﴾ [رواه ابوداود کتاب السنة باب ۱۸] ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ ثُمَّ أَبُو بَكْرٍ ثُمَّ عُمَرُ، » [رواه الترمذی حدیث ۳۶۹۲] « قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لِكُلِّ نَبِيٍّ رَفِيقٌ وَرَفِيقِي - يَعْنِي فِي الجَنَّةِ - عُثْمَانُ » [رواه الترمذی حدیث ۳۶۹۸ وابن ماجه] دحضرت عبدالله ابن سلام رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په هکله وايي چې: دا جنتي ده. « إِنَّهُ مِنْ أَهْلِ الجَنَّةِ، متفق عليه عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، » [رواه البخاری ومسلم عن ابن عمر] د حضرت ابن عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په باب کي وايي چي: (رجلٌ صالح) دا ډېر نېک سړی دی. « عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِعَلِيٍّ: أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي متفق عليه »

[رواه البخاری کتاب فضائل اصحاب النبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باب ۹/ والترمذی کتاب المناقب باب ۲۰ حدیث ۳۷۳۰]

ژباړه : له حضرت جابر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وايي : چې نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته وايي چې: ته ماته داسې يې لکه حضرت هارون عَلَيْهِ السَّلَامُ حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته ، خو يواځې فرق دادی چې له ما نه وروسته بل پيغمبر نشته يعنې هغه نبي و ته نبي نه يې. « عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ » [رواه الترمذی: حدیث ۳۷۱۳/ ومسند احمد ۱/۸۴/۱۱۸/ ۱۱۹/۱۵۲] چاته چې زه ګرن يم هغه ته به حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هم ګران وي.

دحضرت فاطمې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا په هکله وايي:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي، فَمَنْ أَغْضَبَهَا أَغْضَبَنِي ﴾ [رواه البخاري كتاب فضائل اصحابه النبي ﷺ باب ۱۲/۲۹/ حديث: ۳۷۱۴]

ژباړه: له حضرت مسور ابن مخرمه رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دي: چې حضرت فاطمه رضي الله عنها زما دوجود جز ده څوک چې دا په غضب کوي ګويا ما په غضب کوي.

دحضرت دحسن رضي الله عنه او حسین رضي الله عنه په باره کې وايي:

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ﴾ [رواه الترمذي حديث: ۳۷۶۸ وابن ماجه حديث: ۱۱۸]

ژباړه: له حضرت ابوسعيد خدري رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دي: حضرت حسن او حضرت حسين به دجنت دځوانانو سرداران او مشران وي.

دمريم رضي الله عنها او خديجه رضي الله عنها په باره کې داسې وايي:

﴿ وَقَالَ خَيْرُ نِسَائِهَا مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ وَخَيْرُ نِسَائِهَا خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ ﴾ [صحيح البخاري كتاب مناقب الانصار باب: ۴۵/ ومسلم كتاب فضائل الصحابه حديث: ۶۹]

ژباړه: رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي: چې حضرت مريم رضي الله عنها دخپلې زمانې دښځو بهتره او غوره ښځه وه او حضرت خديجه رضي الله عنها دخپلې زمانې دښځو بهتره او غوره ښځه وه.

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

دحضرت عائشي رضي الله عنها په باره کې داسې وايي: ﴿ وَإِنَّ فَضْلَ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ ﴾ [رواه البخاری فضائل صحابه باب ۲۵/ ومسلم فضائل صحابه حديث : ۸۸۹/۷۰]

ژباړه : ببشکه دحضرت عايشې رضي الله عنها فضل او بهتري په نورو ښځو داسې ده لکه دشورا دمړي په نورو مړيو .

﴿ وقال نعم الرجل سيدبن حصير ثابت بن قيس نعم الرجل معاذبن جبل نعم الرجل معاذابن عمروبن الجموح ﴾ [رواه مسند احمد :۲/۴۱۹]

﴿ وقال ان الجنة تشتاق الى ثلاثة على وعمار وسلمان ﴾ [رواه البيهقي كتاب مجمع الذوائد :۹/۱۱۲/ والتبريذي كتاب مشكوة المصابيح ۶۲۲۵۲ والمتقي الهندي : كتاب كنزالعمال : ۳۳۱۱۲]

دپام وړ خبره خو داده چې خلک په جنت پسې مره شول چې جنت پيدا کړي او جنت بيا دحضرت علي ، حضرت عمار ، او حضرت سلمان رضي الله عنه غوښتنه کوي .

د انصارو مبارکانو په حق کې نبي کريم صلى الله عليه وسلم فرمايي او بشارت ورکوي چې : ﴿ عَنْ عَدِيِّ بْنُ ثَابِتٍ، قَالَ: سَمِعْتُ الْبَرَاءَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الأَنْصَارُ لاَ يُحِبُّهُمْ إِلَّا مُؤْمِنٌ، وَلاَ يُبْغِضُهُمْ إِلَّا مُنَافِقٌ، فَمَنْ أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللهُ، وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ أَبْغَضَهُ اللهُ ﴾

[رواه البخاری مناقب الانصار باب ۴ حديث ۳۷۸۴]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: آيَةُ الإِيمَانِ حُبُّ الأَنْصَارِ، وَآيَةُ النِّفَاقِ بُغْضُ الأَنْصَارِ ﴾ [رواه البخاري فی کتاب الایمان رقم الحدیث ۱۷]

یعنې د انصارو مبارکانو د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره محبت دا د ایمان علامه ده. ولې هغه ټول د خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ دوستان دي، څوک چې ددوی سره محبت کوي دا مسلمان ده. هغه ټول د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ اولیاء او دوستان دي. څوک چې بغض ورسره کوي هغه منافق ده. د ټولو صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په باب کې مجموعي بشارت د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له طرفه دادي چې: ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ [سورة مجادله آیت ۲۲]. ﴿وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ﴾ [سورة الحدید آیت ۱۰]

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ الآیه﴾ [سورة الفتح آیت ۲۹]

ژباړه: محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رسول او رالیږل شوی دالله تعالی دی (په حق سره) او هغه کسان چې له ده سره دي سخت دي از روی مقابله او مجاهده پر کافرانو باندې مهربانان او زړه سواندي دي پخپلو منځو کې.

دومره لوی زیری او سند چې چاته الله تعالی ورپه برخه کړي نو هغوی به ولې اندېښنه او فکر کوي اوبیا چې داوعده اوزیري وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم دخالق لايزال له لوري چې دهيڅ ډول زيان او بې وفايي تصور هم نشي پکې کېدلی.

د نبي کريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له طرف نه بشارت دادي چې: ﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا، مَا أَدْرَكَ مُدَّ أَحَدِهِمْ، وَلَا نَصِيفَهُ﴾ [البخاري فضائل اصحاب النبي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باب ٥، مسلم فضائل صحابه رقم الحديث: ۲۲۱/ ۲۲۲]

ژباړه: له حضرت ابو هريره رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي: تاسې زما په صحابهٔ کرامو پسې بدمه واياست، زمادې په هغه ذات قسم وي چې زما روح دده په لاس کې ده، که تاسې دأحد دغره په اندازه سره زر صدقه وکړی ددوی ديو پاو يا نيم پاو صدقې خای ته بدونه رسيږي.

﴿عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خَيْرُكُمْ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ»﴾ [صحيح البخاري، ج: ۱ص: ۳۶۲/ کتاب الشهادات باب: لايشهد على شهادة جور إذا أشهد، رقم الحديث: ۲۶۵۱]

ژباړه: له حضرت عمران ابن حصين رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي: چې بهترين او غوره ددتاسې زما دزماني خلک دي (صحابهٔ کرام)، له هغو نه وروسته بيا تابعين بهتر دي، بيا تبع تابعين بهتر دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: لَمْ يَبْقَ مِنَ النُّبُوَّةِ إِلَّا الْمُبَشِّرَاتُ قَالُوا: وَمَا الْمُبَشِّرَاتُ؟ قَالَ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ ﴾

[رواه البخاری کتاب التعبیر باب ۵ حدیث ۶۹۹۰ ومسلم کتاب الصلوة حدیث ۲۰۸/۲۰۲]

ژباړه: حضرت ابوهریره رضي الله عنه وايي چې له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه مې اوريدلي دي ويل يې چې: نبوت ختم شو خو بشارات به وي، صحابهٔ کرام ورڅخه پوښتنه کوي چې: بشارات څه شی دي؟ رسول الله صلى الله عليه وسلم ورته وايي چې: ښه خوبونه دي. دا څه معنا؟ مطلب دا چې سړی په خپله خوب ويني او په خوب کې خپل حالات ښه ويني، يا يې بل څوک ښه ويني، خو خپل ځان ښه ليدل يا د بل له طرف نه ښه ليدل دا په هغه صورت کې چې دی به عملاً هم ښه وي. بيا به رؤيای صالحه ته اعتبار وي. د منافق او فاجر له پاره خوب اعتبار نه لري.

﴿ وقال البغوی رحمه الله عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قال سالت رسول الله صلى الله عليه وسلم عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} قال: هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ ﴾ [مسند احمد: ۴۵۲/۶ ومستدرک حاکم: ۳۴۰/۲]

ژباړه: له حضرت عباده ابن صامت رضي الله عنه نه روايت دی وايي: له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه مې ددې آيت {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} په هکله پوښتنه وکړه چې ددې څه معنا ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راته وویل: دغه زیري دنیک مسلمان له پاره دادي چې ښه او نیک خوبونه دې پخپله ووینې او یا یې بل څوک دده له پاره ووینې.

﴿عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ مِصْرَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ، عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} فَقَالَ: مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ إِلَّا رَجُلٌ وَاحِدٌ مُنْذُ سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ مُنْذُ أُنْزِلَتْ، هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ﴾ ﴿بشراة فی الحیوة وبشراة فی الاخرة الجنة له طراق كثيراً﴾ [رواه الترمذی حدیث: ۲۲۷۴]

﴿اصحابي کالنجوم بایهم اقتدیم اهتدیتم﴾ [العجلونی کتاب کشف الخفاء ۱/ ۱۴۷، الزبیدی کتاب اتحاف السادة المتقین: ۲/ ۲۲۳]

ژباړه: رسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: چې زما صحابه لکه ستوري داسې دي، په هریوه پسې چې اقتدا وکړي تاسې به په هدایت او سمه لار یاست.

نو: ﴿لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ﴾ [سورة یونس آیت ۶۴]

د نبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژوند کې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوستانو ته د دده صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژبه د جنت زیری ورکول کېدل. د نبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د دنیا نه د انتقال نه وروسته اوس ددغو خلکو له پاره بشری (زیری) شته که نه؟ هو شته. هغه (رؤیا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبونه دي (ثم اذا مات رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فالبشرى فى الدنيا ما بشرالله سبحانه اولياءه بالكشف يعنى اراه فى عالم المثال فى المنام او اليقظة وهوالمراد بالرؤيا الصالحه) [تفسير مظهرى ج: ۵/ ص: ۴۲]

نو کله چې نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنيا جامي بدلي کړي، بيا په دنيا کې اولياوو ته زيري هغه څه دي چې الله تعالى يې اولياوو ته ورکوي په کشف سره يعنې ورونيي يې په عالم مثال کې په خوب سره او يا په ويښه چې له رؤيا صالحه نه دغه مراد ده.

يعنې کله چې رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ويښه ليدل دهغه نه تعبير په کشف سره کېږي، د خوب په حالت کې ليدل په خوب سره کېږي، ددغو خلکو له پاره بشرى کله الهامات د وظائفو د مراقبو په حال کې الهام ورته شروع شي، خپله ده ته يا يو بل ولي ته. دده مقام خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ په الهام سره ورمعلوم کړي. يا په خوب کې.

﴿وقيل البشرى فى الدينا هى الثناءالحسن لماروى البغوى بسنده عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ الصَّامِتِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قِيلَ لِرَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَرَأَيْتَ الرَّجُلَ يَعْمَلُ الْعَمَلَ مِنَ الْخَيْرِ، وَيَحْمَدُهُ النَّاسُ عَلَيْهِ؟ قَالَ: «تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ﴾ [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۲]

ژباړه: ځينو ويلي چې په دنيا کې زيري دهغه سړي په ښه نامه ياديدل دي. څکه چې امام بغوى رَحِمَهُ اللّٰهُ په خپل سند له عبدالله ابن صامت له حضرت ابوذر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ نه روايت کړى وايي: چې له رسول

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه وپوښتل شول چې يوسړی نيک عمل کوي
اوخلک يې صفت کوي داڅرنګه ده ؟ په خواب کې يې ورته وويل
دغه هغه عاجل زيري دمؤمن دي .

وقال الزهری وقتادة هي نزول الملائكة بالبشارة من الله عندالموت قال
الله تعالى : ﴿ تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَٰٓئِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟
وَأَبْشِرُوا۟ بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ ﴾ [سورة فصلت آيت : ۳۰]

ژباړه : امام زهري رَحِمَهُ اللهُ او قتاده رَحِمَهُ اللهُ وايي : چې دغه زيري
راکوزيدل دملائکو دی دمرګ په وخت کې دالله تعالى له لوري
اوفرمايي: رانازليږي به پر دوی فريښتي (عندالنزع والبعث يا فی
القبر) داسي به ورته وايي چې مه ويرېږئ په دنيا کې او مه خپه
کيږئ په اخيرت کې او زيری ورکړئ په هغه جنت سره چې له تاسي
سره يې وعده شوې ده .

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، قَالَ : الرُّؤْيَا ثَلَاثٌ :
فَبُشْرَى مِنَ اللهِ ، وَحَدِيثُ النَّفْسِ ، وَتَخْوِيفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ ﴾ [تفسير
مظهري ج: ۵/ ص: ۴۳ / رواه ابن ماجه حديث: ۳۹۰۶ ومسند احمد: ۲/ ۲۵۹]

ژباړه : له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي : چې
رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي : چې خوبونه په دري ډوله دي :
۱- دالله تعالى له لوري ، ۲- دنفس سوچونه دي . ۳- او
دشيطان له لوري ويرول دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ: أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ ﴾ [صحيح البخاري كتاب التعبير باب: ۲ رقم الحديث ۶۹۸۳ ج: ۲ ص: ۵۷۴]

ژباړه: حضرت ابو سعید خدري رضي الله عنه وايي: له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه مې اوریدلي ویل یې: چې نیک خوبونه دنبوت شپږ څلوېښتمه برخه ده.

رؤیای صالحه ښکه بشارات دی او ښکه قابل دبشارت دي، چې دا د نبوت شپږ څلوېښتمه حصه ده. مخکې دا خبره تیره شوې چې نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمایي چې نبوت ختم شو خوبشارات به پاتې وي.

دا خو په دغه فاني دنیا کې دنیکانو او بزرګانو پایلې او انجام شو په اخیرات کې چې تلپاتې ژوند دی هلته هم ددوی له پاره لوړ مقامات او بشارتونه دي. له آخرت نه مطلب د زنکدن حالت، د قبر حالت اود حشر د اول وار د راپورته کېدا دا ټول عبارت دی. ښکه چې دا ټول د آخیرت مقامات دي نو ددغو نېکانو او بزرګانو له پاره زېری دی. کله چې نیکان اوبزرګان له دنیا سره په مخه ښه کوي بیا خدای پاک ورته لاندینی قرآني زیری ورکوي.

﴿يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفۡسُ ٱلۡمُطۡمَئِنَّةُ ۝٢٧ ٱرۡجِعِيٓ إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةٗ مَّرۡضِيَّةٗ ۝٢٨ فَٱدۡخُلِي فِي عِبَٰدِي ۝٢٩ وَٱدۡخُلِي جَنَّتِي ۝٣٠﴾ [سورة الفجر]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: ای نفسه آرام نیوونکیه (په ذکر زما شاکر په نعمت زما صابر په زحمت زما) وګرځه (له دنیا نه) په طرف درب خپل حال داچې راضي خوښ به یې ته (له الله تعالی څخه او الله تعالی) راضي اوخوښ (به وي له تا څخه) بیا ننوځه په (نیکانو) بندګانو زما کې اوننوځه په جنت زما کې؛ سره له نورو مقربینو)

یعنې ملائکې ورته راشي، دغه ملائکې ددغو انسانانو له پاره زېرې ورکوي اود زنکدن په حالت کې ورته وایي چې: ﴿ أَلَّا تَخَافُواْ وَلَا تَحْزَنُواْ وَأَبْشِرُواْ بِٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ۝﴾ (سورة فصلت) اوپه دغه حالت کې ده ته دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ له ملاقات نه زیات بل شی محبوب نه وي. اودایې رغبت وي چې هسې زر مې روح قبض کړل شي ترڅو دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ملاقات وکړم.

په قبر کې اولیاء کراموته زېرې

او په قبر کې یې بشری (زېری) داده چې: دده عمل صالح ورته په ښائسته شکل کې راشي زېرې ورباندې کوي چې انعامات الهي دې مبارک شه. دی ورڅخه پوښتنه کوي چې ته څوک یې؟ ستا رنګ خو د زېري کوونکي ده، دی به ورته وایي چې: زه ستا هغه نېک عمل یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا قُبِرَ الْمَيِّتُ - أَوْ قَالَ: أَحَدُكُمْ - أَتَاهُ مَلَكَانِ أَسْوَدَانِ أَزْرَقَانِ، يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا: الْمُنْكَرُ، وَلِلْآخَرِ: النَّكِيرُ، فَيَقُولَانِ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ؟ فَيَقُولُ: مَا كَانَ يَقُولُ: هُوَ عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، فَيَقُولَانِ: قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ هَذَا، ثُمَّ يُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا فِي سَبْعِينَ، ثُمَّ يُنَوَّرُ لَهُ فِيهِ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ، نَمْ، فَيَقُولُ: أَرْجِعُ إِلَى أَهْلِي فَأُخْبِرُهُمْ، فَيَقُولَانِ: نَمْ كَنَوْمَةِ الْعَرُوسِ الَّذِي لَا يُوقِظُهُ إِلَّا أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ، حَتَّى يَبْعَثَهُ اللهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ، الحديث. ﴾ اجامع الترمذي ج ١/ ص: ٢٠٥ ابواب الجنائز باب ماجاء في عذاب القبر رقم الحديث ١٠٧١]

ژباړه: له حضرت ابو هريره رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ويلي دي: چې کله مړی يا يو د تاسې په قبر کې کېښودل شي، دوه ملائکې له رنګه تورې او د شنو سترګو خاوندانې ورته راشي چې يوه ملائکه په نامه د (مُنکَر) او بله په نامه د (نَکِير) ده، دغه مړي ته وايي چې ته د دغه سړي په هکله څه وايې، دا څوک دی؟

نو دی به ورته وايي: هغه څه چې په دنيا کې يې ويل: چې دا د الله تعالی بنده او د هغه رسول دی زه په دې شاهدي ورکوم چې الله تعالی يو دی او محمد صلی الله علیه وسلم د ده بنده او رسول دی.

نو دغه دوه ملائکې به د ده له سم ځواب ورکولو وروسته ده ته زيری ورکوي چې مونږ مخکې لا پوه وو چې ته به مونږ ته سم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوابونه راکوي. «دوی ولې پوه ؤ؟ یا له دې وجې چې دوی به دنیا اعمال صالحه لیدلي ؤ، یا له ظاهري انوارو څخه به یې معلومه کړي. چې په قبر کې به ده د عبادت آثار پراته دي، چې د هغې په اثر یې ملائکې پېژني.»

بیا ده ته قبر فراخه شي اویا(۷۰) ګزه په اویا(۷۰) ګزو کې، بیا په قبر کې نور ورته شروع شي .او ملائکې زېری ورکړي چې د دنیا له غمونو اوتکلیفونو څخه خلاص شوې ستا له پاره ابدي ژوند او راحت دی ویده شه! دی به ورته ووایي زه یو ځل خپل اهل ته بیرته ورځم چې زما ددې ښه حال خبر ورکړم. نو دوی دوارړ به ورته ووایي: چې د نوې ناوې په شکل باندې آرام خوبونه کوه هغه ناوې چې نه یې راویښوي مګر خپل میړه به یې راویښوي، نو دغه مړی به په قبر کې دغسې په ارام وي ترڅو چې الله تعالی یې له قبر څخه راپورته کړي د حشر په ورځ.

کله چې بیا له قبر نه راپورته شي بیا په هغه حالت کې هم ددوی له پاره بشری (زیری)وي. د قبر نه چې سړی راپورته شي د هیبت حالت وي، کله به داسې دروند هیبت وي چې یو بل به نه سره پېژني، لکن دلته ددغو بزرګانو هیبت او وېره هرڅه ختمیږي ، دلته بیا ددوی له پاره بُشری وي. دا د اولیاوو له پاره د زېري عاقبت ده انعام نه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عن معاذبن جَبَل قال سمعتُ رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول قال الله تعالى وجبت محبتي للمتحابين فيَّ والمتجالسين فيَّ والمتزاورين فيَّ والمتباذلين فيَّ﴾ [مشكاة المصابيح ج: ۲ /ص ۴۲۸/ باب الحبّ فی الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت معاذبن جبل رضي الله عنه نه روايت دی وايي: له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه مې اوريدلي ويل يې: چې الله تعالی فرمايي چې: دوه سړي خاص دما له پاره په خپل منځ کې محبت کوي اودما له پاره سره ملا ويږي سرکيني دماله پاره خرچه کوي دهغو له پاره زما محبت واجب شو.

﴿عن عُمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان من عبادالله لأُناساً ما هم بانبياء ولاشهداء يغبطهُمْ الانبياء والشهداء يوم القيمة بمكانهم من الله قالوا يارسول الله تخبرنا مَنْ هُمْ قال هم قومٌ تحابّوا بروح الله على غير ارحام بينهم ولا اموال يتعاطونها فوالله ان وُجُوهم النور وانهم لعلى نور لايخافون اذا خاف الناس ولايحزنون اذا حزن الناس وقرأ هذه الاية ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾﴾

[مشكاة المصابيح ج: ۲ ص: ۴۲۸ باب الحبّ فی الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت عمر رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې نبي کريم صلى الله عليه وسلم فرمايي: خينې دالله تعالی له بندګانو داسې دي چې نه انبياء دي، نه شهداء دي خو په قيامت کې به ددوی په حالت باندې انبياء عليهم السلام او شهداء هم غبطه او تمنا کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم پوښتنه وکړه چې: يارسول الله صلی الله علیه وسلم! دا څوک دي؟ نبي کريم صلی الله علیه وسلم ورته وويل چې داهغه کسان دي چې ددوی مينه اومحبت يوازې دخدای پاک درضا له پاره ؤ ددوی يوځای کيدل يوازې ددين په بنياد وي کومه نسبي او دنياوي خپلولي يې هم ترمنځ نه وي دراکړې او ورکړې سلسله يې هم ترمنځ نه وي ، بلکې يوازاې او يوازې دخالق لايزال رضا او خوشحالي يې مقصد او موخه وي.

اوپه الله تعالی مې دي قسم وي چې: مخونه به يې نوراني او ځليدونکي وي د نور په منبرونو به ناست وي. په دوی به کومه وېره نه وي په هغه ورځ چې نورخلک به په غم او ويره اخته وي، دوی به نه غمجن وي په داسې حال کې چې په دې ورځ به نور خلک غمجن وي

بيايې دغه آيت ولوست: ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ الايه ﴾.

يعنې دغو خلکو ته به الله پاک جل جلاله دغه مقام اومرتبه ورکوي. دا محبت د خدای پاک جل جلاله د رضا له پاره چې دوه مسلمانان يې په خپل منځ کې کوي نودا يې بيا انجام او انعام ده. دوی ته دا مقام ولې پيدا کېږي چې له هر قسم پرېشاني نه به په قيامت کې محفوظ وي؟

ځکه يو له بل سره يې ناسته ولاړه هرڅه دالله تعالی درضا له پاره دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داولیاؤ سره تړاو او دهغوی زیارت کول ګټور دي

د اولیاء کرامو ملاقات او دهغوی زیارتونو ته تلل قسم په خدای ده چې دومره زیاتې ګټې پکې دي چې په خپل عمل سره یې په ډېر وخت کې هم نه شي ګټلای. څکه دهغوی ددعاؤ او لیدلو اثرات په سړي کې ډېر زیات او ګټور بدلون راولي ، خو که یوڅوک دهغوی هغه اثرات او انوار ووینې

خو هر څوک یې نشي لیدلی دچاچې سینه پاکه وي وظایف یې ترسره کړي وي سینه یې دالله په نامه منوره او روښانه کړې وي هغه یې بیا وینې او په خوندیې هم پوهیږي. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وایي چې: له هغو خلکو سره زما محبت حتمي او دتل له پاره دی چې دوی راکړه ورکړه، تعاون، محبت زما د دین له پاره کوي او چې له چا سره د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت پیدا شو نو دی د محبوبینو له ډلې څخه شو، اوس چې محبوب شو نو د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو او محببوبینو او مُرادینو له ډلې څخه شو

څکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمایي چې: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾﴾ (سورة یونس آیت ۶۲) چې زما په ولیانو به نه خوف وي او نه به دوی غمجن وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصل ثمره نتیجه د ولایت مونږ لا تراوسه ذکر کړې نه دږ یواځې علامې، تعریف، د عاقبت په لحاظ په قرآن کریم کې زیری بیان شو.

د ولایت پایله نتیجه جنت ته تلل دي

نو نتیجه د ولایت جنت ده. زیری په دنیا کې ورکړل شو، اصل ځای د انعام به په جنت کې وي. دا زیری دوی ته په قبر کې ورکړل شو، زیری د حشر په حالت کې ورکړل شو. په قیامت کې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څرنګه مقام اولیاء کرامو ته نصیب کوي ؟ نو په حدیث مبارک کې راځي:

﴿عن ابی هریرة قال كنتُ مع رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال رسول الله ان فی الجنة لعُمُدا من یاقوت علیها غُرَفٌ من زبَرْجَد لها ابوابٌ مفتحةٌ تضِیءُ كما یُضِیءُ الكوكب الدُرّیُّ فقالوا یارسول الله من یسكنُها قال المتحابُّون فی الله والمتجالِسُوْنَ فی الله والمتلاقون فی الله﴾

[مشكاة المصابیح ج. ۲/ ص: ۴۴۹]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: زه له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره وم نو وې ویل چې په جنت کې دیاقوتو متې (ستنې) دي چې په هغو باندې بنګلې دي چې له زبرجدو څخه جوړې دي او دروازې یې خلاصې دي داسې ځلیږي لکه ښه روښانه ستوري، صحابه کرامو ورته وپوښتل اې رسول الله! دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچا له پاره دي څوک به پکې اوسیږي ؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وویل : دهغه چا له پاره دي چې یو له بل سره مینه اومحبت ناسته ولاړه اوملاقات خاص زما درضا له پاره کوي.

د اولیاء کرامو ځای به د عامو مسلمانانو په نورو طبقاتو په جنت کې دومره پورته وي لکه د ځمکې څخه چې آسمان ته ګورو او هغه غټ ستوري چې په افق کې ځلیږي، نو هلته به ددوی منازلو ته په جنت کې نور مسلمانان داسې ګوري. او هغه انوار یې دي چې په قیامت کې به دوی په هغو آسانو سپاره وي چې وزرونه به یې وي او زینونه به یې له یاقوتو او لاجبرو جوړ شوي وي. دوی چې کوم ځای ته وغواړي نو په هوا باندې به یې دغه آسان هغه ځای ته رسوي. د لاندنیو طبقاتو او ټولیو په انوارو به پټ والی او خفا راځي اودالاندي طبقې او ډلې به پوښتننه به کوي چې دا زمونږ انوار چا راپټ کړل.

څکه خدای پاک فرمایي: ﴿ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝ حَدَآئِقَ وَأَعْنَٰبًا ۝ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ۝ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴾(سورة النبا)

ژباړه : بیشکه خاص متقیانو ته (په اخرت کې) ځای دی خلاصي بري کامیابي دی باغونه (دمیوي) او دانګورو (ونې) دي اوپیغلې انار تیوني هنخولي دي . او (متقیانو ته په جنت کې دشراب طهور) پیالې ډکې تر خندو (غاړو) دي.

ددې آیت خودا معنا شوه چې قرب الهي د الله دوستي د هغه پیدا اینبت هغه بې له دې نه نه راځي. خو سببونه یې دا شو. سبب

(c) ktabton.com: The Digital Library

خو مؤثر نه وي، مؤثر خو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ده. ځکه محبوبِ مرادين دي هغه بيا د دغونه هغه مقام چې طبقه د اويسيانو ده چې خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې هغه مقام ته رسوي. خو کوشش به دا کوو چې ترڅو له نېکو خلکو سره ډېره ناسته پاسته وکړو. نو چې محبت وي او هغه هم په اخلاص سره، نو بيا به کار جوړېږي. او که داسې نه وي نو بيا خو منافقين هم له پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره کېناستل، خو چې اخلاص يې نه درلود نو بيا دوى هم له دنيا څخه کافر ولاړل په دې لاره کې به انقياد او اطاعت وي او که هغه دخپلې طريقې له بزرګانو نه مخالفت او انکار شروع شي نو بيا سراسري هلاکت دى، ترقي به په خوب کې هم ونه ويني.

حضرت صاحب مبارک ته چا شکايت وکړ چې صيب! دومره وخت مې په وظائفو کې تېر شو او هېڅ په مخ نه ځم او نه په ځه باندې پوهېږم. خلک چې وظيفې واخلي نو کشف او نورې لارې چارې يې ښې پر مخ روانې وي او ماته په دا دومره وخت کې هېڅ هم په لاس نه دي راغلي. وايي ده مبارک ورته وويل چې: خوراک کم کړه، مجلسونه کم کړه او ذکر ډېر کړه، د طريقت رنګ مه بدوه.

حضرت مجدد صاحب قدس الله سره العزيز فرمايي چې:

چشم بند وگوش بند ولب ببند
گر نديدى سر حق بر من بخند

سترګې له غلط نظر څخه وساته، ژبه له غلطو خبرو څخه راايساره کړه او غوږونه غلطو خبرو ته مه نيسه. که بيا دې هم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي اسرار و نه ليدل نو بيا په ما پورې وخانده. چې تا خو هسې راته خبره کړې وه او څه نتيجه يې نه درلوده.

دا اندامونه خو ټول د زړه جواسيس دي، زړه ددوی له لارې خرابيږي، ښائسته شي دې وليد نو د زړه محبت دې دالله پاک جَلَّجَلَالُهُ له ذکر نه راوګرځاوه. په غوږونو باندې دې سرود او آوازونه واورېدل نو دزړه محبت دهغه په طرف ولاړ. نو له دغو ناوړه او بې خونده کارونو څخه دغه اندامونه راايسار کړه په خپله به دې کارونه ټول که خدای ته منظوره وي جوړ شي. دا کارونه چې ته وکړې نو بيا به دې په وظائفو کې هم اثر وي. که نور په هيڅ نه پوهيږې نو په دې خو به ضرور پوهيږې چې قلبي اطمينان به درته حاصل شي اود خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په بندګي به درته لذت حاصليږي. په خپله ا... پاک جَلَّجَلَالُهُ فرمايي: ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ ٱللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَئِنُّ ٱلْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه: (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ايمان يې راوړی دی. او ارام نيسي زړونه د دغو (مؤمنانو) په ذکر دالله تعالى سره، واورئ خبردار شئ چې په ذکر دالله تعالى سره مطمئن کيږي ارام نيسي زړونه (دمومنانو).

د وظيفې اصل ښه توب دغه ده دا مونږ چې له هرچا سره وظيفې کوو ددې مشائخو کرامو د هريوه د وظائفو جلا جلا کيفيات او خوند وي. مشايخ دګلانو په شان دي هرګل ځانته رنګ

(c) ...on.com: The Digital Library

او ځانته خوشبويي لري ديو چا دوظيفو په بنه توب او بېکارتوب چې پوهېږي دا علم الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکوي، چې بيا له چانه پوښتنه وشي چې زړه دې تنګيږي او کنه ؟ دی وايي چې هو! دا زړه يې ولې تنګيږي ؟ ځکه چې هلته په زړه کې کدورات وي نو ځکه هلته زړه په تنګ وي. ځکه چې مونږ مخکې په تفسير کې ويلي و: هغه درې صحابهٔ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ چې پنځوس ورځې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او نورو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ورسره مقاطعه کړې وه . او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بيا ددوی حال داسې بيانوي:

﴿ وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُوا۟ حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوٓا۟ أَن لَّا مَلْجَأَ مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ ﴾

[سورة التوبه آيت ۱۱۸]

ژباړه : او (خصوصاً) پرهغو درې تنو چې بيرته پاتې وو (له قبوله دتوبې) ترهغه پورې چې تنګه شوه پر دوی زمکه (په سبب دبې التفاتې دخلکو) سره له ارتوالي ددې (زمکې) اوتنګ شو پر دوی زړونه ددوی (له ډيره غمه) او يقين يې وکړ چې نشته ځای دپناه له (قهره د) الله (هيڅ ځای ته) مګر هم ده ته دی، بيا رجوع وکړه (الله) پر دوی (په توفيق دتوبې سره) له پاره ددې چې توبه وباسي دوی ، بيشکه چې الله هم دی ښه توبه قبلوونکی ډير رحم والا (په انعام داجر اوثواب سره) .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته تفسیر لیکي : داچې تو له څمکه پرې تنګیږي څکه چې زړه یې په تنګ ده، څکه کور خوند نه ورکوي، اوداا ثر د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ د حُکم مخالفت. او چې کله یې توبه قبوله شوه نو څرنګه یې بیا شرح صدر نصیب شو. څکه چې هلته هغه کدورات ختم شول. داچې زړه ته تنګي پیدا کېږي دا هلته پیدا کېږي چې نظر خراب شي، غوږونه غلط څه واوري، خوراک غلط وشي، چې هرڅه غلط شي هلته في الحال اثر پیدا کوي. خو په دې اثر باندې د اهل طریقت نه پرته نور خلک نه پوهېږي. په پاک ځای کې د بوی اثر ښکاره کېږي، په سپینه جامه باندې اثر د خیرې ښکاره کیږي. بنګیان تو له ورځ تشنابونه صفا کوي سره له دې چې پوزه یې نه وي تړلي خو بوی هم نه ورځي.

﴿ عَنْ جَابِرِبْنِ عَبْدِاللهِ قَالَ: هَاجَتْ رِيْحٌ مُنْتِنَةٌ عَلى عَهْدِ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «اِنَّ نَاساً مِنَ الْمُنَافِقِيْنَ قَدْ اَغْتَابُوا أنَاساً مُنَ الْمُسْلِمِيْنَ ، فَلِذٰلِکَ هَاجَتْ هَذِهِ الرِيْحُ الْمُنْتِنَةُ » ﴾

[رواه الامام احمد ، ۱۴۲۵۲ ، تنبيه الغافيين ، عربي مكتبه حقانيه ص- ۸۶]

ژباړه : له حضرت جابر ابن عبدالله رَضِيَ اللهُ عَنْهُ روایت دی وایي: یو وخت دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په زمانه کې څه بدبویي راغله ، نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وویل چې: دا په کوم ځای کې منافقینو د مسلمانانو غیبت وکړ.

له څینې علماوو نه پوښتنه شوې چې دا غیبتونه خو نن صبا ډېرزیات کېږي نو اوس یې ولې د بدبویي احساس نه کیږي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوځواب یې دادی چې په هغه وخت کې فضا پاکه وه، ګناهونه به نه و، نو په صافه فضا او پاک ماحول کې د بدبویي اثر زر ښکاره کیږي. په تتې کې د بدبويي اثر زر نه ښکاره کیږي او په پاک ځای کې زر ښکاره کیږي.

په حدیث مبارک کې راځي چې: څوک دروغ ووایي نو کرام الکاتبین ملائکې چې همیش له ده سره ملګري وي او دده اعمال لیکي، تو هغه ددغه شخص د دروغو له وجې یو میل لرې ولاړې شي.

په حدیث شریف کې دي چې: په زړه کې د ایمان نور وي. داچې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکر ډېرېږي نو نور زیاتیږي. اوس نو چې ګناه وي نو طبعاً هغه نور ختمیږي. سترګو چې رڼا لیدلي وي نو چې کله برق ولاړ شي تیاره پیدا کیږي. او په تیاره کې چې څوک روان وي لکه داشپانه تول عُمر د شپې په غرونو کې روان وي او څه فرق نه ورکوي. خو له کور نه چې څوک راووته او په کور کې یې برق وي بیا نو لار نه ویني. چې یو ځل رڼا وي نو بیابه په تیاره پوهیږي. چې له اول نه یې تیاره وي بیا د تیارې وړاندې څه اثر نه وي.

دغه د وظیفو په اصطلاح کې هم دا خبره ده، دا زمونږ وظیفې ډېرې کمزورې دي.

په بخاري شریف کې د توجهاتو څلور قسمه ذکر کیږي:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

توجه په څلور قسمه ده

اوس توجه څو په څو قسمه ده دلته کومه توجه شوې ده؛ نو کتابونه لیکي چې توجه په څلور قسمه دی:

اول توجه انعکاسي، دوهم القائي، دریم اصلاحي او څلورم اتحادي، ددغو څلورو قسمو توجوګانو مثالونه په محسوساتوکې په مختصره توګه بیانیږي:

اوله انعکاسي توجه ده:

ددې مثال داسې دی لکه چې یوه سړي خوشبويي استعمال کړې وي او یو مجلس ته ورشي، نو ددغه مجلس ټول خلك دده له دغې خوشبويي نه مستفید (ګټه) تري واخلي، لکن کله چې هغه سړی د مجلس نه ووت یا هغه خلك له مجلس نه ووتل نو خوشبويي ختمه شي ځکه چې داعارضي فائده وه، نو ابتدأ چې سړی مرید شي اوله یوه پیر یا خلیفه صاحب نه بیعت وکړي، نو ددې نفس بیعت دومره ګټه دته رسیږي چې کله هم دخپل پیر او مرشد په مجلس کې ناست وي نو دهغه مرشد دانوارو انعکاس او استفاده کولی شي، یا دهغه شیخ په زړه کې چې کوم انوار او فیوضات چې دخدای پاك جَلَّ جَلَالُهُ له طرفه نازلیږي دهغه فیوضاتو او انواراتو تجلیات دده په زړه باندې هم راځي او شوق دوظیفي ورسره پیدا کیږي، لکن کله چې دی دخپل مرشد او شیخ له مجلس نه جدا شي بیا هغه اثر نوي.

Scanned with CamScanner

یالکه دبرق بلف چې بَل شي اوهغه بلف ته مخامخ یوه شیشه کیښودل شي نوترڅوچې برق بَل وي ددغې رڼایي په دغه شیشه کې وي، نودغه شیشه دهغې رڼا نه انعکاس کوي، اوبه بل څه شي باندې هم وړانګه غورځوي خوکه چېرته بلف مړشي یاشیشه له مخې لرې کړای شي؛نوهغه انعکاس اورڼایې هم ختمه شي ،نومرید هم په ابتدایي مرحله کې دخپل پیراومرشدپه یواخې بیعت سره چې ترڅو دا خپل وظایف نه وي شروع کړي دومره ګټه ورته رسوي چې دپیر په مجلس کې کیناست نودشیخ دزړه دانواروانعکاس دده زړه ته کیږي لکن کله چې سره جداشي هغه اثرختم شي.

دوهمه توجه القائي ده:

ددې مثال داسې ده لکه چې پخواني شیطان چراغونوکې به سړي تیل اوپلته واچول اوبیابه یې له بل چراغ نه بل کړ ،نودی به رڼاشو ،دابیاتردې بل چراغ پورې تړلی نه دی چې بل چراغ وي نورڼاکوي اوکه نه وي نورڼا نکوي ،لکن رڼایې ضعیفه وي په کم باد سره مړ کیږي ،نوی مریدهم چې کله اذکارشروع کړي یوڅه ترقي وکړي دهغه اولني حالت نه چې توجه انعکاسي وه یوڅه په وظیفوکې کوشش شروع کړي نودده په زړه کې خپل انوارپیداشي دهغواذکارواثرپیداشي.

نوکله چې له خپل شیخ سره وي نوانوارېې ډیر تیزوي اوچې کله دخپل شیخ نه جداشي نوانوارخونه ختمیږي خواحتیاط غواړي اودشریعت په چوکاټ باندې به څان برابره وي،خوکه خوراك ګډوډ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجلس ګډوډ شي او بې احتیاطي وشي نو بیا انوار ختم شي او بیا بیرته تیاره جوړه شي.

دریمه توجُه اصلاحي دي:

دا له مخکنیو دواړو نه قوي ده د دې داسې مثال ده لکه یو لوی دریاب چې او به پکې رواني وي او له دې دریاب نه یو وړوکی نهر جدا شي، په دغه نهر کې د خپل ګنجایش په اندازه او به رواني وي، خو دغه نهر په کم شي نه بندیږي تر څو چې دده په خوله کې لوی تیږه نوي لویدلي او خوله یې بنده شوې نوي او له دې نهر نه یوې او بلې خواته لړونه نوي شوي، دا رنګه د مرید حال دی چې کله په خپلو وظایفو کې شه کوشش وکړي نو دې کوشش داسې اثر پیدا کیږي چې نفس له خپل پیر سره رابطه ونیسي نو د ته یې فیض او برکت دهغه نهر په شکل رسیږي چې دا فیض او برکت په مامولي لهو او لعب او بیکاره مجلسونو نه ختمیږي تر څو چې لوی ګناهونه ورنه صادر شوي.

نوي دا فیض او برکت جاري وي، او که چیرته لوی ګناهونه صادر شي نو تر څو یې چې اصلاح نوي شوي، چې هغه عبارت ده له توبې نه، تر هغه د شیخ فیض او برکت بیا نه جاري کیږي، خکه چې اصل نهر خو شته خو یوا خې خوله یې بنده شوې دی، کله چې په اخلاص توبه وباسي هغه فیوضات بیرته دده د پخوا په شان جاري شي.

څلورمه توجُه اتحادي ده:

دا توجُه اخرنی مرحله د توجُو ګانو ده چې شیخ خپل زړه د مرید زړه ته متوجې کړي، نو شیخ القاد نسبت تامه وکړي یعنې څو مره کمالات

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوفیوضات چې دده په ځان کې وي هغه ټول مرید ته منتقل کړي، نو بیا هغه کې هم هغه کمالات او فیوضات پیدا شي چې کوم دهغه په پیر کې موجود دي، داچې بیعت انتها ته رسیږي او د خلافت سلسله ورته پیدا کیږي نوخپل ټول کمالات خپل مرید ته انتقال کړي، ددې دامعنا نه دی چې شیخ له دغو فیوضاتو او کمالاتو نه خالي شي بلکې دشیخ دفیوضاتو مثل په مرید کې پیدا شي [ضیاء البخاري شرح صحیح البخاري اول ټوک ۲۰۵ مخ.]

د هر مُریدان داسې دي چې دمشائخو سره کله وي نبې وظیفې کوي، ښه کوشش کوي، خو چې کله بل ځای ته ولاړ شي چې یو څه وخت تېریږي ، تعلق ختم شي ، دلته خو د کثرت مجالست سبب ده، چې ناسته ولاړه به ډېره کوي ، چې ناسته ولاړه ختمه شوه محبت ختمیږي ما درته وویل چې دا ولې مؤثر ده ؟ ځکه چې هغه دده د زړه شی د ستا زړه ته راځي. دده د قالب شی ستا قالب ته درځي. چې تعلق ختم شو هغه شی پردی شو او بېرته په ورو ورو درنه ځي.

محبت به له نیکو خلکو سره ساتو. بیا نو امید شته چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به یو څه شی راپکې پیدا کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) مجلس

له خپل مرشد سره مینه او محبت او له هغه سره د تعلق اهمیت

په طریقت کې تر ټولو اهم او ضروري شی دادی چې دیو سالک (مرید) له خپل شیخ (پیر) سره تعلق او تړاؤ زیات وي، د مخکنیو اولیاء الله وو حالاتو او واقعاتو ته که څوک وګوري هغوی چې څومره لویې مرتبې او مقامات ترلاسه کړي داټول یې دخپل شیخ (پیر) په ملازمت، محبت، انقیاد او دخدمت کولو له امله ورته نصیب شوي دي.

دخپل پیر په اراده دحضرت خضرعلیه السلام نه اعراض کول

یوځل شاه نقشبند رَحِمَهُ اللهُ د امیر کلال بخاری رَحِمَهُ اللهُ دلیدلو له پاره له خپل کور څخه ووت، په لاره کې حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام په مخه ورغی، شاه نقشبند رَحِمَهُ اللهُ هیڅ ورته ونه کتل، نوبیا حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام ځان ورو پېژانده چې زه خضر یم او یه ماپسې خلک له

لرې لرې ځایونو څخه کوښښونه کوي چې له ماسره ووینې
لوري ته هیڅ التفات نه کوې! نوده په خواب کې ورته وویل چې زه
له خپل کور څخه دخپل پیر او مرشد دلیدلو په اراده راوتلی
یم، دبل چا دلیدلو قصد او اراده نه لرم. هغه ددې تمنا او آرزو لري
چې شاه صاحب رَحِمَهُ اللهُ ورسره مجلس وکړي، خو دی حضرت
خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ ته توجه نه کوي، حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ چې دچا
معاون جوړېږي هلته جوړېږي چې دچا له خپل شیخ سره تعلق
اومحبت وي، یو ولی چې دچا معاون واقع کېږي داهلته چې دهغه
له خپل شیخ سره تعلق جوړ وي.

[حضرات کرام نقشبندیه (اردو) ص: ۱۸۲]

ددغې سلسلې مبارکې چې څومره مشایخ کرام دي آن تر نبي
کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې نودچاچې له خپل شیخ سره تعلق او محبت
وي نوددغو ټولو له ده سره علاقه پیداکیږي اوکه خدای مه کړه په
دغه لاره کې یې له یوه ولي څخه نفرت او کرکه وشوه، بیانو دټولو
کرکه اونفرت ورڅخه کیږي، ځکه ددوی ټول کار یواځې د
الله جَلَّ جَلَالُهُ له پاره وي، اودچاکار چې یواځې د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ
له پاره وي اوته له هغه سره عناد کوې نودا په اصل کې ددغې ټولې
سلسلې سره عناد دی، نوځکه د سړي کار خرابیږي، داچې دیوه
سړي تعلق او محبت پیداکیږي خوددغه نیت له وجې پیداکیږي
چې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پیر یا استاد کې چې کوم کمال ده هغه هم ددغه دین له امله ده، نوځوک چې ددوی سره محبت لري هم هغه ددغه دین په خاطر یې لري، که هغه دنیاوي تعلقات په شخصیاتو باندې بنا وو لکه چې نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي چې: کله سړی مړ شي، له ده سره درې ملګري روان وي، عمل یې هم ورسره وي، دنیا هم ورسره تریوځه اندازې پورې وي، خو په پای کې دغه خپل خپلوان او هستي جایداد ورځخه بېرته راګرځي، یواځې همدغه خپل عمل ورسره په قبر کې وي.

نوکه له یوچا سره دشخصیت په بنا ملګرتیا او دوستي وه اوددین په خاطر نه وه، نودشخصیت په لحاظ دهغې دوستۍ هیڅ ګټه نه ورته رسیږي، هغه هم دخدای تعالی یو بنده اومخلوق ده، په خپله په هرڅه کې الله تعالی ته محتاج ده، نوتاته به یې څه ګټه ورسیږي؟ اوچې کله تعلق او محبت ددین په خاطرشو لکه یوځوک له عالم سره محبت کوي هغه دهغه د علم له امله یې کوي، نو خامخا به یې ده ته ګټه رسیږي.

څکه نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي چې له علماوو سره مینه او محبت دا په حقیقت کې له ماسره ده او له ماسره مینه اومحبت له الله تعالی سره محبت ده، له علماوو کراموسره دښمني له ماسره دښمني ده اوله ماسره دښمني له الله تعالی سره دښمني ده. خدای مه کړه که یوځوک دخدای پاک سره دوښمني کوي نو پایله به یې جهنم دنیوي او اخروي ژوند به یې له بد برخلیک سره مخ وي.

(ketabton.com: The Digital Library

نو دعلماء کرامو تعلق او تړاؤ دالله تعالی اورسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره دی ، مطلب داچې له یوه سره محبت له ټولو سره محبت ده اوله یوه سره دښمني او عداوت له ټولو سره دښمني ده.

نو تر ټولو اړین او ضروري شی او دپام وړ خبره داده چې د مُرید او سالک به له خپل شیخ (پیر) سره علاقه وي.

مطلب داچې په دغو مجلسونو کې ممانعت نشته، مثلاً دیوې طریقې چې څومره مشائخ کرام دي لکه زمونږ دحضرت صاحب مبارک د سلسلې چې څومره مشائخ کرام دي ددوی ټولو په خپل منځ کې یوبل ته اجازه شته. مطلب داچې په ورتلو، صحبت، توجه کولو اوپه وظیفو بدلیدلو کې یوبل ته اجازه شته. خو اعتماد به دې په خپل شیخ وي. په اوله ورځ چې دې له چاڅخه بیعت کړی، که څه هم دبل چا په مجلس کې تاته څه تاثیر پیدا کېده بیابه هم ته داوایې چې داماته دخپل مرشد له طرفه ده، له چاسره چې زما تعلق دی،څکه دغه لار اول هماغه مرشد درته خلاصه کړې ده. دبلې سلسلې دمشائخو سره دغسې په مجلس او صحبت کې څه ممانعت نشته، خوپه وظیفو کې کله کیفیات بدل وي، د هرشیخ خاته خصوصیت وي، ددې له وجې کله کله په وظیفو کې څه تکلیف پیدا کېږي.

له دې وجې نه چې دخپل مرشد سره تعلق ډېر ضروري ده د نقشبندیې مبارکې سلسلې کتابونه لیکي چې: که دچا له وسه پورې وي نوباید له خپل مرشد سره هره ورځ ووینې، اوکنه په جُمعه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې دې ورسره ووینې، اوکه داسې هم نه شي کولای نوپه میاشت کې دې خامخا ورسره ووینې ، که بیاداهم نه شي کولای نوپه دوه درې میاشتو کې دې ورسره ووینې، که امکان دلیدلو یې نه وي رابطه دې جاري ساتې اورابطه دې نه پرېږدي.

چې له مرشد سره مینه او تعلق وي نود (مرشد) پیر له خوا په هم مینه او توجه وي

مرحوم سراج المشائخ احمد ضیاء خلیفه صاحب ته مونږ ورغلي وو، نو په هغه مبارک مجلس کې درابطې او تعلق په هکله خبره سره یاده شوه، نو خلیفه صاحب وویل چې: مخکینیو سالکینو دا اشعار زیاتره په حقیقت بنا دي ، لکه مولانانقیب احمد صاحب د (پنج کتاب) په حاشیه کې لیکلي دي:

مصری

کـه راتـه ګـورې ذرتـه ګـورم - که راته نه ګورې پروا دې نه لرمه

دغه پورتنی مصری ددې آیت مضمون دی چې الله تعالی فرمایي: ﴿فَاذْكُرُونِيٓ أَذْكُرْكُمْ﴾ [سورة البقره آیت:۱۵۲] تاسې ما یادوئ زه به تاسې یادوم.

نوله خپل مرشد او شیخ سره چې دسالک تعلق اومحبت وي ، نودغسې به دهغه له لورې هم محبت اوتعلق پیدا کیږي. بیا دمرید

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینې ته فیوضات او انوار هم په اسانۍ سره راځي له دې امله نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: (تَهَادُوْا تَحَابُوْا) یوبل ته تحفې ورکوئ چې محبت مو سره پیدا شي،دخدای تعالی د رضا تعلق مو سره پیدا شي، له دې لارې ستاسې کار ډېر جوړېږي. په یوه بله مصرۍ کې وایي چې:

مینه په تلو راتلو زیاتیږي
کله راځه کله به زه درځم مینه

داهم ددغه آیت او حدیث شریف مضمون ده.

اوپه بل حدیث قدسي کې نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وایي چې: (څوک ما یادوي نو له ماسره به یې محبت پیداشي، اودچاچې له ماسره مینه اومحبت پیدا شو نوبه مابه عاشق شي، څوک چې په ما باندې عاشق شو نوزه به په ده باندې عاشق شم اوپه چاچې زه عاشق شوم نوبه خپل عشق کې یې قتل کوم اوچې په خپل عشق کې یې قتل کړم نوبیادهغه (دیت) زما دیدار ده.

نو اصل غرض اومطلب داده چې د ډېرو سالکینو او مُریدانو حال داسې ده چې په کثرتوب کې یې بیعتونه کړي وي اوبیاد ډېرو لویو کتابونو طالبان وي اوهغه سلسله ټوله ورځخه پاتې وي. ددې یواځینی علت دادی چې دهغو له خپلو مشائخو سره تعلق ختم شوی وي، مرید چې پنځه یا شپږ کاله له خپل مرشد او مربي سره ونه ویني نودهغه به له خپل شیخ سره څه تعلق اومحبت وي؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نودهرچا چې له خپل شيخ سره محبت اوتعلق وي، نودهغه چې پواخې سترګې پرې لګيږي بيايې دغه مريد له توجه څخه دباندې نه وي، دهغه هم بيادغسې په دعاګانو کې برخه وي، په هرحال! په هرعنوان باندې چې وي تعلق يې خامخا ورسره وي.

الحمدلله خداى تعالى جَلَّ جَلَالُهُ مونږ اوتاسې ته په دې ژوند کې دومره موقع او فرصت راکړى دى، که په مونږ کې غفلت نه وي، نودومره سختي او تنګي لانه ده راغلې چې مونږ دين او ديندارۍ ته خلاص نه يو، يعنې څوک مو په شريعت، علم يا طريقت باندې دومره نه خوروي چې مونږ نه علم ته خلاص يو، نه ذکر ته خلاص يو اونه له خپلو مشائخو سره تعلق ساتلای شو.

که يوڅوک دصحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ژوند ته يو نظر وکړي نويه هغوى مبارکانو باندې ډېر زيات تکليفونه تېر شوي دي، همدارنګه په مخکينو اولياء الله مبارکانو باندې څومره تکليفونه تېر شوي دي؟ سره له تکاليفو يې بيا دخواږه پېغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تعلق او تړاؤ او نورو نيکانو سره له ډېرو تکاليفو دخپلو مشايخو تعلق او تړاؤ نه دى پرې ايښى.

يوه دردوونکې واقعه

له امام شعبي رَحِمَهُ اللهُ نه روايت دى وايي: چې يوځل حضرت خباب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته راغى، حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته پورته شو اودى يې په خپل ځاى کښېناوه. حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

Scanned with CamScanner

(c) k...r.com: The Digital Library

ورته وویل. ددې ځای د کېناستلو لائق یوازې ته یې او بل څوک هم شته چې هغه تر تا هم وړ او حقدار دی، ده ورته وویل: ای امیر المؤمنین! هغه څوک ده؟ حضرت عمر رضي الله عنه ورته وویل چې هغه حضرت بلال رضي الله عنه دی، ځکه چې هغه د اسلام په راوړلو کې ډېر زیات تکلیفونه تېر کړي دي. حضرت خباب رضي الله عنه ورته وایي چې: نه! زما دې په خدای قسم وي چې تر ما یې زیات تکلیفونه نه دي تېر کړي، ځکه ده د کفر په وخت کې هم، چې کفارو به عذاب ورکاوه، نو دده له پاره داسې یو څوک د سپارښتنې پیدا کېدل چې دی له هغه عذاب څخه خلاص کړي په ما باندې داسې وخت هم راغلی دی چې یو وخت کافرانو راته اور بل کړ، کله چې اور صاف او سکاره جوړ شول، نو په دغه سره انګار باندې یې څملولم او برسېره په سینه باندې یې راته پښه کېښوده، زما دې د خدای په ذات قسم وي تر څو پورې چې هغه د اور سکروټې زما په وینو او وازدو سړې شوې نه وې تر هغې پورې مې ملا ځمکې ته ونه رسېده، بیا حضرت خباب رضي الله عنه ورته خپله شا لوڅه کړه او ورته یې وویل چې دا د هرې سکروټې ځای دی، هر ځای یې داغل شوی و، حضرت عمر رضي الله عنه چې کله دده مبارک د بدن دغونه ولیدل نو ویې ویل چې: ما تر اوسه داسې تکلیف زغمل د چا نه ؤ لیدلی چې په اسلام کې دې په چا دومره تکلیف تېر شوی وي.

۱ حیاة الصحابة الجزالاول، عربي، کتب خانه فیضي لاهور، ص: ۱۳۸۲

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دا داسلام له پاره و، دا داسلام له امله و، چې اسلام يې قبول کړی و، بل يې هيڅ جُرم اوګناه نه وه، خودوی مبارکانو داهرڅه د اسلام له پاره په خان تېرول او په سر او سترګو يې قبولول.

د يوې لويې هستی د صبر واقعه

حضرت خباب رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ فرمايي چې: زه نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته ورغلم، دی صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د کعبې مبارکې سيوري ته ناست و، شړی يې په خان باندې راپېچلې وه، نو ما ورته وويل چې: يا رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مونږ ته خو د کفارو له لوري ډېر تکليفونه رارسيږي. تاسې دعا وکړئ چې دا تکليفونه له مونږ څخه ليرې شي، نو رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راجګ شو له غوصې يې مخ مبارک سور شو او وې ويل چې: له تاسې څخه مخکې داسې خلک هم وو چې د اوسپنې په ګومنځو يې دبدن تولې غوښې توږل شوې دي، غوښې او رګونه به يې د اوسپنې په ګومنځو غوڅېدل، خو له دې دومره زور زياتي سره، سره يې بيا هم خپل دين ته شاه نه وه وراړولې، خپل دين يې نه دی پرې ايښی اوتاسې بيادومره زر په تکليف شوی.

دادين به خدای پاک داسې کمال ته رسوي چې يو وخت به په آس سپور سړی له صنعاء (د يمن لوی ښار) څخه روان وي تر خضرموت (مشهور ښار په يمن جنوبي کې دی) پورې به خي له الله تعالی نه پرته به له هيچا نه هم نه ويريږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

«پوښتنه : په دې کې څه هيڅ مبالغه او استبعاد نشته څکه داخو دوه نږدې ښارونه دي؟

ځواب: له دې نه غرض داده چې له کفارو به مسلمانان نه ويرېږي.»

اويا داچې ميږه به له ليوه څخه نه ويرېږي. لکن تاسې تلوارکوئ

[حياة الصحابة الجزالاول، عربي، کتب خانه فيضي لاهور، ص:۲۸۳]

نود بدن غوښې توږل، شکېدل، په دوی باندې د اورونو بليدل داټول د دې دين له پاره و. مونږ ته يقيناً د فکر اوتاسف ځای دی.

په هر لحاظ؛ په مونږ باندې الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ وسعت راوستی دی، مونږ نه دومره منډو ترړو او ستړيو ته مجبوره يو چې مشائخ مبارکان نه پيدا کېږي، لکه په مخکې وختونوکې به خلک له افغانستان څخه روان شو تر شام يا هندوستان پورې به تلل، بيابه يې يوڅوک پيدا کړ او بيعت به يې ورسره وکړ.

خو هغه د هماغه وخت خلک وو، هماغسې يې عشق و، بيا الله تعالی همداسې مقامات هم ورپه برخه کړل. زمونږ په هرځای کې داسې صالح خلک پيدا کيږي چې تعلق ورسره وساتو، خودغفلت له امله په پنځو شپږو کلونوکې هم وخت نه پيدا کوو اونه له خپل پير اومرشد سره رابطه ساتو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحضرت مجددصاحب رحمة الله علیه لطیفه

حضرت مجددصاحب رَحِمَهُ اللهُ ته یوځوک داسې شکایت کوي چې ډېر وخت کېږي وظیفه مې اخیستې ده اوزه یې تراوسه پورې په هیڅ اثر نه پوهېږم، دی مبارک ورته په خواب کې لیکي چې:

چشم بند، گوش بند، لب بند　　　گر نه بینی سر حق بر من بخند

له ګناهونو څخه سترګې بندې کړه ، غوږونه بند کړه بدمه پرې اوره،ژبه اوخوله بنده کړه بدې خبرې مه پرې کوه ، نوکه بیادې هم د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ اسرار ونه لیدل بیا راپورې وخانده.

زمونږ نظرونه چېرته دي؟ زمونږ څرنګه مجلسونه دي؟ څرنګه خبرې اورو؟ ددې ټولو اثر براهِ راست په زړه باندې وي. نوبیاهم وایو چې زه په وظیفه باندې نه پوهېږم

یو وخت کې حضرت ضیاء المشائخ صاحب قدس الله سره ته یوچا په خط کې دا شکایت لیکلی و چې: صاحب ! ډېر وخت کېږي چې وظیفه مې اخیستې ده، خوپه دې دومره وخت کې زه په خپله وظیفه نه پوهېږم. ده مبارک ورته په ځواب کې ولیکل چې: ((محبه ! ډېر خوراک پرېږده، ډېر مجلس پرېږده، ډېر خوب پرېږده، ذکر ډېر کوه، دطریقت رنګ مه بدوه.

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

نواصل طریقت دې ته ویل کېږي، مونږ تول همدا شکایت کوو، خو اصل ځای ته مو پام نه ده او دا سوچ نه کوو چې مونږ کړي څه دي؟ څومره کوښښ مو کړی ده؟

الله تعالی مونږ ته امر کوي ﴿فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ قِيَٰمٗا وَقُعُودٗا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمۡ﴾ [سورة النساء آیت: ۱۰۳] په ولاړې، ناستې په ملاسنې په تولو وختونو کې خدای تعالی یادوئ! ﴿وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا﴾ [سورة الانفال آیت: ۴۵] خدای تعالی ډېر یادوئ! دامونږ ته د خدای جَلَّ جَلَالُهُ اوامر دي، حکمونه یې دي، نو مونږ کله وربانديې عمل کوو، په شواروز کې کله پنځه دقیقې وظیفه کړي یا نه کړي، بیاهم شکایت کوو چې وظیفې مې نه کېږي.

نو عرض داده چې تعلق له خپل شیخ سره ډېر ضروري ده، چې دیو چا څومره وس کېږي باید تعلق وساتي، کثرت دذکر ضروري ده، چې باید سړی ډېر ذکر وکړي.

اودا خبره چې ذکر سړی له کتاب څخه باسي داخو ډېره بې ځایه خبره ده ، نه له کتاب څخه څوک باسي، مونږ تر کتاب کتلو دغه نور بېکاره اوفضول مجلسونه ډېر کوو، په دغو اوقاتو کې باید ذکر وکړو، دناستې، ولاړې، حتی د جنابت په حالت کې هم پټ او قلبي ذکر کېږي، اودس ورته شرط نه ده، نولږترلږه باید دا بېکاره وختونه په ذکر تېر کړو، بیاوګورئ چې په ذکر کې اثر پیدا کېږي او کنه؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الحمد لله داسې ملګري شته چې یوه ورځ په بازار کې وګرځي بیایې په وظائفو کې فرق راغلی وي، ځکه خو هغه ماحول، محیط خراب ده، هغه په ده باندې اثر کوي، یواځې بازار ته په تللو باندې، نوداچې سړی تولـه ورځ دغسې په خراب مجلس کې تېره کړي، توله ورځ بې له دغسې ملګرو سره وي، بیابه نو ولې وظیفې نه خرابېږي.

دبازارډوډۍ په نیکوخلکوهم اثرکوي

یوسړی دحضرت صاحب مبارک قدس سره په وخت کې ډېر جذب کېده، نوحضرت صاحب مبارک چاته وویل چې: د هوټل ډوډۍ ورکړئ ! ده ورته وویل چې دهوټل ډوډۍ خو صاحب زه نه خورم، حضرت صاحب مبارک ورته وویل چې: ستا جذب به هم نه قرارېږي ، ځکه دهوټل په مړې باندې د مسکینانو سترګې لګیدلې وي.

نوستا له پاره هېڅ ګناه نه ده، دا ډوډۍ چې هلته له تنور څخه راوځي او مسکین ورته ګوري اووس یې نه لري، دهغه له امله دغه اثرپکې پیدا کېږي، چې د نېک انسان حالت ورسره بدلیږي.

زمونږ مجلسونه، محیط ټول په دغه لوري روان دی، مطالعې مو د نورو کتابونو وي، په اخبار هرڅوک پوهېږي، هرڅوک یې اخلي، رادیو نیسي، اخبار ګوري، دنوروعقیدو اونورو کتابونو ورته معلومات وي، خو هیڅا هم دغه دطریقت دکتابونو مطالعې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ملا ونه تړله، دطريقت کتابونه يې ونه کتل، د اولياء الله مبارکانو حالات يې ونه کتل، نوبيا څرنګه به يې په ذکر کې اثر پيدا شي.

څومره مو چې وس رسيږي د اولياء الله دواقعاتو او حالاتو کتابونه ګورئ! زمونږ داتجربه ده چې نفس د کتاب د اول مخ به خلاصولو سره دسړي قبض ختميږي، دکتاب په يوه برخه کتلو سره دومره اثر پکې پيدا کيږي چې قبض پخپله له منځه خي اوعشق اومحبت پيدا کيږي.

نوداچې يوڅوک له نېکو خلکو سره علاقه ساتي،ناسته ولاړه ورسره ولري، کتابونه يې ګوري،نوبيابه څرنګه اثر نه پکې پيدا کيږي؟ بلکې خامخا به پکې پيدا کيږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴) مجلس

نحمد لله العظیم والصلوة والسلام علی اشرف المخلوقات وعلی آله واصحابه اجمعین ،

امابعد:

د اولیاء الله تصرفات او استعدادونه

له هرڅه نه دمخه په دې خبره ځان پوه کول په کار دي چې مراد اومقصود داولیاء کرامو له تصرفاتوڅخه دانه ده چې دوی اختیار کلي لري مختارکل دي ، بلکې پدې معناسره چې په ځینې شیانو کې دوي تصرف کولای شي یعنې ددوی په دعا اوتوجه هغه کار الله تعالی کوی دوی یې یوازې سبب وي که نه اصل کې خوکار الله تعالی کوي.

لکه حضرت جبرائیل علیه السلام وایي: ﴿ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ ﴾ [سورة مریم]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: وويل (جبرئيل) بېشکه هم داخبره ده چې زه رالېږلی شوی درب ستا يم له پاره ددې چې وبښم تاته (په امردرب ستا) يو هلک صالح (پاک له معاصيو).

يعنې ورکونکی الله تعالی ده خوده نسبت ځان ته وکړه ددې وجې چې دی يې سبب ده.

ددې آيت مبارک ﴿يَمْحُواْ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ وَعِندَهُۥٓ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ ۝٣٩﴾ [سورة الرعد]

ژباړه: محوه کوي الله هغه چې اراده وفرمايي (دامحايې) او ثابتوي (هر هغه چې اراده وفرمايي داثبات يې) او په نزد دالله اصل دهرکتاب (علم الله په لوح محفوظ) دی (چې هر شی پکې ليکلی شوی دی).

په تفسيرکې مفسيرين داسې فرمايي:

وقال البغوى وعن عمر وابن مسعود انهما قالا يمحوالسعادة والشقاوة ايضا ويمحوالرزق والاجل ويثبت مايشآء.

[تفسيرمظهري ج: ۵ ص: ۲۴۶/۲۴۷]

امام بغوی رحمه الله روايت نقل کړی چې حضرت عمراوابن مسعود رضي الله عنهما فرمايي: چې سعادت اوشقاوت دواړه بدليدای شي همداراز رزق اواجل هم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروی عن عمر انه کان يطوف بالبيت وهويبکی ويقول اللهم ان کنتُ کتبتنی فی اهل السعادة فاثبتنی فيها، وان کنت کتبت علیّ الشقاوة فامحنی واثبتنی فی اهل السعادة والمغفرة فانک تمحوماتشاء وتثبت وعندام الکتاب. [تفسيرمظهري ج: ۵/ ص. ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : له حضرت عمر رضی الله عنه نه روايت ده چې په بيت الله شريف يې طواف کاوه اوژړل يې اوداکلمات يې ويل اې خدايه ! که زه دې په نيکانوکې ليکلی يم پدغه مې ثابت پاتې کړه اوکه زه دې په بدانو(شقيانو)کې ليکلی يم هغه محوه اولرې کړه بيرته مې په نيکانوکې وليکه .اومغفرت راته وکړه څکه خاص ته محوه کوې هغه څه چې ستاخوښه وي اوهغه څه پرېږدې چې ستاخوښه وي اوله تاسره اصل دکتابو ده (لوح محفوظ).

وفی بعض الاثاران الرجل قديکون قدبقی من عمره ثلاثون سنة فيقطع رحمه فيردالی ثلاثة ايام والرجل قديکون قدبقی له من عمره ثلاثة ايام فيصل رحمه فيمد الی ثلاثين سنة . [تفسيرمظهري ج. ۵/ ص. ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : په څينې اثاروکې دي چې کله ديره سړی عمرديرش کاله پاتې وي خودی قطعه دوصل رحمي وکړي نودغه عمر يې دريوورځوته رالنډشي اوکله بيادیوسړی عمر درې ورځي پاتې وي دی له خپلوخپلوانوسره وصل رحمي وکړي عمر يې ديرش کاله شي.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

عن عليّ انه سال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عن هذه الاية فقال لا قرن عينک بتفسير ها ولا قرن عين امتي من بعدي بتفسير ها. الصدقة على وجهها وبرالوالدين واصناع المعروف يحوّل الشقاء سعادة ويزيدفي العمر . [تفسيرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : له حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت ده چې د پورتني ايات دتفسير په هکله مې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه پوښتنه وکړه، په خواب کې يې راته وفرمايل : زه به دتا سترګې ددې آيت په تفسير سړې کړم . اوزما دوروستني امت سترګې به هم ددغه آيت په تفسير سړې کړم هغه داچې په صحي توګه صدقه کول اوله مور اوپلار سره نيکي کول اونيک کارونه کول شقاوت په سعادت بدلوي اوپه عمر کې زيادت راولي.

امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ وايي: چې دحضرت عمر اوابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا له مذهب سره هغه څه موافق دي کوم چې په مقامات مجدديه کې بيان شوي دي هغه داچې يوخل حضرت مجددالف ثانی رَحِمَهُ اللهُ دکشف په ذريعه سره دملاطاهر لاهوري په تندي وليدل (شقي) اوسره له دی چې دغه ملاطاهر دده ددوو محترمو زامنو (هريوه محمد سعيداومحمد معصوم رَحِمَهُمَا اللهُ) استاذو.

نو دغه ليدلی حال يې هغودواړوته بيان کړهغوی له ده مبارک وغوښتل چې دده په هکله دعا وکړي اوله الله تعالى نه وغواړي چې دده شقاوت په سعادت بدل شي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مجددالف ثاني رَحِمَهُ اللهُ فرمايي :چې کله مې په لوح محفوظ کې وکتل نو هلته دغه قضاء مبرمه وه دبدليدلو امکان يې نه و .

نو دده زامنو په ده باندې ټينګار وکړ چې ته داکار وکړه بيا بيا دعاوکړه ، نو مجددالف ثاني رَحِمَهُ اللهُ وايي :ماته رايادشول هغه چې حضرت غوث الثقلين سيد سند محی الدين عبدالقادرجيلاني رَحِمَهُ اللهُ ويلي و چې زما په دعا قضاء مبرمه هم رد شوې .

نو بيامې دعا پيل کړه او ومې ويل اې الله تعالی ! ستا رحمت فراخه ده او فضل دې تريوچاپورې خاص نه ده له تانه اميدلرم او له تانه دتا دعام فضل سوال کوم چې دملاطاهر دشقاوت په ځای دهغه سعادت وليکې او له تندې څخه يې دشقي دلفظ پرځای سعيد وليکې تاته خو ګرانه نده ، د عبد القادر جيلانی رَحِمَهُ اللهُ دعا قبوله کړې. نووايي ګوياکې زه دملاطاهر تندې ته ګورم چې دشقي کلمه ورنه (محوه) لرې شوه دهغه په ځای باندې سعيدوليکل شواودغه په الله تعالی هيڅ سخته نده.

بياداخبره ماته نااشنابشکاريده چې داڅرنګه کيدای شي چې قضاءمبرمه دې ديوچاپه دعا محوه شي څکه په مبرمه قضاء کې په يوه وجه هم تغير نه راځي اوکه راځي بيابه دغه قضاء مبرمه مبرمه پاتې نشي اوداسې خوکيدای نشي اويابه محال لازميږي او لزوم دمحال خو هم روا ندی .

نوالله تعالی الهام راته وکړ ددغه اشکال دحل له پاره هغه داچې قضاء معلقه دوه ډوله ده : ۱- يوه داچې په لوح محفوظ کې يې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعلیق لیکل شوی وي یعنې داسې لیکلي وي چې ددغې قضاء رد تر فلاني کارپورې تړلی.

۲- هغه قضاء ده چې په لوح محفوظ کې ترڅه شي پورې معلقه (تړلې) نه وي نودغه قسم قضاء په لوح محفوظ کې په صورة دمبرمې وي اما دالله تعالی په علم کې محوه اواثبات دهغې معلق وي.

نوهرڅه چې عبدالقادرجیلانی ویلي دي چې زمابه دعا قضاء مبرمه ردشوه نوهغه دغه قضاء ده چې په لوح محفوظ کې دمبرمې په صورة لیکل شوې وي اوبه واقع کې دالله تعالی په علم کې مبرمه نه وي بلکې معلقه وي.

اوملاطاهر شقاوت هم ددغې قبیلې څخه په لوح محفوظ کې مبرم اوبه واقع کې یې محوه دمجدد رَحِمَهُ اللهُ تر دعا پورې معلقه وه.

[تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

دیوه مرشد (پـیر) د تصرف واقعه

دماوراءالنهردیوملک (هېواد) بادشاه په نامه د (پیرمحمدخان) چې پنځوس زرو جنګیالیانوفوځیانوسره په (باقي محمدخان) چې څلورزره فوځیان ؤ حمله وکړه. نو (باقي محمدخان) دخپل مرشد حضورته راغي اودمدد غوښتلوړانديزیې ورته وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دده مرشد (پیر) د (پیرمحمدخان) حضورته ورغي او هغه ته یې نصیحت وکړاوورته وې ویل ددې کارنه تیرشه داپریږده ځکه دمسلمانانوترخپل منځ جنګ کول ناجائز دي.

چونکې دډیروالي دفوځ اومال اوغرور دده په دماغ کې ؤنو دپیرصاحب خبره یې ونه منله اودغه پیرصاحب دسختې غوصې په حال کې ورنه راواپس شواوله راتلوسره سم یې (باقی محمدخان) ته وویل اې زویه ادفوځ دکموالي سوچ مه کوه دزړورزمري په شان ددښمن په فوځ حمله وکړه اودماوراء النهر بادشاهي دې مبارک شه اودشفقت لاس یې دده په ملا کښنود (باقی محمدخان) له دعا غوښتولووروسته روان شو.

اوېدغه وخت کې پیرصاحب له لویې ډلې ددرویشانوسره روان شودښارپه یوطرف کې په زاړه مسجد کې دقبلې په لوري په مراقبه کیناست اومتوجې شو یووخت یې پوښتنه کوله چې څه وشول ؟

پدې منځ کې خبرراغی چې (باقي محمدخان) کامیاب شو او (پیرمحمدخان) یې مړکړ. نوېدغه وخت کې له مراقبې نه راپورته شواودخپلې خانقاه په طرف راغی.

[حضرات کرام نقشبندیه ص: ۲۰۷]

وګوره هغو حکایاتو ته چې له اولیاء کرامو نه پیښ شوي له پیریانو سره چې دا دهغه څه تائید کوي کوم چې موږ وویل.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعبدالقادر جیلاني رَحِمَهُ اللّٰهُ دتصرف واقعه

او هغه څه ته نظر وکړه: چې قطب رباني او هکیل صمداني سیدناعبدالقادر (جیلاني) ﷫ ته پیریانو څومره انقیاد کاوه اوبادشاه یې اطاعت کاوه او جنګ یې ددوی له سرکشو او شیطانانو سره کاوه او دوی یې په اور باندې سوځول نو داکاني اوبس ده.

اوله دغې قبیلې څخه هغه حکایت دی:

چې دیو سړي لور پیریانو وتښتوله نو عبدالقادر (جیلاني) ﷫ ورته وویل فلانۍ ځای ته ولاړ شه له ځان څخه دائره تاو کړه او په هغه کې کېنه، نوده دغه کار وکړ، چې ګوري ډلې ډلې پیریان تیرېږي تردې چې بادشاه یې هم راغي په آس باندې سپور ده اوده ترمخ ډېرې طایفې دي نودده په برابرۍ ودریده اووې ویل ای انسانه دتاڅه حاجت ده؟ ده په خواب کې ورته وویل زه شیخ عبدالقادر تاته رالیږلی یم. نوهغه دآس څخه ورته کته شو زمکه یې ښکول کړه له دائرې څخه بهر کیناست له ده نه یې پوښتنه وکړه چې څه حاجت دې ده؟ ده دخپلې لور واقعه ورته بیان کړه.

سمدستي یې له نورو پیریانو څخه دهغه په هکله وپوښتل هغوی سمدلاسه ورته راحاضره کړه چې دچین له سرکشه پیریانو څخه و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه جنګې چې له چاسره وه دهغه سرېې وربانديې قلم (پرې).
کړده لورېې ځينې واخيسته دغه سرې ورته وويل نن شپه مې عجيبه واقعه وليده هغه داچې تادعبدالقادر(جيلاني) صاحب امر پر ځای کړ؟!

دپيريانوبادشاه ورته وويل هو! داسې ده. دی له خپل کورڅخه زمونږه سرکشه پيريانو ته ګوري او وينې يې چې هغه دزمکې په هغه بل لوري کې وي نوهغوي له هيبته تيښته کوي خپلوکورونو ته اوهر کله چې خدای پاک يو(قطب). مقررکړي نويه پيريانو اوانسانانو دواړوقدرت ورکوي.او هغوی دده له تصرف او ولکې لاندې وي. [مجوعة رسائل ابن عابدين، الجزالثانی ص: ۲۰۸-۲۰۹]

حکايت:

مولوي صاحب اميرګل چې د منبع العلوم په مدرسه کې سپين ږيری استاذ اود حضرت صاحب مبارک مريد و؛ هغه دا قصه کوله چې: په يووخت کې چې هغه وخت زه طالب وم، مولوي صاحب اسماعيل چې د بل.کوم مرشد خليفه و، زه لمانځه ته مخکې کړم، له لمانځه وروسته يې راته ويل چې: عجيبه بنه خاوره دې ده ، که کوښښ وکړې، دهر کار به وکړې، يعنې دقابليت په لحاظ باندې، نودطالبانو حال ته چې سرې فکر وکړې بنيادي خاوره يې دېره پاکه ده، نويه هغو کې دا صحبت هم اثر کوي، داعشق اومحبت هم موجود وي، له دې امله چې دصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم سينې دېرې

(c) ... The Digital Library

پاکې وې، نود طريقت دغه تنې رسم ورواج په هغه وخت کې بالکل شهرت نه درلود،خکه چې دوی یواځې درسول اللهﷺ دمجلس اوصحبت له امله ورته صفايي حاصلېدله، نودغسې اذکار لکه دا اوس چې په طريقت کې دي لکه: (لطائف نفی و اثبات او مراقبې) دغو ته دهغوی ضرورت نه وو، نو يواځې درسول اللهﷺ دصحبت له امله ددوی کامله تزکيه کېدله، دغه شی له هغوی رضي الله عنهم څخه په را وروسته طبقاتو کې چې کله دنيوي علائق زياتېدل نوبيا مشائخ کرامو ددغه طريقت له پاره ځينې اصول (اذکار او سبقونه) غوره کړل،نو زه په هغه بنياد فکر کوم چې دعوامو اوطالبانو په دغه ژوند کې هم فرق دی.

عوام الحمدلله مسلمانان دي، ډېري يې په اسلام کې سپينې کړې دي، تکليفونه يې تېر کړي دي، په جهاد اونورو عباداتو کې يې شرکت کړی دی، خوددوی عام محيط اوماحول چې ده، هغه په داسې محيط کې دی چې کدورات پکې ډېر وي، نودهغې له امله په دوی باندې ډېر زر اثر نه کېږي، ددوی متاثره کېدل ترهغه مجلسه پورې وي، نوکه په هغه مجلس کې ورته څه اثر پيدا شو، نوبيا ترينه اوکه نه دهغو عامو مجلسونو له امله په دوی کې ډېر زر تحول راځي، اودا دطالبانو چې کومه زندګي ده ، هغه داسې ده چې ټول وخت يې له کتاب يا له استاد،يا له مطالعې، درس او تدريس سره کار وي، نوددوی عام ماحول صاف وي، بيا که لږ تکليف په ځان راولي په هغه لږ تکليف ددوی ډېر کار کېږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيضاوي، مشکوة او نورو کتابونو چې کوم تحقيق کړی دی،نودا وايي چې : د انسان له پاره ډېر خطرناک شی ګناوې دي، نو څو چې يې له ګناوو څخه ځان نه وي ساتلی نوانسان ترقي نه شي کولای، نو له دې امله طالبان پاک دي اوبه لږ کوشش کولو سره يې کارجوړېږي لکه پښتانه وايي : دلندو ختو ليږ اوبه دارو وي.

په اول بيعت سره د ولايت مقام ته رسيدل

حضرت نورالمشائخ قدس الله سره ته دهرات له لوري يو عالم راغی، په اوله ورځ يې چې بيعت ورسره وکړ، وظيفه يې واخيسته، د وظيفې په دغه اول حالت کې يې يوه چيغه له خولې څخه ووتله اولکه د اور لمبه رڼا يې خلکو وليدله، په هغه ځای حضرت صاحب مبارک دستاربندي ورته وکړه اوخپل خليفه يې وټاکه.

بيا سپين ږيرو علماءکرامو استفساراً پوښتنه وکړه چې زمونږ د چالس کاله، دچا شل کاله، د چا ديرش کاله، اته کاله، اودچا پنځه کاله په طريقت کې تېر شوي دي اودخلافت اجازه ورته نه کېږي اود ده په دغه يوه مجلس کې کار وشو؟ نو حضرت صاحب مبارک ورته وويل چې: دده لرګي تيار تول کړي وو، يواځې زما له طرفه د اور لګولو ضرورت و، يعنې وختونه يې بې ځايه نه وو تېر کړي، له ګناوو څخه يې ځان ساتلی و، ددې له امله چې دګناوو څخه يې ځان ساتلی و، يواځې چې دا لار خلاصه شوه، نو کار يې هم ځکه خلاص شو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو مريد په اوله وظيفه کې دانوارالمشائخ صاحب له قبر نه تلاوت اوريدل

حضرت قطب المشائخ دين محمد خليفه صاحب رحمة الله علیه
قصه کوله چې يوه مريد ته مې په اوله ورځ وظيفه ورکړه، اوبيا مې
د حضرت انوارالمشائخ فضل الدين خليفه صاحب قدس الله سره
زيارت ته ولېږه، کله چې بېرته راغی نوما ورڅخه وپوښتل، ده
راته وويل چې ما وظيفه کوله نو له قبرمبارک څخه په يوه خوږه
آواز باندې داسې قرائت شروع شو چې ما داسې قرائت تراوسه
پورې نه دی اورېدلی. نو خليفه صاحب مبارک ويل چې په هغه ورځ
يې تول کار خلاص شو. نوزه چې په خپله دطالبانو دا حالت ګورم
سره له دې چې دا دمخکنيو مشائخوکرامو حالات چې سړی واوري
انسان ډېر مايوسه شي خوبياهم چې سړی هغه آثار ويني ، هغه
محبت وي،نود سړي له پاره اميد پيدا شي، چې په دغه لړ شي
باندې هم خدای پاک جل جلاله ډېر کار کوي، بيا اوس خود فتنو دور
ده، آخر وخت ده. لکه حضرت نبي کريم صلى الله عليه وسلم فرمايي: (که
چېرته وروستني خلک له ګناهونو څخه لس فيصده لاس ونيسي
نوخدای پاک جل جلاله به دغو خلکو ته هغه کرامات ورپه برخه کړي
کوم يې چې صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ته ورپه برخه کړي ؤ چې هغوی
لس په لسو کې عمل کړی وو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب ته چې لږ څه ورپيدا کېږي نو يو ښه خوب يې ليدلی وي، د هغه دزړه تسکين الله تعالی کوي، ځکه الله تعالی په خپل دين باندې غيرت کوي، چاچې په دين لږ لاس نيولی وي، نو ډېر زر اثر ورته ښکاره کېږي.

دشيخ صاحب مبارک دخولې خوږې ملغلرې

يو آغا صاحب له ماسره په وړه دوره کې د مشکوة شريف کې درس وايه، تر نسب پورې مې خبره ياده کړه، بياده راته ويل چې ماته به په خپل نسب کې شک پيدا کېده چې آيا موږ سيدان يو اوکنه؟ ځکه چې په افغانستان کې سيدان له کومه راپيدا شول؟ نو د طالبانو دتحريک په وخت کې مزارشريف ته تللی وم، نو هلته د حضرت علي رضي الله عنه روضې مبارکې ته ولاړم، نو هلته مې دځان سره دا دعا وکړه چې خدايه پاکه ! که زه سيد يم، نودلته ماته يو اثر ښکاره کړې چې زما د زړه تسکين وشي، نوڅه سورتونه مې وويل، وظيفه مې شروع کړه، د وظيفې په حالت کې کوټه جوړه شوه، کله چې کوټه جوړه شوه، نو حضرت علي رضي الله عنه، حضرت حسن رضي الله عنه، حضرت حسين رضي الله عنه او حضرت فاطمة الزهرا رضي الله عنها راغلل، نوزما د زړه تسکين وشو چې رښتيا موږ سيدان يو، يعنې الله تعالی دومره رحيم ذات ده چې دهغه مخلص بنده دزړه تسلي اوتسکين يې دومره زرترزره وکړ، په دغې يوې دعا چې په هغه پاک ځای کې يې وکړه، ځکه په ښکو ځايونوکې دعاوې ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زر قبلیږي. او دا ځکه چې د انبیاوو عَلَيۡهِمُ السَّلَامُ او اولیاء کرامو رحمهم الله تصرفات له مرګ نه وروسته ختمیږي نه بلکې زیاتیږي، ځکه علائق بدني ختم شي، په هر شي باندې الله تعالی ورته علم ورکوي.

دیوې سیدې کونډې سره دمرستې نه کولو دبرخلیک او انجام واقعــه

د ساداتو مبارکانو یوه کونډه چې په کور کې یې ډېر فقر او غربت و، دا دیوه شتمن مسلمان کور ته ددې له پاره ورغله چې که څه مرسته او کومک راسره وکړي، ماشومان خواران یې وږي وو، دماښام وخت وو، کله چې ورغله نو ورته وې ویل چې: زه سیده کونډه یم، یتیمان بچیان راپاتې دي، د پالنې یې هېڅوک نشته، که ته څه مرسته راسره وکړې، نو هغه مسلمان ورته وویل چې: ستا سره ددې خبرې ثبوت او شجره شته چې ته سیده یې! دې کونډې ورته وویل چې زما ژبه سند ده، زه په خپله خوله اقرار کوم چې زه سیده یم، نور ته له ماځخه دڅه شي سند غواړې، دې کمبخت مسلمان ورته وویل چې: سیدان ډېر دي، په دې سیدانو پسې زه نه شم رسېدای. دغه مبارکه سیده کونډه ډېرې پرېشانۍ له امله نا امیده او خالي لاس ووتله، او دیوه مجوسي کور ته چې په دې علاقه کې په سخاوت باندې مشهور و، ورغله، هغه ته یې پناه ور وړه، هغه شپه ورکړه، دشپې دغه مالدار او شتمن مسلمان او دغه یهودي دواړه په یوه کیفیت باندې خوب ویني، دا مالدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمان خوب وینې چې د قیامت ورځ او د حشر میدان جوړ ده، جنت ده، او په دغه جنت کې یوه بنګلې مانۍ (بنګله) ولاړه ده، دې مسلمان له جناب محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه پوښتنه وکړه چې: یارسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ! دغه بنګله د چا ده؟ نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې: دا د یوه مسلمان سړي ده، ده ورته وویل چې: زه هم مسلمان یم، که دا بنګله ماته راکړې! نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې: له تاسره ددې خبرې ثبوت او شجره شته چې ته مسلمان یې! ته څه دلیل لرې؟ دغه شتمن او مالدار مسلمان ورته وایي چې زه په خپله خوله اقرار کوم چې زه مسلمان یم، بس همدا زما دلیل دی. رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل: چې: ستا به په یاد وي چې زما یوه لور درته راغلې وه، هغې درته په خپله خوله څوځو ځله داوویل چې زه سیده یم، تاولې دهغې خبره نه منله.

همدارنګه دغه مجوسي په خپل کور کې همداسې خوب وینې، سم دلاسه راپورته شو، ټوله کورنۍ اوخپلخانه یې راپورته کړه، کلمه یې وویله اوټول په اسلام باندې مشرف شول، سهار دغه شتمن او مالدار مسلمان دهغه یهودی کورته راغی، او ورته وایي چې مابنام ستاسې کور ته یوه مېلمنه راغلې وه؟ هغوی ورته وویل چې: هو! راغلې وه، ده ورته وویل چې: راویې باسه، که له ما څخه راضي اوخوشاله شي، نو څلور زره درهم به ورته ورکړم. هغه د کور څښتن چې تردې دمخه یهودی و، او ددې صحنې له لیدلو وروسته مسلمان شوی و؛ ورته وویل چې: (زه د جنت بنګله په څلور زره

(c) ketabton.com: The Digital Library

درهمه نه خرڅوم) خکه ده هم هغه حالت او خوب په خپلو سترګو لیدلی و. [کتاب الکبائر ص:۷۵]

اوس دا دومره تېز تصرف ده، چې یواځې دده دنسب یوځوک خفه شو،هغه دی هلته براه راست د نبيْ کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وربانديې پام و، هغه مسلمان ته یې هم هرڅه ورولیدل چې ارمان پرې وکړي اوکافر ته یې هم ورولیدل چې دهغه له پاره دنیکبختی اوداسلام راوړلو ذريعه شوه.

نوچې انسان د الله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ اوجناب نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شفقت او مهرباني ته وګوري همدارنګه د اولیاء الله کرامو مینې او محبت ته چې سړی وګوري، که یوڅوک له چا سره په ښه نیت او اخلاص سره محبت وکړي ، تعلق ورسره وساتي، همدومره دهغه ورته زړ پام ورګرځي، دده کار زر جوړېږي، دچا د کورنی چې څوک څومره عزت اومحبت اواحترام وساتي دیوچا له متعلقینو سره چې څوک دعزت او احترام معامله کوي هغه هم دغومره ورځخه راضي او خوشاله وي.

دحضرت مجدد الف ثا نی (قدس الله سره) عجیبه واقعه

حضرت مجددصاحب قدس الله سره فرمايي چې: زه لاهلک وم چې پلار مې د (قادریه) طریقې خلیفه و، یو وخت کې زه ډېر سخت ناروغ وم، شاه کمال کیتهلی قدس الله سره چې دقادریې طریقې یو پیر و، په لار باندې تېرېده، نو پلار مې زه په غیږکې واخیستم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ته بې وروستم، ترڅو مې دم کړي، شاه کمال کیتهلی رحمة الله علیه زه دم کړم اوخپلې لاړې یې په خوله کې راکړې، وروسته چې بیادده کار په نقشبندیه کې په مخ ولاړ، دستاربندي یې وشوه، نو ډېر وخت وروسته دی وايي چې دسهار په وخت کې په مراقبه ناست یم، دمراقبې په حالت کې د شا له لوري څوک راغلل او چوپانه (چپن) یې راواغوستله، سر مې چې راپورته کړ، د شاه کمال کیتهلی قدس الله سره لمسی ده، نوډېر په احترام ورپورته شوم اوسترې مشي مې ورسره وکړه، بیا مې ترې پوښتنه وکړه چې: دا چپن دڅه شي له پاره ده، مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې: ده راته وویل چې دا چوپانه زما نیکه شاه کمال کیتهلی قدس الله سره له ماسره ایښې وه، چې د پیران پیر صاحب رحمة الله علیه (حضرت شاه عبدالقادر جیلانی) له خوا څخه ده، اودا یې راته ویلي و چې دا چپن به ته هغه چاته ورکوې چې زه یې بیا درته امر وکړم، اودا درې شپې کېږي چې دی ماته امر کوي چې دا چوپانه حضرت مجدد صاحب ته ورکړه، خوزما زړه نه پرې کېده، نن شپه یې په انتهايي تهدید سره راته غصه وکړه، نوزه مجبوره شوم اودا چوپانه مې تاته راوړه، حضرت مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې دا چوپانه مې واغوسته او د خپلې خانقاه په لوري روان شوم او هلته په مراقبه کېناستم، د مراقبې په وخت کې راته دا فکر پیدا شو چې د اولیاء کرامو هم عجیب تصرفات وي چې خرقه مخکې وراغوندي اوکار یې وروسته خلاصوي، یعنې ما خو په قادریه سلسله کې کار نه دی کړی، نودقادریې طریقې چوپانه ماته مخکې

(c) ...bton.com: The Digital Library

راورسېده، اوکار به وروسته کېږي، مجدد صاحب قدس الله سره وایي چې: یواځې په همدې تصور سره زما له پلاره نیولې تر پیران پیر صاحب پورې چې دقادريې سلسلې ځومره اولیاء کرام وو ټول راحاضر شول اود قادریه طریقې چې ځومره تصرفات اوفیوضان وو ټول زما سینې ته راداخل شول، په دغه حالت کې ماته دا فکر راپیداشو چې داڅه نادره ده چې زه دنقشبندیه طریقې یم اولاړم دقادریه په طرف، نوبه عین حالت کې دنقشبندیه طریقې داولیاء کرامو آن تر شاه نقشبند مبارک قدس الله سره روحانیات ټول راحاضر شول، شاه نقشبند صاحب او پیران پیر صاحب دواړه په یوه مرتبه کې سره ناست دي، وروسته د چشتیه طریقې په څه مناسبت باندې چې هغوی هم څه دم یا تعویذ راته راکړی و، هغه مشائخ مبارکان ټول راته حاضر شولو د سهروردیه طریقې حضرات هم حاضر شول، تردې پورې چې دغه معارضه اومقابله زما په هکله شروع شوه، دقادریه طریقې مبارکان وایي چې زمونږ دطریقې دی ځکه چې اول لاړې په خوله کې مونږ ورته ورکړي دي او اوس یې چوپانه هم زمونږ اغوستې ده، د نقشبندیه طریقې مبارکان وایي چې بیعت یې زمونږ په دې لاز کې شوی دی، کمالات یې ټول په دغه لار کې واقع شوي دي،اودانورو طریقو اولیاء وایي چې زمونږ دطریقودی. مجدد صاحب قدس الله سره وایي چې : دامنازعه دماسپښین تر وخت پورې وه چې د جناب محمدرسول الله صلى الله عليه وسلم روحانیت راحاضر شو، دڅلورو واړو طریقو مشائخو اختیار ده صلى الله عليه وسلم ته ورکړ، نبي کریم صلى الله عليه وسلم دا

(ketabton.com: The Digital Library

فیصله وکړه چې: دی که څه هم قابل او مستحق دڅلورو سرو طریقو ده، مګر دده کار په نقشبندیه کې مشهور دی، نو په دې باندې فیصله وشوه.

[نفحات الانس من حضرات القدس ج: ۲ ص:۵۳۴ / حضرات کرام نقشبندیه / ص: ۲۲۶/ ۲۲۷].

نو تاسې دا فکر وکړئ چې: دومره زیات تعلق و چې دطفولیت او وړوکتوب په وخت کې یې لاړې د قادریه طریقې ده ته ورکړې وې، دم یې ورته ورکړی و، دهمدې لارې چې څومره مشائخ وو تول وریسې متوجه وو، نو چې دیوې لارې تعلق جوړ شوی وي له هغې نه ددوی دومره قوي تعلق او رابطه جوړېږي، داچې سړی مخلص معتقد شي نو بیا به ولې دهغوی نظر په ده باندې نه وي؟

له مرګه وروسته له مریدانو سره دحضراتو کرامو شفقت

په یوه وخت کې حضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) ته یو چا مبلمستیا وکړه، دی مبارک په هدیره باندې تېرېده، موټر یې ودراوه، او یوه قبر ته څلور ساعته په مراقبه ناست و، کله یې چې سر راپورته کړ، نو یوه خلیفه صاحب ورته وویل چې: صاحب! خلکو به ډېر انتظار کړی وي، ده مبارک ورته وویل چې: ددغه قبرڅښتن یوه ورځ زمونږ په لنګر کې ډوډۍ خوړلې وه، زما مرید نه دی، کله چې مونږ په لاره تېرېدو نو دقبر په عذاب اخته و، نو زما غیرت دا نه منله چې زه دې ډوډۍ ته روان یم او زما یو علاقمند دې په عذاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخته وي، نوچې ترڅو اخلاص او اعتقاد وي، معمولي تعلق وي، دهغومشانځو کرامو غیرت دانبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ غیرت ده، چې دنبي په هکله آیت راځي ﴿ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ﴾ ۱۰
سورة الاحزاب آیت:۶ ژباړه: (محمد دالله) نبي ډیر ور (لائق) دی له مؤمنانو سره له نفسو د دوی (داحکامو په انجام).

بیاهغه شفقت او غیرت ترمرګه ددوی مبارکانو هم نه هیریږي، په انسان پسې یې پام وي، خو داخبره ورسره شرط ده چې دوی ته به دې اعتقاد وي، له دوی سره به دې اخلاص وي، ځکه کله چې اعتقاد نه وي، نوخامخا به انکار وي اودمقابلې صورت به مخې ته راځي، نو چې مقابله راغله نوبیایې انسان ته فیض، برکت اوخیر نه رسیږي.

۞ ۞ ۞

۞

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵) مجلس

الحمد لله حمداً كثيراً طيباً مباركاً فيه والصلوة والسلام على من لا نبيَّ بعده .

امابعد :

تَبَرُّك بِآثَارِالصَّالِحِيْن

په کوم ځای کې چې کوم ولي وخت تېر کړي دهغه مقام ورته حاصلیږي

محترمو مسلمانانو ! د صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم تاریخ ته که څیر شو اوپه غور سره یې مطالعه کړو له هغې څخه ددوی له حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره اخلاص، مینه محبت اوعقیده له ورایه ځلیږي.

دصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم په حالاتوکې راځي چې: حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم به چې له خولې مبارکې څخه لاړې مبارکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

توکولې حتى چې بلغم په يې توکول بيابه هم صحابهٔ کرامو صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ لاسونه ورته نيول، بيابه يې په خپلو مخونو باندې هغه لاسونه تېرول.

په يوه روايت کې د نبي کريم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ په هکله راغلي چې کله به ده صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ اودس کاوه، نوصحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ به لاسونه ورته نيولي وو، اوپه خپلو مخونو باندې به يې بياهغه لاسونه راتېرول، که به دچا لاسونه دده صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ هغو اوبو ته و نه رسېدل نوهغوی به ددې نورو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ دلاسونو لاندې خپل لاسونه ورمُښل ترڅو د نبي کريم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ د اوداسه له اوبو څخه په يوه نه يوه طريقه برخه واخلي.

[صحيح البخاری کتاب الشروط باب الشروط فی الجهاد آه ج : ۱ / ص: ۳۷۷/ ۳۷۸ رقم الحديث ۲۷۳۱ / ۲۶۵۱ / وکتاب الوضوء ج: ۱ ص: ۳۸]

نو اوس که په دې کې ګټه او برکت نه وای نو نبي کريم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ به انکار کړی وی سره له دې چې نبي کريم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ خو شارع دی او دشارع په حضور کې خو د ناروا کار کېدل امکان نه لري نبي کريم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ شارع ده، هغه کله هم داسې نه دي کړي چې صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ دې (العياذبالله) کوم ناروا عمل کړی وي اودی دې چوپه خوله پرې پاتې شوی وي، په دې خو زمونږ عقيده ده چې په ټولو انبياوو عَلَیْهِمُ السَّلَامُ کې نفساني خواهشات اوغوښتنې نشته چې دخپل نفس دغوښتنې له امله دې دوی يو کار وکړي، داسې واقعې د نبي کريم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ په حضور کې څوځو خله تېرې شوې دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوکه په دې کار کې خير نه وای ، دغه کار د خير او برکت ذريعه نه وای، نو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم بيا ولې داسې عمل کاوه، نومعلومه ده چې په دې کې دوې مبارکانو ضرور يوڅه ليدلي وو، چې د (صالحينو) په آثارو يې تبرک ځان ته حاصلاوه.

چې داوښ غوندې ځناور خبرې ورسره وکړې د نبي کريم صلی الله علیه وسلم معجزه

نبي کريم صلی الله علیه وسلم ته يو سړی راغی او داشکايت يې وکړ چې زمونږ يو اوښ ياغی او سرکشه شوی دی، اوس کار ورڅخه نه شو اخستلای، نورسول الله صلی الله علیه وسلم له يوڅو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم سره هغه باغ ته ورروان شو په کوم باغ کې چې دغه اوښ و، په کوم کوهي چې يې دغه اوښ تړلی دی، نوچې حضرت نبي کريم صلی الله علیه وسلم د اوښ په لوري ور روان شو، نو داوښ څښتن ورته وويل چې: يارسول الله! صلی الله علیه وسلم دغه اوښ بالکل چورلټ ليونی شوی، هرڅوک چې ورنږدې شي نو خولې پرې لګوي، هسې نه چې تاسې ته څه تکليف در ورسوي، نبي کريم صلی الله علیه وسلم ورته وويل چې: زه ورځم، کله چې نبي کريم صلی الله علیه وسلم ورغی نو اوښ يوه اوبل لوري ته وښوربده، سر يې په ځمکه وموښه او نبي کريم صلی الله علیه وسلم ته يې سر په سجده کېښود، نو ددې واقعې له ليدلو او تېربدلو وروسته نبي کريم صلی الله علیه وسلم د اوښ څښتن ته وويل چې: دا اوښ په مونږ خرڅ کړه، هغه ورته وويل چې: زمونږ د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور دنفقې دغه یوه ذریعه ده، بل څه نه لرو، نبي کریم ﷺ ورته وویل چې: اوښ ماته ددې شکایت وکړ چې کار را باندې ډېر کوي او په نس مې بیا موړ نه ساتي.

حضرت عمر رضی الله عنه څومره د اوچتې مرتبې اودڅه عجیبو مناقب څښتن ده؟ نوهغه رضی الله عنه نبي کریم ﷺ ته وایي چې: ستاسې دومره لوی شان ده چې حیوانات تاسې ته سجده کوي، نوکه مونږ ته اجازه راکړې مونږ به هم درته سجده وکړو، نوتاسې فکر وکړئ چې په دې خبره سره څومره نفساني خواهشات پوره کېږي؟ خو نبي کریم ﷺ ورته وایي چې: که له خدای تعالی جل جلاله نه پرته بل چاته سجده کول روا او جائز وای نوما به ښځو ته امر کړی وای ترڅو خپلو مېړونو ته سجدې وکړي. ځکه دمېړه په ښځه باندې ډېر زیات حقوق دي، حضرت نبي کریم ﷺ حضرت عمرفاروق رضی الله عنه ته ددې اجازه نه ورکوي، ترڅو ده ﷺ ته سجده وکړي.

له حضرت یعلی بن مره رضی الله عنه نه روایت وایي : له رسول الله ﷺ نه مې درې معجزې لیدلې دي :

۱- یوځل موږ ورسره روان و په اوښ باندې تیریدو چې څښتن یې داوبو راښکلو کار وریاندې کاوه ، چې کله یې په رسول الله ﷺ سترګې ولګیدې نو غړغړې او پریاد یې شروع کړ او غاړه یې په ځمکه کېښوده ، نبي کریم ﷺ ورته ودریده وې ویل څښتن یې چیرته ده ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه راغی ده مبارک ورته ووېل دا اوښ په ما خرڅ کړه ، هغه ورته ووېل درباندې خرڅوم یې نه درته هبه کوم یې او حال داچې زمونږ د کور دنفقې دغه یوه ذریعه ده، بل څه نه لرو، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته ووېل چې: اوښ ماته ددې شکایت وکړ چې کار راباندې ډېر کوي اوپه نس مې بیا موړ نه ساتي. نو له ده سره ښه کوه په نس یې موړساته . [مشکاة المصابیح ج: ۲ ص: ۵۶۲]

په نباتاتوکې دحضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه

یو صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ راغی نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته وایي چې : که تاسې یوه معجزه ښکاره کړئ ترڅو زما پوره یقین راشي اوتصدیق مې ښه کامل شي، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې: هغې ونې ته ورشه اودا ورته ووایه چې دالله تعالی رسول په تا باندې سلام وایي او غواړي دي، دغه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هغې ونې ته ورغی اود نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سلام او پیغام یې ورته ورساوه، ونه په حرکت شوه، اوله څلورو طرفونو څخه یې رېښې راوختې او را روانه شوه، کله چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضور ته راورسېده، نو سر یې په سجده کېښود، نودغه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي چې : بس ماته دامعجزه کافي ده، حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بېرته ونې ته امر کوي ترڅو خپل ځای ته ولاړه شي، ونه بېرته ولاړه، همدغه صحابي ددې صحنې له لیدلو وروسته نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته وایي چې که ته ماته دا اجازه راکړې ترڅو زه هم تاسې ته سجده وکړم. خو نبي

Scanned with CamScanner

(c) ...oton.com: The Digital Library

كريم صلى الله عليه وسلم ورته وايي چې د خداى تعالى جل جلاله له ذاته پرته بل چاته سجده نه ده روا.

. په يوه روايت كې راځي حضرت صفوان بن عُسال وايي: چې نبي كريم صلى الله عليه وسلم لاسونه او پښې يې ورښكل كړي دي (ابوالمنتهى ص ٤٩/ مكتبة الحقانيه) خو ممانعت يې نه دى كړى، ځكه چې دا جائز عمل ده، مګر د سجدې اجازه يې هيچاته هم نه ده كړې، هغه داوداسه اوبه چې صحابهٔ كرامو رضي الله عنهم به په خان باندې مُښلې يو جائز عمل و، منعه يې ورځخه نه ده كړې، خو چې كله دشريعت په خلاف عمل و، بيا يې له هيچا سره هم تسامح نه دى كړى، كله چې دى صلى الله عليه وسلم په ټوله نړۍ (دنيا) كې يواځې د هم دحق اعلان او اظهار يې كړى دى، بيا يې چې كله ملګري پيدا شول بيا يې هم دحقې خبرې ملګرتيا كړې ده.

نومطلب مې دا و چې په خاى كې هم بركت وي، په لباس كې هم بركت پيدا كيږي، په پس خورده كې هم بركت وي، په مستعملو اوبو كې هم بركت پيدا كيږي، په هر استعمال شوي شي كې بركت پيدا كيږي، ځكه كتابونه ليكي چې: په كوم خاى باندې چې دكومې مرتبې او مقام ښتن تېر شي اويا وخت پرې تېر كړي هغه خاى په نسبت سره نورو خايونو ته يوه مرتبه او مقام پيدا كوي، لكه څرنګه چې دهغه شخص مقام دى.

هغه خاوره چې درسول الله صلى الله عليه وسلم له مبارك وجود سره نښتې ده، هغه تر بيت الله شريف هم بهتره ده، هغه تر عرش عظيم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم بهتره ده، دمدینې منورې خاوره چې بابرکته او پاکه ده هغه له دې امله ده چې د نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره یې نسبت ده، څومره مقام چې درسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده په هغه خاوره کې یې هم هغه حیثیت ایښی ده. مدینې منورې ته منوره له دې امله وایي چې المنورة بنور رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

قرآن عظیم الشان ته بې اودسه لاس وروړل یو ناروا عمل ده، ځکه په آیت شریف کې راځي﴿ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا ٱلۡمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ ﴾ [سورة الواقعه] ژباړه: نه یې مسه کوي ده لره او نه دې مسه کوي مګر هغه چې پاک کړی شوي وي (یعنې پاکان).

خو قرآن کریم ته چې کومې ګڼې (پوښ) ورکړل شوې چې له دې مخکې یوه عامه ګڼه او کاغذ و، هرڅوک یې په هر حالت کې استعمالولای شي، خو کله چې دغه ګڼه له قرآن عظیم الشان سره ولګېده نو بیا ددومره داحترام لائق او وړ شو لکه څومره چې قرآن عظیم الشان دی، بې اودسه لاس وروړل ورته نه دي جائز. اوس دغه کاغذ چې تردې مخکې دکاندار هرشي پکې خرڅولای شول خو کله چې له قرآن عظیم الشان سره ولګېده نو بیا خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ورته دومره عظمت ورکړ چې بې اودسه به لاس نه وروړې.

دجومات ځمکه چې مخکې جومات پرې جوړ نه و، هر رنګه تصرف پکې جائز ؤ، بلکې بیت الخلاء هم پکې جوړېدای شوه، خوچې کله دغه ځمکه دجومات له پاره وقف شوه، دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دعبادت له پاره منتخب اوځانګړې شوه، نو بیا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترقیامته پورې دغه خاې دومره محترم شو چې که جومات رنګ شي بیاهم له دغه خای سره ادب په کار ده. فتاواوې لیکي چې دغه ځای باندې د جنب په چا چې غسل فرض شوی وي، تېرېدل هم پرې ناروا دي، د ګندګي اچول پرې ناروا دي، په دغه ځمکه باندې د حیضې او نفاسې تېرېدل ناروا دي اوس دغه ځمکه له جومات څخه مخکې د هرشي د استعمال قابله وه، خو وروسته چې یې د جومات حکم پیدا کړ، نو بیا دومره عظمت ورته حاصل شو چې تر قیامته پورې بیا ددې ځمکې احترام په خلکو لازم دی او هېڅ رنګه تصرف پکې نه شي کولای. دا برکت د عبادت له امله پکې پیدا شو.

په اشخاصو کې هم چې برکت پیدا کېږي هغه هم د دغه عبادت له امله دی، خاوره چې جماد ده، مکلفه نه ده، هغه فرش ده، حیوانات وربانډې ژوند کوي، خوچې د عبادت له پاره وقف شوه، نو شرافت پکې پیداشو، انسان چې په ټولو مخلوقاتو کې اشرف المخلوقات دی، الله تعالی فرمايي﴿ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِيٓ ءَادَمَ ﴾ [سورة الاسراء آیت:۷۰]

ژباړه: او خامخا په تحقیق ډیر عزت ورکړی دی موږ اولاده د آدم ته دغه اشرف المخلوقات بیا اشرف ترین د مخلوقاتو په عبادت سره ګرځي، ځکه الله تعالی فرمايي:﴿ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ ﴾ [سورة الحجرات آیت:۱۳]

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : بېشکه چې ډېر مکرم او معزز له تاسې څخه په نزد دالله تعالی ډېر متقي ادب لرونکی ستاسې .

یعنې څومره چې انسان ته عزت وربه برخه کېږي هغه په تقوی سره کېږي، نوبه دغه انسان کې به بیاڅرنګه عزت نه پیدا کېږي، خاوره عزتمنه ګرځي، د بل چا دعبادت له وجې، چې بل څوک سجده وریاندې کوي، نو په خپله عابد چې په عبادت لګیا ده ، هغه ته به خدای تعالی څومره مقام ورکوي، اوهغه مرتبه بیا ختمیږي هم نه، نبي چې دحیات په حالت کې کوم مقام درلود تر قیامته پورې یې دنبوت مقام نه ختمیږي، بلکې په قیامت کې هم نه ختمیږي. [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

اوس یوڅوک چې د ولایت مقام ته ورسیږي اوولایت ته په دین سره رسیږي، په بې دینې څوک نه رسیږي، چې یو ځل دخدای جَلَّ جَلَالُهُ په دین باندې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ د اولیاوو څخه شو، ﴿إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ﴾ [سورة الانفال آیت: ۳۴] یعنې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوستان نه دي مګر متقیان، دغه د دوستي پیغام بیا الله تعالی نه ختموي. دا بیا له مرګه وروسته هغه قبر هم هغسې مقام پیدا کوي، څکه دخدای جَلَّ جَلَالُهُ د دوست قبرده، د حضرت ابوایوب انصاري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ، امام بخاري، حضرت ابو موسی کاظم رَحِمَهُمُ اللهُ په حالاتو کې راځي چې : دا خبره په تجربې سره ثابته ده چې ددوی قبرونه مستجاب الدعوات دي، هلته دعاوې قبلیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به چې باران نه کېده، نوخلکو به وېل چې درځئ دامام بخاري صاحب قبر ته، دحضرت ابوایوب انصاری رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قبر ته چې دعا وکړو، دابوموسی کاظم رَحِمَهُ اللَّهُ قبر ته درځئ چې ورته دعا وکړو، دا دهغه وخت علماء دي چې دیارلس څوارلس سوه کاله مخکې تېر شوي دي، دغه د اوس وخت علماء نه دي.

دادهریوه قبر ته په ورتلو سره به یې اثر په دنیا کې ښکارېده، بارانونه به کېدل، ددې وجه داوه چې ددې خلکو مقام شته ،مقام یې ورک نه دی، په کوم نېک ځای کې چې عبادت وشي هغه عبادت مستجاب اوقبلېدونکی دی، په کعبه شریفه کې عبادت یو په یو لک دی،یوه وجه یې کتابونو دا لیکلې ده چې: په دغه کرم ځای کې چې طواف کېږي په دغه ځای کې اویا انبیاء کرام ښخ دي، په منی شریفه کې جومات ده، مسجد نمره ورته وایي ددې جومات په هکله وېل شوي دي چې : په دغه ځای کې اویاوو انبیاء کرامو لمونځونه کړي دي، تر ننه پورې دغه ځای ته خلک ورځي او عبادت پکې کوي، که دمقام تبرک ختمېدای نو نن ورځ خو په هغه ځای کې انبیاء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ نشته، نو بیا خلک ولې هلته ورځي او لمونځونه کوي؟ نو معلومه شوه چې په هغه ځای کې آثار او برکات موجود وي. ځکه خلک هغه ځای ته د ورتلو کوښښ کوي.

د نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مقام او مرتبې په هکله دقرآن کریم صریح آیت ده چې دمنافقینو په حق کې راغلي ﴿ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذ ظَّلَمُوٓا۟

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَنفُسَهُمْ جَآءُوكَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ ٱللَّهَ وَٱسْتَغْفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ لَوَجَدُوا۟ ٱللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾ [سورة النساء]

ژباړه: او که بېشکه دغه (منافقان) کله چې ظلم وکړي دوی پرخانونو خپلو (په منلو دحکم ستا) راغلي وی تاته پس مغفرت غوښتي وی دوی له الله تعالی او مغفرت غوښتي وی دوی ته رسول (د الله هم) نو خامخا به موندلی ؤ دوی الله تعالی ښه قبلوونکی دتوبې ډېر رحم والا (داجر او ثواب په انعام سره).

نبي کريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له رحلت نه وروسته هم د خپل امت د ښېنې غوښتنه کوي

يو اعرابي (کوچی) په دې نيت له کوره څخه راووت چې زه به رسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته دخپلو ګناهونو حالت بيان کړم، ترڅو دی صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زما له پاره له الله جَلَّ جَلَالُهُ څخه مغفرت وغواړي، نوخدای پاک به مې توبه قبوله کړي، کله چې دی مدينې منورې ته راغی نو نبي کريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنيا څخه رحلت کړی و، نودی د نبي کريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قبر مبارک ته ورغی او ورته وايي چې: ای د الله رسوله! ما ډېر ګناهونه کړي دي او اوس له خپلو ګناهونو څخه توبه ګار يم، اوداهم راته معلومه ده چې الله تعالی فرمايلي دي چې که ماته څوک په اخلاص توبه وباسي نو توبه يې قبلوم، نو ددهٔ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په مبارک قبر باندې يې خان وروغورخاوه، اوخاوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په خان شيندلې، چې زه ډېر ګنهکار يم، ستا قبر ته راغلی يم، که ته مې شفاعت وکړې! نو له قبر څخه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته آواز کوي چې: (قَدْ غُفِرَتَ) تاته مغفرت وشو. (تفسير جلالين ج ۱ ص: ۸۰/ حاشيه: ۱۴/ اوتفسير مدارک ج: ۱/ص: ۲۷۰/ مکتبه انوارالقرآن)

نوهغه دده چې کوم مقام او مرتبه دژوند په حالت کې وه، پس له مرګه هم هغه مرتبه خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ورڅخه اخيستې نه ده.

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له روضې مبارکې نه خپل لمسي ته دسلام ځواب ورکوي

دحضرت مولانا حسين احمد مدني رَحِمَهُ اللهُ په هکله کتابونه ليکي چې: دی وايي: زه چې کله مدينې منورې ته ورسېدم، ملګري راسره وو، ماچې کله د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارکې روضې ته سلام واچاوه، نو له هغه لورې ماته په اوچت آواز ځواب راکړ شو چې: (وعليک السلام يا بُنَی!) ای بچيه! په تا دې سلام وي، نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خپل خلک پېژني.

داسې واقعې زمونږ په مشائخو کرامو کې هم تېرې شوې دي، چې د ډېر ادب له امله نږدې ورنه غلو، او په برنډه کې به ناست وو، نود روضې مبارکې له لورې راباندې غږ وشو چې راځئ زما طرف ته! دا د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مقام دی الله تعالی له مرګه وروسته نه ده ورڅخه اخيستی. د ولي مقام هم پس له مرګه نه ورکېږي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچاچې په ژوندکې کوم مقام او حیثیت وي پس له مرګ څخه یې تصرفات زیاتیږي کمیږي نه.

مرشدین خپل مریدان هیڅکله نه هیروي

دحضرت انوارالمشائخ (خلیفه صاحب فضل الدین قدس الله سره) یومُرید قصه کوله چې: دده له رحلت څخه وروسته زه ډیره موده ددوی مدرسې ته نه وم ورغلی . کله چې بیا ورغلم او دمرحوم خلیفه صاحب مبارک قبر ته کښناستم نو په وظیفه کې ویده شوم او خوب وینم چې دی مبارک په کوټه کې ناست ده او زه ور روان یم، کله چې په دروازه ورننوتم نوبه خپل نوم یې یاد کړم چې : نورالرحمانه ! په خیر راغلې او ستړی مه شې! ما ورته وویل چې: خلیفه صاحب ! زه خو ډاډېر وخت نه وم راغلی، ما خوداسې فکر کاوه چې تاسې به زما نوم هېر کړی وي، ده راته وویل چې په دنیاکې خو لاڅه کوې په آخرت کې دې هم والله العظیم کې هېر کړم، تا خو لاپرېږده چې مور اوپلار دې هم نه هېروم. ګورئ عزتمنو ! دغه اصلي مقام ده ، دا هېڅکله هم دیوه ولي له لاسه نه وځي

زمونږ ځینې ملګري (مریدان) چې دفراست خاوندان دي، ماته حالات بیانوي چې کله مونږ د مرحوم انوارالمشائخ خلیفه فضل الدین مبارک قبر ته ورشو نوله قبر څخه یې داسې خوشبویي راپورته کیږي چې مونږ دهغې حس په دنیاکې نه شو کولای. څکه چې هغه مقام یې ختم نه ده، هغه په خپل حال پاتې ده، بلکې

Scanned with CamScanner

(c) ...oton.com: The Digital Library

ترهغې هم لا زیات ده. تصرفات یې په خپل حال بلکې ترهغې لا زیات دي. د هر یو ولی الله چې کوم مقام وي هغه نه ختمیږي اوڅوک چې یو خل د الله تعالی ولي اودوست شو نوبیاپه الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ دومره ګران وي چې که څوک بیا ورسره دمقابلې فکر اوسوچ کوي نو الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ له دغه انسان سره د جنګ جګړې اعلان کوي ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللهَ قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ.... ﴾ [بخاری ج ۱۲ ص ۹۶۳] یعنې چاچې زما له دوست سره دښمني کوله ، له داسې انسان سره زما له لوري د جنګ اعلان دی.

ګوری! دی بیا خدای تعالی ته دومره محبوب شي چې الله تعالی بیا دهغه له لوري دجنګ اعلان کوي اودده په خورولو الله تعالی خفه کېږي.

الله تعالی فرمايي چې: که ماته بنده رانږدې شي زما په لاره روان شي، زما د اوامرو او نواهیو پوره پوره اتباع وکړي، نوتردې حده ماته رانږدې شي چې زه بیادده سترګې شم چې په ما باندې لبدل کوي ، زه دده لاسونه شم چې څه پرې رانیسي، زه دده پښې شم چې په هغې باندې مزلونه کوي.

د ډېرو خلکو واقعاتو ته چې سړی وګوري چې که یوځل الله تعالی په دوستي نیولی وي نوبیا یې انبیاء کرام دهغو خلکو په عزت کولو باندې مامورکړي دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بني اسرائيلو د يو بدمعاش قصه

د بني اسرائيلو په هکله يوه مشهوره واقعه ده چې: په يوه علاقه کې يو مشهور فاسق او بدعمله انسان و، تردې اندازې يې سرکشي زياته وه چې ددغې سيمې خلک ورڅخه په عذاب شول، مقابله يې ورسره نه شواى کړاى، خلکو دده له ضرر څخه دخلاصون په هيله الله تعالى ته زارۍ شروع کړې چې دده څخه مو خلاص کړه، حضرت موسى عَلَيْهِ السَّلَام ته الله تعالى امر وکړ چې: ورشه اودغه فاسق له دې ښار څخه وباسه ! موسى عَلَيْهِ السَّلَام له ښار څخه ويوست اويوه کلي ته ولاړ، بيا الله تعالى موسى عَلَيْهِ السَّلَام ته امر وکړ چې له هغه کلي څخه يې هم وباسه! له کلي څخه يې هم وايستلو ترڅو دغه کليوال ورڅخه په عذاب نه شي، ولاړ اود صحرا مخه يې ونيوله ، څه موده وروسته دغه فاسق شخص مريض شو ، مرض يې وار په وار پسې سختيده. تردې چې د مرگ حالت ته راورسيده. نويه دې حالت کې يې د الله تعالى لوري ته پام شو اوپه خپلو گناهونو يې پښېمانتيا ښکاره کړه، له ډيره غمه په ژړا شو، په ژړا کې وايي چې: که اوس مې مور واى په ما به يې رحم کړى واى، زما په دغه ذلت به يې ژړا کوله، که زما پلار واى نوڅه مرسته به يې راسره کړې واى، تول تدبير او انتظام به يې په لاس کې و، که مې ښځه واى نوزما په بېلتون به يې ژړل اوکه مې خپل اولاد واى نو زما په جنازه به يې ژړلي و اودا دعا به يې کړې وه چې:

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

ای خدایه! زمونږ دغه ضعیف او ګنهکار پلار ته چې له بناره بې کلي اوله کلي نه يې بېديا او صحرا ته خلکو وشاړه او اوس د ناامیدي په حالت کې د آخرت په لوري روان دی، نو خدایه! ته پرې رحم وکړې، کاشکې مې داسې اولاد وای، داخبرې کوي او ژاړي.

له دې وروسته الله تعالى ته زارۍ کوي چې یا الله! چې په دنیاکې خو دې زما زړه دخپلو خپلوانو په جداوالي او فراقت باندې وسوخواه، نو ای خدایه! په آخرت کې مې دخپلو ګناهونو له امله د دوزخ په اور نور مه سوخوه؛ ای خدایه! زه خو دې په دنیا کې له خپلو خپلوانو څخه جلا کړم خو په آخرت کې مې له خپل رحمت څخه مه بېلوه!

راوي وايي چې په دې حالت کې د الله تعالى رحمت په جوش راغی اود جنت حورو ته يې امر وکړ چې یوه ورته د مور او بله ورته د ښځې په بڼه ورشئ. او غِلمانو ته يې حکم وکړ چې: تاسې ورته د اولاد په شکل ورشئ! او دوو ملائکو ته يې حکم وکړ چې تاسې دده د پلار په شکل کې ورته ورشئ اودده په مرګ وژاړئ.

دلته دده د نزعې (دساه ختلو) حالت ده که ګوري چې سر ته يې مور او ښځه ناستې دي او ورته ژاړي، پلار او اولادونه يې ورته ناست دي او پرې ژاړي. ددې صحنې له ليدلو وروسته يې ساه وخته. د ساه له وتلو وروسته الله تعالى موسى عَلَيْهِ السَّلَامُ ته امر کوي چې په فلانۍ دښته کې زما يو دوست پروت ده، ورشه اود جنازې، کفن اودفن مراسم يې په ځای کړه. کله چې حضرت موسى عَلَيْهِ السَّلَامُ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورغی که ګوري چې داخو هغه فاسق ده چې مونږ له ښاره کلي ته اوبیا مو له کلي څخه صحرا ته راوویست نو حیران شو چې خدایه داخو هغه څوک ده چې تا یې ماته له ښاره د ایستلو امر کړی ؤ، نن په دښته کې پروت ده اود جنت حورې ، غلمان او ملائکې دې ورته په ژړا کولو ماموري کړې دي اوماته دې هم امر وکړ چې زما د دوست د کفن ،دفن او جنازې انتظام وکړه! الله تعالی ورته وایي چې: د غریبي ، مسافري او مرض له امله ، اوپه خپلو ګناهونو د پښېما نتیا له امله یې توبه واېسته ،ماته یې رجوع وکړه، نوپه دې اساس مې دی له خپلو اولیاوو څخه وشمېره.

[مکاشفة القلوب ص: ۱۶ / ۱۷]

ګورئ ! د وخت فاسق ده، خو چې کله یې توبه واېسته ، الله تعالی ته یې رجوع وکړه نوبیا د الله تعالی له خاصو دوستانو څخه حساب شو، دومره په خدای تعالی ګران شو چې خپل نازولي پیغمبر ته امر کوي چې ورشه ! او زما د دوست دجنازې اوکفن او دفن دانتظام چارې سمبال کړه. دجنت حورې ، غلمان اوملائکو ته حکم کوي چې ورشئ اوبرې وژاړئ ترڅو یې دزنکدن په حالت کې تسلي وشي.

نوچې دیوچاپه توبه الله تعالی دهغه له ټولوتقصیراتو ورتیر یږي ، دخپلو اولیاوو له جملې څخه یې ګرځوي ، نوچې یوڅوک شپېته او اویا کاله د الله تعالی په دوستي او بندګي کې تېر کړي ، دخدای تعالی له دوستانو سره وخت تېر کړي نودهغه به څومره لوړه درجه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرتبه وي؟ نو عزتمنو خبره مې دا کوله چې دا مقامات ختميږي نه ، دهغوی ځايونه قابل احترام دي، اولياوالله د ځمکې په سر باندې داسې عزتمن دي لکه د آسمان ستوري، دوی په ځمکه دغسې ځليږي لکه په اسمان کې چې ستوري ځليږي ، په جنت کې يې هم دغسې مقامات او مرتبې دي. لاندې طبقې د مسلمانانو به داولياؤ الله مقامات داسې وينې لکه مونږ چې له ځمکې نه آسمان ته ګورو اود آسمان ستوري وينو. دوی چې په جنت کې په هوا يوطرف اوبل طرف ته ګرځي ددوی انوار به په جنت کې رڼا کوي، په لاندې طبقې د مسلمانانو به يې سيوری پريوځي اوګوري به چې په هوا باندې يو نوراني مخلوق روان دی. له دوی نه به نور پورته کيږي.

نو ددوی مقامات دغسې د ترقي په حالت کې دي، اوڅوک چې دوی ته په عزت قائل وي ، په زړه کې يې احترام کوي، نو دغسې به دهغوی هم په دوی باندې نظر وي.

خپل مريدان خپل شيخ ته پيش کول

حضرت پيران پير صاحب سيد ده، دده يو خليفه په بل ځای کې اوسيږي، هغه هم سيد ده ، هغه خپلو مريدانو ته وايي چې: درځئ د حضرت پيران پير صاحب ليدلو ته ورشو، مريدان يې ورته وايي چې زمونږ له پاره ته کافي يې ! ته مو پير او استاد يې ! نو هغه ته د ورتلو څه ضرورت ده؟ دی ورته وايي چې: نه ! دهغه مقام ځان ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

،، درځئ چې ورشو ! کله چې دوی ور روان شول نو د پیران پیر صاحب له کور څخه د بر لرې حضرت پیران پیر صاحب خپلو مریدانو ته امر کړی دی چې: زما په غاره کې پړی واچوئ اوما په څلورې دده طرف ته ور روان کړئ! کله چې په دښته کې یویل ته په مخه ورغلل، نو د پیران پیر صاحب دغه خلیفه سعدلاسه له زمري څخه کوز شو، ځکه دی په زمري او مریدان یې په آسونو سپاره وو، له کوزیدو سره سم یې په پیران پیر صاحب باندې غږ وکړ چې تا ولې داسې کړي دي؟

نو پیران پیر صاحب ورته دده مقام ذکر کوي او ورته وايي چې: کله ته له خپل کور څخه را روان شوې، نو حضرت بي بي فاطمه رضي الله عنها او د حسنینو رضي الله عنهما په تا باندې پام ؤ، نو دهغوی مبارکانو د نظر له امله زه ستا مخې ته په دغه حالت کې راووتم.

نو ګورئ د پیران پیر صاحب مرتبه اومقام وګورئ چې هغه دځومره اوچتې مرتبې او مقام څښتن دی. خودی دلته خپل شاګرد اوخپل خلیفه ته له کوره د باندې آن صحرا ته پړی په غاره په څلورې ولې راوځي له هغه سره د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د نسب احترام په زړه کې و. په آغاصاحبانو کې دا تاثیر ولې موجود دی، د انبیاووعلیهم السلام د نسبت له وجې نه. د اولیاء الله کرامو په نسبونو کې ولې تاثیر دی، ځکه چې دهغو مخکنیو اسلافو نظر وریسې وي. که دوی مړه هم دي خو نظر یې مړ نه دی. یعنې مطلب داده چې دوی ته حقیقي حیات ثابت دی. نو یه کوم ځای کې چې دوی اوسېدلي وي هغه ځای به تر قیامته پورې په انوارو باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

منُور او روښانه وي، هغه ځای له نورڅخه نه خالي کېږي، ته چې سړی څومره احترام ولري له هغه ځای نه دغومره حاصلیږي.

په یوه وخت کې یو خلیفه صاحب راغلی و نوما دخپل قصور اظهار ورته وکړ چې ماته دحضرت انوارالمشائخ صاحب په ژوند کې دهغه قدر معلوم نه و، نومونږ دده هیڅ ادب او خدمت نه دی کړی، په کوم وخت کې چې موقع او وخت و نومونږ له هغه وخت څخه استفاده ونه کړه اودغه دی اوس یې ارمان کوو، نوده راته وویل چې: اوس نو کله لړې ده، داسې خو نه ده چې خلیفه صاحب مبارک له دنیا څخه ولاړ اوتاثیرات یې هم نشته، دخلیفه صاحب قبر ته چې څوک په احترام ور روان شي زما دې قسم په خدای وي چې هغه اثر پکې پیدا کېږي. کوم خوند او لذت چې دده په مجلس کې ؤ هغه اوس هم په دې مجلس کې موجود ده؟ زمونږ په شان دعاجزو خلکو چې تراوسه په خپله وظیفه هم نه پوهېږو زمونږ په دې خبرو کې ولې دومره تاثیر پیدا کېږي ځکه چې دا دهغو بزرگانو نظر ده. دهغوی شفقت ده، دا ددوی لورینه ده چې په مونږ یې کوي اومونږ د دوی لاس نیولی دی اودوی ته مونسبت کېږي.

دحضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) کرامت

مونږ (نکې) ته تللي وو اوله حضرت قطب المشائخ (خلیفه صاحب دین محمد (قدس الله سره) سره ګرځېدو، په یو کلي کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیره نفر کور ته ولاړو، هغه راته ویل چې: زه به مو هغې کوټې ته ورولم چې حضرت نورالمشائخ صاحب او حضرت ضیاء المشائخ صاحب دواړه راغلي وو او زمونږ په کور کې یې دننه موړوی تک وهلی و، چې په هغه کې به مونږ د هلکانو خانګو اچوله چې خدای جَلَّجَلَالُهٗ یې له مرضونو نه وساتي. نوکله چې هلته ورغلو او بېرته مهمانخانې ته راغلو نودلته یې بیادغه مجلس شروع کړ چې کله به حضرت صاحب او رئیس صاحب مبارکان دلته راغلل نو خلکو به یې ډېر احترام کاوه، مجلس دوام وکړ. نود قطب المشائخ صاحب له خولې نه بې اختیاره وویل شول چې: دا اوس چې زه راتلم مخکې حضرت صاحب روان ؤ، اوس چې دلته راتلم حضرت صاحب موجود و، هغه کوم مقام یې چې و هغه نه دی ورک شوی.

د شیخ المشائخ عنایت الله (کستیم) خلیفه صاحب کرامت

زه د (کستیم) خلیفه صاحب مبارک ته کله نه وم ورغلی، یوځل ورغلم نو خبر شوم چې دی مبارک حج ته تللی دی، نو زه لږ څه خفه شوم، چې کاشکې مې لیدلی وای، زه ربښتیا درته وایم چې کله په فلاتنکوچ کې سپور شوم داسې کیفیت راته پیدا شو چې په ډېر وخت کې مې نه وو لیدلی. هغه خپل اثرات ښکاره کړل چې که زه نه یم هم خای مې خالي نه دی. نوچې څومره مو له وسه پورې وي ادب کوئ.

نو غرض داچې په هرشي کې اثر د دین له امله پیدا کېږي او دین هېڅکله هم نه ختمیږي. دخدای جَلَّجَلَالُهٗ د دین اعزاز نه په دنیا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اونه هم په آخرت کې ختميږي. داچې په قيامت کې څوک د څوارلسم دسپوږمۍ په شکل راپورته کيږي ولې ؟ خکه چې په دنيا کې يې دېر دالله تعالی عبادت په اخلاص کړی وي.

په (زهر الرياض) کې روايت دی چې نبي کريم ﷺ فرمايي: کله چې جنتيان جنت ته داخل شي نو د نور منبرونه ورته جوړ شي، نو جنتيان به وايي چې په دنياکې له مونږ سره يوه وعده شوې وه مونږ دهغې وعدې په انتظار يو اوهغه داچې د خدای جل جلاله ديدار به څه وخت زمونږ په نصيب شي ؟ نوالله تعالی به ملائکو ته امر وکړي چې حجاب پورته کړئ ، ملائکې به ورته وايي چې: يا الله ! په دې خلکو کې خو داسې خلک هم شته چې په دنياکې يې ګناهونه هم کړي دي، هغوی کله ستا دديدار لائق دي؟ نو الله تعالی به ورته وايي چې: دا هغه ذاکرين دي چې په ذکر کې به يې ژړل. [مکاشفة القلوب/ عربي ، ص : ۱۲]

خکه که دخدای جل جلاله له ويرې دمچ د سر په اندازه هم له کومې سترګې څخه اوښکه توپه شي نو بياهغه مخ په دوزخ باندې حرام ده يعنې دوزخ يې نه شي سوځولای، نوداچې يو ساعت سړی په اخلاص وژاړي نوبيادې عواقب په آخرت کې دېر ښه دي، د آخرت ژوند ورباندې برابريږي. نوچې دې ته موږ پام وي چې په وظيفه، ختم اوژړا کې مو دخدای جل جلاله رضا مطلب وي نوبيايه اثر کوي، څومره اثر چې په دنياکې پيدا کوي له هغې نه زيات اثر به يې په آخرت کې هم وي انشاء الله.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(٦) مجلس

د جذب ثبوت او د صبر واقعات

﴿اَللّٰهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ ٱلْحَدِيثِ كِتَـٰبًا مُّتَشَـٰبِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ ... ﴾ [سورة الزمر آیت ۲۳]

ژباړه: الله تعالی توته توته نازل کړی دی ډیر ښایسته خوږ کلام کتاب (او دغه پاک کتاب ډیر ښائیسته خوږ کلام) مشابه یو له بل سره مکرر غبرګ (دی).

چې لړخیږي ریږي ځیک کیږي له ده پوستکي دهغو کسانو چې ویریږي له رب خپل بیا پاسته شي (آرام نیسي) پوستکي د دوی او زړونه د دوی طرف دیادولو دالله تعالی ته.

له دې آیت ځخه د جذب ثبوت کیږي.

داچې د قرآن کریم په اورېدلو کې یوڅاته جذب پېښیږي دغه جذب شته او کنه؟

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

نو تفسیر مظهري ج: ۸ / ۲۰۸ مخ / سورة الزمر کې علامه بغوی، صاحب المصابیح) په خپل تفسیر کې لیکي چې: داسې صوفیان کرام چې د آیاتونو د اورېدلو په اثر په دوی باندې بې هوښي راځي نوددې خلکو په هکله دی خپله رایه داسې بیانوي: (دغه خلک چې دقرآن کریم د اورېدلو له امله په دوی باندې بې هوښي راځي (ا ددوی کمال نه ده، بلکې بدعت ده، ځکه دا وېره ده چې شیطان دې په ده باندې دا اثر کړی وي. د صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او مسلمانانو حال الله تعالی داسې بیان کړی دی چې پوستکي یې خیږه کېږي او بېرته نرمېږي.

حضرت عبدالله بن زبیر رضي الله عنه وایي چې ما د خپلې آنا (نیا) حضرت اسماء بنت ابی بکرالصدیق [1] رضي الله عنها نه پوښتنه وکړه چې کله به صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم قرآن کریم اورېده نوددوی به څه کیفیت او حالت وو؟ نو دې مبارکې خپل لمسي ته وویل چې: صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم به داسې کیفیت او حالت وو چې له سترګو نه به یې اوښکې بهېدې، دعذاب د آیاتونو د اورېدلو له امله به یې بدنونه خیږه کېدل اوچې کله به یې بیاد رحمت آیاتونه واورېدل نوزړونه به یې بېرته په قراره او ارام شول. دی رضي الله عنه وایي چې ما خپلې آنا ته وویل چې: دلته خو څینې داسې خلک هم شته چې د آیاتونو د اورېدلو له وجهې نه بې هوښي پرې راځي. نو دې مبارکې

---

[1] حضرت اسماء رضی الله عنها د حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم خوښینه هم ده، ځکه دحضرت عائشې رضي الله عنها خور ده

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل چې: (اعوذبالله من الشیطن الرجیم) [زه په خدای سره پناه غواړم له شره شوي شیطان څخه].

یوځل حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما روان دی چې په سړي (له اهل عراق) خلک راټول دي، ده وویل چې داځه پېښه ده؟ هغوی ورته وویل چې: دلته یوسړی ده کله چې قرآن کریم واوري اویاهم دخدای تعالی د ذکر په مجلس کې ورګډ شي نوبه ده باندې دخدای تعالی دوېرې له امله بې هوښي راځي. حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما ورته وویل چې: (انا لنخشى الله وما نسقط) مونږ له خدای څخه وېرېږو خو غورځېږو نه. دا شیطان دده خېټې ته ننوتلی ده، داسې جذب نشته چې په هغه کې بې هوښي وي، څوک ولوېږي او بې اختیاره شي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص: ۲۰۸]

مګر بل طرف ته چې څوک نورو دلائلو ته متوجه شي نو له هغو څخه معلومېږي چې جذب شته.

په ایت شریف کې راځي ﴿حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُواْ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُواْ ٱلْحَقَّ وَهُوَ ٱلْعَلِيُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾﴾ [سورة سبا]

ژباړه: تر هغه پورې کله چې پورته کړه شي وېره له زړونو د دوی وایي دوی (په خپلو منځو کې) چې څه (حکم) وفرمایل رب ستاسې؟ نو وایي دوی چې حق یې (وفرمایل) او هم دغه (الله) ډېر پورته او ډېر لوی دی.

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

یعنې دا د ملا نکو حالت ده، چې کله الله تعالی د وحیې کولو اراده وکړي نودی په خپله بلاکیفه کلام وکړي، دالله تعالی د کلام له اوریدلو سره آسمان او عرش عظیم په حرکت کې راشي اوټولې ملائکې بې هوښه شي، لومړنی ملائکه چې په هوښ کې راځي نودا نورې ملائکې ورځخه پوښتنه وکړي چې خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ څه وویل ؟ دا ورته وایي چې حق یې وویل، دا فیصله یې وکړه.

نو اوس هغه دی چې په ملائکو باندې د الله تعالی د کلام د اوریدلو له امله بې هوښي راغله.

حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَامُ له الله تعالی څخه د لیدلو هیله کوي، چې ای خدایه! که ماته خپل دیدار راپه برخه کړې! الله تعالی جَلَّجَلَالُهٗ ورته وایي چې: ته ما نشې لیدای ! خو بیابه هم زه په غره باندې یوه تجلي وکړم نو که هغه غر په خپل ځای باندې تم شو نوته مې هم بیا لیدلی شې . ﴿فَلَمَّا تَجَلّٰى رَبُّهٗ لِلْجَبَلِ جَعَلَهٗ دَكًّا وَّخَرَّ مُوْسٰى صَعِقًا﴾ [سُوْرَةُ الْأَعْرَافِ آيت ۱۴۳]

ژباړه : نو کله چې (بلا کیف) تجلي وکړه رب د دغه ((موسی ظاهر یې کړ خپل نور)) غره ته نو وئي ګرځاوه هغه ((غر)) ذرې ذرې ((برابر له زمکې سره)) او پریوت موسی بیخوده ((له ډیره هیبته تر ۲۴ ساعته))

اوس له دې تفصیل څخه دوه ډوله خبرې څرګندې شوې:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱ ـ د امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ چې د حضرت اسماء او حضرت عبدالله بن عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُم په قول باندې دليل نيسي. او وايي چې داسې څه حالات نشته چې په سړي به بې هوښي راځي . او هلته له قرآن کريم څخه معلوميږي چې په انسان بېهوښي راځي ، په پيغمبر او ملائکو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ باندې بې هوښي راغلې.

د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په شان کې حضرت ام المؤمنين عائشه صديقه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا فرمايي چې: کله به په ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باندې وحيې نازله شوه نوله داسې کيفيت سره به مخ شو چې په يخ ژمي کې به ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له مبارک بدن څخه خولې رواني وې.

نو دغو دواړو طرفو نو ته چې سړی وګوري نو قول فيصل او حق خبره داده چې د قرآن کريم د ويلو په وخت کې برکات او انوار زياتيږي ، دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ د ذکر په وخت کې هم انوار زياتيږي ،نواوس چې برکات زياتيږي نود خلکو په احوالو او استعدادونو کې ډېر زيات توپير او فرق دی، انسان او ملائکو ته چې وګورو نود انسان استعداد له ملائکې څخه زيات دی، ځکه خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دخپل خلافت له پاره بني آدم مختار کړ ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ [سورة البقره آيت:۳۰] انسان يې خپل نائب او خليفه ټاکلی دی، نه ملائکه. ﴿إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝﴾ [سورة البقره]

يعنې په هغو مقاماتو چې په انسان کې دي زه پرې پوهېږم تاسې علم پرې نه لرئ. نوملائکې چې هر وخت الهي کلام واوري دوی بې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوبنه کېږي ، د انسان استعداد ترهغوی لوړ دی. حتی تر غرونو او آسمانونو د انسان استعداد لوړ ده. څکه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي چې: ﴿إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا ٱلْإِنسَٰنُ﴾ [سورة الاحزاب آيت:۷۲]

ژباړه : بېشکه موږ وړاندې کړ موږ امانت (ثواب – عقاب) پرآسمانونو او پر ځمکه او غرونو (کله چې مو پيدا کړ په دوی کې فهم او نطق) پس منع راوړه دوی له دې چې پورته کړي هغه (دامانت بار) او وېرېدل دوی له هغه (امانت) او پورته کړ هغه (دامانت بار) انسان بېشکه چې دغه (انسان) دی ظالم ډېر بې وېرې نادان (په عاقبت خپل).

نوړ انسان استعداد په مخلوقاتو کې ترهرڅه لوړ ده، آسمان چې وحيې واورې نوبه حرکت راځي، غر ته چې يوه تجلی وشوه نو ټوټه ټوټه شو،مګر موسی عَلَيْهِ السَّلَام ټوټې ټوټې نه شو، يواځې بېهوښه اوبېرته راپه واک شو.

نوخبره داده چې کله الهي فيوضات او برکات په يوه ځای اويا په خلکو باندې راڅېر شي نو که خلک د لوړ استعداد خاوندان وو نودوی دهغو برکاتو او فيوضاتو تحمل کولای شي، په دوی کې ددې فيوضاتو اثر پيدا کېږي، چې ژړا ورځي اويايې پوستکي څيرې شي،لکه د صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ استعدادونه د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مصاحبت او مجالست له امله قوي وو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکه استعدادونه کمزوري وي، برداشت يې نه شي کړای، نو بيا بې اختياره شي، يابه لويږي اويابه بې هوښه کېږي، ياچيغې اوفرياد شروع کړي.

اوس نو چې خبره په استعداد بنا شوه نو دصوفياء کرامو په سلسله کې چې دقرائت په حالت کې ځينوته داسې کيفيت پيدا کېږي ځينو ته نه پيدا کېږي، نويا خوداده چې چاته چې دغه کيفيت پيدا کېږي دا له (وجد) نه پيدا کېږي، ياداچې هغه سړي ته فيض کم رسيږي اوده استعداد زيات ده، ډېر خلک داسې وي چې د ډېرو غټو فيوضاتو څښتنان وي مګر جذب تراوسه په هغوی کې چا نه دی ليدلی، استعداد يې قوي دی، دقوت استعداد له امله دټولو فيوضاتو تحمل او برداشت کړای شي نوځکه جذب نه پرې راځي اونه په تکليف کېږي.

اوکله بياداسې وي چې دفيوضاتو برداشت نه شي کړای نو هغه بيا بې صبره شي.

حضرت اسماء اوحضرت ابن عمر رضي الله عنهم چې يوې وويل چې: (اعوذبالله من الشيطن الرجيم) اوبل وويل چې: شيطان يې خبتې ته ننوتلی دی. نودوی خو يا قياس په خپل ځان کړی دی چې دوی ته جذب نه پيداکيده، ددوی استعداد قوي و نو ويلي يې دي چې دا د شيطان اثر ده. اويا دوی ته دهغو خلکو په باب کې خبره شوې چې دوی په تکلف سره جذب کاوه، نوځکه يې داخبره کړې ده.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

نوداجذب دقرآن کریم د ویلو په وخت کې که داسې وي چې سړی په اختیار کې وي، او سره له اختیاره غورځي حتی ددغو متجاذبینو په هکله له یوچا نه څوک پوښتنه کوي. او وایي چې که سړی د بام په سر ناست وي، ده ته تلاوت شروع کړل شو، او په دغه شخص باندې جذب راشي چې دی له خپل ځان څخه خبر نه وي اوله بام څخه لاندې راولویږده، نودا په ریښتیا سره دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له پاره جذب ده. اوکه دځان د ضرر او دفعي معلومات ورته کېدل اوله ضرري شیانو څخه ځان ساتي اوبیا پوهېږي مګر بیاهم قصداً ځان وهي خلکو ته ځان ښیي بیا توهم د شرک ده. له دې امله که د نقشبندیه طریقې زیاتره کتابونه وکتل شي نو زیاتره په دې تاکید کوي چې: ترڅو پورې چې دچا اختیار وي نو باید تحمل او برداشت وکړي، قصداً نارې سورې جوړې نه کړي، ځکه دا شرک ده، ځکه ریا شرک ده، خو خلکو ته ځان ښیي ، مګر فی نفسه د قرآن له آیاتونو څخه جذب ثابت ده، ځکه ملائکې بې هوښه شي، آسمان وخوځېږي ، موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ بېهوښه شوی،مګر انسان ته چې الله تعالی قوي استعداد ورکړی وي نوبیاهغه ځان سمبالولای شي، اصلاً په انسانانو کې فرق ده: ځکه مونږ مخکې خبر وکړه چې په انسان کې د خاورې عنصر دی، لکه لمر له څلورو آسمانونو څخه راوځي اوځمکه یې برداشت کوي، دغسې د الله تعالی د انوارو برداشت هم انسان کوي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص: ۲۰۹]

(c) ketabton.com: The Digital Library

که کله په یوڅا باندې جذب راځي نو وظیفه دې نه کوي، او که دجذب حالت غلبه پیداکوي نو په خفیه دې درود شریف وایي، سترګې دې نه پټوي او دڅا رابطه دې نه نیسي.

دجذب تخصیص ترکوم ځایه پورې ځانګړی نه ده، چې په یوڅا کې د ذکر په حالت کې جذب پیداکېږي دا غیراختیاري پیداکېږي او په حدیث شریف کې راځي چې د ذکر ځای جومات ده

﴿ عَنْ أَنَسِ بْنُ مَالِكٍ - وَهُوَ عَمُّ إِسْحَاقَ -، قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ فِي الْمَسْجِدِ مَعَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. إِذْ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَقَامَ يَبُولُ فِي الْمَسْجِدِ، فَقَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَهْ مَهْ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُزْرِمُوهُ دَعُوهُ» فَتَرَكُوهُ حَتَّى بَالَ، ثُمَّ إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعَاهُ فَقَالَ لَهُ: «إِنَّ هَذِهِ الْمَسَاجِدَ لَا تَصْلُحُ لِشَيْءٍ مِنْ هَذَا الْبَوْلِ، وَلَا الْقَذَرِ إِنَّمَا هِيَ لِذِكْرِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَالصَّلَاةِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ» أَوْ كَمَا قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: فَأَمَرَ رَجُلًا مِنَ الْقَوْمِ فَجَاءَ بِدَلْوٍ مِنْ مَاءٍ فَشَنَّهُ عَلَيْهِ ﴾ [صحیح المسلم ج ۱ باب وجوب غسل البول وغیره من النجاسات آه رقم الحدیث ۱۰۰ /ص: ۱۳۸]

ژباړه : له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روایت دی وایي: موږ له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره په مسجد کې ناست وو چې ناڅاپه یو کوچی راغی او په مسجد کې په بولو (متیازو) کیناست صحابهٔ کرامو ورته وویل مه، مه.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

نبي کریم ﷺ ورته وويل چې پرې يې ږدئ، بولې ، متيازې ، مه پرې بندوئ، کله چې هغه صحابي رضي الله عنه له بولو نه خلاص شو نوبيا نبي کريم ﷺ راوغوښت (او په نرمه طريقه يې پوه کړ، خکه چې نوی مسلمان شوی ؤ، دجوماتو په ادابو پوه نه و، معذور و،) نو نبي کريم ﷺ ورته وويل چې دا جوماتونه ددې له پاره نه دي جوړ شوي چې خوک دې پکې بولې او قاذورات وکړي، جوماتونه دذکر له پاره جوړ شوي دي، د لمانځه او دقرآن کريم دتلاوت کولو له پاره جوړ شوي دي.

نود ذکر خپل ځای جومات ده، اوجذب چې چاته بې اختياره پيداکېږي نود ذکر ځای جومات ده ، نوپه جومات کې به جذب هم ورته پيداکېږي.

دا تخصيص بيا تر جومات پورې نشته چې په دښته کې دې سړي ته جذب پيداکېږي نوهغه دې روا وي اوکه په جومات کې پيداکېږي هغه دې ناروا وي. کله چې دا عمل اختياري نه ده، اوهغه د الله جل جلاله دذکر له تاثيره پيداکېږي، دقرآن او ذکر له امله تاثير پيداکېږي دذکر ځای جومات ده نوپه جومات کې سړي ته خامخا جذب پيداکېږي.

له نبي کريم ﷺ څخه روايت شوی دی چې صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ته فرمايي : کله چې تاسې د جنت په باغچوتېرېږئ نوېکې څرېږئ ،صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ورته وويل چې د جنت باغچې څه شی دي؟ نبي کريم ﷺ ورته روويل چې: هغه د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکر حلقې دي. په کوم جومات کې چې ذکر کېږي تاسې ورشئ اوشرکت پکې وکړئ دا په حقیقت کې دجنت د میوو خوراک دی.

[ترمذی . رقم الحدیث (۳۵۱۰) . وهکذا مشکوة المصابیح / ج. ۱ / باب ذکرالله عزوجل والتقرب الیه ص. ۱۹۸]

یعنې دجنت د دخول سبب دی، الله تعالی یې ددې په سبب باندې جنت ته داخلوي، خو بیاهم جائز ده، په هغه کې خبره نشته مخکې مو څو. څو ځله بحث وریاندې کړی دی.

خود جذب په هکله احتیاط په کار ده، څومره چې دسړي په وس کې وي کنټرول په کار ده. د نقشبندیه طریقې بنبکنه اویهتري چې په نورو طریقو باندې ده دهغې یو علت دادی چې دا لاز له ریا څخه خالي ده، په دې لار کې له الله تعالی اومخلوق نه پرته بل څوک خبر نه وي. نوددې له امله داخبره چې څومره پټه وي حتی الامکان چې څومره یې له وسه وي بهتري په دې کې ده چې کار په خفیه وي، مګر کله که له اختیاره ووت نوبیاهغه بېله خبره ده.

نوجذب په هکله کتابونه داسې واقعات رانقل کوي چې داسې کیفیات خلکو ته پېښ شوي دي چې له بام نه لویدلي دي اوېښه یې ماته شوې ده. خکه غیر اختیاري عمل ده. یوڅوک خان په اور باندې نه سوځوي اوخپل خان نه خوږوي، په غیر اختیاري امورو باندې بې خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ هم نه نیسي. اوچې خبره بیا دعشق الهي وي، یعنې اشتباه خو پکې نشته ،یواځې خبره د احتیاط ده، چې باید په دې لاره کې احتیاط وشي چې خلک داګمان او فکر ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي چې طريقت له ځينو اونارو وهلو څخه عبارت ده، او ياڅوک دا فکر وکړي چې په طريقت کې کمال داده چې څوک ډېرې ځينې ووهي، نو اصل خبره داده چې په دغه سړي باندې بايد له خداى جَلَّ جَلَالُهُ نه پرته بل هېڅوک خبر نه شي، دغه دوستي او اخلاص دآخرت له پاره هم يوه سرمايه ده، اوکه خلک ووايي چې فلانکى شخص ډېرې بنې وظيفې کوي، ډېر بنه جذب کړې داسې ذاکر ده اوداسې نارې وهي خو چې نيت يې دخداى جَلَّ جَلَالُهُ رضا نه وي نو څه فائده ورباندې مُرتّبه نه ده، نو حتى الوسع بايد انسان خپل ځان په واک کې وساتي اوله کنټرول څخه ونه وځي

د حضرت عبدالخالق غجدواني قدس سره خپلومريدانو ته بهترين نصيحت

حضرت خواجه عبدالخالق غجدواني رحمه الله په يوه تفصيلي نصيحت کې خپلو شاګردانو اومخلصينو ته وايي چې تاسې اول ځانونه اولياء جوړ کړئ . له ځانونو څخه هغه خلک جوړ کړئ چې په هرآن. هره لحظه کې يې له خداى سره علاقه وي، هغه جَلَّ جَلَالُهُ مو په ياد وي، له خداى تعالى جَلَّ جَلَالُهُ نه يوه لحظه هم مه غافله کېږئ خو که بيامو هم وس نه رسېده اودغه مقام ته ورسېداى نه شوئ نوبيا دغسې خلکو په ځان اومال خدمت وکړئ ترڅو يې تاسې هم په عبادت او خدمت کې ورشريک شئ؛ ولې ؟ ځکه داهغه خلک

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي چې ددوی دحق له جذباتو نه یوه جذبه دټولو انسانانو او پېریانو له عبادت سره برابره ده.

ځکه هغه د اور لمبه ده، دکوم اور ؟ د عشق الهي د اور لمبه ده. چې له هغه نه بې اختیاره وځي

پتنګ چې ددنیا له دغې رڼا سره مینه لري،په دغه رڼا باندې دومره عاشق ده چې خپل ځان وریاندې وسوځي، داچې څوک دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په انوارو باندې مین ده، هغه انوار اوتجلیات ورته ښکاره شي ، دهغو په عشق کې داسې پېښنه هم راځي چې ډېر بزرګان د جذب په حالت کې دومره بې اختیاره شوي دي چې روح یې هم قبض شوی دی.

سالک فرمایي

ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

سالک هغه چرګ ته چې سهار وختي نارې وهي هغه ته وایي چې عشق له پتنګ څخه زده کړه چې یوځل له نوادرو څخه خبر شو نوبیایې په دوهم ځل خبر رانغی او ولاړ پکې مړ هم شو، نودچاچې دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره عشق زیاتیږي بیاپه دې لار کې فنا کېږي اوچې فاني شو نوبیاپه تکلیفونو باندې صبر کوي اوهېڅ پروا یې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله خبره داده چې که مریدانوته په دغه لاره کې خه تکلیف رسیږي، جذب په خپله تکلیف ده، نوچې په دغه تکلیف بانډې صبر وکړي نوبه صبر باندې کوم مقام ورته ورکول کیږي

صبر څه ته ویل کیږي؟

صبر په لغت کې بندوالي ته ویل کیږي.

صبر په درې قسمه ده: صبر علی الطاعة. صبر عن المعصیة صبر علی المصیبة.

صبر علی الطاعة: لمونځ، اودس، روژه، جهاد، حج اونور عبادات په نفس باندې سخت وي، نوکه له دې سخت والي سره سره څوک عبادت کوي نودې ته صبر علی الطاعة وایي.

صبر عن المعصیة: مطلب داچې نفس غواړي چې زنا، غلا وکړي، شراب وڅښي، خواهش یې د ګناهونو په لوري وي، اوته نفس له ګناهونو راوګرځوي، دې ته صبر عن المعصیة وایي.

صبر علی المصیبة: دامعنا چې کوم تکلیف دمال، اولاد اوځان ورته ورسیږي، په کوم مصیبت اخته شي، له مرضونو اونورو آفاتو سره لاس او ګریوان شي، نو نفس ددې مخالفت کوي اوته پرې صبر کوې، له الله تعالی نه پرته یې بل چاته نه بیانوې. نو دې ته صبر علی المصیبة وایي.

داهر دول صبر په خپل منځ کې ددرجو په نسبت توپیر لري.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر على الطاعة ، چې د خدای تعالی په بندګۍ باندې څوک صبر کوي نو د قیامت په ورځ د دغو صابرینو له پاره په جنت کې (۳۰۰) درجې دي، چې له یوې درجې څخه تر بلې درجې پورې دومره مسافه ده لکه څومره مسافه چې د آسمان او ځمکې تر منځ ده.

صبر عن المعصية: چې له ګناهونو څخه څوک صبر کوي نو ددې انسان له پاره په جنت کې (۲۰۰) درجې دي، چې د دغو درجو په منځ کې تفاوت د اووم اسمان او د ځمکې تر اووم طبقه پورې ده.نو فاصله دومره زیاته شوه.

صبر على المصيبة: چې څوک کوي، دده له پاره په جنت کې (۷۰۰) درجې دي ، هره درجه له بلې سره دومره فاصله لري لکه له عرش عظیم نه تر تحت الثرى پورې. [تنبیه الغافلین عربي ، ص:۱۴۲]

اوس نو که سړی کوشش وکړي او په عبادت باندې ځان عادت کړي نو نفس یې ورسره نه مني سرزوري کوي، عبادت او ذکر نه برداشت کوي او ته په خپل نفس باندې زور راولې په تنګ یې کړې ، په طاعت باندې صبر کوې، نو ددې په عوض کې هغه د جنت درې سوه درجې دي ، دا چې نفس د ګناهونو په لوري خي نو معلومه خبره ده چې انسان تباه کېږي نو چې څوک له ګناهونو څخه را ګرځي نو دا له ګناهونو څخه ځان ساتنه هم بیا دومره درجه لري، ثواب یې هم زیات ده. شپږ سوه درجې دي.

بیا چې په عبادت کې څه تکلیف انسان ته پیدا کېږي ، مرضونه ، بې خوبي پیدا کېږي، نور تکلیفونه پیدا کېږي په هغه باندې چې

Scanned with CamScanner

(c) ...n.com: The Digital Library

صبر کوي، نو بیا یې هغه مقام ده چې نه سوه درجې ورکوي چې مړ درجه یې لکه له عرش عظیم نه تر تحت الثری پورې

تول وخت داکوشش په کار ده چې هر وخت سړی په هر رنګ تکلیف اخته وي نو باید له خدای تعالی جَلَّجَلَالُهٗ نه پرته یې بل چاته ښکاره نه کړي اونه بل چاته شکایت وکړي. یو داسې چې څوک دې د مرض او مسکنت حال وړوښتي او ته ورته ووایې هغه بېله خبره ده ، هغه شکایت او بې صبري نه ده، بې صبري داده چې مرض، مسکنت یا بیکسي په چا باندې راشي نوله دغو مرضونو، مسکنت او بېکسي نه به شکایت نه کوي په دغو به بې صبري نه کوې اوهرخای به یې نه بیانوي چې زه خو له دې حالت نه ډېر په تکلیف کې یم، در په در شوم ،نودا بیا شکایت ده، دا شکایت به نه کوي

دایو لوی تکلیف ده چې یوسړی په عباداتوکې کوښښ کوي ترڅو یوه مقام ته خان ورسوي او رسیږي نه، نو په دې حالت کې چې انسان خدای تعالی ته التجا کوي، له بنده نه یې نه غواړي. نو په دې سره الله تعالی دغه بنده ته هماغه مقامات ورکوي

نوټوله معامله باید له خدای تعالی سره وي، بندګان وسیله دي، ډاکټر وسیله دی، مولوي صاحب وسیله دی، پیر وسیله ده، زیارت وسیله ده، هغوی د خدای تعالی په ورکړه باندې کفایت کوي، په خپله ددوی په وس کې هیڅ هم نشته. نوداچې سړی ډاکټر ته ځي، نو په حقیقت کې یې اعتماد په خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ باندې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي.امید به یې خدای پاک ته وي، که یو څوک زیارت ته ورځي یا بل هرځای ته چې ورځي امید او التجاء به یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وي، نو په دې سره به یې بیا الله تعالی مشکلات ورحل کوي، څومره چې څوک الله تعالی ته نږدې کېږي نو بیا دغو خلکو صبر کول هم ډېر اجر لري او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په همداسې خلکو باندې ډېر ډېر تکالیف او امتحانات راولي

د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ لوی امتحانات په خپلو پیغمبرانو وي

حضرت زکریا عَلَیْهِ السَّلَام د خپل اُمت په وخت کې کفارو پسې واخیست او د مرګ اراده یې ورته کړې وه، دی په منډه باندې روان ده، په یوه ځای کې یوه غټه ونه په مخه ورغله، ده له دغې ونې څخه پناه وغوښتله چې ماته پناه راکړه ! کفار مې وژني، ونه ورته دوه خایه شوه، ده ته یې پناه ورکړه او بېرته پرې راتوله شوه، کفار چې کله دې ونې ته راورسېدل نو شیطان چې د بدبختانو مشر دی دوی ته د سړي په شکل کې راغی او حضرت زکریا عَلَیْهِ السَّلَام یې وروښود. او ورسره یې دا چل هم وروښود چې (اره) راوړئ او دغه ونه پرې اره کړئ ترڅو په دغه ونه کې دی هم له منځه ولاړشي، دوی چې کله اره راوړه او اره یې په ونه کېښوده او دونې اره یې شروع کړه، د ده بدن مبارک ته چې اره ورسېده، نو په دې حالت کې یې له خولې څخه چیغه ووته ، د الله تعالی له لوري ورباندې غږ وشو چې ګوره بیا آه ونه کړې، کنه نوم به دې د صابرینو پیغمبرانو له جملې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرې کړم ، زه دې هېر وم چې تا ونې ته پناه ور وړه؟ نوده مبارک
خپلې شونډې کلکې کړې ترډې پورې چې ټول بدن یې لړ
وځرخیدله . بیایې دوهمه چیغه نه ده کړې.

ګورئ بدن يې په منځ دوه ځایه شو ، دخومره لوړې مرتبې ښتن
و خو چې کله يې چې له الله تعالی نه پرته بل چاته پنا ورورله نو الله
تعالی په دنیاکې پرې دا تکلیف راووست او د چیغې کولو په وخت
کې يې بیا څومره تهدید کړ [مکاشفة القلوب ص: ۱۴]

نو که یوڅوک طالب، مجاهد ، صوفي ، او عالم وي هغه به په
دغه لاره کې دیو عام مسلمان په نسبت زیات تکالیف برداشت
کوي، په عبادت کې به تکلیف کوي، خان به له ګناه څخه په ساتلو
مجبوره کوي، مصیبت او تکلیف که ورته پیداکیده نو په هغې به
صبر کوي ځکه الله تعالی دصابرینو په هکله دغه آیت نازل کړی
دی : ﴿ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴾ [سورة البقره]

ترجمه : له شکه پرته خدای جَلَّجَلَالُهُ له صابرینو سره تل ملګری
دی .

نو مطلب مو دادی چې دا په نفس ډېره درنه ده چې هغه دې
دخدای جَلَّجَلَالُهُ په عبادت کې ځان سختې ته ورکړي، خو که یوځل
نفس راقابو شي، صبر وکړل شي ،بیا دی په خپله عادت اخلي که
هرڅومره شوخي او سرزوري پکې وي هغه له منځه ځي. هغه بغاوت
يې ورک شي اوبیا انسان ته دنیکۍ په لوري الهام کوي آو بیا هغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکلیف چې دنفس له وجې به په عبادت کې ورته پېښېدو هغه هم له منځه ولاړ شي.

تونه شپه ذِکر کول د کتاب د علم دزیادت سبب کيدل

ما له خپلو مشائخو کرامو څخه اوریدلي دي چې: زمونږ داسې معاصرین (هنځولي) هم وو چې له ماخوستن څخه وروسته به په وظیفه کې کېناستل آن تر سهاره پورې. یوه ملګري خبره کوله چې: مابه ډېره وظیفه کوله، اود درس له امله دا راته سخته هم وه، نو له خان سره مې فیصله وکړه چې یوڅه به په خان تکلیف راکم کړم نو به په کتاب ښه پوهېږم، مطالعه به مې روانه شي، نو دی. ایې چې کله ما خوب ډېر کړ نو غفلت مې ډېر شو، نوپه کتاب نه پوهېدم. خو چې کله مې بېرته هغه خپل معمول شروع کړ چې له ماخوستنه به تر سهاره پورې کېناستم نو وجود به مې هم سپک و، طبیعت به مې برابر و اوپه کتاب به هم ښه پوهېدم.

داچې خوک د عباداتو په ترسره کولو کې تکلیف تېر کړي نوپه هغه باندې د الله جَلَّجَلَالُهُ رحمت هم ډېر رانازلیږي، چې په نتیجه کې یې بیا بې شمیره علوم په برخه شي، چې دهغو علومو په ذریعه شرح صدر، سکون او اطمینان ورته حاصل شي.

په انبیاء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په ظاهره ډېر تکلیفونه تېر شوي دي خودا تول به یې په خان زغمل اوله دې سره

(c) Kitabton.com: The Digital Library

سره به یې قلبي اطمینان هم وو، دخدای تعالی جَلَّجَلَالُهُ له لوري به راحت ورسره مل وو، او تکلیف به ورته آسانه و.

یوځل دحضرت علي رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ په ورانه کې غیشی ولګېده، کله یې چې هغه غیشی ورځخه ایسته نو ډېر درد یې کاوه، ده رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ ورته وویل چې: کله زه په لمانځه ودرېږم نو بیا زه له خان ځخه ناخبره یم، تاسې کولای شئ چې په هغه حالت کې راځخه دا غشی وباسئ، کله چې دی رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ په لمانځه ودرېده نو یې غیشی ورځخه وابست اودی پرې خبر هم نه شو، دده ورون یې ورځبرې کړ خو دی بیاهم پرې خبر شوی نه دی اونه یې هم پښه ښورولې ده. نومطلب داچې دا نفس بیا دومره فنا فی الله شي،چې له خپل ځان ځخه محوه شي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص ۲۰۸]

دحضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ په هکله مو مخکې قصه کړې وه چې د ښځو په حق کې راغلي چې:﴿ فَلَمَّا رَأَيْنَهُۥٓ أَكْبَرْنَهُۥ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنْ هَٰذَآ إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ۝ ﴾ [سورة یوسف آیت: ۳۱]

ژباړه :نو کله چې ولید دوی دغه (یوسف) نو ډېر لوی ښائیسته یې وموند (هک پک پاتې اوځانونه ترې هیر شول) اوغوځ یې کړل لاسونه خپل او وویل دوی پاکي ده الله ته (له عجز اونقصانه چې داسې صورت یې هم جوړ کړی) نه دی دغه (خلمی) انسان ، نه دی دغه (خلمی) مګر پرښته ده لویه .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یعني کومو ښځو چې یوسف عَلَيۡهِ ٱلسَّلَامُ ولیده نو خپلې ګوتې یې پرې کړې، نوچې د بنده په عشق کې انسان دې مقام ته رسېږي چې له ډېرې حیرانتیا څخه خپلې ګوتې پرې کوي، دهغه تجلیات اوانوار دومره پرې غالبه شوي دي چې له دې دومره سخت تکلیف سره سره دوی په ځان هم نه دي خبرې شوي اونه یې خپلو ګوتو او لاسونو ته فکر ده. نوداچې یوڅوک په عبادت کې لږ تکلیف تېر کړي، دخدای تعالی په عشق کې بیاورته دغسې مقامات په لاس ورځي.

لکه چې په یوه روایت کې راځي چې کله یوڅوک شهید کېږي نود زنکدن تکلیف یې داسې دی لکه مېږتون (مېږی) یې چې وچیچي، دا ولې؟ ځکه چې په شهید باندې الهي عشق غالب وي، هغه خپل مقامات په همدې حالت کې په جنت کې له ورایه ویني، هغه حجابات ټول پورته شي، کله چې دغه مقام ورته پیدا شو نوکه دی بیا ټوټې ټوټې هم شي نود هېڅ ډول تکلیف احساس نه کوي

که یوڅوک په هر لحاظ کوښښ وکړي د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ مرسته به ورسره وي. د هدایت اواطمینان لارې ورته خلاصوي، درحمت دروازې پرې راپرانیزي، او هر ډول تکلیف بیا ورته آسانه وي

له نفس سره مجاهده کول خورا غوره کار دی

مګر اصلي او بُنیادي خبره داده چې له نفس سره به مقابله کوو، د نفس مقابلې ته چې جهاد اکبر ویلی شوی دی هغه له دې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

امله چې تل تر تله انسان د نفس په مقابل کې ولاړ وي، ځکه چې که مونږ په جومات کې یو ساعت ذکر کوو، ژاړو، عبادت کوو د آخرت په طرف مو پام وي، خو کله چې له جومات څخه ووځو بیا مو هرڅه هېر وي او بېرته په ګناهونو لګیا شو، خدای جَلَّ جَلَالُهُ ، آخرت، سوال اوځواب داټول مو هېر شي. نو قدرمنو دا جهاد اکبر به ځکه داعتبار وړ وي چې په ناسته په ولاړه، په دنیاوي معامله کې لنډه داچې په هرشي کې به خپل نفس ته متوجه وي، مقابله به یې کوي.

کله چې تاسې عبادت کوئ نو نفس درته وایي چې خلکو ته ځان وښیاست چې څه ښه عبادت کوي، نو ته به له نفس سره مقابله کوې، په عباداتو اومعاملاتو بلکې په هر هغه عمل کې چې هغه الله تعالی ته دنږدېوالي ذریعه وي اودی درسره مقابله کوي ته به هم ورسره په مقابل کې ولاړ یې، نوبیابه یوځوک د کمال حدودو ته رسیږي، انسان ترقي کوي اود الله تعالی د دوستانو په ډله کې شمېرل کېږي. بیا ورته الله تعالی د نیکي کولو ملا تکې تاکې ترڅو دی دنیکي کولو په لوري روان کړي اوله ګناهونوڅخه یې ساتي.

داهل السنة والجماعة عقیده داده چې انبیاء کرام عَلَيْهِمُ السَّلَامُ معصوم ۆ، هېڅ ډول ګناه یې نه ده کړې خو اولیاء الله معصوم نه دي، د شریعت په اصطلاح محفوظ دي. یعنې د انبیاء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ له ګناهونو څخه د ساتنې ذِمه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په ځان منلې ده، په هغوی کې د ګناهونو کولو شوق نه پیداکېږي. مګر اولیاء الله ترڅو چې تصفیه او تزکیه پکې راغلې نه وي نو کېدای

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي چې ګناه ترې شوې وي خو چې يوځل دولايت مقام ته ورسيږي نو بيا ورسره هغه ملائکې مقررې شي چې له ګناه کولو څخه يې ساتي نو په دې سره دوی محفوظ ګرځي، خو معصوم نه دي، ځکه انبياء کرام خو نه دي، خو که بالفرض ګناه ورڅخه وشي خو بيا وروسته ورته الهي خشيت پيدا کېږي، صحابهٔ کرام رضي الله عنهم چې ټول اولياء الله دي، که به په دوی کې له چاڅخه لږ څه زياتی او کمی وشو نو سمدستي به رسول الله صلی الله عليه وسلم ته راتلل اوورته ويل به يې چې په مونږ دخدای تعالی جل جلاله حکم جاري کړه! په خپله به يې ويل چې له ماڅخه دا تقصير شوی دی او هسې نه چې دا پېټی مې بيا په آخرت کې دغاړې غړوندی شي اوپه عذاب اخته نه شم، نو له اوسه مې سنګسار کړه، يا مې اوس لاس پرې کړه، داهرڅه مې قبول دي خود آخرت له عذابونو چې خلاص شم، نو له دې امله يې الله تعالی محفوظ ګرځوي. خودې مقام ته رسېدل کوشش غواړي اوچې کوشش دې شروع کړ او ملا دې وتړله نوبيادې الله تعالی هم حفاظت کوي، بياواجب تعالی ستا په قول، فعل،نيت، مجلس او صحبت ټولو کې اثر او برکت پيدا کوي.

فائده:

که يوڅوک په يوازې ځای کې ناست وي نو ټولې وظيفې کولای شي، خو که په يو مجلس کې ناست وي نوکه دچا يوه وظيفه ، يا دوه يا پنځه لطائف يا ذکر سلطان وي هغه کولای شي اوڅه تاوان نه لري، مګر نفي او اثبات به په غټ مجلس کې نه کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوديوې طريقې چې دخومره مشائخو کرامو رابطې ونيول شي
چاته د مرحوم خليفه صاحب رابطه، چاته د دين محمد خليفه
صاحب رابطه، چاته د احمدضياء خليفه صاحب رابطه، چاته د داو
محمد خليفه صاحب رابطه، چاته د عنايت الله خليفه صاحب
رابطه، چاته دحضرت صاحب مبارک رابطه پيداکېږي، چاته چې د
چا رابطه پيدا کېږي نوهغه دتولو فيض پرې راجلبيږي، رابطه چې
څومره پورته برابرېږي دغومره کار هم ورسره جوړېږي. په يوه
مجلس کې چې ديوه ملګري وظيفه په ښه طريقه ترسره شي نود
پاتې تولو ملګرو کار ورسره برابر شي. خو يوه خبره داهم ده چې که
يوملګري له اصلِ فيوضاتو څخه منکر وي ، دغې لاري ته په
اخلاص قائل نه وي، له خپل شيخ سره د زړه له تله اخلاص ونه
لري، نوبياداسې هم پېښيږي چې ددغه يوه منکر په سبب دتول
مجلس کار خراب شي او فيوضات پرتول مجلس بند شي.

علامه رومي ليکي: چې ديوه شوم (سپېره) له امله د تول روم
ښار وسوځېد. نو کله داسې هم وي چې ديوه بې ادبه له امله تول کار
خراب شي.

نو د خبرې پای دادی چې څومره ديوه ملګري (مريد) اخلاص
وي، نوددغه يوه ملګري له امله چې الله تعالی يې کار برابر کړي
دتول مجلس کار وربانديې جوړېږي. نو الله تعالی دې مونږ تولو ته
واقعي اخلاص، مينه او محبت راپه برخه کړي. آمين ثم آمين.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷) مجلس

وخت یو نعمت دی چې باید ضائع نه کړل شي اود تکلیفونو بدله به خامخا ورکول کیږي

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللهِ» ، قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «حَجٌّ مَبْرُورٌ» ، وَفِي رِوَايَةِ مُحَمَّدِ بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللهِ وَرَسُولِهِ» ﴾ [صحیح المسلم ج: ۱/ بَابُ بَيَانِ كَوْنِ الْإِيمَانِ بِاللهِ تَعَالَى أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ ، رقم الحديث: ۱۳۵ / ص: ۶۲]

ژباړه: له حضرت ابو هریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه پوښتنه شوې ده، چې په اعمالو کې ترټولو کوم عمل ښه ده ؟ نو ده صلی الله علیه وسلم ورته په ځواب کې وویل چې: په الله تعالی باندې ایمان، بیاپوښتنه ورڅخه شوې ده، چې بیا کوم عمل بهتر ده؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: دخدای په لار کې جهاد کول . بیاپوښتنه تري وشوه چې بیاکوم عمل بهتر ده ؟ ده صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: حج مبرور .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْعَمَلِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «الصَّلَاةُ لِوَقْتِهَا» قَالَ: قُلْتُ ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «بِرُّ الْوَالِدَيْنِ» قَالَ: قُلْتُ: ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» فَمَا تَرَكْتُ أَسْتَزِيدُهُ إِلَّا إِرْعَاءً عَلَيْهِ﴾ [صحيح المسلم ج: ۱/ بَابُ بَيَانِ كَوْنِ الْإِيمَانِ بِاللهِ تَعَالَى أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ، رقم الحديث: ۱۳۷/ص: ۶۲]

ژباړه : له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي : چې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې وپوښتل کوم عمل بهتر او غوره ده ؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راته په ځواب کې وویل : په خپل وخت لمونځ کول.بیامې ورنه وپوښتل چې بیا کوم عمل بهتر دی ؟

راته وې ویل : له خپل مور اوپلار سره نیکي کول . بیا مې ورنه وپوښتل چې بیا کوم عمل بهتر دی ؟راته وې فرمایل : دخدای پاک په لار کې جهاد کول . نو زیات سوالونه مې پرېښودل له وجې دنرمي په پیغمبر عَلَيْهِ السَّلَامُ باندې .

یعنې داسې په متعددو طریقو پوښتل شوي دي ، بیا کله ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یو رنګه ځواب ورکړی دی کله بل ډول.

زما اصل مطلب داده چې : دلته محدثین کرام لیکي چې: کله کله چې حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یوچاته داسې ځواب ورکړي چې په ټولو کې ښه عمل داده چې لمونځ په خپل وخت وکړل شي ، کله یې په دې ځواب ورکړی چې جهاد فی سبیل الله وکړي، کله یې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاداسې خواب ورکړی چې صدقې ورکړئ (اطعام الطعام) نوددې تولو بهترینه توجیه داسې ده چې: په کوم وخت کې به دکوم شي ډېر ضرورت و نو نبي کریم ﷺ به دهغه موافق خواب ورکاوه.

لکه یوځای کې چې د چوپوالي خبره بهتره ده، نو هلته علماء لیکي چې له چوپتیا څخه بهتر عمل نشته، چې سړی چُپ کیني اوچېږي چې دخبرو ضرورت وي هلته دې خبرې وکړي، ځکه چې بیا هلته تر خبرو کولو بهتر عمل نشته، نو هرشی له خپل وخت سره موافق په کار ده. یعنې که کله دخبرو ضرورت وي، بیا باید خبرې وشي اوکه دخبرو ضرورت نه و، له عبث مجلسونو څخه باید ځان وساتي، د مشر ، استاد، مرشد په مخکې باید بیا ونه غږېږي، هلته بیا خاموشي ادب ده.

نور ددنیا ژوند دامتحان ژوند ده، انسان چې ځای، وخت اومحل وپېژني باید له هغه سره ژوند غوره کړي. په هر قدم کې باید دشریعت مکمله اتباع غوره کړي. نوبیابه دغه انسان دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په وړاندې دومره عزتمن وي چې بیا الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ده ته خوښه او رضا غواړي.

یوې خواته بار بار په آیت کې اورو او وینو یې چې: ﴿ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰٓ ۝ ﴾ [سورة الضحى]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : او خامخا ژر ده چې در به کړي تاته رب ستا (ای محمده لوی برخه په آخرت کې او اختیار دشفاعت) پس راضي به شې ته
نو اوس ګوری چې نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دشریعت مکمل تابع ده، نو الله تعالی ورته وایي چې: زر به دې راضي کړم. او بلې خوانه دحضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ په هکله چې کله ده یو غلام (حضرت بلال رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ) آزاد کړ نو کفارو به ویل چې ده خو له حضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ سره احسانات کړي وو نوځکه یې آزاد کړ نو الله تعالی دده په شان کې وفرمایل چې:

﴿ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن نِّعۡمَةٍ تُجۡزَىٰٓ ۝١٩ إِلَّا ٱبۡتِغَآءَ وَجۡهِ رَبِّهِ ٱلۡأَعۡلَىٰ ۝٢٠ وَلَسَوۡفَ يَرۡضَىٰ ۝٢١ ﴾ . [سورة الليل]

ژباړه : او نه و هیچا لره په نزد دده هیڅ نعمت احسان چې بدل یې ورکولی شي مګر له پاره دطلب درضاء درب چې ډیر لوی دی او خامخا ژر ده چې دی به راضي شي (له الله په موندلو دنعماؤ دجنت او لقاء درب العزت) .

یعنې داچې زر به خدای تعالی حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ راضي کړي، نوحضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ ته به هم خدای تعالی هغه مقام ورکړي چې دی به پرې راضي وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه په لباس خدای پاک جل جلاله فخر کوي او ملائکې دده په شان لباس کوي

په یوه مجلس کې حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته راغی ،یوه شړۍ یې له ځانه تاوه کړې وه، شړۍ خوږه بدن باندې نه تم کېدې نو په هغې کې یې سورې کړي و، او بیایې په هغو سوریو کې څه لرګي او خلي ورکړي وو، او هغه شړۍ یې پرې تکیه کړې وه، جبرئیل علیه السلام هم دې مجلس ته راغی، حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته یې سلام واچاوه، له سلام څخه وروسته یې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وپوښتل چې: حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه ولې په داسې خواره شړۍ کې ناست دی؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل : دده چې څومره دنیا اوهستي وه د مکې معظمې له فتحې څخه مخکې یې هغه ټوله داسلام په لاره کې صدقه کړه ،پوره لباس نه لري، نو څکه یې دا شړۍ په ځان راتاوه کړې ده. نو جبرئیل علیه السلام ورته وویل چې: زه الله تعالی رالېږلی یم ، خدای تعالی ویل چې حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه ته مې سلام وایه او ورته ووایه چې : ته ددغه فقر په حالت کې له ماڅخه راضي یې اوکه ماته په غصه یې ؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه ته مخ ورواړه او ورته یې وویل چې: رب تعالی جل جلاله درته سلام رالېږلی دی او وایي چې په دې حالت کې له ماڅخه راضي یې اوکه ماته په قهر یې ؟ حضرت ابوبکر

(c) ketabton.com: The Digital Library

صديق رضي الله عنه په ژړا شو چې: آيا زه به خداى پاک جل جلاله ته په قهر يم؟ زه راضي يم ، زه راضي يم، حضرت جبرئيل عليه السلام نبي کريم صلى الله عليه وسلم ته وايي چې: والله له کومه وخته چې د ه رضي الله عنه دغه شړۍ په ځان راتاوه کړې ده نو خداى تعالى جل جلاله له لوړې د عرش ملائکو ته دا حکم شوى دى چې تاسي ټول دغه شړۍ واغوندئ او الله تعالى وايي چې ابوبکر ته ووايه چې که ته له ماڅخه په دغه حالت کې راضي يې نو زه له تاڅخه راضي يم.

۱ حياة الصحابة ، الجزء الاول ـ ص ۴۲۵ / ۴۲۶ ؛ کتب خانه فيضي لاهور ۱

حضرت ابوبکر صديق رضي الله عنه د نبي کريم صلى الله عليه وسلم يو اُمتي ده،خو وختونه يې پېژندلي ، خپل حرکات، سکنات يې له شريعت سره برابر کړي دي،نو بيايې مقام داده چې الله تعالى دده رضي الله عنه رضا غواړي، سلام ورته را استوي او ورته وايي چې آيا ته له ماڅخه راضي يې اوکنه ، نودا مقامات دوي ته هسې په لاس نه دي ورغلي،لوږې، تندې، قسماقسم تکليفونه يې تېر کړي دي، نوبياخداى جل جلاله دا مقام ورکړى دى.

د حضرت علي رضي الله عنه د فقر او غُربت واقعه

حضرت علي رضي الله عنه وايي چې: زمونږ په کور کې زما اود فاطمې رضي الله عنها بسترې نه وې چې مونږ پرې پرېوتلي واى،يو د پوسه پوستکى و چې د ورځې به مو په هغه باندې هغه اوښ ته چې مونږ ته به يې اوبه را ايستې واښه اچول اود شپې به زه اوبي بي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاطمه رضي الله عنها په هغه باندې ویده کېدو، او زما له پاره ددې نه بغیر بل خام هم نه ؤ.

هغه فاطمه رضي الله عنها چې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم دځیګر یوه ټکره ده او د جنت دټولو ښځو سرداره ده

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول ص: ۴۲۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

حضرت علي رضي الله عنه وايي چې زمونږ په کور ډېرې لوږې تېرې شوې دي، له کوره راووتم چې په لار کې یو دینار پروت دی، ورته ودرېدم چې زه یې واخلم اوکه نه ؟ خوچې خپلې اود کورنۍ لوږې ته مې وکتل او څښتن یې هم نه و، نودا دینار مې راواخیست اوله خان سره مې هغه تجار ته یوړو چې غله دانه یې خرڅوله، څه اوړه مې پرې واخیستل کور ته مې راوړل، حضرت فاطمې رضي الله عنها ته مې وویل چې: دا اوړه لانده کړه اوډوډۍ ورڅخه پخه کړه چې ویې خورو، کله یې چې لندول نوله ډېرې کمزورۍ یې نشوای لندولای، د تندي وېښتان به یې پکې لګېدل اوله ډېرې کمزورۍ به پرمخې پرې ولوېده. بیا رسول الله صلی الله علیه وسلم ته ورغلم قصه مې ورته بیان کړه راته وې ویل : خورئ یې دا الله تعالی تاسې ته غیبي رزق در کړی .

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول ص: ۴۰۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

بي بي فاطمه رضي الله عنها د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د بدن یو جز ده، خوداسې تکلیفونه پرې تېرشوي دي چې ددې توان اوطاقت یې نه درلود چې اوړه لامده کړي. خودغه خلک و چې تکلیفونه یې وګالل اوبیاپه دنیاکې پرې الله تعالی داسې وسعت راووست چې همدا

(c) [illegible]pton.com: The Digital Library

حضرت علي رضي الله عنه وايي چې ځې موږ له رسول الله صلى الله عليه وسلم سره ؤ په نس پورې به مې تيګه تړلې وه اونن ورځ زما د مال څلوېښت زره دينار زکات کېږي، دابيا په دنياکې الله تعالى دا سې وسعت پرې راوست.

[حياة الصحابة ، الجزء الاول . ص: ۴۰۶ / کتب خانه فيضي لاهور]

دنبي کريم صلى الله عليه وسلم تره او رضعي ورور حضرت حمزه رضي الله عنه چې په اُحُد کې توتې، توتې اوشهيد شوی دی، دکفن دورکولو په وخت کې دومره شی نه و چې دی مبارک يې پکې پټ کړای وای، يوه شړه وه چې د سر طرف به يې پټاوه نوپښې به يې لوڅې شوې اوچې پښې به يې پټولې سر به يې لوڅ شو، آخر يې سر په شړه کې ورپټ کړ اوپه پښو يې وابښه ورواچول اودی رضي الله عنه يې بيا خښ کړ.

نوکه وختونه ضائع تېر نه شي اود دين له پاره تکليفونه په خان تېر کړي نو بيا الله تعالى هم ډېر مهربان ذات دی. هم په دنياکې خپل دوستان ساتي، دعزت ژوند يې په برخه کړي اود شرافت مقام ورکړي، سکون او اطمينان يې په برخه شي اوهمدارنګه په آخرت کې يې هم بياپه هغومقاماتو نازوي چې بيا خدای جل جلاله ددغه انسان رضا غواړي اودی راضي کوي.

مونږ اوتاسې که د الله تعالى احساناتو او ښېګڼو ته وګورو سړ[ی] له دې چې اعمال موکوټه بلکې په هيڅ حساب دې خوبيامو هم ساتي. اوکه مونږ يوڅه اندازه په خپل اخلاص کې زياتوالی راولو اوپه خان تکليف تېر کړو نوبيا وګورئ چې د الله رحمت څرنګه په

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوش کې راځي اود داسې رحمت معامله به راسره کوي لکه څرنګه چې له صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او انبياء کرامو عليهم السلام سره کړې ده. خو بنيادي خبره داده چې انسان لږ ځان ته متوجه شي اوپه ځان باندې يوڅه تکليف راولي له نفس او شيطان سره مجاهده او مقابله وکړي.

د هر صحابي رضي الله عنه مقام ته چې ګورې دا مقام يې څکه موندلی چې هغه په ځان دومره سختۍ تيرې کړي وي چې بل چانه دي تيرې کړي. همدارنګه د هر ولی الله مقام ته چې ګورې هغه دا برخه له دې موندلې ده چې ځان يې تکليفونه ته ورحواله کړی دی.

يو صحابي رضي الله عنه مبارک وايي چې مونږ داسې وخت هم ليدلی دی چې دومره جامه به مو نشوای پيداکولی چې څادر اويا لنګ مو ترينه جوړ کړی وی. بلکې يو لنګ به مو وو چې د کاروبار په وخت کې به مو له ځان څخه راتاواوه، د خوارو اوخولو له لاسه مو په غاړو کې د خيرو طوقونه جوړ شوي وو. حضرت سعد رضي الله عنه خپل زوی ته وايي چې: که زمونږ هغه حالت دې ليدلی وای چې مونږ به وږي، او پوستکي اغوستي وو اوچې بيابه کله باران وشو نوډېر سخت بوي‌ونه به راڅخه پورته کېدل لکه دمېږو له شپاله (يعني دمېږو د درو لو ځای) څخه. اوس خو شکر دی په تاسې باندې راحت راغلی دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت علي رضی الله عنه څه وايي

حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايي چې ما پوستکی اغوستی ؤ او له لوږې څخه په تنګ شوم، په کور کې هم څه نه وو اود باندې راووتم، د يوه يهودي باغ ؤ اود ديوال له يوه سوري (غار) څخه مې ورو کتل چې د باغ مالک له کوهي څخه اوبه راباسي او ونې اوباغ پرې اوبه کوي، نوکله يې چې زه وليدلم نو يې راته وويل چې: ای وحشي! مزدوري نه کوې؟ ما ورته وويل چې کوم يې. د اوبو يوه بوکه په يوه خرما باندې، نوتردې اندازې مې کار ورسره وکړ چې زه په دې يوه شوم چې اوس مې دومره خورما ګټلې دي چې زما نن ورځ او شپه پرې تېرېږي نور مې ورسره کار بس کړ. نو ګورئ په دغه صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ پورې به کفارو استهزاء کوله او نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته به يې ويل چې مونږ ستا په دغو ملګرو باندې شرمېږو، دوی ډېر زيات فقراء او مساکين دي، نوځکه له تاسره نه کينو.

ګورئ عزتمنو! که څوک عزت غواړي، هغه په دين کې دی. که په ظاهره سړي خيرن وي، لوڅ وي، بې کسه اومسکين وي، هرڅنګه چې وي خوچې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عزت ورکړ نودغه شخص بيا په دنيا او آخرت کې له ټولو نه بهتره دی. اوکه په ظاهره يې هرڅومره ښه! باس برابر وي، خوراک او څښاک يې هم ښه وي، خو چې له خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه لیرې وي، نو بيا! له دغه انسان څخه ذليل انسان بل نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو عزت په دې کې دی چې په دین پورې لاس ونیسو او که خدای مه کړه له دغه دین سره مو بې پروایي وکړه او دغه دین ته مو په درنه سترګه ونه کتل بیابه د دغه دین داحکامو له نه کتلو له امله انسان بې قدره او بې عزته کېږي. کله چې په مونږ څه تکلیف راشي نو سمدلاسه بې صبري راڅخه وشي، نو عزتمنو سړی به تکلیف تېروي بیابه کامیابیږي.

اوس زمونږ طریقه د حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه په واسطه له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه رانقل شوې ده. نو زمونږ د قافلې دغه ستر سالار حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه چې دې مقام ته رسېدلی، مونږ مخکې ووېل چې په بدن یې پوره لباس نه و او د لوږې له امله یې په نس پورې تیږې تړلې وې، په کور کې یې فرش نه درلود. او بیا تاسې ته بهتره معلومه ده چې خدای تعالی بیا څرنګه مقام ورکړ؟ نو څوک چې په خپلو اسلافو پسې روان شي، دهغوی نقش قدم او تګلاره تعقیب کړي.

نو بیا الله تعالی دغه انسان له ناکامیو څخه ساتي او د کامیابۍ تر پولې پورې یې رسوي، خو شرط داده چې مونږ او تاسې له ځان سره یوڅه محاسبه وکړو او خپل ځان ته یوڅه متوجه شو. او همدا رنګه له نفس او شیطان سره مقابله وکړو. نو بیا الله تعالی هم ډېر غفور او رحیم او ډېر غیرتي ذات ده. انشاء الله چې په نیمه لاره کې به نه پاتې کېږو او تر خپل منزله به که خدای کول په ډېره آسانۍ ورسېږو.

Scanned with CamScanner

(c) ... The Digital Library

(۸) مجلس

د طریقت اصول او آداب

د خینو شیانو په هکله له ماخخه بېلې بېلې پوښتنې کېږي، خو زیاتې یې د مشائخو کرامو په هکله کېږي.

ددې پوښتنه ډېره کېږي چې که یو سالک له یوچا سره دبیعت تعلق ولري نو بیا له بل چاسره تعلق جوړولای شي او که نه، په نورو مجلسونو کې کښناستلای شي او کنه؟

نو عزتمنو د طریقت اصول دادي : څوک چې له چاڅخه بیعت وکړي، نو دده دکامیابي او ترقي ټول کار تر خپل شیخ پورې تړلی وي، دی به په خپل شیخ باندې کامل اعتماد کوي، د وظیفې په وخت کې به دخپل شیخ سره رابطه ټینګوي، اذکار به دخپل شیخ په اجازه کوي، هغه چې کوم شی ورته وښایي نوهغه به کوي نو مطلب دادی چې له یوه شیخ سره د یو مرید اخلاص او تعلق څومره قوي شو نودغومره به دده هم کار په مخ روان وي.

او که داسې وي چې شیوخ ډېر شي، نو که داسې وي چې په یوه طریقه کې وي لکه زمونږ دحضراتو مبارکانو چې کومه سلسله ده، چې په وظیفو او صحبتونو کې یې ممانعت نشته، حتی اکثره یویل

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه د وظیفو د بدلبدلو اِذن هم کوي، خو له دې سره، سره به یې بیاهم اعتماد په خپل شیخ وي، هر مُرید چې اول یې له هرچاڅخه بیعت کړی وي نو کار یې تول له دغه شیخ سره تړلی دی اوله ده څخه جوړیږي.

خینې ملګري (مریدان) بیا داسې وي چې تعلق یې له نقشبندیې سره وي خو له دې سره سره دقادریې شریفې له شیخ سره یې هم رابطه وي، اوهغه ورته د ځینو اذکارو اجازه ورکړي چې بیا وروسته دې مرید ته تاوان کوي.

هره طریقه خپل خصوصیات (خانګړتیاوي) لري ، دهغو خصوصیاتو موافق چې سړی روان وي نو کار یې هم ډېر په مخ روان وي. زمونږ په سلسله کې خصوصاً بیا د حضراتو مبارکانو د سلسلې په ابتدائي مرحلو کې د خولې اذکار ببخي نشته، یواځې د سینې اذکار دي چې د لطائفو په نامه یادیږي. بیا د څه وخت په تېرېدلو سره دځینو اذکارو د ویلو اجازه ورکول کېږي ، تلاوتونه ، ختمونه او نفلونه هم په را وروسته وختونو کې وي. په ابتداء کې کار تول په لطائفو باندې کېږي. اود قادریې ملګري چې دهغوی ذکر تول په خوله دی.

اوس نو چې هغه سړي ته څه وروښیي نو زمونږ د طریقې کار یې خراب شي ، نو له دوو بیلو شیوخو ، دوو طریقو سره په یوه وخت کې کار کول اوله دواړه سره رابطه جاري ساتل په کار نه دي . بلکې یواځې باید له یوې طریقې سره کار وکړي. اوبیاچې کله یوه طریقه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای ته ورسېږي، نوله هغې وروسته دې بیا د دوهمې، دریمې اوڅلورمې طریقې وظیفې واخلي، هغه هم دخپل شیخ په اجازه به دې کې څه ممانعت نشته.

خوداچې سړی ټول اذکار په یوه وار په مخ بیایي، نوسړی پس رسېدای نه شي اوددې په ځای چې کار جوړ شي هغه نور هم خراب شي، نوپه دې هکله ډېر احتیاط په کار ده.

ډېر ملګري (مریدان) په بازار کې په ملنګانو پسې ګرځي، چې څوک ورته ووایي چې فلانکی ډېرغټ متصرف دی، دی به بیا له هغه ملنګ سره تعلق جوړ کړي ترڅو دعا ورته وکړي. له هغه سره ناسته پاسته شروع کړي، نوله دې څخه اجتناب (ډډه) کول ضروري دي، ځکه دلېونیانو او ملنګانو په جامه کې کله ډېرغټ خلک وي نوکه له چا څخه د هغوی په مقابل کې کله بې ادبي وشي نو بیا بې ټول کار خراب شي

دکابل دمتصرف دیوخلیفه صاحب سره چلند

دحضرت نورالمشائخ صاحب (شیرآغا فضل عمر) (قدس الله سره) دوردګو یو خلیفه صاحب ؤ هغه قصه کوله چې ما له حضرت صاحب مبارک څخه پوښتنه وکړه چې د کابل متصرف څوک دی؟ ده مبارک راته وویل چې: څه پرې کوې؟ خو په دې خبره مې ډېر ټینګار وکړ، آخرې راوښود چې په فلانکي ځای کې یو موچي ده، د ونې بېخ ته ناست ده او هغه د کابل متصرف ده زه ورغلم او بوټ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې ورباندې جوړ کړ. بیامې دوهم خل ور واچاوه چې دا خو دې سم نه دی جوړ کړی، زه دده حوصله معلوموم چې په متصرفینو کې څومره حوصله وي؟ درې ځلور ځله مې بوټ ورباندې وګنډلو بېرته به مې خلاص کړ خوده به هېڅ غوصه نه کوله. بل کال مې بیا حضرت صاحب مبارک ته ډېرې زارۍ وکړې ترڅو د کابل متصرف راوښیي ، بیا یې راوښود چې په فلانکي ځای کې یو سړی ده او هندوانې خرڅوي، سپینه خولۍ یې په سر ده. هغه ته ورغلم او ورته مې وویل چې یوه هندوانه راکړه، هندوانه یې چې راکړه ما بېرته ور وویشتله چې دا خو روغه نه ده. ده هندوانه راسره تاو کړه او ورباندې وې ویشتم چې زه خو څه موچي نه یم چې هغه به دې په عذاب کړاوڅه به یې نه درته ویل.

اوس نو دلته په خپلو کیفیاتو کې فرق وي، په چا کې د حلم صفت غالب وي، په چا د جلا لیت صفت غالب وي. نوله داسې خلکو سره تعلق جوړول تاوان لري.

دلته زمونږ ډېر ملګري دي چې د وظیفو په لین کې یې کار ډېر خراب وو او حالانکه ډېرې ښې وظیفې یې وې. بیایې ویلي وو چې دلته ملنګ وو او له هغه سره یې وظیفې کړې وې، د لیوني په لباس کې وو او راته ویل به یې چې راځه وظیفې سره وکړو، نو هغه سره به یې وظیفې کولې نو ټول کارونه یې سره خراب شول.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

نو په خپل شیخ باندې اعتماد کول، دهغه له دستور سره موافق ژوند کول، د اصولو مطابق ژوند کول دا د طریقت له پاره بنیادي او اهم رکن دی.

ادب: دوهمه غټه اومهمه خبره داده چې په طریقت کې باید انتهائي ادب وي. ځکه په اسلام کې ادب خورا غوره او ښه شی دی، دین ټول له ادب څخه عبارت دی (الدین کله ادب).

ځینې خلک په ډېره غټه غلط فهمي کې واقع دي، هغوی دهرچا په اړه خبره کوي، نسب ته هیڅ اعتبار نه ورکوي، لکه دا د وهابیانو مسلک هم ټول دغسې دی چې کوم آیاتونه د یهودو د آبا او اجدادو په هکله راغلي دي چې مونږ دهغو شیانو متابعت کوو چې زمونږ پلرونه په هغو باندې روان وو.

نو دوی په دې دلیل نیسي چې د ګمراه پلار ته خو څه اعتبار نشته. د قرآن کریم څخه ثابته ده چې نسب ته ډېر اعتبار نشته. نه! بلکې نسب ته ډېر اعتبار شته، په قرآن کریم ثابته ده. د حضرت موسی عَلَيۡهِ ٱلسَّلَامُ اود حضرت خضر عَلَيۡهِ ٱلسَّلَامُ په واقعه کې دي هغه یو دېوال چې رنګېده نو حضرت خضر عَلَيۡهِ ٱلسَّلَامُ ته دعلم لدُني په واسطه امر وشو اوهغه دېوال دواړو جوړ کړ. موسی عَلَيۡهِ ٱلسَّلَامُ اعتراض وکړ چې ته دداسې خلکو دېوال جوړوې چې مونږ ته یې ډوډۍ هم را نکړه، خو وروسته له فراقت څخه چې کله حضرت خضر عَلَيۡهِ ٱلسَّلَامُ ځواب ورکاوه ورته وایي: ﴿ وَكَانَ أَبُوهُمَا صَٰلِحٗا ﴾ [سورة الكهف آيت:۸۲]

ژباړه: او ؤ پلار د دوی صالح.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعني دلته يتيمان وو ، دهغوی پلار يو نېک سړی و، تفسير جلالين [ج: ۲/ ص: ۲۵۱] او رسائل ابن عابدين [ص: ۶] ليکي چې : په اوومه پېړۍ کې يې نېک سړی تېر شوی و، دهغه د احترام له امله الله تعالی خپلو دوستانو ته امر کوي چې دېوال يې جوړ کړئ چې هغه خزانه يې ضائع نه شي. او داچې نسب ته اعتبار نشته هلته چې عقيده بدله وي ، پلار مسلمان زوی کافر، زوی مسلمان پلار کافر، نو په هغه ځای کې بيا ګټه نشته. کله چې دواړه مسلمان وي، که په اعمالو کې فرق موجود وي هم يوبل ته ګټه شته. لکه چې په قرآن کريم کې رب تعالی فرمايي: ﴿ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَآ أَلَتْنَٰهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَىْءٍ

... ﴾ [سوالطور آيت ۲۱]

ژباړه : او هغه کسان چې ايمان يې راوړی دی او متابعت يې کړی وي د دوی اولادونو د دوی په ايمان سره نو پيوست به کړو موږ په دوی پورې اولاد د دوی او کم به نه کړو موږ دغو (پلرونو) لره له (جزاء د) عملونو د دوی هيڅ شی.

يعني په جنت کې چې کله اولاد د جګې مرتبې څښتن وي اوپلار يې دغومره اعمال نه وي کړي نود اولاد د احترام په خاطر ورسره يوځای کړي. کله مور اوپلار ډېر صالح اونېک انسانان تېر شوي وي، خو له دې سره اولاد هم مسلمان ده مګر نېک عمل يې کم ده، نوبيادجنت هغې درجې ته چې هلته يې مور اوپلار دي دی هم

Scanned with CamScanner

دهغوی په واسطه هغې درجې ته رسیږي. په خپله الله تعالی
فرمایي: (پیوست به کرو موږ په دوی پورې اولاد د دوی) نوکه
نسب ته اعتبار نه وای نوبیا زوی ولې هغې مرتبې ته رسیږي په
کومه کې یې چې پلار قرار لري. او الله تعالی دهغوی دخوشالولو
په خاطر باندې په ده هم رحم وکړي.

دمشائخوکرامو له نسبونو سره احتیاط په کارده

ډېر ملګري داسې وي چې دمشائخو کرامو اود استاذانو د
نسبونو په هکله طعن اوبدې بیانوي . که سوچ وکړو چې آخر ددې
مجالسو څه فائده ده چې موږ خاص کر د خپلو مشائخو د اولادونو
په عملونو اودهغوی په کارونو کې بې ځایه مصروف او خبرې کو
. غیبت ده او کنه؟ که بالفرض زموږ د استاد زوی بې لارې دی کم
ترکمه مسلمان خو ده، بې لارې ده بیا په ځانګړې ډول چې د استاذ
زوی شي ددې عیب بیانول په حقیقت کې غیبت ده اوکنه؟ غیبت
خو همدې ته ویل کېږي چې په یوچا کې یو عیب موجود وي اونه
یې بیانوي اوداچې ته یې په حقیقت خبر هم نه یې اودبل په خوله
لګیا یې، په خپله دې نه څه لیدلي، نه دې له نږدې ورسره ناسته
پاسته کړې ، دده اخلاق درته معلوم نه دي، په عقیده یې خبر نه
یې، تقوی او دیانت دې دده نه دی لیدلی، نوبیاخې دچا په ویلو
باندې په دغو غټو نسبونو پسې غوړېږي او له دې سره سره دا
ملګري طالبان هم وي، شاګردان یې هم وي، مریدان یې هم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ په خپله دا ملګري وينو چې کله څوک داسې بې ځايه خبرې کوي نو په هغې سره نور ملګري ډېر سخت خفه کېږي، خکه چې دا خو په حقيقت کې دخپل ځان په هکله خبرې کوي.

دا چې سړی ترقي نه شي کولای دهغې بنيادي علت زمونږ دغه پورتنۍ کمزوري ده.

نبي کريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دخپلې اولادې (سيدانو) په هکله وايي چې: نېک يې ستاسې دي. يعنې تاسې ورڅخه فائده اوګټه پورته کړئ. که سيد عالم اوملا وي نو سبق ورڅخه وواياست، که پير وي نو وظيفه ترې واخلئ، دم او تعويذ پرې کوئ، يعنې تاسې ته يې ګټه رسيږي. خو په بدو يې زه خفه کېږم. نبي کريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وايي چې که زما په اولاد کې مثلاً يوسړی د اعمالو په لحاظ کمزوری و نو که تاسې په دغه شخص پسې بد وايئ، دده په حق کې پوچ الفاظ کاروي نوزه پرې خفه کېږم.

درسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لخوا ديو سيد اوبزرګ ملامتي

د يوه ولي الله واقعه په يو کتاب کې رانقل شوې ده چې: په لاره روان وو، ډېر مريدان ورسره دي، نو يو هلک چې دنسب په لحاظ سيد و په مخه ورغی، دې هلک دې ولي الله ته وويل چې: ای د بزګر زويه! تاڅه دبدبه شروع کړې ده ؟ نسب زما لوړ دی، زه سيد يم او خلک په تاپسې دلې دلې روان دي، نو هغه په مقابل کې ورته وويل چې: ماستا د پلار لار خپله کړه، يعنې زه د نبي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ په لاړه روان یم) نوځکه الله تعالی په ما کې دا خصوصیت اوځانګړتیا پیدا کړه چې خلک مې تابع دي او تا زما د پلار لار نیولې ده (چې هغه بزګر، دهقان او جولاۍ) نو ځکه خلکو مخ درڅخه ګرځولی او ته یوازې پاتې یې.

د شپې دغه ولي نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ په خوب کې ولید چې ورته په غوصه او ورڅخه خفه ده، چې زما د نسب په اړه دې ولې بې ادبه الفاظ استعمال کړل، چې تا زما د پلار لاره نیولې ده چې هغه بزګر دی؟ او سید هلک هم نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ په خوب کې ویني چې هغه ته هم په غوصه دی چې زما د دوست او ولي په حق کې دې ولې بې ادبي وکړه چې (ای د جولازویه) . تا څه دعوه ورسره شروع کړې وه؟

سهار دواړه یو بل ته په معذرت ور روان دي چې په مخه سره ورغلل او یو بل ته عذر کوي ، ځکه خو هر یوه نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ په خوب لیدلی او عتاب یې ورته کړی وو.

زمونږ د هر ملکري داسې مجلسونه کوي او زه یې ورڅخه اورم، دا خبرې ددې له پاره کوم چې زړه مې دربانديې خوږېږي، له داسې بې هوده مجالسو څخه ډډه وکړئ، خپلو اعمالو اوکردار ته متوجه شئ چې یو سړی طالب هم وي او ملا هم شي داخپل ژوند په شریعت نه شي برابرولای خپل ځان نه شي برابرولای، خپل اهل او عیال نه شي برابرولای، نو بیا ددنیا په خلکو پسې غړېدل کوم کمال ده ؟ آخر ضرورت څه ده چې په غټو نسبونو او په استاذانو کې یې ډولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیشته کړې وي. دهر ملګري راځي سره له دي چې په مونږ باندې جسماني تکليف هم وي بیایې هم برداشت کوو چې که یوچاته مو فائده ورسیږي، خوددغه مجلس نه چې دا ملګري پورته شي نوبیا وايي چې دا خليفه صاحبان داوايي ، دفلاني کار خلاف دي، د فلانکي کار داسې دی، او حال داچې دوی به مریدان وي، شاګردان به وي، درس ته به درته را روان وي، لاس به دې مچوي، نوآيا دا منافقت نه ده چې یوچاته د شیخ اواستاد په سترګه ګورې او وروسته بیا وریسې غږیږې، کوم شرعي دلیل به هم درسره نه وي، نوداسې ملګري باید عبرت واخلي.

د مشائخو غیبت سړی له فیوضاتو او نورو ګټوبې برخې کوي

مسئله داده چې ترهغه سړي لوی ذَوُس نشته چې په پیر اومرشد کې یې خوک غږیږي او دی ورته صبر کوي اودهغه غیبت ته یې غوږ نیولی وي. دیوچا په شیخ اویاهم استاد باندې طعن کیږي دی ورسره ناست وي، غوږ یې ورته نیولی وي داډیره لویه بې غیرتي ده. ځکه په قرآن کريم کې الله تعالی رسول الله ﷺ ته وايي چې: ته له یهودو سره په داسې وخت کې مه کښېنه چې دوی په قرآن کريم مسخرې کوي، ځکه که په دغه حالت کې ته ورسره ناست یې ، خپله که غیبت کوې اوکنه ، بې ادبي کوې او کنه خو چې دوی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی توک

ورباندې لګیا وي نو که د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ عذاب راغی نو بیا ټول ورسره ختم شي، ځکه ته هم په دغه بې دینۍ کې ورسره ګډ یې

نو چې د استادانو او مشائخو غیبت کېږي او ملګري ورسره ناست وي نو که دی دوس نه وي نو ورته ودې وایي چې نور دامجلس مه کوه دا یوه بنیادي خبره ده، ځکه چې دین له ادب ځخه عبارت دی، علم ټول ادب ده، چې په دین کې بې ادبي راغله نوله سره تر پایه یې کار خراب شو. یواځې له پیر او مرشد سره د ادب خبره نه ده، بلکې په دې خبره باندې باید ځانونه پوه کړو چې له انبیاء کرامو عَلَيۡهِمُ ٱلسَّلَامُ سره ادب، له کتابونو، اولیاء الله ؤ، علماء کرامو، خانقاوو، مساجدو، مدارسو، بلکې له هر شعائر الله سره باید د ادب پوره پوره خیال وساتل شي. اوهمدا د دین فیصله ده.

الله تعالی فرمایي: ﴿ذَٰلِكَۖ وَمَن يُعَظِّمۡ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقۡوَى ٱلۡقُلُوبِ ٣٢﴾ [سورة الحج]

ژباړه: داحکم مو واورید (یا امر هم دادی چې تیرشو) او هر چا چې تعظیم وکړ د علا نمو د (دین د) الله چې دحج افعال، دهدایا ؤ څربول او نور عبادت دی پس بېشکه دا (تعظیم) له (افعالو د خاوندانو د) تقوا دزړونو دی.

یعنې تاسې وګورئ چې بیت الله ده، د صفا مروی غوندۍ پکې دي، دمقام ابراهیم عَلَيۡهِ ٱلسَّلَامُ په خای تیږه ده، اوتاسې یې وینئ چې مونږ یې احترام کوو، مونږ یې په عزت کولو مامور یو، ځکه چې دا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای جَلَّ جَلَالُهُ حکم ده چې دا د دین یو شاخ ده، د دین له شعائرو څخه ده څکه یې په احترام مامور یو. سره له دې چې هغه مکلف نه ده خو دچا له وجې چې دغه خای مشرف شوی دی نو دهغه خای ادب په مونږ باندې فرض دی. نوبیاچې انسان دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست وي ، دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د اولیاوو له ډلې څخه وي دهغه ادب خو په طریقهٔ اولی ضروري ده.

د سُوءِ خاتمې (بدانجام) علامه

دا کتابي مسئله ده چې الله تعالی د یو چا د سوء خاتمې اراده وکړي نو هغه شخص به په اولیاء الله ؤ پسې بدې ردې خبرې شروع کړي، د اولیاء کرامو په طعن (بدو ویلو) چې څوک بوخت شو نودا ددې نښه ده چې ددې انسان خاتمه خرابه ده. نودا مجالس بار بار اورو، دا ملګري باید له داسې مجلسونو څخه ځان وساتي،چې په هغوی کومه فائده مرتبه نه وي . که یوه دیني خبره دیو چا په ګناه پورې معلقه وي بیان یې کړئ څه ممانعت نشته. د صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په باب کې د عقائدو مسئله داده چې که دصحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ګناهونه په دې نیت رانقل کړي چې ددین مسئله وریورې ترلې وي دا روا دي، مثلاً اصول وایي چې. یو سړی د واده څښتن ده اوزنا یې وکړه نودا سړی به په تیږو باندې رجم کېږي لکه حضرت ماعز رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ، نوهغه دی د ضرورت له امله یې په مثال او حجت کې د صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عمل ذکر کړی دی. اوددغه

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

صحابي رضي الله عنه په باب کې نبي کريم صلی الله علیه وسلم فرمايي چې داسې توبه يې واېسته که په ټولو عربو تقسيم شي نو ټولو له پاره دغه يوه توبه کفايت کوي. اوس يې ګناه پاتې ده؟ ولې الله تعالی ته دي ويلي چې: ﴿رَضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُ﴾ [سورة مجادله آيت ۲۲]

ژباړه: راضي شو الله تعالی له دوی څخه (په طاعت سره) او راضي شول دوی له الله تعالی څخه (په موندلو دجنت).

نو که ددين ديوې مسئلې اثبات پرې کوې دا صحيح ده، نور دده په شخصيت کې به مداخله نه کوې، دهغو توبه الله تعالی قبوله کړې ده، که ددين له مسئلې پرته يې نور شخصيت بې خايه څېړې نو دا شخص بيا داهل سنت والجماعت له عقيدې څخه وتلی دی.

د احاديثو فيصله ده چې په اسلافو (صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم، تابعينو، تبع تابعينو) پسې بدې خبرې کوونکی انسان له (ناجيه) فرقې څخه وتلی دی او په هغو نورو (۷۲) جهنمي فرقو کې داخل دی. نو دصحابهٔ کرامو .تابعينو اوتبع تابعينو څخه رانيولې تر نن عصر پورې مونږ ته دادب حکم دی اوددې حکم پوره پوره متابعت په مونږ لازم دی نوبايد چې دې خاليګاه ته ډېر متوجه شو.

نيک خلک په خپلو خدمتګارانو خفه کېږي

دحضرت نورالمشائخ صاحب مبارک په وخت کې دده مبارک د مدرسې اوښان وو، نو کله چې به يې له خلکو څخه غنم راټولول

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نږدغه اوښان به یې ورلېږل، هلته به دهږې منطقې خپلو علماوو دا غنم راټول کړي وو او بیا به یې مدرسې ته راوړل.

یوه کلي ته یې دغه اوښان ورلېږلي وو او کلیوالو د شپې له خوا دغه اوښان نار (وږي) تړلي وو، سهار چې هغو اوښبنو غنم راوړل نو حضرت صاحب ته یې شکایت وکړ چې د فلانکي کلي خلکو زمونږ اوښانو ته خوراک نه دی ورکړی او وږي یې درولي وو نوحضرت صاحب دهغې سیمې علماء راوغوښتل او ورته یې قهر شو چې تاسې مدرسه پېژنئ او اوښان یې نه پېژنئ. اوس داچې حضرت صاحب پېژنئ اوخلیفه یې نه پېژنئ، حضرت صاحب پېژنم اودهغه زوی یا لمسی نه پېژنم.

څوک چې په اولیاء کرامو پسې غږېږي ګستاخي او بې ادبي یې کوي نو دوی دې په دې پوه شي چې ددې مبارکانو د ګوذار او څېږې آثار بیا تر ډېره وخته وي.

دحضراتو لخوا دیوملاصاحب وهل

حضرت محمد امین جان آغا صاحب ماته ویل چې: په پخوا وختونو کې زمونږ په طریقت کې داسې وو چې مازدیګر به مو ختم کاوه، له ختم څخه وروسته به یې غږ وکړ چې فلانکی خلیفه شو اولقب یې دادی. نو یو سپین ږیری عالم و، دحضرت صاحب مرید هم وو، خوپه عام مجلس کې به یې دا خبره کوله چې ماته دا معلومه شوه چې فلانکی خلیفه شو او لقب یې دا شو. نو محمد

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

امین جان آغا صاحب وایي چې: زه د نورالمدارس مدرسې ته نللی وم، نو د شپې مې خوب لیده چې زه او حضرت صاحب مبارک د مدرسې د لویې دروازې سره ولاړ یو، نو ومې لیدل چې هماغه سپین ږیری عالم د مدرسې په دروازه راننوت، کله چې مونږ ته رانږدې شو نو حضرت صاحب ماته امر کوي چې: (بزن و بکش این خبیث را) ویې وهه اوله مدرسې څخه دا خبیث وباسه، د طریقت رنګ یې بد کړی دی، نو دې وایي چې زه ادب کوم چې سپین ږیری عالم ده، له لاس څخه یې ونیسم چې ویې باسم، نو حضرت صاحب بیا راته په غوصه شو چې زه درته وایم چې وهه یې اوته یې نه وهې نودې وایي چې یو څو څپېړې مې په مخ وواهه، سهار چې راویښ شوم نوپه هغه خاصه کوټه کې (چې په سلام خانه مشهوره وه) ناست یم، نوپه دغه سوچ کې یم چې دغه دې څرنګه عجیب خوب ولید. چې هغه سپین ږیری عالم اود حضرت صاحب مرید، او دلته ماته حکم داسې وشو چې وهه یې ګورم چې یوڅو دقیقې وروسته سړی راغی پارچه یې راوړه چې فلانکی عالم وفات شوی ده، تاسې یې جنازې ته غوښتي یئ:

دحضراتو په راتګ دزمکې ښوریدل

حضرت محمد امین جان آغا صاحب قصه کوله چې دتحریک په وخت کې د غزني څخه راروان شو د (ښرنې) په لوري په یوه دښته کې چې چول بیابان ده. چې ګورو چې د سرک په غاړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه کوچې ښځه ولاړه ده او لرګي یې تر شا نیولي دي، کله چې مونږ ورته راورسېدو نودا لرګي یې زما د موټر مخې ته واچول، موټروان ته مې ویل چې موټر ودروه کېدای شي چې داسپین سرې ښځه څه عذر ولري، موټر مو ودراوه. زه ورکوز شوم پوښتنه مې ترې وکړه چې مورې خیر خو به وي؟ دې راته وویل چې ما تاته مېلمستیا کړې ده، که له ماسره ډوډۍ ته ولاړ شې، ما یوې او بلې خواته وکتل چې دلته خو نه کور اونه کلی شته،نو ماورته وویل چې مورې کور دې چېرې دی ؟ دې راته وویل چې ددغې غونډۍ نه ها خوا. له مونږ سره دری (۳) موټرونه وو، نو یوځه ملګري مو دغلته پرېښودل او نور په پښو ورسره روان شو، دوه ساعته مو په پښو مزل وکړ، هلته چې یوې کېږدۍ (خیمې) ته ورسېدو نو له شوروا او غوښو څخه یې ډک لوښي ایښي وو، نو ډوډۍ مو وخوړه اوبیا مې ترې پوښتنه وکړه چې مورې! تا عام خیرات کړی وو اوکه زمونږ په رابطه چا خبر درکړی وو ؟ نو دې راته وویل چې کله ته له غزني څخه را روان شوې نو څمکه په حرکت شوه، نو زه وپوهېدم چې دحضراتو مبارکانو یوڅوک په دې لاره را روان دی، نو مادغه تیاری له مخکې څخه درته کړی ؤ.

نو محترمو ملګرو که غواړئ چې سعادت مو په برخه شي نو بیا له دغسې بې خایه غیبت او بې هوده مجالسو نه ترڅو مو چې وس او توان وي ځان وساتئ! اوکه نه خدای مه کړه بیابه مو دنیا او آخرت خراب وي.

Scanned with CamScanner

(c) k... .com: The Digital Library

داولیاء کرامو سره دګستاخۍ انجام

د دیرې د علاقې یو خلیفه صاحب چې حاجي هدایت الله نومېږي د قادریه سلسلې پیر او په نقشبندیه کې د(جناب شیخ الحدیث خلیفه صاحب دین محمد مدظله العالی) مرید دی؛ هغه قصه کوله چې یو وخت زه دخپل مرشد د لیدلو له پاره سوات، (علاقې) ته تللی وم او په خانقاه کې یې ناست وم، د مازدیګر ختم مو کاوه چې یو عالم ډېر زیات ژړل، له ختم نه وروسته ما له خپل مرشد څخه پوښتنه وکړه چې دا عالم ولې داسې بده ورځ شروع کړې ده او ژاړي ؟ نو مرشد مبارک راته وویل چې ورشه په خپله ترې پوښتنه وکړه، زه ورغلم او ترې ومې پوښتل، نو هغه راته په خواب کې وویل چې: زه له یو داسې استاد سره له ډېره وخته راهیسې شاګرد وم چې هغه به د اولیاء الله کرامو بې ادبي او ګستاخي کوله او مونږ هم په دغو مجلسونو کې ورسره شریک وو، د وخت په تېرېدو سره زمونږ دغه استاد مریض شو او په اوږه (ولی) یې غټه دانه راوختله، له دې څخه به یې سخته تبه هم وه، دوه درې ورځې ملګرو انتظار وکړ، نو بیا استاد راته وویل چې نور تاسې ته اجازه ده چې له ما څخه ولاړ شئ! نور ټول ملګري ولاړل او ما ورته وویل چې زه نه ځم، یو څه وخت وروسته داسې پېښه شوه چې دغه استاد به له ماښام څخه تر سهاره پورې ډېر په تکلیف او په سخته تبه کې وو، ټوله شپه یې په رڼو سترګو تېره کړه، کله چې سهار شو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو يو څه سترګه يې سره ورغله او ماته موقع پيداشوه اود اوبو د چينې په لوري روان شوم، هلته مې چې له اوبو څخه لوښی ډک کړ، نو کتل مې چې د غره له طرفه نولس (۱۹) نفره ډله راواوښته چې سپينې جامې او سپين پټکي يې په سر دي، ډولونه هم ورسره دي، شپېلۍ يې په خولو کې نيولې وې اوزما د استاد دکور په طرف ورغلل اوپه کور يې ورننوتل. نوماته ډېره سخته غوسه راغله چې توله شپه ناآرامه و، اوس چې په آرام شو نو دوی ورته له ډولونو سره راغلل. نو ماورته را منډې کړې، زه چې ترڅو ور رسېدم دوی بېرته راوګرځېدل اوپه کومه لاره چې راغلي وو په هماغه بېرته په ليکه روان شول، زه چې استاد ته ورننوتم، له ده څخه مې پوښتنه وکړه چې خدای دې دوی هلاک کړي داڅوک وو چې ډولونه او شپېلۍ ورسره وې اوتاته راغلل؟ نو استاد په ژړا شو او راته يې وويل چې: دا شيطانان وو، زماڅخه يې ايمان يو وړ، نوماته يې په غصه سره وويل چې: زماله کور څخه ووځه ماچې ورته وکتل نو خوله يې دومره زياته وازه شوه چې دننه يې په ستوني کې د کفر الفاظ ښکاره شو ل، دا الفاظ مايه خپلو سترګو وليدل او لږ ساعت پس زما دغه استاد مړ شو.

نو زه ډېرزيات ډارېږم چې ما دخپل استاد حال وليد، څکه ماهم د اولياء الله کرامو ګستاخي کړې ده نو څکه ژاړم.

نو بايد له دغسې واقعاتو څخه سړی پند واخلي اود اسلافو او مشائخو کرامو او اکابرو سره بايد چې سړی په زړه کې هم د بې ادبې نيت ونه کړي.

(c) ...ton.com: The Digital Library

(۹) مجلس

داهل السنت والجماعت دعلماوو عقیده

په ‹ **المهند علی المفند** › نومي کتاب چې د دیوبند د اکابرو عقائد دسوال او ځواب په ډول بیان شوي، په هغې کې یولسمه پوښتنه د دیوبند له اکابرو څخه د طریقت په باب کې شوېده چې: طریقت د مشائخ کرامو یا ددوی له قبرونو څخه، یعنې د ژوندیو اولیاء کرامو د سینو اود قبرونو د ارواحو څخه چاته څه فائده رسېدلی شي اوکه نه ؟ ددوی په بیعت کې انسان کوم یوکمال ترلاسه کولای شي او کنه ؟ دا بیعت ضروري ده او که یه ؟

نو دوی ددې سوال په ځواب کې لیکلي دي چې : داکابرینو د دیوبند دا رایه ده چې د اولیاء کرامو له سینو او قبرونو څخه هغه څوک چې دوی ته عقیده لري، له دوی سره یې تعلق او تړاؤ وي، نو هم یې ورته په ژوند کې فائده رسېږي او هم پس له مرګه ددوی له قبرونو څخه فائده ورته رسیږي، ددوی د صحبت په اثر دغه انسان کمال ته رسیږي. له دې امله د دیوبند د اکابرو دا عقیده ده چې هغه څوک چې په ضروریاتو د دین خبر وي چې دا د تصوف له پاره هم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرط دی، نو بیا دغه شخص ته بیعت کول او به دې طریقه کې خان داخلول انتهائي ضروري او ډېر مفید کار دی.

خو له داسې پیر څخه بیعت کول چې هغه له شرعي علومو څخه خبر او په شریعت هم برابر وي، له اسلافو سره یې مینه او محبت وي، نو له دغسې یو مرشد سره بیعت کول ډېر ګټه لري او که چا ته دا موقع نه پیدا کېده چې داسې یو پیر پیدا کړي چې دا مخکنی خانګړتیا او صفتونه نه وي پکې نو نفس په ښه عقیده په دغه طریقه کې داخل شي، یعنې له دې طائفې سره مینه او محبت ولري دا هم لوی سعادت دی، څکه نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: ﴿«الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ»﴾ [صحيح المسلم/ج ۱/باب المرء مع من احب رقم الحديث ۲٦٤۰] یعنې انسان به په قیامت کې له هغه چا سره یو ځای کېږي چې له چا سره یې په دنیا کې علاقه او مینه وه. خو دا خبره ضروي ده چې مرید به هم د دین په علومو او د دین په ضروریاتو خبر وي چې بیعت کوي هغه به هم له یو داسې چا څخه کوي چې هغه په شریعت برابر وي.

[المهند على المفند (السؤال الحادي عشر) ص. ۳۸/۳۹]

د اولیاؤالله وو د قبرونو ژوند د نیاوي برزخي دی

د قبرونو په هکله یې عجیبه خبره کړې ده چې د انبیاء کرامو علیهم السلام په باب کې هم د اهل السنت والجماعت او د دیوبند د

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

بزرګانو داعقیده ده چې دوی ژوندي دي او همدارنګه شهداء او اولیاء الله هم ژوندي دي، خو ددوی ژوند برزخي نه دی، فقط دنیاوي ژوند یې برزخي دی. یعنې په قبر کې چې څومره خلک کېښودل شي که مسلمان وي که کافر نو ددغو ټولو ژوند برزخي وي، ځکه چې د روح تعلق له بدن سره پیدا کېږي، چاته به اجر او ثواب وي، او چاته به عذاب ورکول کېږي، نو دغه درک خو هر څوک کړای شي، نو په دغه اندازه ژوند ته برزخي ژوند ویل کېږي. دا د مسلمان او کافر دواړو له پاره شته، چې سوال او جواب به ورسره کېږي، نو معلومه شوه چې ژوند لري. ځکه ده ته ثواب یعنې راحت پرې ورکول کېږي، یا داچې تکلیف او عذاب ورکول کېږي هم په دواړو حالتونو کې پرې پوهېږي.

[المهند علی المفند (السؤال الحادی عشر) ص ۳۸/۳۹]

خو دانبیاء کرامو عَلَیْهِمُ السَّلَامُ، شهداوو او اولیاء الله دنیاوي ژوند برزخي دی، برزخې ژوند په دې معنی چې مِن وجهٍ داسې ژوند دی لکه د دنیا ژوند. په صریحو احادیثو ثابت دي چې نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَامُ ولید چې په قبر کې په لمانځه لګیا وو، داچې په قبرونو کې په لمانځه لګیا وي او عبادت کوي دا ددغې دنیا د ژوند حیثیت لري، وجود لري، ټیټېږي یا پورته کېږي، حرکات او سکنات پکې راځي. او هغه برزخي ژوند کې دا طاقت نشته چې هغه سجده کوي، یا ټیټېږي پورته کېږي. یواځې لکه د لمر چې له ځمکې سره تعلق دی چې په ګرمي او یخ یې مرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېږي. لمر په څلورم آسمان کې دی مونږ دلته په ځمکه کې په دې پوهېږو چې یا ګرمي ده او یا هم یخ دی.

نود امړی هم دغومره په راحت او درد پوهېږي، مګر نور د برزخي ژوند راجګېدل یا تیتېدل نشته، لمونځ یا عبادت نشته، دا د دنیاوي ژوند خاصیت او ځانګړتیا ده.

خو له دې سره سره بل طرف ته ددغو مبارکانو ژوند برزخي هم ده، خوراک، څښاک او قضاء حاجت نشته، دغه ژوند ته بیا ددوی حاجت نشته. نو چې ددوی یو خل دنیاوي برزخي ژوند شو، لکه په دنیاکې چې ژوندي وي، خلکو ته بې ګټې رسیږي، ددوی په مجلس، په توجه، په صحبت، ددوی په دعاګانو ډېر کارونه جوړیږي، همدغسې په قبر کې یې هم فائدې رسیږي، ځکه ژوند یې ددنیا دژوند په څېر شو.

له چا څخه چې په ژوند کې د فائدې توقع وي نو پس له مرګه هم شته!

لکه مرقات شرح مشکوة، احیاء العلوم، فتاوی واحدیه؛ دا تول لیکي چې که له چا څخه په ژوند کې د فائدې او ګټې اخیستنې توقع وي نو پس له مرګه هم ترې توقع کېدای شي. مونږ چې یو چاته ورځو دا امید او عقیده لرو چې دده ددعا په برکت به زمونږ دا مشکل خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ حل کړي، دده په صحبت او مجلس به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ مونږ اصلاح کړي. داچې په ژوند کې یې دا فائده

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

رسیږي، نو کتابونه لیکي چې پس له مرګه یې هم دغسې فائدې رسیږي. وجه یې داده چې داسې ژوند یې دی لکه دغه دنیاوي ژوند. خو برزخي ژوند ورسره ملګرې شوی دی، له همدې امله لکه په ژوند کې چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم په حضور کې کوم آداب ترسره کېدل نو پس له مرګه به هم همغسې آداب وي اوبیا همدغسې له اولیاء الله رحمهم الله سره.

په دغه سلسله کې چې دغسې سړی دنبي کریم صلی الله علیه وسلم مبارک زیارت ته ورځي آیا د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د زیارت نیت به کوي اوکه دجومات؟ وهابیان وایي چې مدینې منورې ته تګ یواځې او یواځې د جومات په نیت روا دی اود نبي کریم صلی الله علیه وسلم د زیارت نیت به نه کوي! ځکه چې په هغه صلی الله علیه وسلم کې خو ژوند نشته. هغه صلی الله علیه وسلم له دنیاڅخه نقل شوی دی.

دوی په دغه حدیث مبارک دلیل نیسي: (لَاتَشُدُّوا الرِّحَالَ اِلَّا اِلٰی ثَلٰثَةِ مَسَاجِدَ) یعنې دریو مسجدونو ته تګ شته چې مکه معظمه (مسجد حرام) مدینه منوره (نبوي مسجد) بیت المقدس (مسجد اقصی) نود جومات په نیت به نبوي صلی الله علیه وسلم مسجد ته ورځي. نه د زیارت په نیت.

مګر زمونږ د اهل السنت والجماعت د دیوبند د علماء کرامو دا عقیده ده چې هلته به خاص د زیارت په نیت ورځي، پاتې شو د جومات فضیلت هغه تبعاً دی، چې هلته سړي ته پیداکېږي خو قصداً به د زیارت په نیت ورځي. ځکه چې نبي کریم صلی الله علیه وسلم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمايي: ﴿ من جاء نی زائراً لا تحمله حاجة الا زيارتي كان حقاً عليَّ أن اكون شفيعاً له يوم القيامة ﴾ [المهند على المفند ، السؤال الاول والثانی ، ص: ۲۹/۲۴]

ژباړه. څوک چې زما زيارت ته خاص دزيارت په نيت راشي بل څه حاجت يې نه وي نو زما شفاعت دهغه په حق کې واجب دی

وايي د جومات نيت دې هم ورسره وشي، دا خوڅه ناروا نه ده، داجومات ته چې شرافت الله تعالی ورکړی د څه له امله يې ورکړی. ؟ دابې د نبي کريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مبارک وجود له امله ورکړی، وايي هغه ځاوره چې دده صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له مبارک وجود سره لګيدلې ده تر کعبې شريفې او عرش عظيم بهتره او غوره ده، نوهغه خاوره خو اوس هم په هغه جومات کې شته. نودا شرافت چې د نبي کريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دوجود مبارک څخه دده په حيات کې دغه جومات ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړی ؤ نو دده صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له انتقال نه وروسته هم هغه وجود مبارک خو يې په هغه ځای کې موجود دی.

حضرت عبدالرحمن جامي رَحِمَهُ اللَّهُ چې يو لوی ولي تېر شوی دی په کتاب کې ليکلي دي چې يو کال په دغه کال باندې چې ده حج کاوه، نو مديني منورې ته نه ولاړ ، دوهم کال بيا مستقل دمدينې منورې په نيت ولاړ ، د نبي کريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زيارت نيت دومره مفيد ده. نوکله چې په دوی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کې هغه حيات دی نوزيارت ته هم په دغه نيت باندې تلل دي.

Scanned with CamScanner

(c) ...bton.com: The Digital Library

د زیارت په وخت کې مخ کومې خواته کول پکاردي؟

کله چې یوڅوک روضې مبارکې ته دریږي نو مخ به د قبلې په لوري ګرځوي اوکه مخ به يې د زیارت طرف ته وي ؟ نو په دې ځای کې یې زموږ د احنافو فقهي علماوو یو قول داسې دی چې مخ به د کعبې شریفې په لوري وي او شاه به د ده ﷺ ته ګرځوي، خو له دې سره دا هم بیاوايي چې : احسن ، اصح او افضله خبره داده چې مخ به روضې مبارکې ته ګرځوي. اوس هلته په مدینوره منوره کې وهابیان سرې نه پرېږدي چې د نبي کریم ﷺ زیارت مبارک ته مخ کړي او وايي چې دا شرک دی.

خو د احنافو دغه عالم بیا وايي چې دا بې ادبي ده چې څوک شا زیارت ته کړي، حتی دغه کتاب ‹ المهند علی المفند › د امام صاحب رحمه الله واقعه رانقل کړېده چې: کله امام صاحب رحمه الله روضې مبارکې ته ولاړ نو ده ته په دې خبره کې اشتباه وه چې اوس مخ روضې مبارکې ته کړم او که کعبې شریفې ته . کوم عمل افضل ده؟ نو په دې وخت کې مشهور فقهي عالم ‹ أبوأیوب السختیاني رحمه الله › چې له امام صاحب څخه په طبقه کې مشر و هغه راغی . کله چې امام صاحب هغه ولید نو ویې ویل چې ده ته به ګورم چې دی څه کوي ؟ کله چې یې هغه ولید نو هغه خپل مخ روضې مبارکې ته ګرځولی وو، دعایې کوله ، نو امام صاحب هم دا فیصله وکړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دا افضل ده چې مخ به روضې مطهرې ته کوي او شا به کعبې شريفې ته گرځوي. نو دده ﷺ له روضې سره هم هغه ادب ضروري ده کوم ادب چې له ده ﷺ سره په حالت د حيات کې کېده. المهند على المفند، عقائد اهل السنت والجماعة، السؤال السادس، ص:۱۳۴

دا خبره د موجوده وخت د وهابيانو له پاره يو بهترين ترديد ده چې د امام صاحب اوهغه لوی عالم په قول ثابت شود لوی عالم مشهور شخصيت عبدالرحمن جامي رحمه الله مستقل د زيارت په نيت احرام تړل دي. نو هلته په روضه مباركه كې بهتره خبره داده چې هلته ورته مخامخ ودرېږي. د دعا او التجاء اوعاجزۍ په حالت کې به دا عقيده وي چې نبي كريم ﷺ ژوندی او انبياء كرام عليهم السلام ،شهدا او اولياء الله ژوندي دي او دقبر ژوند يې دنياوي برزخي ده. په دې دنياکې يې چې چاته د دعا په وسيله گټه رسېده نو پس له مرگه هم دغسې هغه التماس او دعاگانو باندې ورته گټه رسيږي.

وسيله

همدارنگه يې د وسيلې په باب کې هم خبرکړې ده چې که په دعاکې يوڅوک وسيله نيسي دا څرنگه ده ؟ نو ويلي يې دي چې د نبي كريم ﷺ ، شهداوو او اولياء الله كرامو په وسيله دعا لکه يوڅوک چې زيارت ته ځي په دې نيت چې هغه وسيله وگرځوي نوپه دې کې د اهل السنت والجماعت دا عقيده ده چې په دې

(c) ebabton.com: The Digital Library

طریقې سره الله تعالی د انسان دعاوې بنې قبلوي. داسې چې ستا دغه نېک بنده چې تاته ډېر ګران دی نو ای خدایه! دده په وسیله زما دغه مشکل راته آسانه کړې، نو توسل بالذوات الفاضلة هغه وسیله کول په دعا کې په خپل ځای کې وي اوکه زیارت ته څوک ولاړ شي، په هرآن کې چې وي نوددغو په وسیله خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د انسان مشکل حل کوي.

لکه دا د شجرو سلسلې چې په څو قسمه لیکل کېږي، یو قسم شجرې چې دلته په پاکستان کې ډېرې رواج دي په داسې عنوان سره وي چې: (الهي بحرمتِ فلان) د اولیاء کرامو نوموبه یې د (به حرمت) له تکې سره وي، له خپل مرشد نه نیولې آن تر نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې تول اولیاء کرام واسطه ګرځوي (الهي به حرمت فلان) یعنې خدایه د فلانکي په عزت اوشرافت زما دا مشکل ته راته حل کړې. نودا ټوله سلسله د توسل په نیت ویلو او واسطه ګرځولو سره بیاپه ذکر کې ډېر اثر پیداکېږي. د شجرو په سر باندې یې دا آیت هم لیکلی وي چې: ﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱبْتَغُوٓا۟ إِلَيْهِ ٱلْوَسِيلَةَ﴾ [سورة المائده آیت:۳۵]

ژباړه :ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی (یعنې ای مؤمنانو) وویرېږئ تاسې! له الله تعالی او طلب کړئ! ده ته وسیله

نو د خدای جَلَّ جَلَالُهُ مقرب بنده اودوست ده ته وسیله ګرځوو. نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ د الله تعالی طرف ته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولېږه نو جبرئيل عليه السلام وايي چې زه د نبي کريم صلی الله عليه وسلم له طرف نه الله تعالی ته ور روان وم په دې وار زه ترټولو وارو نه الله تعالی ته ډېر ورنږدې وم اوحکمت يې هم دا وو چې دمحبوب د طرف نه ورغی طرف د محب ته چې الله تعالی ده، نو د محبوب د قاصد هم محب عزت کوي. نو داچې دده دوست او ولي ده خکه يې ته ورته مخته کوي.

لکه په دنياکې هم دغه دستور ده چې کله غټ مشکل پېښ شي،د قتل معامله وي ، نو مشائخ ، علماء او سپين ږيري عزتمن خلک ورته وروليږي ، هغه سرې تر خپلې بدې ور تېر شي ترهغه خپل لوی تاوان ورته تېر شي. ولې ؟ ددغو نېکو خلکو له امله. نو بنده د بنده دومره عزت کوي ددد : شرافت له امله، نوداچې دخدای پاک جل جلاله دوست وي خدای پاک جل جلاله ته يې وسيله کړي چې ای خدايه ستا ددوست په برکت، ستا د شهيد په برکت.ستا د عالم په برکت ،ستا د کعبې په برکت، يعنې څومره چې د عزت خلک اوځايونه دي ددغو په برکت زما دغه مشکل حل کړې، نودوی دې دننواتې په شکل ورته وړاندې کړل نوبياخدای پاک جل جلاله دهغو خلکو سفارش قبلوي. نبي کريم صلی الله عليه وسلم وايي چې که ماته څوک زما دزيارت په نيت راځي نو زما شفاعت ورته واجب ده، خامخا به يې شفاعت کوم ، نوبه چا پورې چې دې لاس ونيوه هغه بياخدای پاک جل جلاله ته التجا کوي.

اولياء الله چې په کوم حالت کې توجه کوي نو دوی په حالت : التجاء کې وي، داپه خپل کمال د چا وظيفې نه پخوي. داپه خپل

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

کمال دچا بېکاره ا نلاق نه شي لرې کولای. په خپل کمال دچا د باطن تصفیه نه شي کولای. عین د توجه په حالت کې چې شرط هم داده چې کله پیر مرید ته توجه کوي نوخپل اکابر به الله تعالی ته وسیله ګرځوي اوخدای تعالی ته به دعا کوي چې اې الله ! زما د شیخ په برکت ددغه انسان د سینې کدورات لرې کړې. نوپه هغه توجه بیا دومره کار وشي.

حضرت مجدد الف ثاني صاحب قدس الله سره فرمايي چې: یک توجه کارِ سنین میکند) یعنې په یوه توجه سره د کلونو کلونو کار کېږي. دا ولې ؟ ځکه چې دخدای تعالی دوست دتې هغه جل جلاله ته شفیع کړ، رابطه دې ونیوه ، هغه دې ورته وسیله کړ.

د مشائخوکرامو په رابطه ډېر لوړ، لوړ کارونه ترسره کېږي

ماته یوه خلیفه صاحب قصه کوله چې: زه چې چاته توجه وکړم نود توجه په حالت کې ماته د مشائخو رابطې راځي، حتی زه ترهغې مرید ته وظیفه نه وربدلوم ترڅو یې چې په هغو مشائخو کې څوک وربدله نه کړي. عین دتوجه په حال کې دهغو رابطه نیسم، چاته یې مجدد صاحب (قدس سره) وربدله کړي، نوزه یې هم وربدله کړم، چاته یې شاه نقشبند مبارک وربدله کړي نوزه یې هم وربدله کړم. حاصل د خبرې داده چې دوی هغه مشائخ کرام په رابطه کې نیسي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو وخت د زرمت قطب المشائخ صاحب رحمه الله ته یو ماشوم چا د دم له پاره راووست، ده ورته د دم په ځای وظیفه ورکړه، نو روان شو، چا ورته وویل چې صاحب! دا خو بې د وظیفې اخستلو له پاره نه ؤ راوړی بلکې دم نه یې راوړی ؤ؟ نو قطب المشائخ صاحب مبارک ورته وویل چې: ما د وظیفې په حالت کې روحاني صاحب ته حواله کړ، دهغه رابطه مې ونیوه، نو زما له دم نه د روحاني صاحب (قدس الله سره) دم ډېر مؤثر ده.

سړی چې فکر وکړي نو د نقشبندیې طریقې یو خصوصیت دا هم دی چې ددوی په توجه باندې، ددوی په برکت له مریض څخه الله تعالی مرض ختموي، دهغې وجه دا وي چې هلته د الله تعالی لورې ته التجاء وشي، مشائخ کرام ورته واسطه شي. مونږ زیارت ته ولاړ شو، نو کله خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ ورته د هغه په وسیله شفا ورکړي، کله له دم سره شفاء ورکړي، کله کار تر ډاکټر پورې معلق وي.

د نیکو خلکو په یوه توجه د بدوګې تیږه ماتیدل

یوه نفر ماته قصه کوله چې: د هجرت په ابتداء کې مونږ په (بنو) کې اوسېدو، زمونږ په کور کې دیوه مریض په پښتورګي کې تیږې وې، یو خلیفه صاحب زمونږ مېلمه و، نو په کور کې وتل تو تل شروع شول، نو خلیفه صاحب وویل چې: څه خبر ده؟ مونږ ورته وویل چې په کور کې مریض ده، په بدوګي (ګرده) کې یې تیږه ده، ډېر په تکلیف دی، خلیفه صاحب وویل چې تاسې یې دلته

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

راولئ ، هغه سړي قسم کاوه چې مونږ ناست وو توجه شروع شوه، ددغې توجه په حالت کې د تیږې (ټک) مونږ په خپلو غوږو واورېده، نو خلیفه صاحب وویل چې تیږه ماته شوه. کله مو چې اکسیره واخسته نو په هغه کې د تیږې په ځای یواځې زخم وا وبس یواځې مو ورته د زخم دوا واخسته نوهغه تیږه ختمه شوه. نودا بالمشاهده پېښې دي

دسراج المشائخ صاحب په توجه دیوطالب دخولې دبدبويي ورکیدل

د یوه طالب له خولې څخه به ډېر سخت بوی تلو. نو جناب سراج المشائخ احمدضیاء خلیفه صاحب ته راغی او هلته لرې په یوه ګوټ کې کېناست، هغه ورڅخه پوښتنه وکړه چې ولې دومره لرې کېناستې؟ ده ورته څه ونه ویل. بل ملګري يې ورته وویل چې: صاحب ! دده له خولې څخه بدبويي ډېره ځي نو ځکه مجلس ته نه رانږدې کېږي، نو خلیفه صاحب وروغوښت ، کله چې یې توجه ورته وکړه هغه مرض یې له بېخه ورک شو، تر ننه پورې ورک دی، نودا دعقیدې مسائل دي، چې ددغو خلکو په حیات (ژوند) به سړی عقیده لري، اودابه يې عقیده وي چې ددوی فائده سړي ته رسیږي. نو زمونږ او ستاسې دا عقیده ده چې نبي کریم ﷺ حیات ده، دهغه له زیارت سره ادب او د اولیاء الله وو او شهداوو سره ادب انتهائي د ضروریاتو له جملې څخه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه د دیوبند اکابر چې لیکي: چې که په دغسې صفاتو متصف پیر څوک پیدا نه کړي هم چې یواځې په عقیده په دغه طریقه کې شریک شي هم فائده یې ورته رسیږي، یواځې چې احترام ولري دغه هم کافي دی.

څوک چه مخالفت او انکار وي نو بیا خو د نبي کریم صلی الله علیه وسلم په ژوند کې له ده صلی الله علیه وسلم سره نږدې کفار اوسېدل، ایمان او باور یې نه درلود، نو یواځې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم وجود مبارک ورته څه فائده ورکړه؟ دی صلی الله علیه وسلم په خپله هم موجود و، معجزې یې هم موجودې وې، مګر ددوی له لوري چې انکار وو نو فائده یې ورته ونه رسېده دچاچې عقیده وه چې ددنیا په بل سر کې ؤ هم ایمان یې وربانديې راوړو نو ابدي سعادت او تلپاتې نیکبختي یې په برخه شوه. ځکه دا دعقیدې فائده وه اود چاچې عقیده نه وه لکه عبدالله بن ابی بن سلول منافق چې په هر مجلس کې به له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ناست ؤ، خو له دې سره سره رسول الله صلی الله علیه وسلم ته هېڅوک دومره مبغوض نه وو لکه دی.

نو د پیغمبر صلی الله علیه وسلم وجود هم یواځې فائده نه ورکوي چې سړی په خپله عقیده ونه لري، اخلاص پیدا نه کړي، نود ولي وجود به څه فائده ورکړي. داچې عقیده برابره شوه، اعتقاد جوړ شو، بیا د نبي په صحبت اولیاء شول، په یوه یوه صحبت اولیاء الله شول، په تولو تابعینو کې بهترین تابعي د ادنی صحابي مرتبې ته نه شي رسېدلای. او چې کله عقیده نه وي نومنافق په کلونو کلونو عمر ورسره تېر کړی وي خو هېڅ فائده یې ورته رسېدلې نه وي.

Scanned with CamScanner

(c) ... The Digital Library

(۱۰) مجلس

﴿فَمِنۡهُمۡ شَقِيٞ وَسَعِيدٞ ۝﴾ [سورة هود]

شقاوت او سعادت

(بدبختي او نېکبختي)

قدرمنو مسلمانانو ورونو!

الله تعالی په خپل کتاب مبارک کې د انسانانو حالت بيانوي چې انسانان په دوه قسمه دي: خينې بدبخته دي اوخينې انسانان نېک بخته دي، بيا الله تعالی دبدبختو ځای هم رابنيي چې ځای يې جهنم ده اوپه جهنم کې به ددوی له پاره سخت آوازونه، ژړاوې او فريادونه وي. اود نېک بختو حال هم ذکر کوي چې دهغو له پاره جنت اود جنت انعامات او لوی لوی راحتونه دي.

په دې کې غرض داده چې مفسرينو کرامو د نېک بخته او بدبخته نښې او علامې بيان کړي دي چې: نېک بخته اوبدبخته چاته ويل کېږي، دا د نېک بختي او بدبختي فيصلې خو ازلي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، خو ددې له پاره چې په ظاهره سړی وپوهېږي چې دا سړی نېک بخته یا بدبخته دی نو دا به په څه معلوموي؟

نېک بختي او علامې يې

د نېک بخته سړي علامې مفسرينو کرامو چې ښودلې دي هغه يوولس دي.

۱ ـ چې له دنيا څخه بې رغبته او رغبت يې د آخرت لور ته وي.

۲ ـ همت به يې عبادت او د قرآن کريم تلاوت طرف ته وي

۳ ـ خبرې به کمې کوي.

۴ ـ د پنځه وخته لمانځه حفاظت به کوي.

۵ ـ له حرامو او شبهاتو څخه به پرهېز کوي.

۶ ـ راشه درشه او تعلق به يې له نېکانو سره وي.

۷ ـ عاجزي به کوي ، متکبر به نه وي.

۸ ـ سخي او کريم به وي.

۹ ـ د خدای په مخلوق به رحم کوي.

۱۰ ـ خلکو ته به فائده رسوي.

۱۱ ـ مرګ به ډېر يادوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد بختي او علامې يې

د بدبختۍ علامې يې هم يوولس بښودلې دي:

۱ ـ د مال په جمع کولو کې به حريص وي.

۲ ـ ټوله توجه او فکر به يې د شهواتو په پوره کولو کې وي.

۳ ـ بد ګويه او غيبت کوونکی به وي.

۴ ـ په لمانځه کې به سستي کوي.

۵ ـ ملګرتيا او تعلق به يې له بدو خلکو سره وي.

۶ ـ بد اخلاقه به وي.

۷ ـ کبرجن او فخر کوونکی به وي.

۸ ـ خلکو ته به فائده نه رسوي.

۹ ـ په مسلمانانو به رحم نه کوي.

۱۰ ـ بخيل به وي.

۱۱ ـ مرګ به يې هېر وي. يعنې چې سړی د مرګ يادوونکی وي نو دی به خلک له اطعام الطعام نه نه منع کوي. او په مسلمانو سړيو او ښځو به رحم کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی ولي (محمدبن الفضل البلخي رَحِمَهُ‌اللَّهُ) ته أبوعثمان الحيري ليکلي چې دشقاوت (بدبختي) علامې څه دي ؟

دی په ځواب کې ورته ليکلي دري دي : ۱- چې چاته الله تعالی علم ورکړی وي او په هغه دعمل کولو توفيق نه وي ورکړی

۲. چې چاته الله تعالی توفيق دعمل ورکړی وي خو داخلاص توفيق يې نه وي ورکړی

۳- چاته چې الله تعالی داولياوو دملاقات توفيق ورکړی وي خو داحترام او عزت توفيق يې نه وي ورکړی يعني په زړه کې احترام نه ورته لري . انفحات الانس من حضرات القدس ج ۱ / ص: ۱۷۵؟

فائده:

په آخر کې بيا د فائدې په ډول ذکر کوي چې که څوک د خدای تعالی له دوستانو سره داخلاص او محبت ناسته او ولاړه لري اود ناأهله خلکو ، دخدای پاک له دښمنانو ، منافقانو، کافرانو او بدکارو خلکو سره دده تعلق نه وي نو وايي چې انشاء الله دغه سړی به کامل ولي جوړيږي په دې شرط دی دتل له پاره له نېکو خلکو سره په رابطه کې وي، دنيکو خلکو مجالسو ته هر وخت ورځي ، ځکه دنيکانو او بزرګانو په مجلس کې ډېر زيات اثرات لري ، د مخکنيو علماوو اولياوو الله وو تاريخ ته چې څوک نظروکړي ډېری به يې لاري خلک د نېکو مجلسو په برکت خدای پاک د اولياوو له ډلې شخه کرځولي دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیکو خلکو په مجلس انسان ته د ولایت مقام حاصلیږي

حضرت حبیب عجمي رحمه الله چې د خپل وخت یو لوی سرمایه دار او لوی سودخور وو ، له هرچا سره به د سود معاملې وې او روزانه به په خپلو قرضدارانو پسې ګرځېده .له هغونه به یې خپل پوروونه او د هغې ګټه غوښتله . هغه ګټه به یې په خپل کور مصرفوله .خپله اصلي سرمایه به یې نه مصرفوله ، حتی که هغه سړي به عذر ورته وکړ چې ښځې یې په کور کې هیڅ شی نشته بیا به هم تش ورڅخه نه راته.یو څه شی به یې بیاهم ورڅخه راووړ ، حتی د اور د بلولو لرګي به یې هم ورڅخه راوړل.

خو دغه حبیب عجمي چې بیاکله د حضرت حسن بصري رحمه الله په مجلس کې شریک شو د هغو پاکو مجلسونو او د خدای پاک د دوستانو د تعلق په برکت یې بیا له سود او ګناهونو نه توبه وایستله ،وروسته بیاد دومره غټ مقام څښتن شو چې د خدای پاک جل جلاله د عظیم الشانه اولیاوو له جملې څخه وګرځېده. له حضرت حسن بصري رحمه الله څخه به یې سبق وایه او د هغه په مجلس کې به شریکېده.

خو یو وخت بیاداسې هم وشوه چې : حضرت حبیب عجمي رحمه الله را روان ده که ګوري چې د دریاب په غاړه حضرت حسن بصري رحمه الله ولاړ ده، حضرت حبیب عجمي رحمه الله چې ورته راورسېده ورته یې ووېل چې: ولې ولاړ یې؟ هغه ورته ووېل چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښتۍ ناوخته شوه ، کله چې کښتۍ راشي نو بیابه په کښتۍ کې سپریږم اود دریاب هغې بلې غاړې ته به اوړم. حضرت حبیب عجمي صاحب ورته وايي چې: د مسلمانانو له حسد نه زړه سپین کړه ، له دنیا نه زړه سوړ کړه ، دخدای پاک په قضا باندې راضي اوسه ، دخدای پاک له طرف نه چې کوم بلیات او آفات درته متوجه کېږي په هغو باندې صبر کوه (راضي بالقضا) شه اوبیابه په دریاب کېږده او روان شه

حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ روان شو پورې ووت. کله چې حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ دا حال ولیده بې هوښه شو ، وروسته چې کله په حال شو چا پوښتنه ورځخه وکړه چې بې هوښې ولې درباندې راغله ؟ ده ورته وویل چې حبیب عجمي علم له ماځخه زده کړی ، خو نن یې زه ګرم کړم ، که صبا د قیامت په میدان کې د پُل صراط په ځای بیاداسې پېښه وشي چې دی دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په دوستي باندې پورې وځي او زه هلته پاتې شم نودا خو زما له پاره د افسوس اوهلا کت ځای دی. کله چې له حبیب عجمي سره ببرته یوځای شو نو له هغه ځخه یې پوښتنه وکړه چې : تاته دغه مقام خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په څه وجه درکړ ؟ ده ورته وویل چې: دا له دې وجې نه چې زه زړه صفا کوم اوته کاغذونه توروې. یعني په کاغذونو مسائل لیکې. او زما ټول کوشش دُ زړه په صفا کولو باندې دی، ځکه خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دا مقام راکړی، نوده ورته وویل چې: (علمي نفع غیری) زما دعلم فائده بل چاته ورسېدله ، ماته بې څه ګټه ونه رسېده [تذکرة الاولیاء ض: ۴۳]

Scanned with CamScanner

(c) ... The Digital Library

خو دادې هم څوک نه وايي چې د حبيب عجمي رَحِمَهُ اللهُ رتبه تر حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ لوړه شوه، داسې نه ده، بلکې هغه يې شاګرد ده، هغه عابد و اوحسن بصري عالم و، او معلومه خبره ده چې علم ته الله تعالی لوړه درجه ورکړې، څکه چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره له دې دومره لوړې درجې چې تر ټول مخلوق غوره اوبهتر دی هغه ته هم الله تعالی فرمايي چې: ﴿وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ چې که ته له ماڅخه سوال او غوښتنه کوې نودا سوال کوه چې ای خدايه ! علم مې زيات کړې، که په دنياکې يو بل څه محبوب وای نوبيابه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ خپل محبوب ته دهغه حکم کاوه چې دغه شی راڅخه وغواړه. نو معلومه شوه چې له هرڅه نه د علم درجه لوړه ده، څکه ورته وايي چې له ماڅخه دعلم دزياتوالي غوښتنه کوه.

کرامات چې پيدا کېږي دا له ډېر عبادت څخه پيدا کېږي، اوکرامت د ولايت څوارلسمه حصه ده، په کراماتو باندې د انسان مرتبه دومره نه پورته کېږي لکه څومره چې په اسرارِالهي باندې (چې الهي علم ورته حاصل شي.).

ددې مثال لکه په انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ کې د حضرت سليمان عَلَيْهِ السَّلَامُ، داد الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ پيغمبر دی چې هوا، وربښې، پېريان، مرغان، ډېوان دا ټول دده د امر تابع دي، دده هغه غټ تخت چې ټوله کابينه به يې هم ورسره وه، په هوا به روان و، مګر حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته چې د علم کوم اسرار معلوم اوحاصل و، حضرت سليمان عَلَيْهِ السَّلَامُ دحضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ تابع و، مطلب داچې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت سلیمان عَلَیْهِ السَّلَامُ مرتبه له حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَامُ څخه کمه وه، سره له دې چې کرامات يې ځومره ښکاره دي؟ خوداچې الهي علم له حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَامُ سره زيات و، دواړه پیغمبران وو خو په رتبه کې حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَامُ له ده څخه زيات دی.

اصل مې غرض داده چې د نېکو خلکو په صحبت سړی نیک مقام ته رسېږي.

د نیکو خلکو په دعا یو قاتل جنت ته داخل شو

یو قاتل چې ناحقه يې ځوک وژلي و، دهغه وخت حکومت دی بندي کړ، وروسته يې دی اعدام (پهانسي) کړ، په کومه ورځ چې دی په دار وځړول شو نو چا په خوب کې ولیده، چې دغه قاتل په جنت کې دی، نو پوښتنه يې ورڅخه وکړه چې ته خو قاتل او ظالم يې څرنګه په جنت کې ګرځې؟ ده ورته وویل: زه يې چې دار ته ځېړولم نو حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ په دغه لاره باندې تېرېده، نو کله يې چې په ماباندې سترګې ولګېدې نو زما له پاره يې د مغفرت دعا وغوښته چې حدايه! ته ورته مغفرت وکړې، دهغه د دعاوو په برکت کله چې له اعدام څخه وروسته مې روح قبض شو نو روح مې جنت ته ولاړ. اودا څکه چې د نېکو خلکو ارواح (علیین) ته ځي، چې هغه د عرش عظیم لاندې په جنت کې یو ځای دی نو ګورئ ددې بزرګانو د یوې دعا په برکت الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ انسان ډېرو لوړو مقاماتو ته رسوي. (تذکرة الاولیا، فارسي چاپ ایران ص ۱۸۳)

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

د حضرت نجم الدين کبری یو نظر په حیوان هم اثر وکړ

حضرت نجم الدين کبری [قدس الله سره] یو داسې شخص دی چې: دی به کله د جذب په حالت کې راووت نو به چا به یې چې سترګې ولګېدې هغه به د اولیاء الله وو له ډلې څخه شو.

یو وخت دی په مجلس کې د (اصحاب کهف) واقعه ذکر کوي نو د (اصحاب کهف) د سپي واقعه خبره راغله، په ناستو مریدانوکې یوچاته په زړه کې دا وروګرځېده چې په اوس وخت کې به هم داسې یوڅوک وي چې دده په ملګرتیا سپی هغه مقام ته ورسیږي؟ لکه کوم مقام چې د (اصحاب کهف) سپي ته په برخه رسېدلی دی؟ څکه په قرآن کریم کې یې یادونه راغلې چې:﴿وَكَلْبُهُم بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ﴾ [سورة الکهف آیت:۱۸]

ژباړه: اوسپی د دوی (د دوی په مخ کې ورته پروت دی چې) غځولې دي (په زمکه) د دواړو څنګلو په خولې دغار کې

یعنې دري سوه نهه (۳۰۹) کاله چې اصحاب کهف په هغه ځای کې مړه پراته و، بدنونه یې خراب نه شول، هغه سپی هم په هغه کیفیت پروت و، بدن یې خراب نه شو اود قیامت په ورځ به د انسان په شکل جنت ته داخلیږي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص ۲۰۸]

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو خبره مو د مرید کوله چې دهغه په زړه کې سودا تېره شوه. نو حضرت نجم الدین کبری رحمه الله چې کله د باندې د جذب په حالت کې راووت نو یې په سپي باندې سترګې ولګېدې، دغه سپی چې هره ورځ به دغلته ګرځېده، له دې ځای څخه ورک شو، وروسته یې چا پوښتنه وکړه چې هغه سپی څه شو؟ نو چا وویل چې دا دومره وخت کېږي چې خوراک، څښاک یې پرې اېښي دي او هره ورځ په یوه دښته کې پروت، څلوېښت، پنځوس سپي نور هم ورڅخه شاوخوا حلقه وي او ټول پړمخي پراته وي، لکه د ذکر په حالت کې.

نو ددوی په یو نظر خدای پاک سپي داسې مقام ته رسوي، خو ګورئ دا دخدای پاک جل جلاله ورکړه ده. الله تعالی جل جلاله د خپلو ذخیرو د تقسیم، دهغو د وېش اختیار چاته نه ورکوي، خو کله چې چاته اختیار ورکړي نوبیا خدای پاک جل جلاله دهغوی په واسطه د یو چا کارونه ورجوړوي.

نبي کریم صلی الله علیه وسلم یو صحابي رضی الله عنه ته وایي (سَلْ تُعطَ) غواړه چې درکړل شي، دغسې ډېرې پېښې شوې دي چې په یوه دعا دخلکو پوره کارونه جوړ شوي دي خکه ددغو خلکو له الله تعالی سره نږدې علاقه وي، بیاچې دوی خپل رب جل جلاله ته التماس وکړي، لاسونه پورته کړي، نود خدای پاک جل جلاله په خزانوکې خوکمی نشته، بیا خداوند متعال جل جلاله دخپل دوست سوال او غوښتنه په څمکه نه غورځوي. په دنیاکې هم داقانون اورواج دی چې چا جرم کړی وي نو دهغه مجرم دبښلو له پاره، دکلي او یا سیمې عزتمن صالح او په خبره پوه خلک په تنواتې هغه جانب

(c) ....com: The Digital Library

مقابل لوري ته ورشي، نو دهغو عزتمنو خلکو له مخې هغه سرټيټي وشرميږي. که د قتل معامله هم وي نو وربښي يې. بلکي غټ غټ ظلمونه شوي وي بيا هم خلک دهغونيکو او مخورو خلکو پر مخ ترينه تيريږي او ببنښنه ورته کوي.

نو د الله تعالی دوستان چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته په جرګه ورشي هم، دا شفاعت سپاربښتنه ده. د قيامت په ورځ چې انبياء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، شهيدان، علماء، حافظان، اولياء الله. شفاعت کوي، داځکه چې دوی الله تعالی ته نږدې وي. نو الله تعالی ته دوی سوال وکړي چې ای خدايه! که دغه فلانی کس هرڅومره ګناهکار دی، خو ددی په حق کې زه درته سفارش کوم، له ماسره يې ښېګړه کړېده. زما يې خدمت کړی، له ماسره يې معاونت کړی، له ماسره يې محبت کړی، ستا له دين سره يې محبت کړی، ستا له دوستانو سره يې محبت کړی، نو الله تعالی د خپل محبوب سوال قبول کړي.

همدارنګه قرآن کريم شفاعت کوي، که هرڅومره دغه بنده ګناهونه کړي وي پرته له کفراو شرکه، دغه قرآن کريم دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په حضور کې سفارش کوي، چې ای خداوند متعاله! زه ستا کلام يم، ددې بنده له ماسره مينه او علاقه وه، که ده ګناه کړې هم وي، ته زما په خاطر ترې ورتېر شه.

نو لکه څرنګه چې په آخرت کې شفاعت ثابت دی، ددوی په برکت الله تعالی انسان له جهنم اونورو عذابونو څخه خلاصوي، چې هغه د دنيا له عذابونو او مصيبتونو ټولو څخه ډېر سخت دي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا تکلیفونه خو د آخرت په نسبت ډېر کم دي، ددغو خلکو د دعاوو په برکت له سړي څخه د دنیا مشکل هم لرې کوي.

خودا هرڅه محبت، اخلاص، متابعت او اِنقیاد غواړي، که یوڅوک غواړي چې د اولیاء الله له جُملې څخه وګرځي، نو شرط د ولایت داده چې دده به له اولیاء الله سره مینه،محبت، اخلاص اودهغوی حکم ته به غاړه ږدي، چې هغه څه ورته وایي هغه به مني، دوهم به ذکر ډېر کوي، دا دواړه شیان چې سره یوځای شول نوبیا ددغه سړي د الله تعالی سره دمحبت لار خلاصیږي. بیاد خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ له اولیاوو څخه حسابیږي. ﴿ إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ﴾ سورة الانفال آیت ۳۴] د خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ اولیاء نه دي،مګر هغه څوک دي چې پرهېزګاره وي، د پرهېزګاري دا لاره ده چې له نېکانو سره به په مجالسو کې اشتراک کوي، دهغوی نېکې خبرې به اوري، هغه په ده کې اثر وکړي، نوبیا دی له ګناه څخه اجتناب شروع کړي، له دین سره یې محبت پیدا شي، د دین په کارونو کې کوښښ شروع کړي، څومره یې چې کوشش زیاتیږي دغومره بیا خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ ته ورنږدې کېږي څومره چې تقوی زیاتیږي دغومره دخدای پاک جَلّ جَلَالُهُ دمقربو بندګانو له جملې څخه حسابیږي.

اوکه یوڅوک له نااهلو خلکو سره مجلسونه کوي، بیادهغوی مجالس پکې اثر کوي، ورځ په ورځ به [خدای مه دې وساتي] د خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ په دښمنۍ کې بنکېل او واقع کیږي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله تعالی فرمايي: ﴿ وَلَا تَرْكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ ﴾ [سورة هود آيت:۱۱۳] ژباړه: او مه مائليږئ تاسي (په دوستۍ سره) په طرف دهغو کسانو چي ظلم يې کړی دی نو وبه رسيږي تاسي ته اور (د دوزخ).

يعني د ظالمانو، کفارو طرف ته د زړه ميلان هم مه کوئ بيا به تاسي هم په جهنم کي وسوځئ. له هغوی سره د زړه مينه مه ساتئ، زړه مه ورورئ! هغوی خو جهنميان دي، نو تاسي به هم له دي امله ورسره جهنميان شئ. ځکه چي له هغوی سره به مو د زړه مينه وه

په قرآن کريم کي بار بار خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وايي چي له نااهله خلکو سره دوستي مه کوئ! بلکي نېک خلک په دوستي ونيسئ، له مسلمانانو سره دوستي وکړئ، ځکه چي د مسلمان په دوستي کي فائده داده چي د آخرت ګټي پکي پيداکېږي اود نا اهله خلکو په ملګرتيا سره سړی آن ترجهنم پوري هم رسېدای شي. کله به داسي هم پېښه وي چي دنا اهله .بدکارو او کافرانو دملګرتيا له وجي به يوکس دتل له پاره دجهنم مبلمه شي

نو چي خومره مو وس وي بايد له نېکانو سره مو علاقه وي، د نېک معنا دا چي هر عالم چي د شريعت په چوکاټ کي چليږي، هر مجاهد، هر حاجي، بلکي هر مسلمان چي د شريعت له اصولو سره برابر وي، هغه د الله تعالی له دوستانو څخه دی، که څه هم د درجو او مراتبو په احاظ حو به تو پير خامخا موجود وي، خو چي يو واری

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمان و، نفس د اسلام له وجې نه د خدای پاک دوست دی، نو دمسلمان سره د اسلام په نظر چې سړی دوستي شروع کړي، د دنیا او قدرت له پاره نه وي، نو یوا ځې په لیدنه کتنه، په سلام اچولو سره الله تعالی له انسان څخه خوشالیږي.

بیاچې مسلمان یو قدم پورته کیږي، مثلاً طالب شو، مجاهد شو، عالم شو، نو دی د الله تعالی د اولیاوو له جملې څخه شو، چې څومره خدای پاک ته ورنژدې کیږي دغومره ددغه سړي محبت اونژدېوالی له خدای پاک سره په زیاته پیمانه راځي.

اکثره چې اوس مشران وي، ځوانان وي که کشران ورځ تر بلې ورځې بې لارې کیږي،وجه یې داده چې مجلسونه ورځ په ورځ خرابیږي، کمکی چې وویني د کرکټ د کهلاړیانو (لوبغاړو) نومونه به یې زده وي او وایي به درته چې سبا په فلانکي ځای کې مقابله ده، د ټولې دنیا له مقابلې څخه به یې خبر وي، نو چې زمونږ د کمکیانو دغه حالت ده، چې غټ شي نو له ده څخه به څه جوړیږي؟

نو د کوچنیانو په اصلاح ، ښوونه او روزنه کې ډیر کوشش کول په کار دی ،باید خپل اولادونه دښو او کره مذهبي علماوو په لاس تربیه کړو.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

خپل کوچنیان له صدقې ورکولو سره اشنا کړئ

په یوه حدیث شریف کې نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي چې تاسې چې کله صدقه ورکوئ، سائل مو دروازې ته ولاړ وي، نو کمکي په لاس يې ورکړئ ځکه چې دی له وړوکتوبه په سخاوت باندې عادت شي، هلک چې کله اووه (۷) کلن شو نو به لمانځه امر ورته کوئ، سره له دې چې دی خو به پنځلس کلنی مکلف ګرځي، خو په اووه کلنی ځکه د لمانځه کولو امر ورته کوئ ترڅو دی له دینداري سره عادت شي، سره له دې چې ماشوم په شریعت کې مرفوع القلم ده بیاهم نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وايي چې په کمکینې امر ورته کوئ. داچې لس کلنی ته ورسيږي که څه هم په دې عمر کې غیر مکلف ده، بیايې په لمانځه باندې وهې ترڅو چې هغه له وړوکتوبه په نیکي کولو عادت شي. شریعت وايي چې خپله خور او ورور دې لس کلنی ته ورسيږدل نو بسترې يې سره بېلې کړه، يوځای يې مه سره پرېږدئ، ځکه شیطان دوی د بدعملي لوري ته متوجه کوي، نوخپل خور او ورور سره بېل کړئ، چې د ګمراهي طرف ته يې شوق پیدا نه شي. داچې شریعت کوم قانون ږدي په هر یوه کې يې حکمت ده. داچې واړه او لویان نارینه او ښځې ټول په دې مامور دي چې له نیکو خلکو سره دوستي وکړي، له بدو خلکو څخه ځان وساتئ. ملګرتیا يې مه کوئ، ځکه چې په دې کې د دین او دنیا فايدې دي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ قَالَ أَنَسُ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ : قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الغُلَامُ يعق عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ وَيُسَمّٰى وَيُمَاطُ عَنْهُ الأذٰى ، فَإِذَا بَلَغَ سِتَّ سِنِيْنَ أُدِّبَ ، فَإِذَا بَلَغَ تِسْعَ سِنِيْنَ عُزِلَ فِرَاشه ، فَإِذَا بَلَغَ ثَلَاثَ عَشْرَةَ سَنَةً ضُرِبَ عَلَى الصَّلوٰةِ ، فَإِذَا بَلَغَ سِتَّ عَشْرَةَ سَنَةً زَوَّجَهُ أَبُوْهُ ؛ ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِهِ وَقَالَ قَدْ أَدَّبْتُكَ وَعَلَّمْتُكَ وَأَنْكَحْتُكَ ، أَعُوْذُ بِاللهِ مِنْ فِتْنَتِكَ فِي الدُّنْيَا وَعَذَابِكَ فِي الآخِرَةِ ﴾

[احياء علوم الدين / ج: ۲/ ص: ۲۳۲ / حقوق الوالدين والولد]

ژباړه : له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روايت دی وايي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ويلي دي کله چې هلک پيدا شي نو په اومه ورځ به دده عقيقه کوي او نوم به ورباندې کدي او ضرر ناک شيان به ورنه لرې کوي .

او کله چې شپږ کلنی ته ورسيږي بيا به ادب ورکوي ، او چې نهه کلنی ته ورسيږي نو په ځای کې دې بيلوي (يعنې په کومه کوټه کې چې دده مور او پلار وخت تيروي هلته به دغه بچی نه ورسره اوسيږي) او چې کله ديارلس کلنی ته ورسيږي په لمانځه نه کولو دې وهي او کله چې شپاړس کلنی ته ورسيږي بيا دې پلار په نيک ځای کې واده ورته کوي

بيا يې حضرت انس رضي الله عنه تر لاس ونيو او ورته وې ويل : ما تاته آدب درکړی ، علم مې درښوولی او نکاح او واده مې هم درته کړی ، نو زه په الله تعالی پناه غواړم له فتنې دستا په دنيا کې او له عذاب دستا په اخيرت کې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله تعالی فرمایي : ﴿وَلَا تَنكِحُواْ ٱلْمُشْرِكَٰتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنكِحُواْ ٱلْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُواْ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُوْلَٰٓئِكَ يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ وَٱللَّهُ يَدْعُوٓاْ إِلَى ٱلْجَنَّةِ وَٱلْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِۦ وَيُبَيِّنُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴾ [سورة البقرة آيت ۲۲۱]

ژباړه : او په نکاح مه آخلئ ' مشرکي ښځې تر هغه پورې چې ایمان راوړي دوی او خامخا وینځه بهتره ده له مشرکي اصیلي ښځه اګر که ښه درښکاره شي تاسې ته هغه (کافره) . او په نکاح مه ورکوئ (مسلماني ښځې) کافرانو ته تر هغه پورې چې ایمان راوړي دوی او خامخا مریي مؤمن بهتر دی له کافر سړي نه که څه هم ښه ښکاره شي تاسې ته (هغه کافر) .

یعنې له مشرکې ښځې که څه ډیره ښایسته وي نکاح مه ورسره کوئ، که هرڅومره شتمنه او مالداره وي، له هغې نه مینځه هم ښه ده خو چې مسلمانه وي، اود مسلماني ښځې په هکله بیا فرمایي چې مسلمانه ښځه مشرک سړي ته په نکاح مه ورکوئ اګر که هغه مشرک سړی بادشاه هم وي، له هغه څخه هغه مسلمان غلام سره غلامیته هم ښه او غوره ده. خکه قرآن کریم په خپله وایي چې: مشرک سړی د جهنم په لوري کشکوي. د ښځې او مېړه په منځ کې خو ملګرتیا ده، صحبتونه او مجلسونه وي، د عمر ناسته ولاړه ده،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوځي له نااهله خلکو سره يې تعلق جوړ شو ګمراه کوي يې اودغه دينداره سړی بياد دين لوري ته سړی ورجلبوي.

نو غرض داده چې: تل به دا کوشش کوو او نور مسلمانان به هم دې لوري ته رادعوت کوو چې له نيکو خلکو سره يې تعلق جوړ شي، د نېکانو په مجلسونو کې شرکت وکړي، ځکه چې همدغه د نېکو خلکو مجلسونه په مسلمانانو ښه اثر کوي، ځکه الله تعالی فرمايي چې: ﴿وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَىٰ تَنفَعُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ [سورة الذاريات]

ژباړه: او تل نصيحت کوه پس بېشکه چې ذکر پند ګټه (فائده) نفعه رسوي مؤمنانو ته.

يعني نصيحت کوه نصيحت مسلمانانو ته ګټه رسوي، خودا په هغه وخت کې چې ددوی له خوا الفت پيدا شي، که نه وي بعضې مسلمانان دي چې نصيحت بد پرې لګيږي، بياهم قرآن کريم وايي ﴿فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ﴾ [سورة الاعلى]

ژباړه: پس ذکر پند ورکړه ته (ای محمده!) که فائده رسوي ذکر پند (يا پس پند وکړه ته ای محمده!) په تحقيق فائده رسوي ذکر پند مؤمنانو ته (يا پس پندورکړه ته ای محمده!) که فائده رسوي ذکر پند (که فائده نه رسوي).

يا نصيحت کوه خوهلته چې که فائده رسوي که فائده يې نه رسوله بيا نصيحت ورته مه کوه، ځکه دابيا د دين دبې عزتي لامل ګرځي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نو فائده په دغو مجلسونو کي پیدا کېږي، دا دخلکو په تعلق کي پیدا کېږي، چې له نېکو خلکو سره د سړي مینه پیدا شوه، تعلق یې جوړ شو، بیا دقرآن خبره، احادیث اود مذهب خبره په سړي باندې ښه اثر کوي، بیاد خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ طرف ته په خپل رحمت سره سړی متوجه کوي . الله تعالی فرمايي:

﴿وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ فِينَا لَنَهۡدِيَنَّهُمۡ سُبُلَنَاۚ﴾ اسورة العنكبوت آيت:۶۹

ژباړه :هغه کسان چې کوښښ کوي تل زموږ ددین په لاره کې خامخا ويه ښیو هرومرو (خامخا) دوی ته لارې خپلې (چې موږته پرې راځي) .

یعنې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وعده ده چې زما ددین اوزما د دوستي په طرف کې چې څوک کوشش وکړي نو زه د دین او جنت لارې ورته خلاصوم د نیکو لارو او نېکو اعمالو توفیق زه ورته ورکوم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۱) مجلس

آیا تکلیفونه او مصائب یوازې د ګناهونو له امله وي؟

دا قانون دی چې د ګناهونو او بدو اعمالو له امله انسان په دنیا او آخرت کې له مصیبتونو او مشکلاتو سره مخامخ کېږي. د دې خبرې یوازې دومره تشریح درته کوم چې ځینې ملګروته څه اشتباه پیدا کېږي.

دا که تکلیف د ګناهونو له امله وي، نو انبیاوو ته بیا ولې تکلیفونه رسیدل؟ مونږ وینو چې په دنیا کې چې څومره تکلیفونه اوزحمتونه انبیاء کرامو او صحابهٔ کرامو او اولیاء الله وو زغملي دهغوی په نسبت عامو مسلمانانو ډیر لېږ مشکلات او سختۍ ګاللې دي.

نوځواب داده: چې په تکلیفونو او مصیبتونو باندې دنیکو خلکو مرتبې اومقامات لوړیږي.

مثلا د جهنم د اور په هکله راغلي چې: کافر به هم په جهنم کې وي او ګناهګار مسلمان به هم په جهنم کې وي، خود کافر له پاره جهنم د ذلت سبب دی، او د مسلمان له پاره دغه اور د صفايي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکوالي سبب دی. کافر چې څومره وخت په اور کې تېر کړي فقط کفر یې نه پاکېږي او نه ورڅخه لرې کېږي او تکالیفو څخه هم نه خلاصیږي اودتکالیفو لړۍ به یې همداسې به جاري وي مګر مسلمان که چېرې یې په دنیا کې توبه نه وه ایستلې، الله تعالی هم نه ؤ ببنلی، تکلیفونه نه ؤ پرې تېر شوي، تردې پورې چې دجهنم مستحق او ورګرځېدلی ؤ، دوزخ ته ولاړ نودده صفايي به د جهنم په اور سره کېږي. کله چې دی د ګناهونو له خیرو څخه پاک شونو فی الحال یې الله تعالی له جهنم څخه راباسي اوجنت ته به یې داخلوي، نو حاصل د خبرې داده چې دغه یو اور ده د کافر له پاره: ذلت او اهانت سبب اود فاسق مسلمان له پاره د طهارت اوپاکوالي ذریعه ده، دهغه اور په ذریعه لکه اوسپنه چې له زنګ څخه پاکېږي دی له ګناهونو څخه پاکېږي. او داخو ددنیا دطبیبانو هم داسې قانون دی چې دانسان کوم اندام خوږ شي هغه بیابنه پاک کړي بیا وروسته دملهمو پټۍ وربانديې کیږي.

په دنیا کې چې په نېکو انسانانو تکلیفونه راځي اوپه بد عملو نه راځي ددې هم دغسې فرق لکه د بدعمله مسلمان او کافر دعذاب چې څنګه فرق ده، چې د کافر عذاب د اهانت له پاره اود فاسق مسلمان عذاب د پاکوالي له پاره ده. که مسلمان فاسق او بدعمله و، عذاب وربانديې راته، نو اکثره یې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د صفايي له پاره وربانديې راولي چې دغه انسان د انساني خواهشاتو سم د شیطان اود نفس خبره یې منلي وي او بیا ګناهونه او تیروتنې ورڅخه شوي وي او دخدای جَلَّجَلَالُهُ دغسې کس ته په ازموینه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکليفونو داسې اراده وي چې نوموړی کس بيا له مرګه وروسته په عذابونو کې ښکيل نشي.

په يوه روايت کې راځي چې: د رسول اکرم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امت غالباً جهنم ته نه داخليږي، يا په دنيا کې الله جَلَّ جَلَالُهُ په دوی داسې تکاليف او سختۍ راولي چې څه تقصيرات ورڅخه شوي وي، دغو تقصيراتو په سبب چې کوم تکاليف پرې راشي په دنيا کې معافي ورته کوي، يا توفيق د توبې ورکوي، که هغه نه وي نو د زنکدن په وخت کې يې چې څومره ګناوې پاتې وي په هغه يې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ګناوو څخه پاکوي، خکه چې مسلمان هم وي اوسره له هغه يې هم زنکدن سخت وي، که په هغه هم پاک نه شو بيايې د قبر په عذاب باندې هغه د ګناهونو بد اثرات او کدورات ور ختموي، ډېر کم خلک به د نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د اُمت داسې پاتې کيږي چې هغوی دې په دغو ټولو وختونو کې پاک نشي.

او که يوه مسلمان نيک عملونه ترسره کړي وي او سره له هغه هم دوی ته په دې دنيا کې تکليفونه ورسيږي دهغو بيا مرتبې ورباندې لوړيږي، څومره چې په دوی تکليفونه راځي دومره به يې اجرونه ډېر وي، خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ چې له خپلو دوستانو څخه خوشاله شي، نو دهغه خوشالي تلباتې اونه ختميدونکې وي ،د نيکو عملونو په بدله کې چې الله تعالی جنت او انعامات ورکوي هغه هم بيا زوال نه خوري د تل له پاره به يې په برخه وي. د دنيا راحت چې هرڅومره زيات وي نو دا به خامخا يو ورځ ختميږي. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د خپلو دوستانو له پاره هغه اُخروي ژوند

(c) qamoston.com: The Digital Library

انتخاب کړی دی، چې د جنت ژوند دی، نو بیا چې په دغه نیک عمله بنده څومره تکلیفونه راتلل صبر او استقامت یې پرې کاره بیاد ده د آخرت درجې پرې لوړوي.

دیو قدرمن پیغمبر یوسف عَلَیْهِ السَّلَامُ خونده وره او کتوره قیصه

حضرت یعقوب عَلَیْهِ السَّلَامُ پیغمبر دی، پلار یې حضرت اسحق عَلَیْهِ السَّلَامُ پیغمبر دی نیکه یې حضرت ابراهیم عَلَیْهِ السَّلَامُ پیغمبر دی، زوی یې حضرت یوسف عَلَیْهِ السَّلَامُ هم پیغمبر دی، ټول خاندان د پیغمبرانو ده، نو په حضرت یعقوب عَلَیْهِ السَّلَامُ باندې په دنیاکې څومره تکلیفونه راغلل؟

دده دولس زامن وو، چې په دوی کې دوه زامن هریو (حضرت یوسف عَلَیْهِ السَّلَامُ او بنیامین) یې له یوې ښځې څخه وو او لس زامن یې له بلې بي بي څخه وو.

خپل وروڼه ورته پورته شول اود حضرت یوسف عَلَیْهِ السَّلَامُ دوژلو اراده یې وکړه، بیایې په خپل منځ کې له مشورې وروسته د وژلو په ځای کوهي ته واچاوه، چې بیاد غلام په نامه خرڅ شو، بیا بندي خانه اونور تکالیف ورباندې تېر شول چې سړی د هغو برداشت خو څه کوې چې تصور کول یې هم اسانه کار ندی.

خو حضرت یعقوب عَلَیْهِ السَّلَامُ دخدای جَلَّ جَلَالُهُ پیغمبر دی، واجب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په دې پوه کړ چې زوی دې ژوندی دی، له تاسره به یو وخت وویني. خو حضرت یوسف عَلَیْهِ السَّلَامُ ورک شو، د قافلې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو بې خرڅ کړ. له کنعان څخه يې مصر ته يووړ، په مصر کې چې په دغه باندې کوم تکليفونه بندې خانې تېرې شوې ؟ آخر الامر خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د دنيا دتکاليفو چې ده برې صبر کړی و دهغو په عوض کې يې په ده باندې په دنياکې داسې راحت راوست چې دی د مصر حاکم وټاکل شو، خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ډير غټ اعزاز ورپه برخه کړ.

کله چې دده ورونه له کنعان څخه دخپلې خوراکې او غلې له پاره مصر ته ورغلل څکه چې په نورو سيمو او علاقو کې وچکالي وه اود مصر خلکو خو خوراکي مواد ذخيره کړي وو، لکه چې واقعه بې تاسې ته معلومه ده ، نو کله چې يې ورونه ورغلل ده عَلَيْهِ‌السَّلَامُ په لومړي خل وپيژندل چې دا خو زما ورونه دي، او دوی ونه پيژانده. بيايې امتحاناً له دوی څخه پوښتنه وکړه چې: تاسې دلته د څه له پاره راغلي ياست؟ دوی ورته ووېل چې : د کور دنفقې دوړلو له پاره راغلي يو، ده عَلَيْهِ‌السَّلَامُ ورته ووېل چې: هسې نه چې د بل هيواد جاسوسان ياست ؟ دوی ووېل چې: جاسوسان نه يو. بيايې ترې پوښتنه وکړه چې: تاسې دکومې کورنۍ ياست ؟ دوی ورته ووېل چې: دحضرت يعقوب عَلَيْهِ‌السَّلَامُ دکورنۍ يو. بيايې پوښتنه ورنه وکړه چې نور ورونه مو شته ؟ دوی ټول حالات ورته بيان کړل چې مونږ دولس ورونه وو، يو ورور مو ورک شو، اوس يولس ورونه پاتې يو، په هغه کشر ورور باندې مو پلار. خپل ورک زوی مينه ماتوي، ځان ته په هغه تسلي ورکوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی توک

دی ورته وايي چې: که بل وار راتلئ هغه کشر به هم درسره راولئ چې ستاسي صداقت معلوم شي اوکه مو رانه ووست بيا به تاسي هم بې برخې ځئ.

بيايې ډېره موده وروسته دوهم ځل ورونه راغلل او هغه کشری ورو يې هم له ځانه سره راوستلو يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ هغه ته خپل ځان ورونښودلو اوهغه يې د غلا په چل باندې له دوی څخه راوګرځاوه، قصه يې ډېره اوږده ده، ډېره موده وروسته يې ورونه بيا په درېيم ځل راغلل په دغه وار يې ورونو ته خپل ځان وروپېژاند.

مفسرين حضرات په دې ځای کې ليکي چې: په دې کې دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څه حکمت و؟ يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ پيغمبر ده، په لومړي ځل يې ځان ور ونه پېژانده، په دوهم ځل هم دغسې، په درېيم وار چې بيا ورته راغلل اوخپل زحمتونه او تکاليف يې ورته بيان کړل، بياده شفقت هم پرې راغی اوځان يې ورونښوده، خپل مبارک قميص يې ورکړ ترڅو دحضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ سترګي چې دحضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ د جدايي له امله ړندې شوې وې او دا کميس دهغه په سترګو ووهي ترڅو جوړې شي، څکه دا دجنت قميص و، کله چې نمروديانو حضرت ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ اور ته اچاوه نو جامې يې ورڅخه وابستلې په دې وخت کې حضرت جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورته له جنت څخه قميص راووړ، دغه کميس بيا حضرت ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ خپل زوی حضرت اسحق عَلَيْهِ السَّلَامُ ته ورکړی و، هغه بيا حضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وسپاره اوهغه بيا حضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ ته په غاړه کې اچولی و. کله چې دده و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی عَلَيْهِ السَّلَامُ کوهي ته غورځاوه نو جامې يې ورځخه وايستلې، په کوهي کې دننه جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورته راغی، دده په غاړه کې د اوسپنې په تعويذ کې دغه کميس بند و، هغه يې ورته راوايست، ده واغوست، بيا جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَامُ دلته ورته وويل چې دغه کميس ورولېږه، په دې کې د جنت اثر دی، ړانده پرې بنا کېږي، اوس نو په دغه خنډولو کې حکمت څه و؟ په دې کې داحکمت ؤ چې په دې کار سره دحضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ درجې لوړې شي دفراق او جدايي دژوند موده يې ترڅلوېښت کلونو پورې وغځيدله

چې يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ اويعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ نه دي سره ليدلي. په دې به هم پوهېده چې ژوندی دی، راسره به وينې. خو ورښوده يې نه، صبر يې کاوه، نو حکمت دخدای پاک پکې څه و؟ د حضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ ګناه نه وه، ځکه چې انبياء کرام عَلَيْهِمُ السَّلَامُ خو معصوم دي، دده د درجو لوړوالی يې پکې مقصود و.

[تفسيرمظهري ج: ۵/ ص :۱۱۲]

نوکله تکاليف په مسلمانانو راځي دا دوه حيثيته لري: که په مسلمانانو کې څه تقصيرات او ګناوې وي، نوکه دهغو تکاليفو له امله دوی صبر وکړي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به هغه ګناوې ورته معاف کوي. اوکه نېک عمله مسلمان په څه تکليفونو کې را ايسار شي بيايې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د جنت درجې پرې لوړوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغ رمټ خلک به داخیرت په ورځ داتمنا کوي چې کاشکې په موږ هم په دنیا کې مصیبتونه راغلي وای.

د پیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمبارکې خولې هغه وایې . چې دقیامت په ورځ الله تعالی مصیبت ځپلو خلکو ته دمصیبتونو په مقابل کې کوم تلپاتې انعامات وربه برخه کوي نو هغه خلک چې په هغوی مصیبتونه نه دي راغلي هغوی به دا ارمان کوي چې کاشکې په دنیاکې زمونږ غوښې په بیاتي ګانو (قیچي) پرې شوې وای خو چې نن مونږ هم ددغو انعاماتو مستحق ګرځیدلي وای. نو اصل خبره داده چې څومره سترې، مصیبتونه. مرضونه، غمونه چې په دنیاکې په یوه مسلمان باندې راځي هغه له الهي حکمت څخه خالي نه وي. الله تعالی قادر مطلق ده، بې بندوبسته اوبې بنه اوبې بده روزي ورکولای شي، داسې مخلوق ته روزي ورکوي چې نه لاس اونه هم پښې لري، نه کاروبار کولای شي، لکه : دا حشراتو ته تاسې ګورئ چینجی ده په خیټه روان وي، نه یې پښې اونه یې هم لاسونه شته، خو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څنګه روزي ورکوي؟ مګر یو بنه، نیک عمله او دینداره مسلمان، دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو له جملې څخه ده، تل په مسکنت او فقر کې ژوند تیروي، په وچه مړه خپل وخت تیروي، حالانکه د الله تعالی په خزانو کې څه کمی هم نشته، چې کافر ته یې ورکوي نودا خو یې دوست ده، ده ته یې ولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورکوي ؟ وجه او سبب او لامل یې دادی چې خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ یې برخه آخرت ته ساتلې ده.

په صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ کې ډېر داسې کسان وو چې تر ډېره وخته ژوندي وو، خو دوی به په دې خپل ژوند کې دهغو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ خو چې ددوی ملګري ؤ له دوی څخه مخکې د فقر او مسکنت په حالت کې شهیدان او یا وفات شوي وو، نو دوی به دهغوی په حال ارمان کاوه.

له حضرت خباب بن ارت رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څخه روایت دی وایي: حضرت حمزه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په شهادت ورسیده، خو دومره جامه یې نه لرله چې بدن یې پرې پټ شي، یوه شړه یې درلوده چې کله به یې سر پرې ور پټ کړ نو پښې به یې لوڅې شوې او که به یې پښې پرې ورته پټې کړې نو سر مبارک به یې لوڅ شو، آخر نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امر وکړ چې سر یې پټ کړئ او په پښو یې واښه ور واچوئ! تاسې وګورئ چې نومړی صحابي د خدای دخواږه او درانه پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تره او رضاعي ورور دی، سره له هغه یې په دومره مسکنت او فقرکې یې ژوند تېر کړ، دده په شان نور صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ هم ډېر وو چې د ټول بدن د پټولو له پاره به یې جامې نه درلودلې.

[حیاة الصحابة، الجزء الاول. ص. ۴۲۴ / کتب خانه فیضي لاهور]

حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمایي چې: په اصحاب صُفه کې اویا (۷۰) داسې کسان وو چې پوره جامې یې نه لرلې، نه ؤ له دوی یو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې سړی چې په ده دې ځادر وي ،بلکې یا به لنګ ز او یا به شړۍ وه چې په غاړو کې به یې تړلي ؤ دځینې به تر نیمای ډپوتې رسیده او دځینې به تر بیډیو پورې رسیدل په لاس به یې سره راټولول چې عورت یې ښکاره نه شي .

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول . ص ۴۲۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

خو وروسته چې کله په صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم وسعت او پراخي راغله ،غنیمتونه زیات شول، فتوحات به کېدل، بیادغو وروستنیو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم به د مخکنیو ملګرو په حالت دا ارمان کاوه چې دهغو انعامات الله تعالی دوی ته دآخرت له پاره جمعه کړل، په مونږ باندې خو په دنیاکې وسعت راغی، هسې نه چې د آخرت له ثوابه او انعاماتو څخه بې برخې پاتې نشو

لنډه داچې په دې باید پوه شو چې تکالیف او مصیبتونه دا د آخرت د خیراو ترقۍ له پاره یوه ښه ذریعه او توښه ده، کله داسې وي چې په مسکنت کې انسان د الله تعالی بندګي په ښه طریقه سره کوي، کله یې دمرض او مصائبو په حالاتو کې بندګي په صحیح طریقې سره کوي. الله تعالی چې له چانه یوځل راضي شوی وي نوبیادده د ایمان حفاظت او ساتنه کوي، داسې عمل ته یې نه پرېږدي چې اخرت یې پرې تباه شي، کله د چا دایمان او اعمالو حفاظت په مسکنت او غُربت کې وي، نو مسکین یې ساتي، کله دچا د ایمان او اعمالو حفاظت په مالداري کې وي، بیا یې مالداره ساتي. دوست یې وي خو ښه موړاو مالداره وي، حضرت ابراهیم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَیهِ السَّلام پیغمبر ؤ او نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَیهِ وَسَلَّم هم پیغمبر ده، د نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَیهِ وَسَلَّم په کور کې به ډېر خله داسې پېښه وه چې یوه میاشت هم اور نه ده بل شوی، یواځې په کهجورو او اوبو باندې به بې وخت تېراوه. او د حضرت ابراهیم عَلَیهِ السَّلام د مېږو د رمو د سپیو په غاړه کې د سرو زرو امیلونه پراته وو. هغه هم پیغمبر ده، دغه هم پیغمبر ده.

همدارنګه که د صحابهٔ کرام رَضِيَ اللّٰهُ عَنهُم ژوند ته کره کتنه وشي دیوه صحابي رَضِيَ اللّٰهُ عَنهُ دنیا او هستي نه خایېږي. بل صحابي رَضِيَ اللّٰهُ عَنهُ بیا د فقر په حالت کې داسې وي چې پوره لباس (داغوستلو کالي) نه لري، د لوږې نه بېهوشه وي. حضرت ابوهریره رَضِيَ اللّٰهُ عَنهُ وایي چې په ما باندې به ډېر خله د لوږې له امله بې هوښي راتله، زه به د لوږې له امله ولوېدم اوخلکو به لاس اوېښې رامبل چې ګواکې پېریانو نیولی یعنې میرګي یې دي.

همدارنګه که د اولیاء الله ؤ دژوند حالات څوک مطالعه کړي خینو ته الله تعالی بنه پرېمانه هستي او جایداد ورکړي اوخینې بیا په غُربت او مسکنت کې شپې ورځې تېروي. دا د الله تعالی معامله ده د چا ایمان په غربت کې ساتي اوچاته هستي اوجایداد ورکوي اوهم په هغه حالت سره یې د ایمان حفاظت کوي.

پوښتنه : دا تکالیف خو د اعمالو سزا ده، نو نېک عمله انسانانو ته بیا ولې تکلیف ورکول کېږي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواب په دغو تکلیفونو کې دا حکمت او ګټه وي چې ګناوې پرې ختمیږي اویایې درجې پرې پورته کیږي اودا تکالیف او ازموینې خوشې نه ضائع کیږي.

نو مسلمان چې په هر عمل کې یوڅه د آخرت په لوري هم متوجه وي نوبه هر حال کې ده ته پکې فائده وي، خوبه دې شرط که دی د الله تعالی لوري ته متوجه وي، اوکه خدای مه کړه انسان غافله و نوبیاهیڅ شی ده ته کومه ګټه نه رسوي، نو بیایې که اولاد ډیریږي، دنیا یې ډیریږي، او یا قدرت ته رسیږي دا ټول دده له پاره عذاب او تکلیف ده، بیابه هرڅه کې دده له پاره استدراج ده، ورخ په ورځ به په تکالیفو کې نور پسې غرقیږي، په ظاهره به ورته د دنیا ترقي او کامیابي ښکاریږي خوبه حقیقت کې به دا کار ده ته د آخرت په لحاظ له تباهي پرته بل څه نه وي

الله تعالی دې مونږ اوتاسو ته ددې توفیق راکړي چې دتل له پاره خپل حقیقي خالق او مالک جَلّجَلَالُہٗ ته متوجه اوسو. که تکلیف راځي هم زمونږ باید په دې یقین وي چې دا د الله تعالی له لوري ده اوهغه به یې راڅخه لرې کوي، بې صبري او شکایت باید ونه کړو. که راحت وي هم باید په دې مو یقین وي چې دا د الله تعالی له لوري یو نعمت او لورینه ده چې پر ما یې کړې او که چېرته زه بغاوت او مخالفت وکړم بېرته یې هم راڅخه اخیستی شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوبکر الصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته دده حقيقي خالق او مالک الله جَلَّ جَلَالُهُ خپل سلام رالیږي

یو وخت سیدنا حضرت ابوبکر الصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته حضرت خاتم الانبیاء سید المرسلین حضرت نبي اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وویل چې الله تعالی پر تا سلام وايي او دا هم وايي چې ته له ابوبکر نه پوښتنه وکړه چې مرض دې څنګه ده؟

نبي اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې د الله تعالی سلام حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته ورساوه، بیا یې پوښتنه ورځخه وکړه چې ستا تکلیف څه ده؟ حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته وايي چې: غاښ مې خوږیږي. نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وايي چې: څومره وخت یې کیږي؟ دی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته وايي چې: دوه کاله. په دې دوه کاله کې حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دخپل غاښ ددرد شکایت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته نه دی کړی، دی په دې خبره پوهېده چې په دې صبر کې مې د آخرت ګټې دي. بیا الله تعالی ورځخه خپل رضایت اعلان کړ، دده مقام او مرتبه یې خلکو ته ورو ښوندله، ملائکه یې رالیږله چې زما سلام ورته وایه اود مرض پوښتنه یې هم وکړه، نو تاسې وګورئ چې څومره لوړ مقام یې دی؟ خودا چې سړی د آخیرت طرف ته متوجه وي نو بیا د مصیبت او راحت په دواړو حالاتو کې کار کیږي اوکه خدای مه کړه سړی غافله و، نو بیا په یوه حالت کې هم کامیابي او ترقي نه تر لاسه کیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ....com: The Digital Library

(۱۲) مجلس

له نیکو خلکو سره مشابهت او ورته والی

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي ﴿ وَمَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ ﴾ [زادالطالبین بحواله سنن ابوداود ص ۲۹] یعني څوک چې خان مشابه کوي د کوم قوم سره په ورځ د قیامت به دهغه قوم په ډله کې راپورته کېږي.

ددغه حدیث شریف په تشریح کې محدثین کرام لیکي: هغه نر چې خپل خان د ښځو په شکل باندې جوړوي نودقیامت په ورځ به دی د هغوی په ډله کې وي. او هغه ښځه چې خان د نارینه ؤ په شکل کې جوړوي نو دقیامت په ورځ به دا ښځه د نارینه ؤ په ډله کې وي. ددې معنا دا نه ده چې د هغو مقام ته یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ رسوي، یعني دغه سزا ورکوي ، سړي ته چې کوم ښایست ، حُلیه او د نرتوب خاصه چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړې ده او دی هغه پرېږدي د ښځو لباس ، دهغو خبرې او کردار خان ته خوښوي نو واجب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دا سزا ورکوي چې تا ولې خپل کوم زینت او کردار چې ماتاته درکړی دی تا هغه پرېښود ، تغیر دې په خلق کې راوست او له بل چا سره دې خان مشابه او یورنګ کړ. او کومې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې چې د نرانو سره ځان مشابه کوي ، لوڅې کرځي، د ستر لحاظ نه کوي، سر نه پټوي، د کور نه د باندې کرځي ، نو دا له نارینه وو سره مشابهت دی. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به د هغه هم سزا ورکوي چې تا هغه خلقت ولې بدل کړ؟ ته ما په کوم کیفیت او هیئت باندې پیدا کړې یې ؟ تا په هغې کې ولې تغیر راوست؟ او ځان دې د نرانو په لباس کې خلکو ته ور پیژندلو خپل ځان دې په بوه بل عنوان جوړ کړی و، نو دغه سزا درکوم. په هغه خلقت او جامه کې چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ درته خوښه کړې وه تا ولې تغیر راوست؟ د هغه موافق دې ژوند ولې نه تېراوه ؟

﴿ مَنْ تَحَلَّى بِمَالَمْ يُعْطَ كَانَ كَلاَ بِسِ ثَوْبَيْ زُوْرٍ ﴾ [زادالطالبین بحواله جامع الترمذي ص۳۲]

ژباړه: نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: څوک چې متقي او پرهیزګاره نه وي، ښه سړی نه وي او ځان د ښو خلکو په جامه کې معرفي کوي ، له نېکانو سره مشابهت کوي ترڅو خلکو ته دوکه ورکړي ، د عالم ، پیر په لباس کې خلکو ته ځان معرفي کوي نو دغه ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سزا ورکوي چې خلکو ته ځان ښه معرفي کوي او په تا کې هغه صفات نشته، نو دا کار داسې ده لکه د درواغو جامې یې چې اغوستې وي. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به دې کار ورته سزا ورکوي. چې ولې دې ځان په ناحقه او چل ول له دوی سره مشابه کاوه ؟ . یو خو په دې عنوان خبره وشوه . او بل ﴿ مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ ﴾ معنا دا چې : یو څوک د نیکي طرف ته کوشش کوي ،

Scanned with CamScanner

(c) k... Digital Library

خپله د نېکانو په ډله کې نه دي ، خو خان دهغوی سره په خوېونو او عادتونو کې برابروي ، هغه لمونځونه کوي، هغه ښه عادتونه چې د نېکو خلکو صفات دي ، په ده کې نه وي خو دی کوشش کوي چې په دغو صفاتو کې مشابهت وکړي، معنا دا چې ددوی غوندې عبادت وکړم. ددوی په شان کالي واغوندم. ددوی اخلاق په خان کې پيدا کړم. نو د قيامت په ورځ به خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دغه انسان د هغو نېکو خلکو په ډله کې راپورته کړي. دا د حُب دليل دی د چا چې له چا سره محبت وي ، هغه اخلاق او عادات په خان کې پيدا کوي، هغه رفتار او ګفتار په خان کې راولي، نو چې څومره وس کوي ، که هغه په ده کې نه وي هم خو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به په ورځ د قيامت دی په هغه ډله کې راپورته کوي کومه چې دنيکو خلکو ډله ده، له دې وجې وايي چې: د سهار له لمانځه نه مخکې چې د الله تعالی نېک بندګان راپورته کېږي اود تهجد لمونځونه او نفلونه کوي په ذکر او فکر او مراقبو لګيا وي ، نو بايد سړی په خان کې تر تولو مخکې دغه صفت پيدا کړي. د سهار له لمانځه نه وروسته تر لمر ختو پورې په ذکر او مراقبو مصروف وي . د حضرت رسول الله اکرم صَلَّىٰاللهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ عادت مبارکه داؤ چې : د سهار له لمانځه نه وروسته تر لمر ختو پورې به دی مبارک په ذکر لګيا و. بيا به يې د اِشراق لمونځ وکړ او خپل کور ته به ولاړ.

لکه په يوه روايت کې راځي : ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلَّى صَلوٰةَ الغَدَاةِ (الصبح) فِي جَمَاعَةٍ ثُمَّ جَلَسَ يَذْكُرُاللهَ حَتّٰى تطلع

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الشمس ثُمَّ قَامَ فَصلى رَكعَتَيْن انقَلَب بأجر حَجةٍ وعُمرَةٍ ﴾ احقائق عن التصوف ص: ۱۸۶ / رواه الطبراني واسناده جيد كما في مجمع الزوائد ج ۱۰/ ص: ۱۰۴]

ژباړه : رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي :څوک چې دسهار لمونځ په جمعٔ (جماعت) سره ادا کړي بيا تر لمر ختلو پورې دالله تعالى ذکر وکړي بيا پورته شي دوه رکعته لمونځ وکړي دومره ثواب يې ده لکه يو حج اوعمره يې چې ادا کړي وي.

نو يوڅوک د اولياوو الله وو له ډلې څخه نه ده، خو له هغوى سره په نېکو اعمالو، اخلاقو ، کردار کې مشابهت کوي ، په دې معنا چې هماغسې ذکر ، فکر او عبادت کوي نو الله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ به دی هم د قيامت په ورځ ددغو نېکانو او صالحانو په ډله کې خامخا راپورته کوي.

او که يو څوک ډم ته کېني او ورته وايي چې: ماته انګريزي وېښتان راجوړ کړه. او خياط ته ورشي چې ماته انګريزي ډېزاين جامې تيارې کړه ، نو په داسې کيفيت وېښتان جوړول او جامې جوړول چې هغه د بې دينه خلکو لباس او عادت وي او دی هم په هغه باندې خوشاله وي او خوند ورکوي ، ځان له هغوی سره په لباس او صورت کې مشابه کوي ، کافر نه دی ، خو ځان ورسره مشابه کوي او خوند ورکوي نو دقيامت په ورځ به يې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ هم دهغو بدبختانو په ډله کې راپورته کړي.

Scanned with CamScanner

(da) ketabton.com: The Digital Library

که د دنیا په یوه سر کې نېک کار او عمل کېږي او د دنیا په بل سر کې څوک وربانديٍ خبر شو او په زړه کې یې دا تمنا وکړه چې کاشکې زه هلته وای اودغه نېک کار ما هم کړی وای نو الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دغه انسان ته هم دغومره ثواب ورکوي څومره یې چې هغه بل ته ورکړی دی.

په ښه نیت کولو باندې یو سړی دپوره عمل اجرخاوند ګرځي

په یو وخت کې په بني اسرائیلو کې یو سړی په دښته کې روان و، په دې ځای کې غټې غټې غونډۍ وې. ددې سړي په زړه کې دا خبره وروګرځېده چې کاشکې دا غونډۍ ټولې د غنمو وای او ما په غریبو خلکو باندې وېشلي وای. الله تعالی د هغه وخت پیغمبر ته وحیې وکړه چې دې سړي ته زېری ورکړه چې تاته یواځې په دې نیت باندې ددغه عمل پوره اجر درکړل شو.

له همدې امله پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایلي دي: چې د مومن مسلمان نیت دهغه له عمل نه غوره او بهتر دی.

[مکاشفة القلوب ص:۱۰۸ / تنبیه الغافلین ص: ۲۵۹/باب العمل بالنیة]

نو که د زړه تمنا وي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه مقام ورکوي او که د دنیا په هغه سر کې بد عمل کیږي اوڅوک ورسره مینه لري چې: کاشکې زه هم هلته وای دغه بد کارونه ما هم کړي وای. نو دی دلته ده او ګناه هلته کېږي نو د قیامت په ورځ به دی له هغو خلکو سره یوځای کېږي کوم چې بد کاران دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېورتني اول حديث شريف اصلي مطلب دادی چې : که خان مشابه کوي په روا عمل کې نو بيا په دې کې ګټه ده، او په ناروا لباس کې د سړي له پاره مشابهت کول بيا تاوان دی. که په ناروا کې خوک له چاسره خان مشابه کوي نو دی هم په ناروا کې ورسره ګډ دی . يعني ښځه د نر لباس برابروي اوياهم نر د ښځې لباس برابروي دا دواړه پرې ګناهګاريږي . اخلاق او عادات د يو او بل په خان کې پيدا کوي دا هم همدا حکم لري. له انګريزانو سره خان برابروي دا هم ناروا ده. او که په روا کار کې له چاسره خان مشابه کوي لکه: د علماوو لباس او عادات خوند ورکوي دغه دده له پاره ګټه ده. چې په آخرت کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ده ته غټ مقام ورکوي.

د نيکانو سره پېژندګلوي په آخرت کې فائده لري

د مزارات اولياء هرات په نامه يو کتاب حديث را نقل کوي : د نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه روايت دی چې: د قيامت په ورځ باندې د يو چا سره سوال او خواب وشي بيا دده نيکي او بدي دواړه سره برابرې شي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته وايي چې: يوه نيکي راپيدا کړه نو زه به دې وبښم ، دی چې هرڅومره سوچ او فکر وکړي نو نيکي به نه شي پيدا کولای. بيا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته ووايي چې: تا زما فلانکی دوست پېژانده ؟ دی ورته وايي چې: هو ! خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به ورته ووايي چې: ما يرا خې په همدې پېژندګلوي

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

ببنلی یې .اودا چې سړی د نېکو خلکو په لباس ځان برابروي اودهغوی عادات په ځان کې راولي نو بيا به يې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ولې نه ببنبي؟

د شجرې د لوستلو فائده

حضرت امام النووي رَحِمَهُ اللهُ چې دمسلم شريف شارح دی دیو راوي په حالاتوکې ليکي چې د زنکدن په وخت کې دده بچيانو ژړل ،دی تسلې ورته ورکوي چې ولې ژاړئ؟ زما اميد ده چې رب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ به ماته عذاب نه راکوي . ځکه ددې کوټې په کونجونوکې ما تقريبا (۱۲۰۰۰) دولس زره وارې قرانکريم ختم کړی دی . اوپه يو روايت کې راځي چې (۲۴۰۰۰) څلورويشت زره وارې مې قران کريم ختم کړی دی ـ نو زه رب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ته اميد لرم چې هغه به ماته عذاب نه را کوي :نو زما مرګ دژړا اوخفګان نه دی تاسو مه ژاړئ .

دلته امام النووي رَحِمَهُ اللهُ ليکي چې څوک دې دافکر نه کوي چې دراويانو دومره احوالوته څه ضرورت دی چې ددوی تولې قصې ذکر کېږي ،چې ده دومره لمونځونه کول داسې تلاوتونه يې کول ، ختمونه يې کول ،ځکه چې دداسې خلکو په نومونويادولو سره خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په هغه ځای رحمتونه اوروي؛نو داولياؤ اونيکو خلکو په واقعاتو سره داحاديثو دکتابونو څخه معلومېږي چې په هغه ځای دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ رحمتونه نازلېږي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بخاري شريف کې دبدرينو صحابه کرامو رضي الله عنهم نومونه ذکرکړي اوبيا شيخ عبدالحق دهلوي رحمه الله ور سره ليکي چې يو څوک دبدرينوصحابه کرامو رضي الله عنهم نومونه ذکرکړي اوبيا دعا وکړي خداى پاک جل جلاله هغه دعا قبلوي . صحابه کرام دي يواځې چې ددوى نومونه واخيستل شي اوبيا رب تعالى ته سوال وشي نو خداى پاک جل جلاله ددغه انسان دعا قبلوي ځکه چې بدرين دخداى پاک جل جلاله دوستان دي ،رب تعالى جل جلاله له دوى نه دخپلې رضا اظهار کړى ،چې زه له دوى نه راضي يم .

په حديث شريف کې راځي چې يو صحابي ته چاڅه وويل ، نبي کريم صلى الله عليه وسلم ورته وايې چې ولې څه ورته وايې ؟ته نه يې خبر چې دابدري دى .اورب تعالى دوى ته مخکينى اووروستنى ټولې بښلې دي .

کوم خلک چې خداى پاک جل جلاله ته نږدې او ګران وي ،يوازې دهغوى دنومونوديادولوپه برکت خداى پاک دعا قبلوي .

له دېنه دشجرې دلوستلو ثبوت په ښکاره او څرګند ډول ثابتيږي .

دا زمونږ د طريقت شجرې چې يوڅوک يې هره ورځ وايي نو يوازې ددې په ويلو سره هم ددې طريقې له بزرګانو سره شناخت پيدا کيږي، يواځې په ويلو سره . ځکه ته په دې پوه شوې چې به دې سلسه کې له ما څخه نيولې آن تر نبي کريم صلى الله عليه وسلم پورې چې څومره نومونه دي دا ټول بزرګان دي او ستا عقيده هم ورته پيدا شوه. مينه دې ورسره پيدا شوه. لکه: خليفه صاحب دې ليدلى نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خو چې په سلسله کې دې نوم ولیده نو مینه دې ورسره پیداشوه. حضرت صاحب دې لیدلی نه دی خو په سلسله کې دې نوم ولیده نو مینه دې ورسره پیدا شوه چې دا خو زمونږ دسلسلې یو لوی شخصیت دی، آن تر حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه او نبي کریم صلی الله علیه وسلم پورې دا سلسله ده. نو چې شناخت او پیژندګلوي پیدا کېږي نو له دې سره مینه او محبت هم پیدا کېږي.

اویو څوک چې څوک نه پیژني نو له هغه سره به یې محبت له کومه پیدا شي؟ دا چې د چا له بل چا څخه کرکه پیدا کېږي او یایې هم مینه ورسره پیدا کېږي نودا یواځې په شناخت سره پیدا کېږي. یوڅوک ده ستا ورسره هېڅ بد نشته خو داسې دې وپېژانده چې دا یو بدعمله دی نو ستا له هغه سره په زړه کې کرکه پیدا کېږي . یو سړی له تاسره هېڅ تعلق نه لري، خو که څوک یې صفت احوال درته بیان کړي نو ودې هم پېژانده چې دا ښه سړی دی نو په زړه کې دې له هغه سره مینه او محبت هم پیدا کېږي.

له چا سره چې دې مینه او محبت پیدا شو نو دهغه هم مینه او محبت درسره پیدا کېږي. بیا سړی کوښش کوي چې هغه عادات او اخلاق په خان کې راولي ، بیا نو ددغه حدیث شریف مصداق ګرځي: (اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ اَحَبَّ) د چا چې له چاسره په دنیا کې محبت وي نو په آخرت کې به هم له هغه سره یوخای کېږي.

ټول تاریخ چې وکتل شي نو ډېر خلک داسې پیداا کېږي چې له هغو ښو خلکو سره یې مینه او محبت وي ، سره له دې چې لیدلي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې هم نه وي او بیا په همدې مینه او محبت باندې یې الله تعالی
نو ل د دنیا او آخرت کارونه جوړ کړي دي.

د یونیک شخص په واسطه شیدې او شهد حاصلول

یو خل یوې بې بې د خپل یوه بزرګ خاوند بې ادبي وکړه نو دا
بزرګ خپه شو او له کور نه روان شو ، نو په دښته کې یې یو ملنګ
ولیده چې په عبادت مصروف ده، دی ورغی ، له سلام څخه
وروسته یې ورسره څه مجلس وکړ ، وروسته دا ملنګ پورته شو او
په یو طرف یې اووه قدمونه واخیستل ، هلته یوه تیږه وه. هغې ته
یې جام ونیوه ، له هغې څخه شیدې او شات ورته پیدا شول، دی
حیران شو چې دا خومره د لوی کرامت څښتن دی؟ ده ورته وویل
چې: تعجب مکوه. حضرت موسی عَلَیهِ السَّلَام ته خدای پاک دا معجزه
نه وه ورکړې ؟ چې هغه به تیږه په امسا ووهله او اوبه به ورڅخه
روانې وې . دا خو په قرآن کریم کې ثابته ده. دغه بزرګ ورته وویل
چې: هو ! بیا ملنګ ورته وویل چې: آیا حضرت محمدرسول
الله صَلَّی اللهُ عَلَیهِ وَسَلَّمَ له حضرت موسی عَلَیهِ السَّلَام څخه لوړ مقام لري او که
نه ؟ ده ورته وویل : هو ! هغه بیا ورته وویل چې: حضرت
موسی عَلَیهِ السَّلَام ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له کمر(تیږې) ، څخه اوبه
ورکولې نو نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَیهِ وَسَلَّمَ ته که شات او شیدې وبهیږي نو دا
کومه د حیرانتیا وړ خبره ده ؟ اولیاء الله ؤ ته چې کوم کرامت پیدا
کیږي، هغه د نبي معجزه ده دده خپل کمال نه ده، نو دهغه په

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

متابعت ورته پیدا کېږي. وروسته بیا دغه بزرګ پوښتنه ورنه وکړه چې: تا په دغه لوړي قدمونه واخیستل دا خوراک دهغو قدمونو له امله درته پیدا شو . نو ملنګ ورته وویل چې: په فلانکي ځای کې یو ولي ده چې هغه په خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ډېر ګران دی. ماته يې خلکو ډېر صفتونه کړي دي ، زه په دې ځای کې ډېر وخت کېږي چې اوسېږم نو ماته چې کله کوم مشکل پیدا کېږي نو ددغه ولي په طرف چې اووه قدمونه واخلم او دی خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وسیله کړم نو هر کار مې پوره کېږي.

(نو اوس سره له دې چې دغه ولي دغه بل بزرګ لیدلی هم نه دہ خو چا يې صفت ورته کړی نو دی يې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وسیله کوي او ټول کارونه يې ورباندې روان دي.)

نودغه ملنګ دغه بزرګ ته وایي چې: هغه بزرګ چې زه يې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وسیله کوم نن له خپل کور څخه مرور شوی او په سفر روان ده، نو که بېرته خپل کور ته ونه ګرځي نو دغه مقام چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ده ته ورکړی چې دده په وسیله ماته هرڅه راکوي نو له ده څخه به دا مقام الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ بېرته واخلي.نو دی هم له همدې ځای څخه بېرته کور ته وګرځېده

اوس یواځې شناخت پیدا شوی او عقیده دې برابره ده نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې کار هم درجوړوي. کتاب لیکي چې: څوک کوم ولي ته په څومره اخلاص او محبت سره ورځي نو په هغومره اندازه ورته فیض حاصلیږي. کوم زیارت ته چې څوک په څومره اخلاص سره

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځي نو هغومره فیض او برکت پکې پیدا کېږي ، نو دشناخت پر مهال چې څومره د هغه سړي شخصیت غټ ورته ښکارېږي دغومره محبت زیاتیږي نو چې څومره محبت زیاتیږي دغومره فیض او برکت زیاتیږي.

د یوشخص اخلاص او د داتا صاحب شفقت

یو خلیفه صاحب قصه کوله چې: زه یو وخت مرحوم انوارالمشائخ فضل الدین خلیفه صاحب مبارک له میرانشاه نه لاهور ته د داتا صاحب زیارت ته ولېږلم ، سره له دې چې هغه ځای ما په ټول عمر کې نه و لیدلی ، او نابلده هم وم مازدیګر سپور شوم او سهار لاهور ته ورسیدم، هلته چې په زیارت کې کېناستم نود ستړیا له وجې په وظیفه کې ویده شوم، له دې سره سم په خوب کې داتا صاحب مبارک له قبر څخه لاس راویوست او ستړي مشي یې راسره وکړه او راته وې ویل چې: راورسېدې ؟ ما ورته وویل چې : هو صاحب!

نو اوس چې دی په کوم اخلاص له میرانشاه نه روان شوی او په کوم اخلاص ورغلی هغه ته خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دغه علم ورکړ.

نو غرض دا چې مونږ باید له نېکو خلکو، علماوو، طالبانو، مجاهدینو بلکې له عامو مسلمانانو سره د اسلام له وجې د زړه له تله او اخلاصه مینه او محبت ولرو، دغه مینه په دنیا او آخرت کې ګټه رسوي.

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

او له چاسره که دښمني او کرکه کوو نو هلته به مو هم همدا نیت وي چې الله تعالی رضا شي. چې هغه سړي به د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له دین سره بې پروا وي، که کافر وي، فاسق وي ، که خپل وي که پردی وي خو چې تقوا نه وي پکې او ددین له حکمونو سره بې پروایي کوي باید له هغه سره ناسته پاسته ونه کړو ،خکه بد ملګری او بد ماحول ډیر ناوړه اثرات لري ، که په لاس او خوله باندې نه شو منع کولای نو تعلقات خو باید ورسره ختم کړو، خکه چې په دې سره خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ خفه کېږي او بیا انسان ماخوذه کېږي. خکه الله تعالی فرمایي : ﴿ وَلَا تَرْكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ﴾ [سورة هود آیت ۱۱۲] ژباړه : او مه مائلیږئ تاسې (په دوستي سره) په طرف دهغو کسانو چې ظلم يې کړی دی نو وبه رسیږي تاسې ته اور (د دوزخ) .

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمایي: ﴿وَكُونُواْ مَعَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾﴾ [سورة التوبة]

ژباړه : او اوسئ سره له صادقانو .

هلته وایي چې: له ظالمانو سره مینه مه کوئ ! او هلته وایي چې له صادقینو سره اوسېږئ ! هلته وایي چې له یهودو او نصاراؤ سره محبت مه کوئ ! هلته وایي چې : تاسې مسلمانان په خپل منځ کې محبت سره کوئ ! خکه د مسلمانانو خپل منځي خدایي مینه او محبت یوه اوبل ته ګټه رسوي، د کافر ، فاسق او ظالم محبت خو سراسر تاوان اوزیان دی .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فائده:

د نقشبندیې طریقې مطلب هم داده چې: سړی به په هره معامله کې د الله تعالی تر سره کوي او له بندګانو سره به هم د اخلاص معامله کوي. لکه په حدیث شریف کې راځي چې: حضرت جبرائیل عَلَیْهِ السَّلَامُ له نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ نه پوښتنه کوي چې: (مَا الْإِحْسَانُ) احسان څه شی ده ؟ نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ ورته په ځواب کې وایي چې: ﴿أَنْ تَعْبُدَ اللهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ﴾

[صحیح البخاري ج: ۱/ کتاب الایمان حدیث جبریل ص: ۲]

ژباړه: د الله تعالی عبادت به په داسې اخلاص کوې لکه ته چې الله تعالی په خپلو سترګو وینې. که ته الله پاک نه وینې نو دی خو دې وینې.

د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له بندګانو سره به هم داسې اخلاص کوې، څکه هغه په تا باندې حق لري او په حق به یې وفا کوې، که ظلم یې درسره وکړ نو ته به ورته عفوه کوې. که هغه درسره صلهٔ رحمي نه کوله ته به یې خامخا ورسره کوې. محسن اوسه او خامخا احسان کوه. نو بیا به الله تعالی تاته په دواړو دارینو کې کامیابي درپه برخه کړي.

نو د طریقت مطلب داده چې ته پخپلو ټولو اعمالو کې اخلاص پیدا کړې، هر کار چې کوې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره به یې کوې، که له چاسره دوستي او دښمني کوې نو د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

رضا له پاره به يې کوي. په يوه حديث شريف کې راځي: ﴿إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللهِ تَعَالَى: اَلْحُبُّ فِي اللهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللهِ﴾

[زادالطالبين (رواه احمد وابوداؤد) ص: ۱۹) مکتبه رشيديه]

په ټولو اعمالو کې بهترين عمل هغه ده چې که له يو چاسره مينه کوې هم د خدای له پاره او که بُغض ورسره کوې هم د خدای له پاره. يعنې خاص په دې خاطر يې کوې چې دا د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست دی. اوکه له يو چا سره دښمني او عداوت کوې هم يواځې په دې اساس يې کوې چې دا دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دښمن دی.

هر کار چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وشو نو په دې کې د دنيا او آخرت ګټه ده، اوپه دې سره کاميابي هم ترلاسه کېږي. او کوم کار چې په نورو اغراضو بنا وي او د الله تعالى رضا پکې مقصد نه وي، مثلاً لمونځ کوي، روژه نيسي، صدقه ورکوي چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره نه وي نو دا کار ريا ده.

په قرآن کريم کې الله تعالى وايي:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُبۡطِلُواْ صَدَقَٰتِكُم بِٱلۡمَنِّ وَٱلۡأَذَىٰ ﴾

[سورة البقرة آيت: ۲۶۴]

ژباړه: اې مؤمنانو! مه باطلوئ تاسې خيراتونه خپل (مه ضايع کوئ ثوابونه يې) په احسان باړولو او ايذا (او ضرر سولو).

يعنې تاسې په ريا کارۍ سره خپل اعمال مه باطلوئ! احسان په چا باندې مه باروئ! او ضرر هم چاته مه رسوئ، لکه هغه سړی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ریا کوي او خپل عمل باطل کړي چې اخلاص نه وي نو ریا ده، صدقه کوه په کروړونو روپۍ ورکړه خو چې نیت دې خراب وي او خلکو ته ځان وریاندې ښیي نو دیوې وریشې په اندازه ثواب هم نه لري.

نیمه خُرما صدقه کړه خو دالله تعالی درضا له پاره خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ به یې درته د اُحُد د غره په اندازه اجر درکوي، مطلب دا چې مخلص شوې نو فائده به وي او که اخلاص نه وي بیا هسې بې فاندې ځان ستړی کوي.

مقصد دادی چې طریقت ټول اخلاص ده، لکه مخکې چې په حدیث شریف کې اشاره ورته وشوه. دا د طریقت مقام ده، ددې مطلب داده چې اخلاص پیدا شي.

نو لنډه داچې له خپل مور او پلار، خپل اهل او اولاد، خپلو وطنوالو بلکې له ټولو مسلمانانو سره به اخلاص ساتې. له هر چا سره چې دې کوم قِسم تعلق وي چې په هغه تعلق کې مخلص شې نو بیا اصلِ معنا د تصوف په ده کې موجودیږي. بیا دغه انسان کامیابه کیږي.

☆ ☆ ☆

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

(۱۳) مجلس

دباطني مرضونو دعلاج لارې

امام غزالي رَحِمَهُ اللَّهُ په مکاشفة القلوب نومې کتاب کې ليکي چې چاته خداوندمتعال جَلَّ جَلَالُهُ دنيکې خاتمې اراده وکړي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې خپل عيبونوته متوجې کړي ،نو داصلاح کوشش شروع کړي.

اوچا ته چې خداوندمتعال جَلَّ جَلَالُهُ دسوء (خرابې) خاتمې اراده کړې وي هغه دخپلو عيبونو څخه ړوند شي، خپل عيب نهويني، اوچې دعيب نه ړوند شي نودعيب داصلاح کولو کوشش هم نه کوي ،لکه په آيت کريمه کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي: ﴿وَمَن كَانَ فِي هَٰذِهِۦٓ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي ٱلْآخِرَةِ أَعْمَىٰ﴾ [سورة الاسراء آيت:۷۲]

ژباړه: او هرڅوک چې وي په دغه (دنيا) کې ړوند (له پيژندلو دحقه) نو هغه به په آخرت کې هم ړوند وي (يعني دخلاصون لاره به نه مومي)

يعنې چې څوک په دنياکې ړوند وي ،خپل عيبونه ،نه ويني ،هغه په اخرت کې هم ړوند وي ،خپل عيبونه به نه ويني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوانسان کوشش وکړي چې خپل عیبونه اصلاح کړي نو داصلاح یې کیدای شي لکه حضرت امام غزالي رَحِمَهُ اللَّهُ ددې له پاره څلور لارې بیان کړې دي۔

دامام غزالي (قدس الله سره) لنډه پیژندنه

حضرت امام غزالي (قدس الله سره) په سنه (۴۵۵) هجري کې پیدا شوی اوپه سنه (۵۰۵) هجري کې وفات شوی، ده په خپل عمر کې دومره تصنیفات کړي چې دده په عمر یې وویشو نوهرې شپې ته به یې یوڅانګړی تصنیف ورسیږي۔

دی په مکاشفة القلوب کې لیکي چې دعیبونو داصلاح له پاره، چې یوانسان داخیرت له عذاب نه پرې خلاص شي، څلور لارې دي:

اوله لار: کامل شیخ ته ځان سپارل:

داچې سړی دکامل شیخ نه، دکامل پیر نه، چې په شریعت برابر وي، له هغه نه بیعت وکړي اوخپل ځان خپل پیرته وسپاري هغه قاضي اوحاکم مخکې کړي چې ده ته دڅه شي حکم کوي، دی یې تابعداري کوي، بیا هغه کامل شیخ دده عیبونه چې دینې دعیب داصلاح کوشش یې کوي نودی به بیا په مقابل کې دلائل نه وایې، لکه طبیب اوډاکټر ته چې څوک ورشي، هغه دده دمرض تشخیص وکړي، دمرض سره موافق چې کومه نسخه ورته لیکي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نومریض په ډاکتر باندې اعتراض نشي کولای چې ماته دارنګه نسخه مه لیکه.

دوهمه لار: د نیکواومخلصو خلکو ملګرتیا ده

دهلاکت څخه دبچ کیدلو دوهمه لار دصادقو،نیکو،ناصحو اومخلصوخلکو سره ملګرتیا کول دي چې هغوی له ده سره په دوستي اوملګرتیا کې رښتوني اوخیرخواه وي ، چې دڅا عیب ووینې دهغه داصلاح کوشش کوي ،وربنیې یې چې وروره په تاکې دغه عیب ده ، مسلمان یې ددغې ګناه په وجه تباکېږې نوهغه یې داصلاح کوشش وکړي . څکه یو مسلمان دبل مسلمان له پاره آینه ده ،لکه په آینه کې چې یوڅوک په خپل مخ کې کوم تور داغ ووینې نوهغه سمدستې دلرې کولو کوشش کوي اولرې کوې یې؛ نونیک ،صادق اوخیرخوا ملګری دبل له پاره دآینې مثال لري . مسلمان ته خپل عیب نه معلومېږي خودانیک ملګری یې ور وښیې چې په تاکې دغه عیب موجود ده ددغه ازاله وکړه ،په دنیاکې هم پرې بدرنګه کېږې اوپه اخرت کې هم پرې بدرنګه کېږي .او له دې سره ،سره یې داصلاح کولو طریقه هم ورته وښودله چې لکه څرنګه چې آینه یو چاته خپل عیبونه وربه ګوته کوي خو شرموي یې نه ته هم چې دیو مسلمان دعیبونو اصلاح کوې نوبت ورته ووایه شرموه یې مه .

څومره چې لوی لوی مشائخ اوغټ خلک تیرشوي هغو تهولودخپلو عیبونو اصلاح په همدې طریقه کړې دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت عمر فاروق رضي الله عنه به ویل چې خدای پاک جل جلاله دې په هغه کس رحم وکړې چې ماته زما عیبونه را وښیې.

یوځل یې حضرت سلمان فارسي رضي الله عنه ته ویل چې ته زما په رعیت کې ډېر ګرځې، خلکو زما کوم عیبونه درته بیان کړي دي؟

حضرت سلمان فارسي رضي الله عنه دحیا اوشرم له امله څه نه ورته وویل؛ خو حضرت عمرفاروق رضي الله عنه ډېر ټینګار پرې وکړ، له ډېر ټینګار نه وروسته یې ورته وویل چې څومره زه ګرځیدلی یم؛ نوخلکو ماته د تا په هکله دوه عیبونه بیان کړي دي:

۱- داچې دې تا په دسترخوان باندې دوه رنګه خواړه موجود وي.

۲- داچې ته دوه جوړه جامې اغوندې. یوه په ورځ او بله په شپه کې.

اودا کارونه څکه دوی عیبونه بلل چې حضرت عمرفاروق رضي الله عنه خو د مسلمانانو امیر او مشر ؤ دده نفقه له بیت المال څخه ورکول کیدله، نودخلکو په ګمان، دوه رنګه خواړه زیادت اواسراف دی. دارنګه دوه جوړه جامې هم ددوی په نزد اسراف ښکاره کیده.

حضرت عمرفاروق رضي الله عنه ورته وویل چې نورعیبونه نوي ددغو دو له پاره زه کافي یم.

ددو قسمونو خوراکو څخه داخواب دی چې یو قسم خوراک دتیري شپې پاتې وي اوبل قسم خوراک نوی پوخ شوی وي نوخلکو ته په یو وخت کې دوه قسمه خوراک معلومیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددو جوړو جامو اغوستلو ځخه دا جواب دی چې یو جوړ دشپې له پاره اغوندم او بل جوړ دورځې اغوندم . نو دشپې جامې بدلول یومستحسن امر دی ځکه چې دشپې سرې ته ضرورت وي ؛ احتلام اوجنابت انسان ته پیښیږي ؛نوپه شریعت کې ناروا اوممنوع نه دی .

یو وخت یې حضرت حذیفه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ (چې درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دسراوراز ملګری و) ته به یې ویل چې تاته خو رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمنافقینو علامې او نښې ښودلې دي ،په ماکې خو به دمنافقت کومه علامه او نښه نه وي ؟ ددومره غټ شخصیت سره سره بیاهم پوښتنه ورځخه کوي چې که خامخا وي چې اصلاح یې وکړم .

څومره چې لوی اوغټ خلک تیرشوې دي ؛نودنیکو خلکو سره به ملګرتیاکې دې مرتبې ته رسیدلې دي ، نو یوبل ته به یې داصلاح له پاره دده عیبونه بیانول او هغه به یې داصلاح کوشش کاوه .
[مکاشفة القلوب عربي / ص: ۲۵۸/مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص:۴۵۴ /مکتبه فریدیه]

حضرت داود طائي د عیبونو د نه په ګوته کولو له وجې کلی پرېښود

حضرت داود طائي خپل کلی پرېښوده اوپه یوګوښه ځای کې یې ګوډخه جوړه اوعبادت یې کاوه ، چا ورته وویل چې ولې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل خپلوان کلیوال او عام مسلمانان پرېښودل او ولاړې په کوم ځای کې دې واړول ؟ ده ورته وویل چې له چا سره کینم ، که ځان نه کشر سره کینم ماته په دین کې ښوونه نشي کولای. او که له ځان څخه له مشر سره کینم ماته عیب نه په ګوته کوي او ماته خپل ځان ترېام غټ راولي ، نوزه له خلکو سره ګډ ژوندون څه کوم.

[تذکرة الاولیاء فارسي چاپ ایران ص:۲۵۰]

بیا یې داسې وویل چې دبداخلاقي مثال داسې دی لکه دې مار اولړم ،که موږ اوتاسې ته یوڅوک داووایې چې مار اویا لړم درغی نو موږ ټول کوشش کوو چې ځانونه ونه وساتو اوپه دوهمه مرتبه کې دهغه سرې نه زیات خوشحاله یو چې له ماسره دې ډېره ښېګنه وکړه چې زه دې دلړم او مار له ضرر اوزیان څخه خلاص کړم.

اوس یې نودغه دلړم اومار چیچل ظاهري بدن ته زیان اونقصان رسوي ،څکه چې ظاهري بدن وچیچي نودرد یې ترنیمې ورځې یاپوره ورځې پورې وي ؛خوافسوس ! چې ځینې مسلمانان چې یوڅوک داصلاح په خاطر ،ده ته نصیحت کوي اوهغه امراض چې دهغو ضرر اوتکلیف څوچنده له مار اولړم نه زیات دی ،څکه چې دهغو اثر په زړه باندې کېږي اوضرر یې دائمې وي تردې پورې چې ترقبره اوجهنم پورې رسیږي ؛اودی یې په غرض اوحسد باندې حمل کوي ، بالمقابل داخواب وایې چې ته ماته وایې پخپله څه شی کوې؟ خوپه تاکې هم داعیب موجود دی ؟ په فلانکې کې هم داعیب موجود ده؟ داڅکه وایې چې نن سبا خلک

Scanned with CamScanner

(c) ...on.com: The Digital Library

داصلاح سره مینه اوعلاقه نه لري، مخکینیو خلکو به دعیبونو پوښتنه کوله ،که به ده پوښتنه ونکړه هغوی به دخیرخواهي په غرض عیب ورته وښود ،اوده به دهغه دعیب داصلاح کوشش کاوه؛نن سبا چې چاته نصیحت کېږي هغه یې په حسدباندې حمل کوي ،یایې ملګرتیا دخدای له پاره نه وي دابادي او رتبې لحاظ کوي چې بیا به راځخه خپه شي بیا به زکات او خیرات نه راکوي او یا به مې کوم کار پورې بند شي بیا یې نه راته اجراء کوي ، نوهغه عیبونه یې نه ورته په ګوته کوي .

نو دوهمه داصلاح لاره داده چې دنیکو او مخلصو خلکو سره ملګرتیا غوره کړي . اودهغه په لارښوونو باندې عمل وکړي اوددوی ښوونه او روزنه دځان له پاره دنجات ذریعه او وسیله وبولي .

دریمه لار: ددښمنا نو خبروته غوږ نیول دي.

په دنیاکې عادت داده چې دیوچا په منځ کې دښمني وي نوهغه په عیبونوپسې متوجې وي ،عیبونه یې بیانوي، نوکله کله دهغه مداهن چاپلوس ملګري نه دښمن سرې ته ګټه رسیږي .

نوچې څوک دتا عیب په هرځای کې بیانوي چې فلانکي په فلانکي مجلس کې دتا عیب بیانولو نوخپل ځان ته به سوچ وکړي چې که رښتیا دغه عیب په ماکې وي نواصلاح به یې وکړم ، نوهغه ده د دښمن په ذریعه هم دسړي اصلاح راځي ، خو که یو سړی دخپل ځان اصلاح ته متوجې شي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داصلاح څلورمه لار: دمسلمانا نوسره ګډ ژوندون کول دي

څلورمه طریقه دعیبونو داصلاح داده چې سړی دمسلمانانو سره یوځای ژوند کوي اودمسلمانانو اعمالو ته ګوري، چې یوکس ګورې غلا کوي اوعام خلک له هغه نه کرکه کوي نودی به له غلاڅخه ځان ساتي. اویا یې یوڅوک ولیدل چې شراب خور دی اوعام مسلمانان په هغه لعنت وایي؛نودی به له شرابوڅخه کرکه اونفرت کوي یعني هربدعمل اوعیب چې په خلکو کې ګورې نودی به له هغه عیب نه دځان ساتلو کوشش کوي، څکه دی ګورې چې که زه هم داسې وکړم نوله مانه به هم خلک نفرت اوکرکه کوي.

حضرت عیسی علیه السلام ادب له چا زده کړ؟

دحضرت عیسی عَلَیْهِ السَّلَامُ نه چاپوښتنه وکړه چې تاته په څه شي آدب درکړ شوی ؟ دا اخلاق دې دچا نه زده کړي دي؟ دی مبارک په ځواب کې ورته وایې چې دغه آدب ما له جاهلانوڅخه زده کړی، هغه داسې چې ما جاهل سړی ولید چې هغه به نا لایقه کار کاوه نوما داکوشش کاوه چې زه داسې کار ونه کړم.

(مکاشفة القلوب عربي ص: ۲۵۸ مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص۴۵۴ مکتبه فریدیه)

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

زیاتره عیبونه چې انسان ورسره مخ کیږي هغه باطني عیبونه وي لکه په قرآکریم کې راځي الله تعالی فرمايي: ﴿ وَإِن تُبْدُواْ مَا فِيٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ﴾ [سورة البقره آيت:۲۸۴]

ژباړه: او که ښکاره کړئ تاسې هغه (ارادې او بدنیتونه) چې په زړونو ستاسې کې دي یاپټ کړئ تاسې هغه، حساب به وکړي له تاسې سره په هغه باندې الله تعالی.

ددې آیت مبارکه په تشریح کې مفسرین کرام لیکي چې الله تعالی دحساب تعلق داعتقادیاتواوباطني امورو سره وکړ، نو داهل السنة والجماعة اتفاق په دې ده چې حساب دزړه، نفس او قالب په ګناهونو حق دی او عذاب ورکول په صغیرد او کبیره ګناهونو حق دی لکن واجب نه ده بلکې دالله تعالی په اراده سره ده. یعنې هغه شیان چې دتاسې په سینوکې دي که ښکاره یې کړی اوکه پټ یې کړی خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به ددغو حساب درسره کوي. [تفسیرمظهري ج:۱/ ص. ۴۳۸]

نولکه مخکې موچې وویل چې یوډول داسې عمل اوګناه ده چې ظاهره بدن ته یې ضرر رسیږي اوبل ډول داسې دي چې په زړه تور داغ لګوي، زړه ته یې اثر رسیږي دادوهم ډول انسان ته زیات تاوان رسوي، تکبر هم دې دوهم ډول ګناهونو څخه دی خو دا دومره مهلک او زیانمن مرض دی چې شیطان دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ له دربار څخه د... دې په سبب ورټل شو، اولنی ګناه دشیطان کبر کول و، کله چې ملائکو ته دالله تعالی له خوا حکم وکړی شو چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

آدم علیه السلام ته سجده وکړئ نوټولې ملائکې په یوار سره حضرت آدم علیه السلام ته سرپه سجده شولې او شیطان دتکبر له وجې ځنځه انکار وکړ اودلیل یې دا وویلې چې دی دې له ختې نه پیدا دی اوزه دې له اور نه پیدایم ،اور بهتر دی له ختې ځنځه ؛نوعجب اونکبر یې وکړ،نودداغه تکبر اوغرور له وجې نه دی ملعون شو اوتر ابد پورې دخدای پاک جل جلاله له رحمته ورټل شواودقیامت په ورځ به د اور په ممبر ناست وي اوده ته به سزا ورکول کېږي ؛نوپه انسان کې تکبر باطني مرض ده ،دانسان په ظاهرکې نه معلومېږي.

عجب اوبد بیني هم باطني مرضونه دي ،سړي ته خپل ځان لوی معلومېږي ،خپل عمل دقبول وړ ورته معلومېږي ، خپل ځان ښایسته ورته معلومېږي ،لکه داسې زه خو طالب یم زه مجاهدیم زه صوفي یم .زه تبلیغي یم اوزه فلانکی یم نوخپل ځان غټ ورته ښکاره شي کله چې په انسان کې عجب راغی نو دغه انسان بیا دتل له پاره له تباهي سره مخ شي.

حضرت عمرفاروق رضي الله عنه ته دنبي کریم صلی الله علیه وسلم په خوله دجنت زیری ورکړل شوی و، بل طرف ته دمسلمانانو خلیفه هم و، صاحب دکشف اوکرامت هم و،دومره طاقت اوتوان خدای پاک جل جلاله ورکړی و امام الحرمین رحمه الله په خپل کتاب (الشامل) کې وایي: چې دحضرت عمر رضي الله عنه په زمانه کې یوځل زلزله وشوه ده حمد اوثنا وویله اوزمکه هماغسې خوځیده ، نو زمکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په دوره ووهله ورته وې ويل قراره شه ! ايا په تا دعدل نظام نه ده قائم ؟

نوترڅوپورې چې دې دمسلمانانو خليفه و بيا زلزله نه ده شوې. حضرت عمر رضي الله عنه په حقيقت کې په ظاهراوباطن کې امير المؤمنين او دالله تعالى خليفه ؤ په زمکه کې او په اوسيدونکو دزمکې کې ، نوزمکې ته يې هم تعزير او ادب ورکاوه په هغه څه چې له دې څخه صادريدل ، لکه څرنګه يې دزمکې اوسيدونکو ته د دوی دتير وتنو اوګناهونو له امله تعزير ورکولو .

﴿جامع کرامات الاولياء ج:۱/ ص: ۱۲۸ دارالکتب العلميه ،بيروت لبنان﴾

دحضرت عمر فاروق رضي الله عنه دبرزيات مناقب دي که يې څوک بيان کړي نوپه څو جلدونو باندې مشتمل کتاب ورنه جوړيږي ؛خو له دې ټولو صفتونو اوکراماتو سره سره ده ته خپل ځان کمزوری ليدل کيده اوله حضرت حذيفه رضي الله عنه نه پوښتنه کوي چې په ماکې خوبه دمنافقانوعلامه او نښه موجوده نه وي اوزه خو به منافق نه يم ؟ الله اکبر !

حضرت ابراهيم عليه السلام به دومره ژړل چې دژړا آواز به يې تر يو ميل پورې رسيده . يو ځل خدای پاک جل جلاله حضرت جبرائيل عليه السلام ورته را وليږه او دايې ورته وويل چې ورشه حضرت ابراهيم عليه السلام ته زما سلام ووايه اودا ورته ووايه چې دوست له دوسته دومره ډاريږي ؟ ته خو خليل الله يې زما دوست يې .

حضرت جبرائيل عليه السلام راغی اودخدای پاک جل جلاله سلام يې ورته ورسولو اوله سلام نه وروسته يې هغه پيغام ورته بيان کړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ په خوب کې ورته وایې چې زه چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عظمت اولویې ته ګورم اوبل طرف ته خپلو تقصیراتو ته وګورم نوزما نه دا خبره هیره شي چې زه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو له جملې نه یم. [مکاشفة القلوب ، عربي. ص. ۱۱۱]

نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به دومره عبادت کاوه چې پښې مبارکې به یې وپړسیدې اوداسې به یې ژړل چې دسینې مبارکې اواز او غرقی به یې داسې ښکارېدلې کتیوې په شان ؤ اویالکه میچن چې تاویږي.

په هغوی مبارکینو کې عجب نه و،خپل خان غټ نه ورته معلومیده، سره له دې چې خپل مقام هم ورته معلوم و،لکه په یوه حدیث شریف کې چې راغلي: ﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا فَخْرَ، وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ وَلَا فَخْرَ، وَمَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ إِلَّا تَحْتَ لِوَائِي، وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلَا فَخْرَ» . وَفِي الحَدِيثِ قِصَّةٌ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ﴾

[جامع الترمذي ج ۲/ ص:۲۰۲ / رقم الحدیث ۳۶۱۵]

ژباړه : له ابو سعید خدري رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: زه دآدم عَلَيْهِ السَّلَامُ داولاد سردار او مشر یم اوپه دې فخر نه کوم .اوزما په لاس کې به لواءالحمد (دحمد بیرغ) وي زه فخر نه کوم ، یونبي به هم زما دبیرغ له سیورې دباندې نه وي که هغه آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ ده او که نور انبیاء دي .او زه به په ټولو انسانانو کې اولنی شخص یم چې له قبر څخه به راپورته کیږم زه فخر نه کوم،او په حدیث کې قصه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

دارنګه دحرص ماده ،دجاه طلبي اوقدرت پرستي ماده ،دشهوت پرستي ماده ،يعنې شپيته (۶۰) باطني امراض يوه کتاب دطريقه محمديه په نامه ده ، ذکر کړي دي .

[طريقه محمديه /ج ۱ /ص ۱۴۹ /مکتبه حنفيّه]

لکه شرک اونفاق چې انسان ابدي تباهي ته بيايي دارنګه دغه مرضونه هم انسان ته تباهي ته بيايي

نوددغو مرضونو دعلاج او اصلاح طريقې يې ښودلې وې چې مخکې موږ بيان کړې ، ظاهري بدن دانسان له دوو شيانو نه جوړ ده روح اوجسد ، لکه څرنګه چې دظاهري بدن علاج داحاديثو په رڼا کې ثابت دی همدارنګه دباطني مرضونو علاج هم کيږي

﴿ عَنْ جَابِرٍ، عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فَإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءِ بَرَأَ بِإِذْنِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ» ﴾ [صحيح المسلم /ج ۲، كتاب الصّيد والذّبائح و... باب لكل داء دواء واستحباب التداوي ص: ۲۲۵ /رقم الحديث ۱۲۲۰۴

ژباړه : له حضرت جابر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي : چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي : دهر مرض له پاره دوا شته ، کله چې دمرض له پاره دواء ورسيږي دغه به دالله تعالی په اذن جوړيږي

اوس نوپه دنياکې چې دانسان سترګې وخوږيږي ،دسترګو ډاکټرته ځي، معالج موجود دی دمعدې ډاکتر ته نه ورځي اودچا چې دمعدې تکليف وي نو هغه مريض ددغه جسماني مرض دعلاج له پاره هغه ډاکتر ته ورځي چې په معده کې مهارت لري يعنې هرڅوک چې په کوم مرض باندې لګيا وي دهغه مرض ماهر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورځي اوعلاج ورباندې کوي اوکه هغه مریض دخپل مرض پر
مهال ماهر ډاکتر ته مراجعه نه کوي نوخلک یې هم ملامتوي چې
مرض اوتکلیف دمعدې لرې او علاج دسترګو په ډاکتر کوي . او
هر متخصص په هغه خپل فن کې ښه تجربه او مهارت لري نور
اصلي کار الله تعالی کوي ، خو دغه دنیاخو دوسایلو ده لکه
څرنګه چې یو دنیوي پوه او ماهر دیو چا علاج کولی شي نو دیني
شیخ او پیر خویې په طریقه اولی سره ترهغه نه ښه علاج کولای
شي .دانسان روح همدغسې مریضه کیږي .خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د
منافقینو په هکله وایې چې:

﴿فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا﴾ [سورة البقره آیت:۱۰]

ژباړه: په زړونه د دوی کې مرض (دشک اونفاق) دی نوزیات
کړ دوی لره الله تعالی مرض.

یعنې روح یې مریضه اوضعیفه دی . اودغه آیت مبارک چې
نازل شو نود دوی مرضونه اومنافقت ورځ په ورځ زیاتیدل .

اوس نو ددغه روحي مرض معالجین هم موجود دي ، معالعجه
یې هم موجودده ، داسې نه دی چې دا مرض لاعلاجه ده اویا یې
ماهر ډاکتران نشته ،نوخپل ماهرینو ته به ورځي اوهغه به ددغه
مرض موافق دوایې درکوي ښکه امام غزالي رَحِمَهُ اللهُ وایې چې
ددغو مرضونو دعلاج طریقه داده چې کامل شیخ ته ورشي
اوبیعت ونه وکړي، او هغه ته ځان تسلیم کړه ؛نو هغه کامل شیخ
به دې تاد مرضونو علاج او درملنه وکړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

{مکاشفة القلوب عربي ص: ۲۵۹ مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص ۴۵۵ مکتبه فريديه}

لکه مخکې دلطائفو په بیان کې موږ وویلې چې دلطائفو په ځای کې بیلابیل دیوبل صفتونه دي چې ددغو اذکارو په شروع کولو سره يې هغه صفات حمیده منځ ته راځي.

اوس که موږ دعلاج دغو څلورو طریقو ته په کلکه متوجې شو بیا به موږ دکامیابي پړاو ته رسیږو اوزموږ په قول اوفعل کې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بیا اثر پیدا کوي.

کومه خبرچې دزړه له تل نه وي په زړونو به اثر کوي

دحضرت حسین احمدمدني (رحمه الله) دزوی جلسه ده اوپه هغه جلسه کې دده زوی بهترین تقریر وکړ خوپه خلکو کې یې اثر ونکړ. حضرت مدني صاحب پورته شو یوازې دوه خبرې یې وکړې چې موږ بیګاه دخپلو وړو ماشومانوله پاره پیرنې تیاره کړې وه ، پیشو راغله هغه یې وخوړه دابچیان دغسې وږې ویده شول؛ نوتولو خلکو په ژړا شروع وکړه . بیا چې خپل کورته راغلل زوی ته یې وویل چې زویه جلسه وشوه ؟ هغه ورته وویل هوا خرنګه وه ؟ هغه وویل چې ډېره ښه وه.

مدني صاحب ورته وویل چې زما اوستا دخبرو ترمنځ په فرق اوتوپیر پوه شوې ؟ تاخو ډېرښه آیتونه اوحدیثونه وویل .ډېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښې خبرې دې وکړي ؛خوپه خلکو یې کوم اثر نه پرېوتلو هغه وويل چې هو! صاحبه ! اثر خونه پرې معلومېدلو .

مدني صاحب ورته وويل چې ګوره مايوه عادي خبره وکړه، کوم آيت اوحديث هم نه ؤخوپه خلکو کې یې زيات اثر وکړ چې تا هم دغه صحنه پخپلو سترګو وليدله .

زوی یې وويل هو! . پلار ورته وويل چې ددغه وجه څه ده ؟

هغه ورته وويل چې زه نه پوهېږم .

مدني صاحب ورته وويل چې ددې وجه داده چې زماخبره دزړه له تل څخه وه اوپه نورو زړونو یې هم اثر وکړ اودې تا خبره په ژبه ره ځکه یې هلته اثر وهم نکړ.

حضرت مدني صاحب ورته وويل چې دا اثر هلته پيداکيږي چې دزړه تعلق له يوکامل شيخ سره پيداکړې اوله هغه نه بيعت وکړې نودتا زړه به صفا شي اودتا دزړه اثر به بيا په نورو خلکو کې پيداکيږي .

مونږ وينو چې ډېر وخت ډېر خلک په ډېره بليغه طريقه وعظ اونصيحت کوي خو په مونږ آثرنه کوي اوډېر خلک په ډېره کمزوري اوساده الفاظو وعظ کوي خوډېرښه اثر کوي.

نوخپله دخپلو عيبونو داصلاح له پاره تر خپله وسه پورې چې څومره امکان لري بايد خپل کوشش وکړو که له کوشش نه وروسته بیاهم اصلاح رانغله په اخيرت کې به بيا دعذر وړ بلل

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي ، خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ موبیا نه نیسي: ﴿ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾ . [سورة البقره آیت: ۲۸۶]

ژباړه : نه کوي تکلیف الله پرهیڅ نفس باندي مګر (په اندازه د) طاقت د ده . نو په خپله به سعی او کوشش کوو چې څرنګه دا تکبر لري کړو ، عجب ،جاه پرستي ،شهوت پرستي او نور باطني رزائل څرنګه لري کړو او که ددې باطني مرضونو دمعالجې له پاره مندې ،کوششونه او هڅې بالکل ونکړو بیا به مو الله تعالی دقیامت په ورځ ونیسي لکه الله تعالی چې فرمایلي دي: ﴿ وَإِن تُبْدُوا مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ﴾ [سورة البقره آیت: ۲۸۴]

ژباړه : او که ښکاره کړئ تاسې هغه (ارادې او بدنیتونه) چې ستاسې په زړونو کې دي یا پټ کړئ تاسې هغه ، حساب به وکړي له تاسې سره په هغه باندې الله تعالی .

که موږ ددغو باطني مرضونو علاج او اصلاح ونکړو بیا به موخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ نیسي چې تاددغه خپل مرض علاج ولې نه کولو ،ماهرین موجود دي، معالجین موجود دي او سره له هغه دې ور سره تعلق نه ساتلو بیا مو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ نیسي ،عذر مو هم دقبول وړ ندی . موږ به دعلاج او اصلاح کوشش کوو نو رکارونه خالق لایزال ته سپارو که هغه زموږ عملونه قبلوي او که نه جنت راکوي او که جهنم هغه فاعل مختار دی چې څه یې خوښه وي هغه معامله به کوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۴) مجلس

دخدای پاک دیادونې دمجلس (ناستې) اهمیت او غوره والی

که یوسړی دقرآن کریم ایاتونو او نبوي احادیثو ته کره کتنه وکړي نو بیا دخدای تعالی د ذکر او دذکر دحلقې اهمیت ، غوره والی او لوړوالی دمقام یې له ورایه ښکاریږي .

دذکر فضیلت دآیتونوپه رڼاکې

۱- الله تعالی فرمایي : ﴿ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴾ [سورة رعد .]

ژباړه : (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی. او زړونه یې مطمئین دي د دغو (مؤمنانو) په ذکر دالله تعالی سره ، واورئ خبردار شئ چې دالله تعالی په ذکر سره دمؤمنانو زړونو ته اطمنان وربښل کیږي .

کوم زړه چې په ذکر دالله تعالی بوخت وي په هغه زړه شیطان تسلط نشي راوستی بلکې دذکر دګرموالي له امله سوزي او چې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم زړه غافل شي شیطان پرې مسلط شي ، نو ځکه پکار ده چې انسان باید همیش ځان د شیطان د تسلط نه په ذکر سره وساتي او خپل رب راضي کړي، ځکه هم الله تعالی د ډیر ذکر حکم کوي.

۲-الله تعالی فرمايي: ﴿ وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴾

[سورة آل عمران .]

ژباړه: او یادوه رب خپل ډیر (له پاره د شکر) او تسبیح وایه (لمونځ کوه) په آخر دورخې کې او په اول دورخې کې.

۳-الله تعالی فرمايي: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾

[سورة الاحزاب .]

ژباړه: ای مؤمنانو یادوئ الله په ډیرو یادولو سره.

۴- الله تعالی فرمايي : ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِكُمْ ...﴾ [سورة النساء آیت ۱۰۲.]

ژباړه : بیا کله چې اداء کړئ تاسې لمونځ نو یادوئ تاسې الله تعالی په ولاړي او په ناستي او پر اړخو خپلو.

په عام ډول غالباً انسان له دریو حالتونو سره مخ کیږي. یا ولاړ وي یا ناست وي یا پروت وي او الله تعالی په دري واړه حالاتو کې د بنده څخه ذکر غواړي ځکه ذکر افضل د عباداتو ده .رب کریم فرمايي :

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- ﴿ وَلَذِكْرُ اللهِ أَكْبَرُ ﴾ (سورة عنکبوت آیت ۴۵) ای من غیره من الطاعات ، (جلا لین . ص : ۳۳۸) من غیره من الطاعات فالصلوة لما کان کلها مشتملاً بذکر الله تکون اکبر . [التفسیر کبیر . ص : ۷۵ . جلد : ۲۵ .]

۶- الله تعالی فرمایي: ﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ إِذَا نَسِيتَ ﴾ (سورة کهف آیت ۲۴)

یعنې چې کله د الله تعالی د ذکر نه غافله شې بیرته د الله تعالی ذکر شروع کړه چې در په یاد شي

او دا ذکر کله په ژبه سره وي لکه یو کوچې راغی د نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه یې پوښتنه وکړه ﴿ اَیُّ الْاَعْمَالِ اَفْضَلُ قَالَ : اَنْ تُفَارِقَ الدُّنْيَا وَلِسَانُكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللهِ ﴾ [رواه احمد والترمذی]

یعنې پوښتنه یې وکړه چې کوم یو د اعمالو بهتر ده؟ حضور پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وفرمایل : دا چې ته له دنیا څخه جدا کیږې په داسې حال کې چې ژبه د ې د الله تعالی په ذکر لنده وي.

او کله په زړه سره وي لکه رب کریم فرمایي : ﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَّخِيفَةً ﴾ (سورة الاعراف آیت ۲۰۵) ای سراً جلا لین ص: ۱۴۷ . وَاذْكُرْ رَّبَّكَ الایة . یدل علی ان الذکر القلبی یجب ان یکون دائماً وان لایغفل الانسان لحظة واحدة عن استحضاره جلال الله و کبریائه بقدر الطاقة البشریة والقوة الانسانیة . [التفسیر کبیر ص ۱۰۹ جلد ۱۵-۱۶ .]

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو تفسیر جلالین د ﴿ فِيْ نَفْسِكَ ﴾ تفسیر په (سرأ) سره کوي یعنې په پټه په زړه کې او تفسیر کبیر وایي چې ددې ایت نه معلومیږي چې د زړه ذکر به انسان همیشه کوي او یو آن به هم نه ترې غافله کیږي .

د ذکر فضیلت د نبوي حدیثو نو په رڼا کې

د ذکر په فضیلت کې ډیر احادیث راغلي خو زه په لنډ ډول یو څو حدیثونه را اخلم .

١- ﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ أَيُّ الْعِبَادِ أَفْضَلُ دَرَجَةً عِنْدَ اللهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ: (الذَّاكِرُونَ اللهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتُ) . قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ وَمِنَ الْغَازِي فِي سَبِيلِ اللهِ؟ قَالَ: (لَوْ ضَرَبَ بِسَيْفِهِ فِي الْكُفَّارِ وَالْمُشْرِكِينَ حَتَّى يَنْكَسِرَ وَيَخْتَضِبَ دَمًا لَكَانَ الذَّاكِرُونَ اللهَ كَثِيرًا أَفْضَلَ مِنْهُ دَرَجَةً ﴾ ا ترمذی ج ۲. ابواب الدعوات ا

ژباړه : له حضرت ابو سعید خدري رضي الله عنه څخه روایت دی چې له نبی کریم صلی الله علیه وسلم نه چا وپوښتل چې د قیامت په ورځ د الله تعالی په نزد څوک بهتر ده ؟ ده ورته وویل هغه څوک چې د الله تعالی ذکر ډیر کوي. ده ورته وویل چې تر مجاهد فی سبیل الله هم ؟ حضور پاک صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې مجاهد خپله توره په کفارو باندې ماته کړي او ددوی په وینو یې ولړي بیا هم ډیر ذکر کونکی له هغه افضل او بهتر ده .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- ﴿عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (إِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا) قَالُوا: وَمَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ؟ قَالَ: (حِلَقُ الذِّكْرِ)﴾

[ترمذي. رقم الحديث: ۲۵۱۰]

ژباړه: له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روایت دی چې حضور اکرم صلی الله علیه وسلم فرمایي چې کله په باغچو د جنت تیریږئ نو څه یکې وخورئ صحابه کرامو رضي الله عنهم عرض وکړ چې یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ا د جنت باغچې له څه شي څخه عبارات دي؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم و فرمایل چې د ذکر حلقې دي

۳- ﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَسِيرُ فِي طَرِيقِ مَكَّةَ فَمَرَّ عَلَى جَبَلٍ يُقَالُ لَهُ جُمْدَانُ، فَقَالَ: (سِيرُوا هَذَا جُمْدَانُ سَبَقَ الْمُفَرِّدُونَ) قَالُوا: وَمَا الْمُفَرِّدُونَ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ: (الْمُسْتَهْتَرُونَ فِي ذِكْرِ اللهِ، يَضَعُ الذِّكْرُ عَنْهُمْ أَثْقَالَهُمْ فَيَأْتُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ خِفَافًا)﴾ رواه مسلم والترمذي

ژباړه: له حضرت ابوهریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم د مکې مکرمې په لاره کې روان و بیا په یو غره ورغی چې جمدان نومیده. نو ده و فرمایل: خیر دا جمدان ده او مخته لاړل په رتبه کې مفردون. صحابه کرامو رضي الله عنهم عرض وکړ یا رسول الله صلی الله علیه وسلم: مفردون څوک دي؟

رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل: هغه خلک چې په ذکر د الله تعالی بوخت وي او دا ذکر به له دوی نه د ګناهونو درانه پیټي لرې

(c) kitabton.com: The Digital Library

کړي نو دوی به د الله تعالی حضور ته په داسې حال کې وړاندې شي چې د ګناهونو پيټي به ورڅخه لرې شوي وي.

۴- ﴿ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: يَقُولُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سَيَعْلَمُ أَهْلُ الْجَمْعِ مِنْ أَهْلِ الْكَرَمِ فَقِيْلَ مَنْ أَهْلُ الْكَرَمِ يَا رَسُوْلَ اللهِ! قَالَ أَهْلُ مَجَالِسِ الذِّكْرِ فِي الْمَسَاجِدِ﴾

[رواه احمد و ابن حبان والبيهقي.]

ژباړه: له ابو سعيد خدري رضي الله عنه روايت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل چې رب کريم به د قيامت په ورځ وايي زر ده چې پوه به شي اهل د محشر چې څوک د کرم، عزت او شرافت وړ دي. صحابۀ کرامو عرض وکړ چې يا رسول الله! د کرم وړ څوک دي؟ ده ورته وفرمايل چې د ذکر د مجالسو څښتنان په جماتونو کې.

۵- ﴿ وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُوْلِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَا مِنْ قَوْمٍ إِجْتَمَعُوْا يَذْكُرُوْنَ اللهَ عَزَّوَجَلَّ لَا يُرِيْدُوْنَ بِذَالِكَ إِلَّا وَجْهَهُ إِلَّا نَادَاهُمْ مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ قُوْمُوْا مَغْفُوْرًا لَكُمْ فَقَدْ بُدِّلَتْ سَيِّأَتِكُمْ حَسَنَاتٌ ﴾. [رواه احمد.]

ژباړه: حضرت انس رضي الله عنه فرمايي: رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل چې نه ده جمع شوې يو قوم چې ذکر د الله تعالی کوي او اراده يې يواځې د الله تعالی رضا وي، مګر اواز به وکړي دوی ته اواز کوونکی د اسمان له طرفه چې پورته شئ په داسې حال کې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناهونه مومعاف دي په تحقیق سره بدلې شوې دي ګناوې ستاسې په نیکیو سره.

د ذکر فضیلت د علماوو د اقوالو په رڼا کې

اَقْوَالُ عُلَمَاءِ: قَالَ عَبْدُ الله بْنُ عَبَاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لَمْ يَفْرِضِ الله على عباده عبادة فريضة الا جعل لها حدا معلوما ثم عذر اهلها فى حال العذر غير الذكر فانه لم يجعل له حدا ينتهى اليه و لم يعذر احداً فى تركه الا مغلوباً على عقله و امرهم بذكره فى الاحوال كلها فقال عز من قائل ﴿ فَاذْكُرُوا اللهَ قِيَامًا وَقُعُوْدًا وَّعَلَى جُنُوْبِكُمْ ...﴾ (النساء آيت ۱۰۳) و قال تعالى: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللهَ ذِكْرًا كَثِيْرًا ﴾ (الاحزاب) اى بالليل والنهار فى البر و البحر و السفر والحضر- والغنى والفقر وفى الصحة والسقم والسر والعلانية و على كل حال. (نور التحقيق ص ۱۴۷)

ژباړه: حضرت ابن عباس رضي الله عنه فرمايي: هر عبادت چې الله تعالى په خپلو بنده ګانو فرض کړې د هغه له پاره يې حد، تاکلې اندازه، معلومه کړې يوازې ذکر دخداى دى چې وخت او اندازه يې معلومه نه ده، بلکې هر وخت او هر ځاى يې کولاى شي او بيا په ځانګړې ډول پټ او خفي ذکر. د مثال په توګه لمونځ په شوارو ز کې پنځه وخته او بيا يې د بنده ګانو عذر هم په وخت د عذر کې قبول کړى.

Scanned with CamScanner

(c) ...m.com: The Digital Library

دمثال په توګه لکه سفر، مرض او فقر خود ذکر له پاره الله تعالی حد هم نه ده معلوم کړی او د چا عذر یې هم نه ده قبول کړی، بلکې فرمايي په ولاړې هم ذکر کوئ په ناستې هم په پروتې هم او ډیر ذکر کوئ يعنې که شپه وي او که ورځ په وچه او په دریاب کې په سفر او په حضر کې په آبادي او نیستی، کې په صحت او په مرض کې په پټه او په ښکاره يعنې په هر حال کې

امام فخرالدين رازی رَحِمَهُ اللّٰهُ په تفسير ددې ايت ﴿ وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ... ﴾ (سورة الاعراف) کې فرمايي ان الموجب لدخول جهنم هو الغفلة عن ذكر الله تعالى والمخلص من عذاب جهنم هو ذكر الله تعالى الخ....)

امام رازی رَحِمَهُ اللّٰهُ فرمايي: چې د جهنم د دخول سبب او لامل غفلت يعنې دخدای ذکر نه کول دي او د جهنم څخه دخلاصي سبب او لامل بيا د الله تعالی ذکر کول دي، څکه چې سړی د ذکر نه غافله شي نو د حرص او خواهشاتو په تورو تيارو کې ډوب شي او د هر خير نه محروم شي او چې کله په ذکر مشغول وي زړه يې د الله تعالی په معرفت منور وي نو د هلاکت نه بچ شي.

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ: خَرَجَ مُعَاوِيَةُ، إِلَى الْمَسْجِدِ فَقَالَ: مَا يُجْلِسُكُمْ؟ قَالُوا: جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللهَ. قَالَ: آللهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَاكَ؟ قَالُوا: وَاللهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلَّا ذَاكَ. قَالَ: أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ تُهْمَةً لَكُمْ، وَمَا كَانَ أَحَدٌ بِمَنْزِلَتِي مِنْ رَسُولِ اللهِ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَقَلَّ حَدِيثًا عَنْهُ مِنِّي، إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ عَلَى حَلْقَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ: «مَا يُجْلِسُكُمْ؟» قَالُوا: جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللهَ وَنَحْمَدُهُ لِمَا هَدَانَا لِلإِسْلَامِ وَمَنَّ عَلَيْنَا بِهِ، فَقَالَ: «آللهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَاكَ؟» قَالُوا: آللهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلَّا ذَاكَ. قَالَ: «أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ لِتُهْمَةٍ لَكُمْ، إِنَّهُ أَتَانِي جِبْرِيلُ وَأَخْبَرَنِي أَنَّ اللهَ يُبَاهِي بِكُمُ الْمَلَائِكَةَ» ﴾ [جامع الترمذي ج ۲ ص ۱۷۵ / ابواب الدعوات، رقم الحديث ۳۳۷۹]

ژباړه: له حضرت ابو سعید خدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: حضرت معاویه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جومات ته راغی له خلکو څخه يې وپوښتل دڅه له پاره ناست یاست؟

دوی ورته وویل چې موږ دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکر کوو. نو ده ورته وویل چې دتاسې دې په خدای قسم وي چې دبل شي له پاره نه یې ناست؟ هغوی ورته وویل چې زموږ دې په خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ قسم وي چې دبل غرض له پاره نه یو ناست

حضرت معاویه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته وایې چې ماتاسې ته قسم له دې وجې در نکړچې زه په تاسې بدګمانه یم له بلې وجې مې قسم درکړ (اول دخان په هکله داحتیاط خبره کوي) چې زه رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته څومره ورنږدې وم، (د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بنې بي بي اوبنې دی، دده خور (ام حبیبه) د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وه دی دهغې مُحْرِم و.)

خووایې مااحتیاطاً دېر احادیث ندې نقل کړي ترڅو چې له مانه تغیرپکې رانشي، لکن همدغه حضرت معاویه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دده

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکردمجلس په هکله وايي چې رسول الله ﷺ يو وخت را ووت ،صحابه کرام رضي الله عنهم د ذکر په مجلس کې ناست و پوښتنه يې ورنه وکړه چې تاسې دلته څه شي کينولي يئ؟ دوی مبارکينو ورته وويل چې موږ د خدای پاک په يادونه سره رايوځای شوي يو . رسول الله ﷺ ورته وويل چې د تاسې دې په خدای قسم وي چې دبل غرض له پاره نه يئ ناست؟ صحابه کرامو رضي الله عنه ورته وويل چې زموږ دې په خدای قسم وي چې دبل څه شي له پاره نه يو ناست

رسول الله ﷺ صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ته وايي چې تاسو ته ما قسم ددې له پاره ندی درکړی چې زه په تاسې بدګمانه يم ،چې تاسو درواغ وايئ ،بلکې ددې له پاره مې قسم درکړچې حضرت جبرائيل امين اوس راغی او دا يې وويل چې خداوندمتعال جل جلاله ددې مجلس په ګډونکو باندې چې د خدای پاک جل جلاله ذکر کوي، دټولو ملائکو په وړاندې فخرکوي او ملائکوته وايي چې زما بندګانو ته وګورئ ،تاسې وبل چې په ځمکه کې انسانان مه پيداکوه ،نن دځمکې په سر زما په کور کې ناست دي اوزما ذکر کوي .

ايا دخدای پاک يادونه په زوره اوکه په پټه غوره ده ؟

امام نووي رحمه الله فرمايي هغه ذکر غوره دی چې په خوله اوزړه دواړو سره کيږي په خوله لکه وعظ اونصيحت.چې موږ کوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

باپه اکثروځایونوکې چې دادماذدیګرله لمانځه وروسته چې ختم خواجګان اویانور اورادچې ترسره کیږي

اودزړه ذکر چې یواځې په زړه سره الله – الله ویل کیږي.

نوبهترین ذکر داده چې دواړه سره جمع شي اوکه هروخت د دواړو وس نه وي نوبیا پټ په زړه کې ذکر کول غوره دي

(مرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات ص ۱۵۷)

﴿قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : اَلذِّكْرُ الْخَفِيُّ خَيْرٌ مِنْ ذِكْرِ الْجَلِيِّ﴾ رواه الترمذي ﴿ (مرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات ص ۱۵۷

ژباړه: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي چې خفي (پټ) ذکر تر جلي (ښکاره) ذکر څخه بهتراو غوره دی

﴿ عن عائشة رضي الله عنها قالت قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (لفضل الذكر الخفي الذي لايسمعه الحفظة سبعون ضعفاً اذا كان يوم القيامة وجمع الله الخلائق لحسابهم وجاء ت الحفظة بماحفظوا وكتبوا قال لهم انظروا هل بقى لهم من شئ؟ فيقولون ما تركنا شيئاً مما علمناه وحفظناه الا وقد احصيناه وكتبناه، فيقول الله ان لک عندي حسناً لا تعلمه وانا اجزيک به وهو الذكر الخفي) ﴾ ذكره السيوطي في البدور السافرة في احول الا خرة (مرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات باب ذکر الله عزوجل ص ۱۵۷/۳۲

ژباړه: له حضرت عایشې رضي الله عنها نه روایت دی دامبارکه وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دذکر خفي (پټ په زړه کې (الله

(c) ...aobton.com: The Digital Library

ووايي ، د خولې دذکرله (۷۰) ځله د(الله) ويلونه غوره دی او
دقيامت په ورځ چې کوم انسان دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دربار ته
راشي،نوهغه ملائکې چې دانسانانو عملنامه ليکي،نودهرانسان
ټول اعمال حاضر کړي ،خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به پوښتنه ورځنه
وکړي چې ددغه انسان سره بل څه عمل نه دی پاتې ؟دوی به ورته
ووايي ای رب تعالی ، ده چې څه کړي و هغه موږ ليکلي اوياد
کړي و هغه موټول راوړي دي خداوندمتعال به دغه انسان ته
ووايي چې تاداسې يوډول عمل هم ترسره کړی چې هغه يوازې
ماته معلوم دی او بل څوک نه دي پرې خبر چې هغه د زړه ذکر دی
.خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به دحشر په ورځ دزړه ذکر چې ملائکوته هم
معلوم نه وي ښکاروي ځکه چې دا له ريا اوعجب څخه پاک وي
؛نوخدای پاک ته دزړه ذکر ډېر محبوب دی ځکه يې له ځان سره
ساتي

لکه ديو سالک له قوله هم معلوميږي :

ميان عاشق ومعشوق رمز يست

کرام الکاتبين راهم خبر نيست

﴿ عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: "كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَذْكُرُ اللهَ عَلَى كُلِّ أَحْيَانِهِ" ﴾ [جامع الترمذي ج ۲ :ابواب الدعوات باب ماجاء ان دعوة المسلم مستجابة ص ۱۷۵ / رقم الحديث ۳۳۸۴]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له حضرت عایشې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا نه روایت دی دامبارکه وایي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به په هرحال او هر وخت کې دالله تعالی ذکر کاوه) یعنې ذکر قلبي (دزړه ذکر) به یې په هر حال کې کاوه.

او حضرت معاذ بن جبل رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي. ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْسَ يَتَحَسَّرَ اَهْلُ الْجَنَّةِ اِلَّاعَلى ساعَةٍ مَرَّتْ بِهِمْ لَمْ يَذْكُرُوا اللهَ فِيْهَا. ﴾ [رواه طبراني والبيهقي.]

ژباړه: یعنې جنتیان به افسوس نه کوي مګر په هغه ساعت باندې چې په دوی باندې له ذکر نه پرته تیر شوی وي په دنیا کې. خکه په یوه، یوه ساعت د ذکر دجنت ډیر نعمتونه لاس ته راځي. نو چې د هغو نعمتونو نه سړی بې برخې شي بیا ارمان کوي، خو دقیامت په ورځ ارمان ګټه نه رسوي نو باید سړی دلته په دنیا کې په ذکرکې کوشش وکړي، ترڅو خپل قیمتي وخت په غفلت تیر نکړي.

له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څخه روایت دی: ﴿ عن ابی هریرة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال قال: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ما من قوم یقومون من مجلس لا یذکرون فیه الله الا قاموا عن مثل جیفة حمار، کان علیهم حسرة یوم القیامة ﴾ [رواه ابوداود وحاکم.]

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

ژباړه: یعنې نه پورته کیږي یو قوم د داسې مجلس نه چې په هغه کې ذکر د الله نه وي مګر داسې دي لکه چې پورته شي د مردار خر له جوسې نه او وي به په دوی باندې افسوس په ورځ د قیامت

نودهر آن، هرساعت او هر ملت به زموږ نه پوښتنه کیږي داچې دسړي زړه په ذکر لګیاشي بیا دانسان لطائف په ذکر لګیاشو، دانسان پوستکی په ذکر لګیاکیږي، ټول بدن په ذکر لګیا کیږي، بیاکه پروت وي، ناست وي اوکه په نورو کارونو م لګیا وي دتازړه به ذکر کوي، لکه لوی او مهربان خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ چې فرمایي

﴿ رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ ﴾ [سورة النورآیت ۳۷]

ژباړه: (داسې) سړي چې نه غافلوي دوی سوداګري او نه بیع پیرودل له ذکره یاده د الله تعالی

اودا ذکرده چې ددې په سبب دسړي له خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره عشق اومحبت پیداکیږي، مینه او الفت پیداکیږي بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دغه انسان عاشق ګرځوي، بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سړی غټ مقام ته رسوي، لکه دحضرت بي بي رابعې قیصه چې په تفصیل سره په دوهم توک انوار الجالس کې بیان شوې ده. [انوارالمجالس ج: ۲/ ص: ۲۴۸/ ۲۵۲ په حواله تذکرة الاولیا، فارسي ازص: ۷۲ تا ۷۵ چاپ ایران]

هغې ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهمدې ذکر په برکت سره خومره غټ مقام ورکړی و. سره له دې چې دایوه ښځه وه خو دخدای پاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

جَلَّ جَلَالُهُ په عشق کې دومره غرقه تللي وه چې په دنیاکې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ داسې عزت ورکړچې دکعبې شریفې حقیقت ددې استقبال ته راغي په اخرت کې به ددې په شفاعت سره په زرګونو خلک جنت ته داخلیږي

نوذکر په مجلسونوکې شرکیدل مستحب دي ،کوم رحمتونه چې په دې مجلسوباندې خداوندمتعال نازلوي هغه په کوښې ځای کې نه پیداکیږي نوځومره چې دسړي وس کیدای شي دذکر په داسې اجتماعي ټولیوکې باید شرکت وکړي ځکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په داسې ځایونو بې شمېره رحمتونه نازلوي

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ: رَسُولُ الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لله مَلاَئِكَةً يَطُوفُونَ فِي الطُّرُقِ يَلْتَمِسُونَ أهل الذِّكر ... الحديث ﴾

[مشکوة المصابیح / ج ۲ کتاب الدعوات فی الذکر والتقرب الیه / ص ۲۱۴]

له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي : رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي چې دالله تعالی یوقسم ملائکې دي چې مسلمانانو په لارو کې ګرځي ددې له پاره چې داسې یوه ډله پیداکړي چې په هغه کې دخداوندمتعال ذکر اوعبادت کیږي نویوبل غږ وکړي چې راشئ ستاسې چې کوم مقصود و هغه موپیداکړ ،دومره ملایکې په دغه مجلس راتاو شي چې تراسمان پورې ورسیږي بیا خداوندمتعال له دې ملائکوڅخه پوښتنه کوي چې زما بندګان په څه شي لګیاو ؟ دوی به ورته ووایې چې ستا په ذکر مشغوله ؤ . خداوندمتعال بیا ورته ووایې چې دوی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه غوښتل ؟ هغوی به ورته وواېي چې جنت يې غوښت. خدای پاک جَلّ جَلَالُهٗ بیا ورته وواېي چې جنت يې لیدلی و؟ هغوی به ورته وواېي چې نه جنت خوېي نه و لیدلی. الله تعالی به بیا ورته وواېي چې که دوی جنت لیدلی وای نوڅه به يې کول؟ هغوی به ورته واېي چې تردې به يې نور ډېر کوشش کاوه.

خدای پاک جَلّ جَلَالُهٗ بیا ورته وواېي چې دوی له څه څخه پناه غوښتله ؟ هغوی به ورته وواېي چې د جهنم څخه يې پناه غوښتله. خداوند متعال جَلّ جَلَالُهٗ بیا ورته وواېي چې جهنم يې لیدلی و؟

هغوی به ورته وواېي چې نه جهنم خوېي نه و لیدلی. خدای پاک جَلّ جَلَالُهٗ به ورته وواېي چې که يې لیدلی وای نودوی به څه کول ؟ هغوی به ورته وواېي چې که يې لیدلی وای نو لا به يې زیاته پناه ورنه غوښتله اوله ګناه څخه به خانونه وساتي.

اوله تا نه يې مغفرت غوښت. خدای پاک جَلّ جَلَالُهٗ به ورته وواېي چې زه يې لیدلی وم ؟ دوی به ورته وواېي چې نه لیدلی خوېي نه وې. الله تعالی به ورته وواېي چې که ماووېني نودوی به څه کوي ؟ هغوی به ورته وواېي چې که تاووېني نوتردې به يې عشق اومحبت نورهم زیات شي. بیا به خدای پاک جَلّ جَلَالُهٗ ورته وواېي چې تاسې ټولې په دي شاهدې اوګواه اوسيږئ چې ددې مجلس خلکوته چې څه غوارې هغه مې ټول ورکړل اوچې له څه شي نه پناه غوارې له هغوڅخه مې پناورکړه اودوی ته مې ټول ګناهونه معاف کړل.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به ملائکې ورته ووايې چې اې خدايه! په دې خلکو کې څو يوداسې سړي هم موجود ؤ چې دخپل حاجت له پاره راغلي و،دچاسره يې شخصې کار ؤ؛خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به ورته ووايې چې دا داسې مجلس اوټولي دي چې څوک ددوی سره ناست وي هغه به هم نا امېده نشي . هغه سړي ته يې هم ددوی په ذريعه ببښنه وکړه.

نوغرض دا چې موږ اوتاسې بايد دداسې مجلسونو څخه غافله نشو اوپه اهميت يې ځانونه پوه کړو.

﴿ قَالَ: رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: المجلس الصالح يكفر عن المؤمن ألفى ألف مجلس من مجالس السوء ﴾

[مكاشفة القلوب، عربي/ ص: ۱۷۵ / به حواله ابن عساكر في تاريخه ۱/ ۲۹۷]

ژباړه: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: چې دذکر يا علم يونيک مجلس د دوو زرو هغو مجلسونو ګناوې معاف کوي ،چې په هغه کې لهو اولعب ،ټوکې اومسخري وهلې شوې وي.

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دومره رحيم ذات دی چې ديوه مجلس له رويه ددوزرو ناکارو مجلسونو ګناوې معاف کوي داهم يوازې دخدای پاک فضل ، احسان او کرم دی . اودومره دفخر ځای دی ، دومره غټ نعمت دی که موږه پوه شو ،ددې مجلسونه بايد قدر وشي.

Scanned with CamScanner

(ketabton.com: The Digital Library

(۱۵) مجلس

د(لطائف خمسه ؤ)ځایونه او فائدې

د هر انسان وجود له دوو شیانو څخه عبارت دی: (۱) عالم خلق (۲) عالم امر چې هر یو پنځو، پنځو شیانو مشتمل دی.

۱ ـ عالم خلق: له خاورې، اور، اوبه، هوا، او نفس.

۲ ـ عالم امر قلب، روح، سِر، خفي او اخفی څخه عبارت دی

اوس موږ له عالم امر څخه بیان کوو. دا پنځه لطائف چې د عالم امر پرې مشتمل دی چې هغه قلب، روح، سِر، خفيِ او اخفی ددې لطائفو ځایونه کوم دي؟

ظاهراً خو اوله لطیفه: د چپ (تي) نه درې ګوتې لاندې ده چې (قلبي) لطیفه یې بولي.

دوهمه لطیفه: له ښي (تي) نه دوه ګوتې لاندې ده چې (روحي) لطیفه یې بولي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه لطیفه: د ښي (تي) نه دوه ګوتې برسېره (هسکه) ده چې (سري)لطیفه يې بولي.

څلورمه لطیفه : د چپ (تي) نه دوه ګوتې پورته لږ د سینې په طرف ده، چې (خفي) لطیفه يې بولي.

پنځمه لطیفه : د سینې په منځ کې ده چې (اخفی) لطیفه يې بولي.

دا خو يې مونږ بوازې ځایونه په ګوته کړل ، خو په بدن کې دننه چې زړه ده، ينه (جيګر) ده، توري ده، تريخې ده، بډوګې (پښتورګی) دي، نواوس ددې خبرې وضاحت ضروي دی چې دا وظیفې د بدن په کومو برخو کې دي؟

قلبي لطیفه:

لومړی قلبي لطیفه ده ،ددې ځای د بدن په يوه داسې توټه کې دی چې له دې ځخه د بدن ټولو برخو ته رګونه تيت (خواره) شوي دي، چې هغې ټوټې ته زړه وايي، نوددې وظيفې مركز په دغه ځای کې ده. اوس دغه زړه د ملائکو د الهام ځای هم ده اود شیطان د وسوسې ځای هم ده.لکه په لاندې حديث شريف کې چې اشاره ورته شوې ده .

﴿عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لَمَّةً بِابْنِ آدَمَ وَلِلْمَلَكِ لَمَّةً فَأَمَّا لَمَّةُ الشَّيْطَانِ فَإِيعَادٌ بِالشَّرِّ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَتَكْذِيبٌ بِالْحَقِّ، وَأَمَّا لَمَّةُ الْمَلَكِ فَإِيعَادٌ بِالْخَيْرِ وَتَصْدِيقٌ بِالْحَقِّ، فَمَنْ وَجَدَ ذَلِكَ فَلْيَعْلَمْ أَنَّهُ مِنَ اللهِ فَلْيَحْمَدِ اللهَ وَمَنْ وَجَدَ الأُخْرَى فَلْيَتَعَوَّذْ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴾

ژباړه : له حضرت عبدالله ابن مسعود رضي الله عنه نه روایت دی وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي چې دهرانسان په زړه کې یو وسوسه دشیطان ده اوبل دملائکې الهام دی هرڅه چې دشیطان لمه ده هغه وسوسې دشر انسان ته اچوي لکه کفرفسق او ظلم او تکذیب دحق (لکه توحید ، نبوت بعث بعدالموت جنت او جهنم) او لمه دملائکې چې ده هغه انسان ته الهام دخیر کوي لکه لمونځ ،روژه تصدیق دحق (لکه اسماني کتابونه او رسولان) چاته چې داپیداشول نوپوه دې شي چې دا دالله تعالی له لوري دي نو دالله تعالی حمد او ثنا دي ادا کړي.اوچاته چې دشیطان وسوسه پیداشي نو اعوذبالله دي ووایي .

یعنې په زړه کې دوه کوټې دي، یوه کوټه خای د شیطان د تصرف ده، یوه کوټه خای د ملائکې دتصرف ده. کله چې انسان د الله تعالی په ذکر لګیا شي. نو په دې وخت کې شیطان منډې رامنډې شروع کړي، ملائکې الهامات شروع کړي، له نیکو اعمالو سره د انسان مینه په څپو شي، اوکله چې بیا د انسان زړه غافله شي نو شیطان خپله مښوکه ددغه انسان په زړه کې کېږدي او وسوسې ورته شروع کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه صفات

زړه د بنانست ، معرفت او محبت او صبر ځای ده، کله چې مرید په ذکر شروع وکړي، نو له دې ځایه د بدن ټولو برخو ته رګونه تللي دي، نو په واقعیت کې د ټول بدن تعلق له الله جَلّجَلَالُهُ سره پیدا شي، او که زړه غافله شي نو بیا شیطان رنګارنګ وسوسې وراچوي اودغه وسوسې بیا ټول بدن ته سرایت وکړي. ځکه خو حضور پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي:

﴿ أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً، إِذَا صَلَحَتْ، صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ، فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ ﴾

[صحيح المسلم بَابُ أَخْذِ الْحَلَالِ وَتَرْكِ الشُّبُهَاتِ ، رقم الحديث ۱۵۹۹]

ژباړه: او خبر اوسئ چې (د انسان) په بدن کې یوه ټوټه غوښه ده، کله چې هغه روغه (مصلحه) وي نو ټول بدن روغ وي او کله چې هغه خرابه (فاسده) شي نو ټول بدن خراب شي، خبر اوسئ چې هغه زړه دی.

اوس نو چې د انسان زړه په ذکر لګیا شو نو هغه بدصفتونه یې چې په زړه کې دي لکه حسد، کبر، کینه او داسې نور بېکاره صفات نو دا ټول خدای پاک جَلّجَلَالُهُ لرې کړي او په ځای یې بیا د معرفت او محبت صفت پیدا کېږي، له الله تعالی ، حضرت محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او له اولیاء الله وو سره یې مینه پیدا

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

کېږي، صبر ، تواضع او حِلم پکې پیدا شي او بیا په تکلیفونو بې صبري نه کوي، تکبر نه کوي او له چا څخه انتقام اخیستلو ته هم زړه نه ښه کوي، نو (قلبي) لطیفه له غوښې څخه مراد نه ده، بلکې لطیفه قلبي خان ته یو نوراني کیفیت ده، چې په دې زړه کې پیدا کېږي. کله چې دغه کیفیت په زړه کې پیدا شو، نو په انسان کې مثبت تغیرات شروع شي، رذیله صفات ورڅخه لیرې او نېک صفات بیا پکې خای پیدا کوي.

زړه ته په عربي ژبه کې قلب وایي، قلب لفظ په پښتو کې اړولو ته وایي، نو دا زړه هم په یوه حال باندې نه وي ، اوړي را اوړي، نو له دې امله هر وخت ذکر په کار ده، څکه نبي کریم ﷺ به چې کله دعا کوله نو دا به یې ویل﴿: يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ ".. ﴾ [جامع الترمذي ج: ۲ ابواب الدعوات رقم الحديث : ۳۵۲۲ ص۱۹۲]

ژباړه : ای د زړونو اړونکیه ! ته زما زړه په دین ثابت او محکم کړې. زړه دچرګ د ښکې مثال لري چې په بیابیان کې پرته وي، باد یې کله په یوه او کله په بله خوا اړولي . نو کله شیطان تصرف شروع کړي او کله بیا د ملائکو تصرف شروع شي، په یوه او بل اړخ یې اړوي، نو څکه کله په زړه کې تکبر او کله بیا حسد او کله نور داسې اخلاق رذیله پیدا کېږي.

نو له دې امله به ته په خپل زړه پسې متوجه یې ، ترڅو هغه غلط طرف ته وانه وړي. انسان به په دې اکتفاء نه کوي چې بس وظیفه مې واخیسته ، زړه مې یوڅو ورځې ذکر وکړ ، اصلاح شو، نور څه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ضرورت نشته. بلکې دا کار دائمي حضور غواړي، که په غټه سلسله خبره وکړو، نو انبیاء علیهم السلام معصوم دي، یعنې الله تعالی ددوی حفاظت کړی ، دګناهونو او بدوکارونو شوق په دوی کې بالکل نشته. او اولیاء معصوم نه دي، مګر محفوظ دي، یعنې خدای جَلَّ جَلَالُهُ له دوی سره ملائکې ټاکلې دي، ترڅو زړه یې د نیکۍ طرف ته مائله وي، الهامات ورته شروع کړي، ګناهونه ورڅخه نه کېږي، که بالفرض ورڅخه وشي، خو سمدلاسه پښېمانه شي، ځکه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره یې تعلق جوړ وي، بیا عاجزي پکې پیدا کېږي او په ګناه باندې توبه وباسي، په ګناه باندې یې دوام نه پاتې کېږي.

(روحي) لطیفه:

د انسان په بدن کې دوهمه لطیفه د (روح) ده، دا هغه لطیفه ده چې الله تعالی په ینه (جیګر) کې پیدا کړې او اصلي مرکزیې ینه ده.

دغه جیګر چې د روح معدن ده، په دغه ځای کې رحمت او شفقت دواړه دي، د محبت او خوشالي مرکز ده او له دې سره سره بلې خوا ته د صفرا او سودا مرکز هم دغه ځای ده.

اوس نو دغه روحي لطیفه چې په ینه کې ده، نوداچې په ذکر لګیا شوه بیادا صفرا او سودا چې د ګناهونو په اثر پیدا شوي دي او انسان نورو ګناهونو ته هڅوي نوددې ذکر په شروع کېدو سره دا صفرا او سودا له منځه ځي او صفات حمیده یې ځای نیسي. بیا یې په نورو انسانانو باندې زړه سوځي، صلهٔ رحمي او شفقت پکې پیدا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي، بیا په دغه ذکر سره سکون او خوشالي ورته حاصل شي، له الله تعالی سره یې تعلق پیدا شي، اطمینان یې په برخه شي، څکه چې الله تعالی په قرآن کریم کې ویلي: ﴿ أَلَا بِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَئِنُّ ٱلْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی او ارام نیسي زړونه د دغو (مومنانو) په ذکر د الله تعالی سره.

یعنې سوکالي او سکون، خوشالي او اطمینان له الله تعالی او دغه له دین سره په محبت کولو پیدا کیږي.

(سِرِي) لطیفه:

دریمه (سِرِي) لطیفه ده، ددې لطیفې اصلي ځای تورې ده، دا توری محل د مشاهدې هم ده، کله چې صفا شي نو انوار او تجلیات هم ورته معلومیږي، د خوشحالي او فرحت ځای هم ده، همدا راز د خندا، غرور او تکبر محل هم ده.

اوس نو چې د یو انسان توری په ذکر لګیا شو نو دغه ذکر په نور سره دغه بې ځایه او ناروا خنداګانې ختمیږي او ورسره غرور او تکبر هم له مینځه ځي، بیا دلته د مشاهدې حالت راځي. انوار او تجلیات په خپلو سترګوویني، چې له هغې سره ژړا پیدا کیږي، تواضع پیدا کیږي او په ګناهونو باندې ندامت او پښېمانتیا پیدا کیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(خَفِي) لطیفه:

څلورمه (خَفِي) لطیفه ده، ددې لطیفې مرکز په تریخي کې دی، دا تریخی محل د غم هم ده او د ډار او ژړا هم، بلې خوا ته محل د غضب، غلظت او سختۍ هم ده.

کله چې د یو انسان دغه تریخی په ذکر باندې شروع وکړي، نو غضب او هغه بداخلاقي او غلظت له مینځه ورسره ځي، بیا په اخلاقِ حمیده سره ښائسته شي او همیش په دخدای جَلَّجَلَالُهُ او آخرت په لوري متوجه وي. د الله تعالی په نافرماني کولو سره په غمجن کېږي، مثلاً لمونځ ورځخه پاتې شو، یا روژه، یا داسې نور عبادات یې پاتې شوي وي نو دی ورباندې سخت خفه وي. اود الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ د عتاب څخه په وېره کې وي اود بدو اخلاقو په صادریدلو سره ورته ژړا پیدا کېږي، کله چې دغه تریخی اصلاح شي نو بیا یې د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ لوري ته رجوع پیدا شي

(آخفی) لطیفه:

پنځمه د (اخفی) لطیفه ده، ددې لطیفې مرکز الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ په بډوکي کې اینبی ده، چې د سینې د برابرۍ نه دواړو بډوګیو ته القا د ذکر کېږي. دا بډوګی د شهوت، جرئت، شجاعت او حرص ځای ده، کله چې د انسان بډوګی د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ په ذکر لګیا شي نو د ذکر د اثر له امله حرص او بې ځایه شهوت له منځه ولاړ شي، د مسلمان د قتلولو جرئت ورک شي، دلته داخفی لیطیفې په برکت د انسان په بدن کې دهغو بدو صفاتو په مقابل کې نېک

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صفات پیدا شي، هغه داسې چې دجرأت په ځای بیا شجاعت او دشهوت په ځای عفت (پاک لمني) او دحرص په ځای زهد ځای ونیسي اوس نو انسان د لسو شیانو څخه مرکب ده، په لسو شیانو کې دا پنځه د عالم امرسره تړاؤ لري، چې هغه دا پنځه مرکزونه شول، ددغو مرکزونو صفات مونږ اجمالاً وبېژندل چې دواړه صفات لري، داسې صفات هم لري چې په هغې سره انسان له خدای جَلَّجَلَالُهُ څخه بېګانه لري) کېږي اوداسې صفات هم لري چې انسان خدای جَلَّجَلَالُهُ ته ورنیږدي کېږي، د لرې کېدو منشاء او لاهل غفلت ده، چې دغه ځایونه له ذکر څخه غافله وي نو انسان به دالله تعالی نه لرې کېږي اود نزدیکت منشاء او لامل بیا ذکر ده، چې دغه ځایونه دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په ذکر اباد شي نو بیا د ملائکو له طرفه ورته الهامات کېږي ، بیاتول بدن ددغو لطایفو له وجې نوراني شي ، بیا دخدای تعالی رابطه ټینګه شي نو بیا دغه انسان له ګناوو څخه ځان ساتي او له نیکي کولو سره یې تل مینه او محبت وي.

اوس نو چې دغه مرکزونه متضاد صفات لري، نو سړی به ورته متوجه وي ، که داسې وو چې دا ځایونه هروخت په ذکر لګیا وو نو بیا به دغه انسان ورځ په ورځ په دین کې ترقي کوي، کشفیات به ورته په برخه کېږي، ځکه په دغه ځایونو کې محل د مشاهدې شته یعنې مقصود خو انوار، تجلیات اوکشفیات نه دي، خوبدن د انوارو اوتجلیاتو محل ګرځېدلی شي ، اصلي په بدن کې دغه قابلیت الله تعالی ایښی دی. [نورالابصار ،ضیاء الافکار فارسي ، تالیف شیخ المشایخ خلیفه صاحب دادمحمد (سلمه الصمد) ص: ۱۷۲/ ۱۸۹]

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارومدار دکتې په ایمان او تقوی سره دی

اوس دغه خاېونه دکفارو هم شته او دمسلمانانو هم، قرآن کریم مسلمانانو او کفارو ټولو ته راغلی ده، خو په خپله الله تعالی د قرآن کریم د فائدې تخصیص تر متقیانو پورې کړی دی چې فرمايي: ﴿هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۝﴾ [سورة البقرة] یعنې دا قرآن د متقیانو له پاره دهدایت او لار ښوونې ذریعه ده، نو څکه دغه خلک فائده ورڅخه اخلي. تفسیر بیضاوي لیکي چې: دا قرآن خدای جَلَّجَلَالُهُ تر متقیانو پورې ولې خاص کړی دی ؟ چې دا د متقیانو له پاره هدایت ده، حال دا چې قرآن کریم خو د ټولې دنیا د انسانانو له پاره را استول شوی . وایي دا څکه چې: قرآن ، اسلام او شریعت د قوي غذا (طعام) مثال لري، قوي طعام او غذا هلته بدن ته قوت ورکوي چې بدن جوړ وي، که بدن ناجوړه و، نو بیا قوي غذا ورته ضرر رسوي، که یو سړی ملاریا نیولی وي نو غوړي ورته تاوان رسوي او که ګټه ؟ د قوت او طاقت شیان به وي خو چې بدن روغ نه وي بیا همدا د قوت او طاقت خوراکونه ورته په ضرر تمامیږي نو دا دین او قرآن چې انسان ته ګټه رسوي هغه وخت یې رسوي چې اعتقاد یې سم وي، په هغه کې تقوی او خشیت من الله وي، دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د کلام عظمت او حیثیت یې پېژني، نو بیا به فائده ترې اخلي اوخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ورته د هدایت ذریعه ګرځوي همدغه قرآن کریم وو چې په ابتداء کې به نوي نوي آیاتونه نازلېدل نو کفار

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نور هم په خپل کفر کې سخت شول او مخالفتونه به يې زياتېدل، لکه چې الله تعالی فرمايي: ﴿ وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴾ [سورة الاسراء]

ژباړه: اونازلوو (پرتا) له قرآنه هغه څيز چې شفاء دی (له ظاهري او باطني امراضو) او رحمت دی له پاره دمؤمنانو (چې نفع پرې اخلي) او نه زياتوي (دغه قرآن) ظالمانو (کافرانو) ته مگر زيان (هلاکت چې ايمان پرې نه راوړي). [تفسير بيضاوي ج:۱/ص:۲]

نود بدن اصلاح په دغو لطايفو باندې کېږي، دا بدن چې څومره اصلاح کېږي، قرآن کريم بيازيات اثر هم پرې کوي، او داهلته کيږي چې دبدن مرکزونه زيات اصلاح وي او اصلاح يوازې دخدای پاک په ذکر او يادونه راځي ددغه قرآن کريم انوار او فيوضات بدن ته رسيږي، بيانو ورځ په ورځ يې ترقي په برخه کېږي. تردې پورې چې د الله تعالی د اوليارو په ډله کې شامل شي، چې بيا دده په يوه آيت باندې زيات کارونه جوړېږي. اونورو خلکو ته په ټول قرآن عظيم الشان دومره فائده نه رسيږي.

په قرآن کريم کې کوم نقصان نشته، بلکې نقصان په ده کې وي، نبي کريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خپله زمانه کې په نفس نفيس موجود و خو مشرکينو چې عقيده ورباندې نه درلوده هرڅومره معجزې يې چې ورتبکاره کړې، زړونه يې مرض وهلي وو نو هېڅ فائده يې نه ورته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله، منافقین به د نبي کریم ﷺ په مجلس کې کېناستل، خو د هغه ﷺ خوږو خبرو به په دوی کې هېڅ اثر نه کاوه.

او مونږ الحمدلله چې په څوارلسمه صدۍ کې واقع یو، او د نبي کریم ﷺ مبارک احادیث اورو نو خوند ورڅخه اخلو، دا ځکه چې الحمد لله ایمان او اسلام راسره شته، سره له دې چې خپل خوږ پیغمبر مو لیدلی هم نه دی خو خوند یې شته، نو چې بدن جوړ وي که لرې ده ، که مو لیدلی نه ده بیا هم شوق شته، دا رنګه مونږ آخرت نه ده لیدلی بیامو هم ورسره شوق شته، الله تعالی مو نه ده لیدلی بیامو هم ورسره پوره پوره مینه ده، صحابه کرام رضي الله عنهم مو نه دي لیدلي خو محبت او مینه مو ورسره شته او هغوی معجزې او نور ډیر شیان په سترګو هم لیدل خو سره له هغه یې هېڅ ګټه یې ورته ونه رسوله. ولې ؟ ځکه چې بدن روغ نه وو.

نو غرض داده چې: د طریقت فائده داده چې له بدن څخه اصلي او واقعي بدن جوړوي، بله دا فائده دا ده چې ددې اهل به شو چې د قرآن کریم څخه فائده راته ورسیږي، انساني بدن ددې لا نق ګرځي چې د نبوي ﷺ له احادیثو څخه خوند واخلي، د ائمۀ کرامو رحمهم الله له اقوالو څخه ګټه پورته کړو.

نو چې ذکر دائم شي نو حضور دائم موجود شي، بیا نو الله تعالی په هرڅه کې اثر پیدا کوي او خدای جل جلاله ته یې نزدېکت په برخه شي چې یوځوک خدای پاک ته نیږدې شي او په هغه ګران شي نور به دی څه ارمان لري.

Scanned with CamScanner

(ketabton.com: The Digital Library

(۱٦) مجلس

د ذکر په واسطه الله تعالی د سړي ابدي ژوندون جوړوي

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَٱثْبُتُواْ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ [سورة الانفال]

ژباړه : اې مؤمنانو کله چې مخامخ شی دد ښمن له یوې ډلې سره (چې جنګ ورسره کوی) نوثابت قدم اوسئ تاسې (او مه تړې تښتئ) او یا دوئ تاسې الله ډیر (په خوله اوزړه) بنائي چې تاسې دکامیابي پړاو ته ورسیږئ (په بري سره پر دښمن دذکر په برکت).

دلته د ذکر دوه معناګانې دي یوه معنا یې دا چې دا مونږ مشهور ذکر ورته وایو، چې د ژبې اود زړه ذکر ده، دا تري مراد ده.

دوهم تفسیرمظهري [ج ۴ ص:۹۷] لیکي چې: په دې کې تنبیه ده په دې چې دبنده له پاره مناسب داده چې هیڅ شی دې الله تعالی له ذکر نه منعه نکړي . اوپه وخت دسختیو کې دده لوري ته التجاء وکړي . او رئس المفسرین حضرت عبدالله بن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ (چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د تره زوی اودټولو مفسرینو سردار دی اودا مرتبه یې هم د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خدمت کولو موند لې ده.

Scanned with CamScanner

(C [redacted] ibrary

یوه شپه د نبي کریم ﷺ کورته، چې حضرت رسول الله ﷺ د میمونې رضی الله عنها چې د حضرت ابن عباس رضی الله عنهما ترور وه په نوبت ژ او هغه د حیض په حال کې وه، ورغی چې د رسول الله ﷺ د شپې د عادت معلومات خان ته حاصل کړي.

کله چې رسول الله ﷺ د شپې بوره شو اودس ... د حاجت له پاره ولاړ بوده نو ما تصور وکړ چې دا خوښ ده نه به له موقع نه باید استفاده وکړم او د رسول الله ﷺ خدمت به سرته ورسوم کوم چې د خدمت دري صورته دي.

۱ ده باید انتظار کړی وای چې څو رسول الله ﷺ راوتلی وای او اوبه یې غوښتي وای.

۲ دا چې رسول الله ﷺ به بیت الخلا کې داخل شي، نو ده به بدني لوټه ډکه کړې وای او بیت الخلا ته ورننوتی وای.

۳ دا چې بدني لوټه د بیت الخلا خوا ته ورته اېښې وای او دی ورته تللی وای.

حضرت ابن عباس رضی الله عنهما اول صورت غوره نه کړ ځکه چې هغه اوبه وغواړي کله به تعمیل د امر کې تاخیر راشي. به عمل یې معلومه کړه چې موقع د خدمت ده، د ده ﷺ وېلو ته اړتیا او ضرورت نشته.

د خدمت دویم صورت یې هم غوره نه کړ چې بیت الخلا ته ورسي، اوبه ورورې وای ځکه دا بې ادبي ده

(c) ...ton.com: The Digital Library

نودا دریم صورت یي غوره کړ چې دبیت الخلا خواته یي اوبه ورته کیښودې اودی ورځخه ولاړ.

نوکله چې رسول الله ﷺ دقضاء حاجت نه فارغ شو اوبیرته راوګرځیده نوپه دې وخت کې یي اوبه ولیدلې نوپوښتنه یي وکړه چې دا اوبه دلته چا راوړي دي ؟ نوام المؤمنین میمونې رضي الله عنها ورته وویل چې دغه هلک. دنبي کریم ﷺ زړه ورنه خوشاله شو اودعایي ورته وکړه ﴿اللَّهُمَّ عَلِّمْهُ الكِتَابَ﴾ اصحيح البخاري ج ۱ / کتاب العلم ص:۷۵ رقم الحدیث ۷۵ ا ژباړه : اې خدایه پاکه ! ته ده ته په قرانکریم کې پوهه ورنصیب کړې . اضیاء البخاري شرح صحیح البخاري ج ۲ / کتاب العلم ص:۱۶۳/۱۶۴ رقم الحدیث ۷۵]

نو راځو خپل اصلي مطلب ته چې: حضرت عبدالله ابن عباس رضي الله عنهما د تېر شوي آیت په تفسیر او تشریح کې فرمایي چې: خدای تعالی د سخت تکلیف په حال کې چې د جنګ حالت دی، دکفارو په منځ کې راایسار ده، له دې ټولو سختیو سره سره الله تعالی خپلو اولیاؤ، دوستانو او مؤمنانو ته د ذکر کولو حکم کوي

چې: ﴿ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا ﴾ نو حضرت ابن عباس رضي الله عنه فرمايي

چې: له دې نه دامعلومیږي چې خدای پاک جل جلاله ته انسان په ذکر کولو سره نږدې کیږي. اوبل داترې معلومیږي چې ذکر په یوه حال کې هم نه معاف کیږي، نوځکه یې په هغه دېر سخت ځای کې هم خپل دوست ته د ذکر کولو حکم وکړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا فرمايي چې: له دې نه دا معلومېږي چې که يو سړی له شرق نه روان شي او تر مغربه پورې دا خپله هستي او مال وويشي او بل طرف ته يو سړی له غرب نه راروان شي او تر مشرق پورې کفار وژني له دې نه هم ذغه د الله تعالی ذکر بهتر دی، ځکه چې اجر يې ډېر دی.

ددې خبرې دا معنا نه ده چې: دا (الحمد لله، سبحان الله، الله) چې مونږ يې تل وايو دا مستحب عمل دی او حال داچې دا تر جهاد بهتر دی، بلکې معنا يې داده چې: که سړی جهاد کوي او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې په ياد نه وي يا سخاوت کوي او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې په زړه نه وي دا ټول خو بنه عملونه دي خو چې د خدای جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره نه وي او به هر آن او هر قدم کې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ طرف ته متوجه نه وي نو بيا هيڅ فائده او اجر نه لري.

دا که په جهاد او سخاوت کې اجر پيدا کېږي يا په بل عبادت کې وزن او ثواب پيدا کېږي دا هغه وخت چې د انسان مطلوب يواځې او يواځې الله تعالی وي او هغه يې په ياد وي.

د ذکر خانګړتياوې خوبې شميره دي، خو لويه خبره داده چې د ذکر په سبب د انسانانو له خپل خالق سره تعلق او مينه پيدا کېږي او په دنيا کې هم دا قانون دی چې څوک له چاسره ډېره مينه لري نو ډېر يې يادوي، د کوم کاروبار سره چې ډېره مينه لري هغه کاروبار کې شپه ورځ مشغول وي، لنډه داچې له هر شي سره چې د چا تعلق وي نو هغه ډېر يادوي. نو اوس که د يو چا له خدای

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره تعلق زیات وي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به خامخا د بر یادوي.

ذکر سلطان:

له پنځو لطائفو څخه وروسته (ذکر سُلطان) شروع کېږي چې (ذکر قالبي) هم ورته ویل کېږي، له دې ذکر سره له سر نه تر نوکانو پورې ټول بدن د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر مشغول وي، داسې حالت چې انسان ته پیدا شي چې په بدن کې الله تعالی ته خاې ورکړ ، قلب، روح، سر ، خفي، اخفی او قالب د بدن . لنډه دا چې په ټول بدن کې یې الله تعالی ته خاې ورکړ نو بیا دده له الله تعالی سره واقعي عشق او محبت پیدا کېږي، بیا یې په هر عمل او قول کې اثر پیدا کېږي، که تلاوت کوي یا بل کوم عمل ترسره کوي هرڅه به د خدای تعالی د رضا له پاره وي.

اصلاً دا مقامات چې انسانانو ته پیدا کېږي مثلاً د ﴿ سبحان الله یا الحمد لله ﴾ په ویلو سره ورته دومره ثوابونه په برخه کېږي دا دهغو خلکو له پاره چې له زړه نه یې ووایي او واقعاً یې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره مینه او اخلاص وي. که داسې نه وي نو همدا قرآن کریم چې د الله تعالی کلام دی منافقینو به هم تلاوت کاوه، لمونځونه به یې هم کول خوخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ددوی حال بیا داسې راته بیانوي چې :﴿ إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمۡ وَإِذَا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

قَامُوٓاْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذۡكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلٗا ﴿١٤٢﴾ [سورة النساء]

ژباړه: بېشکه چې منافقان تګي کوي (په ښکارولو داسلام او پټولو دکفر) له الله تعالی سره او الله تعالی سزا ورکوونکی دی (د دو تګي او دوکې په سبب) او هرکله چې پورته کېږي دغه (منافقان) لمانځه ته نو په ښه زړه نه پورته کېږي یوازې داچې دوی خلکو ته ځان ښيي چې موږ هم مسلمانان یو او نه یادوي دوی الله مګر (د ریايي یادول) لیږ.

چې څوک دخدای تعالی تابع او ذاکر شي بیا یې ټول مخلوقات تابع شي

د چا چې له الله تعالی سره واقعي مینه پیدا شي نو بیا الله تعالی دومره عزت او شرافت ورپه برخه کړي چې: ځمکه، اسمان، حیوانات او حشرات یې ټول پیژني، بیا هغه شیان چې په ظاهره د انسان دښمنان وي هغه هم ده ته تابع شي او دده قدر او احترام کوي

دنبي کریم ﷺ له غلام حضرت سفینه رضي الله عنه نه روایت دی وايي: زه په کیشتۍ کې سپور شوم هغه ماته شوه، نو دلرګي په یوه تخته کیناستم، نو د دیارب غاړې ته یې ویستم، یو زمری راسره مخامخ شو ورته ومې ویل: اې ابوالحارث! زه درسول الله ﷺ غلام یم! نو سرېې راته ټیټ کړ اوپه څنګ راسره روان

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو زما دفاع يې له حيواناتو کوله ترديې چې عامي لارې ته يې برابر کړم، نو له هغه نه وروسته يې (همهم) يعنې زګروی کاوه دامې ورنه وفهموله چې خدای پامانې رانه اخلي.

[جامع کرامات الاولياء، ج ۱ص ۱۱۶]

سره له دې چې زمری د انسان دښمن ده، خو ﴿مَنْ كَانَ لِلّهِ كَانَ اللّهُ لَهُ﴾ څوک چې د الله تعالی تابع شو بيا نو الله تعالی ددغه انسان محافظ او مددګار شي، بيا يې په حشراتو او حيواناتو هم تائيد کوي، هغه يې نصرت کوي، له کومو شيانو څخه چې دغه انسان داريږي هماغه شيان يې بيا څوکيداري کوي.

رښتيا ويل د دنيا او اخرت د نجات سبب دی

حضرت حسن بصري رَحِمَهُ ٱللَّهُ د وخت مشهور بزرګ جليل القدر عالم او تابعي دی، په ده پسې حجاج بن يوسف ګرځېده، يو ځل پوليس ورپسې شول، ترديې پورې چې دی د حضرت حبيب عجمي رَحِمَهُ ٱللَّهُ خای ته راغی، حسن بصري رَحِمَهُ ٱللَّهُ ورته وويل چې په ماپسې عسکر را روان دي نو ګوره چې ما ورته ونه ښيي، حسن بصري رَحِمَهُ ٱللَّهُ د عبادت کولو له پاره کوټې ته ننوت، کله چې عسکر را ورسېدل نو له حبيب عجمي رَحِمَهُ ٱللَّهُ څخه يې وپوښتل چې حسن بصري خو به دلته نه وي، هغه ورته وويل چې: هغه په دغه کوټه کې دی، کله چې عسکر کوټې ته ورغلل نو دی يې پکې پيدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه کړ، حسن بصري رَحِمَهُ اللَّهُ وايي اوه ځله يې لاس راباندې ولګيده خوبيايې هم ونه ليدم.

بېرته ناهيلي راووتل او حبيب عجمي ته يې وويل چې: ته په مونږ مسخرې کوې، هغه بيا ورته وويل چې: په همدې کوټه کې دی، هغوی بيا ننوتل خو بيا يې هم څه ونه ليدل او بېرته ولاړل، حسن بصري رَحِمَهُ اللَّهُ چې کله له کوټې څخه راووت نو حبيب عجمي ته يې وويل چې: تا خو زه ورته وښودلم داستاد بې ادبي دې وکړه؟ ده ورته وويل چې: ته زما رښتياوو خلاص کړې که درواغ مې ويلي وای دواړه به نيول شوي وو. کله چې ما رښتيا وويل نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهغوی سترګې ړندې کړې او ته يې ونه ليدلې.

حسن بصري رَحِمَهُ اللَّهُ ورته وايي په دې وخت کې دې څه وويل: هغه ورته وايي: لس ځله مې آية الکرسي، لس ځله امن الرسول. او لس ځله مې (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) ولوستل، بيامې وويل: اې خدايه! حسن مې په تا سپارلی ته يې وساتې.

[تذکرة الاولياء پښتو ص: ۴۶؛ تذکرة الاولياء، فارسي ص: ۸۱]

په حديث مبارک کې راغلي چې: نبي کريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د بيت الله شريفې ترڅنګ ناست و، د ابولهب د ښځې په هکله چې کله د قباحت آياتونه را نازل شول، نو دې ښځې يو غټ کاڼی را اخيستی او ويل يې چې: په دې زه به پيغمبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باندې ګوزار کوم، راغله په حرم کې وګرځېده، سره له دې چې نبي کريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د بيت الله شريفې ترڅنګ ناست دی، خو ددې سترګې الله تعالی

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

ړندې کړې او دی یې ونه لیده، بېرته ناهیلې ولاړه، صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم له نبي کريم صلی الله علیه وسلم څخه وپوښتل چې: ته خو دلته ناست وې او ویې نه لیدې ؟ دهٔ صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: خدای پاک جل جلاله یې په ما باندې سترګې ړندې کړې څکه یې نه ولیدمه.

نو چې څوک د الله تعالی سره علاقه لري ، مینه، محبت او اخلاص لري نو بیا یې د دښمنانو سترګې ورباندې ړندې شي

خو یو وخت همدا حسن بصري رحمه الله د حجاج عسکرو ونیوه او د حجاج دربار ته یې بوتلو. حجاج له دهٔ مبارک سره په سخته لهجه خبرې او بحث شروع کړې، دهٔ هم په ډېره زړورتیا د پوښتنو ځوابونه ورکول، حجاج ورته وایي: ته نه یې خبر چې ته ما د څه له پاره راغوښتی یې هغه ورته وایي نه ا حجاج ورته وایي:ته مې ددې له پاره راغوښتی یې چې ځان درڅخه خلاص کړم او مړ دې کړم ، دهٔ ورته وویل چې: د حضرت نبي کريم صلی الله علیه وسلم څخه یوه دُعا منقوله ده چې که یوڅوک یې سهار ووایي نو تر ماښام پورې به له ټولو آفتونو څخه محفوظ وي او که بیګا یې ووایي نو بیا تر سهاره پورې به په امن کې وي، نو ما هغه دُعا ویلې ده، ته ما ته هیڅ ضرر نه شې رسولې.

له دې خبرې وروسته حجاج دی پرېښود اودی په خپله مخه ولاړ، دپولیسو یوه مشر حجاج ته وویل چې: دادومره شپې او ورځې دې مونږ پسې سترې او سرګردانه کړو ، بیا مو ونیوه او له ناسره

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې دومره تېزې خبرې هم وکړې او له دې ټولو سره سره دې اوس دومره په آسانۍ سره پرېښود او هېڅ دې هم ورته ونه ویل. دا ولې؟

حجاج د خپل فوځي افسر په خوب کې وایي چې: وژل خو لا په خپل ځای پرېږده، یوازې چې په زړه کې به مې دا خبره راوګرځېده چې زه ورشم او ویې وهم نو له دې سوچ سره به له ده څخه زمریان او ښاماران چار چاپېره ودرېدل، زه وېرېدم چې که ورپورته شم نو له منځه به مې یوسي.

حجاج بن یوسف سره له دې چې دومره ظالم هم و، کتابونه لیکي چې: یو لک شل زره صحابهٔ کرام رضي الله عنهم او تابعین دده په بندیخانو کې شهیدان شوي، خو بیا یې هم حضرت حسن بصري رحمه الله ته څه ونه شول ویلای. [البدایة والنهایة ج ۹، ص ۱۷۹]

نو په هر قول او عمل کې هغه وخت اثر پیدا کېږي چې د انسان معامله له خدای پاک جل جلاله سره صادقه او مخلصانه وي او هرڅه یې د هغه د رضا له پاره وي او دخدای جل جلاله د رضا لوی اثر او نښه داده چې خدای پاک جل جلاله ورته د ذکر او عبادت توفیق ورکړي.

یو بزرګ لیکي چې: کله ما خدای جل جلاله یادوي نو زه وربانديي پوهېږم، په مجلس کې ناستو کسانو تعجب وکړ چې دا څه خبره کوې؟ ده ورېل چې: زه کله د خدای جل جلاله په ذکر لګیا شم نو زما الله تعالی هم ما یادوي، څکه چې دی جل جلاله په خپله فرمایي ﴿ فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ ... ﴿١٥٢﴾ ﴾ [سورة البقرة]

Scanned with CamScanner

(c) ...: The Digital Library

ژباړه: نو یاد کړئ (تاسي) ما (په قلبي او بدني طاعت سره) نو زه به هم یاد کړم تاسي (په ثواب سره)

نو په ذکر کې اصل مقصود حضور مع الله، اخلاص او محبت ده کله چې په هر کار کې اخلاص پیدا شي نو له ریا څخه خلاص شو او له خدای تعالی جل جلاله او جناب رسول الله صلی الله علیه وسلم سره یې مینه پیدا شوه دغه انسان بیا په دنیا او آخرت کې کامیاب ده. بیا د خدای پاک جل جلاله په وعدو کې د مخالفت شائبه هم نشته نو مطلب دا چې د خدای جل جلاله ذکر تر کوم ځای او کوم وخت پورې منحصر او تړلی نه دی. ځکه چې په خپله خداوند متعال جل جلاله فرمایي: ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَوٰةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ﴾ (سورة النساء آیت ۱۰۳)

ژباړه: بیا کله چې اداء کړئ تاسي لمونځ (لمونځ یو عبادت ده،) نو چې لمونځ مو ادا کړ له هغې نه وروسته بیا خدای پاک جل جلاله یادوئ په ولاړه، په ناسته، په ملاسته په هر حال کې یې یادوئ. ځکه چې الله تعالی جل جلاله امر کوي چې ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ ﴾ (سورة الاحزاب)

ژباړه: ای مؤمنانو یادوئ الله په ډېرو یادولو سره

له دې څخه مطلب دا دی چې دائمي حضور پیدا شي او په چا کې چې دائمي حضور پیدا شي نو هغه ته چې حقیقي حیات (ژوند)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وره په برخه کېږي، بیا که دی ویده وي هم خو لطائف یې تول په ذکر لګیا وي، ختی که مړ شي هم په ذکر به لګیا وي، ځکه د انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او اولیاء کرامو واقعات او حالات چې سړی مطالعه کوي لکه: نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې ولیدل چې حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ په قبر کې په لمانځه لګیا دی، دا ځکه چې هغوی ته حقیقي حیات (ژوند) ور په برخه شوی، په دغسې اشخاصو باندې بیا مرګ نه راځي بلکې یواځې له یوه دار څخه بل دار د انتقال مرحله وي.

نو حضرت عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لکه چې مخکې هم تېر شو چې فرمايي: د جنګ په سخت حالت کې هم الله تعالی د ذکر کولو امر کوي، ځکه چې د خدای جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر کولو سره زړونو ته اطمینان پیدا کېږي، بیا تکلیفونه پرې اسانه شي، هغه پخوانۍ سختۍ نه بیا محسوسوي، ځکه خو خدای پاک وايي: ﴿ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی او زړونه یې مطمئن وي د (دغو مومنانو) په ذکر د الله تعالی سره

یعنې الله تعالی وايي چې په سخت حالت کې ته ما یادوه زه به په تاباندې سختی آسانې کړم او هغه مصیبتونه او کړاوونه به درباندې آسانه کړم

(c) ...m.com: The Digital Library

خو په دې لاره کې بُنيادي شرط داده چې دغه يادول او ذکر کول به په مينه او اخلاص سره وي، يواځې د خولې په ويلو اونه هم داسې د زړه په ويلو چې په زړه سره ذکر کوي خو فکر او سوچ يې بل خاى وي، بايد سړى دا کوشش وکړي ترڅو خپل زړه ته پوره متوجه شي، چې له دې سره بيا په زړه کې خوند پيدا کېږي، داچې زمونږ په ذکرونو کې ظاهري کوم اثر نه ليدل کېږي وجه يې داده چې يو خو سمه توجه نه کوو، مجلسونه مو بې باکه او په لهو او لعب مشتمل وي، په خوراکونو کې مو هم زياتى او کمى وي، که داسې نه وي نو دخداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ په نوم کې دومره اثر ده چې يو وار څوک په اخلاص سره (الله) ووايي نو له خمکې څخه به يې عرش ته ورسوي خو بنيادي شرط اخلاص او دوام على الذکر ده.

د نېکو خلکو سره کېناستل هم توجه ده

زمونږ د اکثرو ملګرو دا فکر وي چې بس خانقاه ته راغلو او همدلته مو ذکر وکړ نو خبره خلاصه شوه. ياداچې تنده په تنده کېښودل شوه نو کار جوړ شو او که توجه ونه شوه نو کار نه کېږي.

ګورئ ورونو! مونږ خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر باندې مامور کړي يو، هغه هم على الدوام دتل له پاره، دا مجلس په حقيقت کې تول توجه توجه ده، بايد خپل دين ته په هروخت کې متوجه اوسو. خداى

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاک جَلَّ جَلَالُهُ راته امر کړی چې: ﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَكُونُوا۟ مَعَ ٱلصَّـٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾﴾ سورة التوبه»

ژباړه :اې هغو کسانو چې ایمان ئې راوړی دی (یعنې اې مومنانو) وویریږئ تاسې له الله (اوهسې مخالفت مه کوئ) او اوسئ سره له صادقانو .

یعنې له نېکانو سره ملګرتیا کوئ . نو مونږ مجبوره یو چې خامخا به له عالم ، طالب او بل کوم نېک شخص سره کېنو، ځکه چې امر راته شوی، نو کله چې مونږ د خپل خالق جَلَّ جَلَالُهُ په امر باندې عمل وکړو نو بیا به په اعمالو کې هغه جَلَّ جَلَالُهُ په خپله اثر پیدا کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ktaabton.com: The Digital Library

(۱۷) مجلس

د نفس مراتب او د اخلاص او صدق فائدې

﴿قَالَتْ إِنَّ ٱلْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا۟ قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوٓا۟ أَعِزَّةَ أَهْلِهَآ أَذِلَّةً ۖ وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾﴾ [سورة النمل]

ددې آیت شان نزول د بلقیس او حضرت سلیمان عَلَيْهِ السَّلَام واقعه ده.

ژباړه نو وویل (بلقیس چې په جنګ کې خیر نشته) بېشکه باچایان هرکله چې ننوځي په کوم کلي (ښار) کې (په غلبه او قهر) خرابوي دوی هغه (ښار) او ګرځوي دغه (باچایان) عزیزان (مشران) د اهل د هغه ذلیلان (سپک بندیان) او هم داسې (چې ومې ویل) دوی کوي.

پورتنی معنا خو یې ظاهري شوه. او باطني معنا یې داده چې د انسان په باطن کې د نفس اماره یو حکومت ده، د نفس په اصل کې سرکشي پرته ده، نو دا نفس د انسان په وجود باندې حکومت کوي، او دخپل حاکمیت د تقاضا له امله په هغه روح باندې چې هغه په اصل کې پاک شی ده او له الله تعالی سره یې تعلق ده، دغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نفس په هغه روح باندې غالبه شوې وي، نو دې له امله بيا د انسان په سينه کې غلط او بې ځايه حکومت جوړ شي حسد، کبر، قدرت پرستي، جاه طلبي، شهوت پرستي داټول د انسان په وجود کې شته. خو کله چې يې له مشائخ کرامو سره علاقه او واسطه پيدا شي، د الله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ مبارک اسم يې سينې ته داخل شي، نو بيا ددغه مبارک نوم په برکت بياهغه د سينې حاکم (نفسِ اماره) ذليله شي. څکه له قرآن کريم څخه دا خبره ثابته ده، الله تعالى فرمايي: ﴿إِنَّ ٱلنَّفۡسَ لَأَمَّارَةُۢ بِٱلسُّوٓءِ﴾ (سورة يوسف آيت ۵۳) همدا نفس دی چې انسان يې د بدۍ په لوري روان کړی، خو کله چې په ظاهر کې حکومت بدل شو اود نفسِ اماره په ځای روح غالب شو له الله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ سره يې علاقه پيدا شوه، نو بيا په هغه ځای کې نفس محکوم او روح حاکم شي او بيا چې کله له انسان څخه کومه ګناه صادره شي نو بيا دغه نفس دومره اصلاح شوی وي چې بيا انسان ددغې ګناه د کولو له امله ملامتوي چې ته خو د ګناه له پاره نه بلکې دنيک عمل د کولو له پاره پيدا شوی يې. اود نفس دغه حالت ته (نفسِ لوامة) وايي. بيا يې چې څه نوره اصلاح په برخه شي نو بيا (نفسِ مطمئنه) وګرځي، مطلب دا چې د الله تعالى په ذکر، د نېو کارونو په کولو يې بدن ته سکون او راحت په برخه کېږي، بيا په فقر، مسکنت، لنډه دا چې په هر مصيبت او سختۍ باندې صبر کوي، شکايت نه کوي. او کله چې د نفس مجاهده نوره هم پسې قوي اوزياته شي نو بيا (نفسِ راضيه) شي، معنا دا چې د الله تعالى په قضا او فيصلو باندې راضي وي.

Scanned with CamScanner

(c... ...on.com: The Digital Library

انسانان په دوه ډلو ویشل شوېدي ، یوې ډلې ته محبوبین ویل کېږي او بلې ته یې مُحِبین . د اهل تصوف او طریقت په اصطلاح په مشربونو کې فرق ده. څوک چې محبوبین دي، دهغو له پاره ددغو مقاماتو د طی کولو له پاره حاجت نشته، دهغوی ابتداء توبه ده او انتهاء یې رضا بالقضاء ده، صبر ده، حلم ده، قناعت ده، بلکې نور مقامات هم په دې منځ کې شته، خو دا نفس داسې مقام ته ورسېږي چې که د خدای جَلَّ جَلَالُهُ له لوري هرڅه ورته رسیږي دې ورباندې راضي وي.

اکثره مشائخ کرام چې د زحمت په وخت کې کوم راحت محسوسوي ددغه راحت خوند بیا په عامو حالتونو کې نه وي او کله چې نفس له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه راضي شو نو بیا دغه (نفس مرضیه) ګرځي. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ده څخه راضي وي. څکه محبت د دواړو طرفونو څخه وي. او رضا هم له دواړو طرفونو څخه وي. څوک چې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره مینه او محبت لري الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ، رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یې هم ورسره لري، څوک چې له اولیاء کرامو سره مینه اومحبت لري هغوی یې هم ورسره لري دا یو نسبت ده چې له دواړو طرفونو څخه موجود وي.

څوک چې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه راضي وي هغه جَلَّ جَلَالُهُ هم ورڅخه راضي وي، چې په دې سره نفس (نفسِ مرضیه) ګرځي، خو دا هلته کېږي چې په هره خبره کې صادق وي، هر قدم چې دی اخلي هر کار چې کوي د زړه له صدقه یې کوي، نوبیا به دغه مقامات ترلاسه کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

محترم خلیفه صاحب داد محمد (سلمه الله الصمد) الغزنوی وايي: په مخکې وخت کې به ډېر خلک د صحابهٔ کرامو، اولیاء کرامو د عمل، ګفتار او ښو اخلاقو له وجې نه له ګمراهي څخه راګرځېدل او په همدغه سمه لاره به روان وو، کله به چې خلکو دصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم غوره او ښه اخلاق ولیدل نو په هغوی به یې دومره زیات اثر وکړ چې څه نيل بدعملونه به يې له پامه بدشول او سمدستي به يې توبه وباسله، ترڅو چې کافرانو به دهغوی اخلاق او ښه عملونه ولیدل نو په اسلام به مشرف شول، اوس خو چې خلک زموږ دا کمزوري عملونه ويني نو خدای مکړه له دین څخه یې زړه تور شي زیاتره وخت چې کافران دمسلمانانو عملونو او ظلمونو ته وګوري نو داشک ورسره پیدا شي چې دا دین به په حقه وي او که نه؟

دحضرت علي رضي الله عنه او قاضي شُریح واقعه

دامیر المؤمنین حضرت علي رضي الله عنه په دخلافت پرمهال چې کله دی مبارک د مسلمانانو خلیفه ؤ، دده د بدن زغره ورکه شوه، څه وخت پس یې دغه خپله زغره د یوه یهودي په لاس کې ولیده، ویې پېژندله نو په دغه یهودي یې دعوه وکړه چې دا زغره زما ده، هغه ورڅخه انکار وکړ، د حضرت علي رضي الله عنه د خلافت پر مهال قاضي حضرت شریح رحمه الله ؤ، نو حضرت علي رضي الله عنه او یهودي دواړه د قاضي حضور ته ورغلل او حضرت علي رضي الله عنه عریضه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته ورانديې کړه چې زما دغه زغره يهودي رانه وړې ده، يهودي منکر شو، حضرت شُريح حضرت علي رضي الله عنه ته مخ راوګرځاوه چې ته په دې خبره شاهدان لرې چې دا زغره ستا ده ؟ حضرت علي رضي الله عنه خپل زوی حضرت حُسين رضي الله عنه او خپل غلام حضرت قمبر رضي الله عنه د شاهدي له پاره راوستل، د حضرت علي رضي الله عنه رايه داوه چې دخپل قريب شاهدي د سړي له پاره دقبول وړ ده، که د ګټې په ځای کې وي اوکه د تاوان ، اما د عامو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم لکه چې د احنافو هم همداسې مسلک دی چې د ګټې په ځای کې د قريب شاهدي د قريب له پاره صحيح نه ده اوکه په ضرر دده وي لکه د يو چا په پلار بل چا دعوه وکړه ، دغه سړي په خپل پلار شاهدي ورکړه چې رښتيا په تا باندې يې حق شته ، دغه شاهدي يې منظوره ده، خو که ددغه شخص پلار په بل چا دعوه وکړي او دی يې شاهدي ورکړي نو دغه شاهدي يې نه منظورېږي.

په هر حال ! حضرت شُريح رحمه الله حضرت علي رضي الله عنه ته وايې چې اې اميرالمؤمنينه ! حضرت حُسين ستا زوی ده او ستا په ګټه يې شاهدي ورکړه، اود عامو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او زما رايه داده چې د ګټې شاهدي نه منظورېږي، بل څوک شاهد راوړاندې کړه ! حضرت علي رضي الله عنه ورته وويل چې بل څوک شاهد نه لرم، ده ورته وويل : نو بيا خو زغره د يهودي ده، کله چې دوی بېرته د قاضي له مجلس څخه ووتل نو دغه يهودي د حضرت علي رضي الله عنه په شا پسې روان و، اوپه زوره يې نارې وهلې چې وګورئ [1]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اميرالمؤمنين ته سره له دې چې د مسلمانانو خليفه او مشر هم له ما سره د قاضي حضور ته وړاندې شو . دې خبرې ډېر زيات اثر وړباندې وکړ چې که دا د دوی دين حق نه وی نو بيا له ما سره د مسلمانانو مشر د قاضي حضور ته کله تلو ، نو معلومه شوه چې د غه د دوی دين په حقه دی . په يوه ديني او شرعي حکم کې بادشاه او يو غريب عسکر مالدار او شتمن سره برابر دي ، سمدستي يې کلمه طيبه وويله او په اسلام مشرف شو

دا د حضرت علي رضي الله عنه د عمل اثر و، يهودي له اسلام قبلولو وروسته دا وويل چې دا زغره په رښتيا سره ستا ده او ورته تسليم يې کړه، نو د د د نبه عمل د وه ګټې شوې، خپل حق هم ورته ورسېده او ورسره هغه مقابل يهودي هم مسلمان شو

[البداية والنهاية ج: ۸ ص: ۸]

له عبدالقادر جيلاني رحمه الله سره ځناور خبرې کوې او دده په يوه خبره عمل کولو څومره خلک توبه ګار کيږي

عبدالقادر جيلاني رحمه الله چې په پيران پيرصاحب باندې مشهور دی ، د حج په شپو ورځو کې حاجيان د عرفات په غونډۍ ولاړ دي، هغه وخت دی هلک و، غوا يې روانه کړې او پيايي يې، کله چې دشتې ته ووت، دې غوا ناڅاپه مخ ورته راواړاوه او ورته وې ويل: ﴿يا عبدالقادر ! ما لهذا خُلِقتَ ولا بِهذا أُمِرتَ ﴾ اې عبدالقادره ! ته الله تعالی د غواګانو د پوولو او ساتلو له پاره نه يې پيدا کړی،

Scanned with CamScanner

(c) ...on.com: The Digital Library

اونه په دې مامور يې، ته يې د خپل معرفت او بندګۍ له پاره پيدا کړي يې، دی ووېرېده، چې غوا او بيا دهغې خبرې کول؟ دی کوچنی هم و، نو بېرته راوګرځېد، خپلې مور ته راغی، پلار يې هم مړ دی، نو مور ته يې وويل: چې ماته اجازه وکړه چې زه د الله تعالی دين زده کړم، معرفت حاصل کړم، بغداد ته ولاړ شم، ترڅو د نېکانو زيارتونه وکړم او هلته علم حاصل کړم. مور ورته وويل چې ولې څه پېښه ده؟ ده مبارک ورته هغه د غوا واقعه ذکر کړه چې غوا داسې راته وويل: له دې سره بام ته وختم او ويل يې چې هغه دی ټول خلک په عرفات ولاړ دي، دخدای جَلَّجَلَالُهٗ عبادت کوي اوزه غوا پيايم، کله چې دده پلار مړ و نو په ميراث کې ورڅخه اتيا دينار پاتې ونو مور يې جګه شوه (۴۰) روپۍ يې دده بل ورور نه ورکړې او څلوېښت يې ده ته په لستوڼي کې ور وګنډلې او مور مبارکه يې خدای پاماني ته ورته راووتله، ورته يې وويل چې: زويه! ما نور ته له خپل ځان څخه بېل کړې، تر قيامت پورې به بيا زه او ته سره ونه وينو. ما دين ته وقف کړې اود خدای جَلَّجَلَالُهٗ د رضا له پاره د دين علم حاصلوه، چې ترڅو دې علم پوره نه وي حاصل کړی نو بېرته به نه راځې! خو دا يوه خبره به مې هر وخت په ياد ساتې چې هروخت به رېښتونی اوسې او رېښتيا خبره به کوې! په طالبي او خدمت کولو کې به صادق اوسې! هر کار به دې رېښتونی دي

حضرت پيران پير صاحب کشر هلک دہ، کله چې له کور څخه روان شو، نو له يوې قافلې سره ملګری شو چې هغوی هم د بغداد په لور روان وو، يو ځای ته چې ورسېدل نو په آسانو سپاره غله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته رامخې ته شول، ټوله قافله يې ودروله، غلو شروع وکړه او د قافلې له خلکو سره چې څومره مالونه وو هغه يې ورڅخه واخيستل، پيران پير صاحب وايي چې کله غله ماته راورسېدل ماته يې راپام نه شو، يو غل راغی او ناڅاپه يې راته وويل چې: له تاسره څه شی شته ؟ ما ورته وويل : هو ! هغه راته وويل چې څومره شی درسره دي ؟ ما ورته وويل چې: څلوېښت ديناره، هغه راته وويل چې په کوم ځای کې دې ايښي دي ؟ ما ورته وويل چې: په دغه کميس کې مې ګنډلي دي، دا خبره د غله زړه ته ونه لوېده چې دا ماشوم هلک هسې په ما باندې مسخرې کوي، خوار او غريب هلک دی، له ده سره دومره دنيا له کومه شوه ؟ دا غل هم راڅخه تېر شو، بل غل راغی او هغه ته مې هم دغسې خبره وکړه ، هغه هم راڅخه تېر شو، کله چې دا غله خپل هغه مشر ته ورغلل چې ټوله قافله يې چور کړې وه او اوس يې په خپل منځ کې سامانونه سره تقسيمول، نو هغه مشر له دې نورو څخه پوښتنه وکړه چې له چاسره خو به مو څه پرېښې نه وي ؟ دغو دوه کسانو ورته وويل چې: يو غريب هلک موښ ته وويل چې: له ماسره څلوېښت دينار شته.خو موږ دهغه دغريت له وجې دهغه په خوله باور ونکړ نو هسې مو پرېښودلو ، مشر ورته وويل چې: راويې غواړئ ! کله چې دی ورغی نو د غلو مشر ورڅخه پوښتنه وکړه چې: له تاسره څه شی شته ؟ ده ورته وويل : بلې ! هغه ورته وويل چېرې دي ؟ ده ورته وويل چې: په لستوڼي کې مې ګنډلي دي. کله چې يې دده لستوڼی وشکاوه نو روپۍ يې ورڅخه را ووېستې، نو د غلو دغه مشر پيران پير صاحب

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وايي چې: څه وجه او باعث و چې دغه پټې روبۍ دې مونږ ته راښکاره کړې ؟ ستا دغه لستوڼي ته خو زمونږ پام نه و، دې ورته وايي چې: زما مور له ما څخه وعده اخيستې وه چې زويه په پخپله خبره کې به رښتونی اوسې .نو زه به په خپله هره خبره کې رښتونی اوسم ، زه له خپلې مور سره کړې وعده نه ماتوم. د پيران پير صاحب د صداقت دا اثر وو چې د غلو د مشر په زړه خدای جَلَّجَلَالُهٗ دا اثر کېښود، په ژړا يې شروع وکړه چې مونږ خو د الله تعالی سره وعده کړې، خو بيا هم په دې وعده کې رښتوني نه يو، څو کاله پرله پسې دا وعده مونږ ماته کړې ده، مسلمانان خوروو، وژنو يې او مالونه يې چور کوو، او په ايمان کې خو وعده داده چې مسلمان به مسلمان ته ضرر نه رسوي. نو دحضرت شيخ عبدالقادر جيلاني رَحِمَهُاللّٰهُ په واسطه د غلو مشر له خپل دغه بد عمل څخه توبه ووېسته، کله چې ده توبه ووېسته نو عامو غلو ورته وويل چې: ته په غلا کې زمونږ مشر وې ! نو نن په توبه کې هم زمونږ مشر يې ! که تا له خپلې ګناه څخه توبه ووېسته نو مونږ ټول هم توبه وباسو. ټولو توبه ووېسته، د ټولې قافلې خلکو ته يې خپل خپل مالونه وسپارل.

[نفحات الانس ج ۲/ ص ۶۸۰/ ۶۸۱]

نو پيران پير صاحب په خپله خبره کې رښتونی و، دده د رښتينولی دومره اثر و چې خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ هغه د غلو ډله دده د يوه عمل په واسطه توبې ته برابره کړه، له خپل بد عمل څخه يې راوګرځول.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مخکني اسلاف مبارکان که هغه صحابهٔ کرام رضي الله عنهم دي او که اولیاء کرام دي، که مشائخ دي او که علماء کرام وو، دوی ټول داسې وو چې د دین نمونې وې، هغوی ته به چې چا وکتل نو ددوی د عمل او قول څخه به متاثر کېدل، بیا به خود به خود ورواوښتل، خپلو ګناهونو ته به متوجه شول، چې زه څرنګه بې ځایه او په ګناه کې لګیا یم.

نن چې له مونږ څخه خلک ورځ په ورځ نفرت کوي، له طالب، ملا، حاجي او مجاهد څخه نفرت کوي نو دهغې وجه داده چې زمونږ په خپلو وېناوو او اعمالوکې توافق نشته، په دواړو کې مو د اصلاح کوشش نه دی کړی، صداقت نشته، که داسې نه وي نو که مونږ له الله تعالی سره په وعده کې رېښتوني شو، په خپلو اعمالو کې رېښتوني شو، مخلصین او صادقین شو، بیا به الله تعالی خامخا دا اثر پیدا کوي چې هغه بدبخته خلک به هم تابع کېږي. د هر وخت بدماشان وي، خو خلیفه صاحبانو ته ورشي چې صاحبه! که ماته څه خدمت وي، د نورو خلکو د خورولو له پاره کوشش کوي، خلک وژني او پیسې، مال او دولت ورڅخه اخلي، خو په خانقاه او دربار کې خان بیا غلام وراندې کړي، چې که ماته څه خدمت وي. ددې وجه داده چې دا خلک الله تعالی ته تابع او مُنقاد دي، نو ځکه نور مخلوق دوی ته تابع دی نور خو وخت دغسې ده، کوم اخلاص او صداقت چې مخکې و، هغه خو اوس بالکل محال ده چې موجود شي، خو بیا هم که انسان خپل وس سره سم د الله تعالی سره په خپل قول او عمل کې مخلص شو بیا به طالب، مُلا،

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي، شیخ ، صوفي او مجاهد ته هم هرسړی لاس په نام ولاړ وي، ددې مطلب دا نه دی چې مونږ دا فکر وکړو چې ماته دې څوک لاس په نامه ولاړ وي، بلکې معنا یې داده چې الله تعالی به دعوی په زړه اثر غورځوي ، کشر به یې هم ادب کوي او مشر هم، څوک چې الله تعالی ته تابع شي، بیا نو الله تعالی ورته خپل مخلوق او ملائکې تابع کوي. په حدیثو کې ثابته ده چې : د طالب د پښو لاندې ملائکې وزرې غوړوي، هغه پاک مخلوق،انسانان، حشرات اونور حیوانات یې ټول تابع شي. لکه چې د ډېرو اولیاء کرامو په حالاتو کې داسې راغلي دي.

څوک چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ تابع شي مخلوق به دده تابع شي

د مالک ابن دینار رَحِمَهُ اللّٰهُ په هکله راغي چې: د ګرمي وخت و، دی له یوې ونې لاندې ویده و او مار پانه په خوله کې ورته نیولې او پکی (پنهکی)وربانده وهي. [تذکرة الاولیاء فارسي چاپ ایران ص: ۶۸]

امام قشیري رَحِمَهُ اللّٰهُ وایي: چې یوسړي راته قصه کوله ویل یې : یوخل حضرت ابراهیم ابن ادهم رَحِمَهُ اللّٰهُ د یوباغ ساتنه (پیره) کوله زه ورغلم چې ګورم دی ویده ده او مار دنرګس ښکه را اخیستې اوپه ده باندې (پنهکی) وهي . [جامع کرامات الاولیاء (ج: ۱، ص. ۳۱۳]

سره له دې چې مار د انسان دښمن ده، هغه ورته تابع او پکی وربانډې وهي. څوک چې الله تعالی اودهغه له دین سره مخلص شي، نو بیا الله تعالی ورته هرڅه مُسخر کړي، دده په خزانو کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خود هېڅ شی کمی نشته، نو بیا وګورئ! چې زمونږ ستاسې په قول او عمل کې څومره اثر پیدا کوي، خو خبره په مونږ کې ده، چې که مونږ مخلص شو، د الله تعالی رضا مو مطلب شي، که یوه خبره په صداقت وي، نو په دې یوه خبره کې به دومره اثر وي چې د جنت بنګلې به په لاس ورځي.

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله د بدر په میدان کې و، د جهاد مشوره یې چې عملي کوله، هلته ډېر تکلیف و، خینو خلکو څه کمزوري وښودله، د انصارو کرامو څه خلک ورته رامخ ته شول، او ویې ویل چې: مونږ د بني اسرائیلو په شان نه یو، چې هغوی خپل پیغمبر حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وویل: ﴿ فَاذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴾ [سورة المائدة]

ژباړه: پس څه ته اوځې دې) رب ستا (یا ته او مشر ورور اومربي ستا چې هارون دی) نو جنګ وکړئ تاسې دواړه بېشکه موږ دلته ناست یو (له جنګه، په انتظار دبري ستا)

نه! مونږ داسې نه یو، بلکې مونږ به له تا نه مخکې، شاته، ښي طرف او چپ طرف ته به هم جنګېږو، په دې یوه خبره رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دومره خوشاله شو چې حضرت عمر فاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي چې: زما د ټول وخت عمل دې نه وای خو دا یوه خبره چې ما کړې وای.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

نو په یوه خبره د خدای جَلَّ جَلَالُهٗ رضا پیدا کېږي، په یوه خبره د رسول اللهﷺ رضا پیدا کېږي، په یوه خبره د الله تعالی دیدار پیدا کېږي. دا یوه کلمهٔ طیبه چې څوک په اخلاصووایي سره له دې چې اویا یا اتیا کاله یې په کُفر کې تېر کړي وي،بیا هم ددغې یوې کلمې په برکت چې په اخلاص یې ووایي خدای پاک دومره لویه او درنه ګناه ورته ببښي او ددغې یوې کلمې په ویلو سره یې خپل دوست کړي، په یوه کلمه سره خپل دیدار ورکړي

که یو کافر یواځې کلمه ووایي او له دې سره متصل وفات شي، نور لمونځ اودس، زکات ، روژه ، حج او نور اعمال صالحه یې نه وي کړي، نو بیابه هم الله تعالی جنت ورته ورکوي. خپل دیدار او هغه نعمتونه به ورکوي کوم چې نورو جنتیانو ته یې ورکوي، خو شرط یې دادی چې دغه کلمه یې په رښتیا سره ویلې وي، که رښتونی نه وي په زرګونو تسبیحات چې ووایي، په زرګونو رکعته نفلونه وکړي، صدقات او خیراتونه وکړي له دې ټولو سره سره انسان ته دیوې ذرې په اندازه خیرهم نه شي تر لاسه کېدلی ، ځکه چې هلته نیت خراب ده، اخلاص نشته

ضروري او مُهمه خبره داده چې ملګري یو بل ته متوجه وي ، که کوم وخت د شریعت مخالفت پکې لیدل کېږي باید چې ورته یې ووایي. ملګری هم باید دغه نصیحت په خان بوج ونه ګڼي، که مونږ د شریعت په چوکاټ کې یو بل ته عیبونه په ګوته کړو نو په خپله اصلاح منځ ته راځي. اوکه چېرې خپل عیب راته نه معلومېږي او دبل خبره هم راباندې بده لګېږي. غوږ نه ورته نیسو. په خان یې

Scanned with CamScanner

بوج ګټو نو بیا خو اصلاح کېدل محال (ناشوني) دي، کله چې مونږ له خدای جَلَّ جَلَالُهُ سره مخلص شو نو بیا به نصیحت هم اثر راباندې کوي، که مونږ یو بل چاته څه خبره کوو په هغې کې به هم اثر وي او الله تعالی به ښه اثر وراباندې مرتب کړي

وَاٰخِرُ دَعْوَانَا اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ.

وَصَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهٖ وَنُوْرِ عَرْشِهٖ مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ اَجْمَعِيْنَ (آمین)

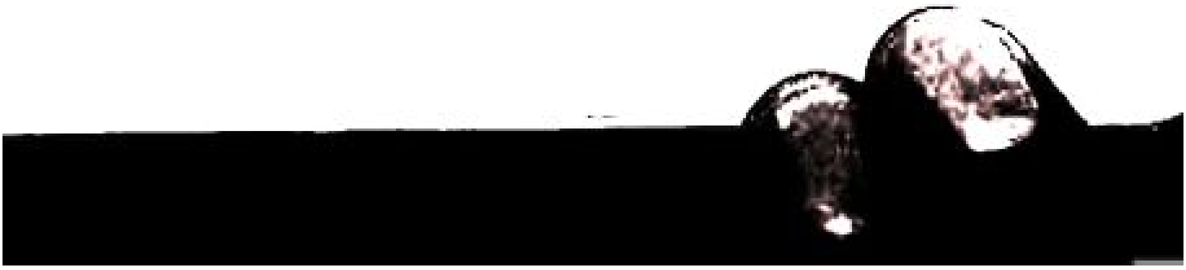

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library